TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV a MěV KSČ V TIŠNOVĚ

LEDEN 1984 Ročník XV Číslo 1



POSELSTVÍ MÍROVÉHO RYTMU

Žijeme první lednové dny roku tisícího devítistého osmdesátého čtvrtého. Ještě znějí v našich myslích zvonivé novoroční přípitky a při nich pronášená slova malých i velkých přání; slova, v nichž je obsažen obraz našich příštích dnů; slova, jež jsou naší lidskou pamětí. Spojená vroucně s domovem. S rodnou zemí. A tak my, její synové a dcery, její děti připojme nyní v těch prvních hodinách nového roku svůj společný přípitek vlasti, všem jejím důvěrně známým místům, té věčné kolébce, stokrát, tisíckrát znovu rozkvétající k slunci po bílé mrazivé zimě.

Ať znovu počne a nese děti na svém klínu a klas ve svých polích.

Ať jako loď — pod pevnými údery vesla — veze nás dál příštími stoletími.

Ať dál chutná po ovoci až daleko k obzoru táhnoucích se sadů, stínem hájů, světlem vinohradů.

Ať my, lidi, jdem přes její pole obtěžkaná prací, jdem do dílen, v nichž syčí kujný kov.

Ať jdem zas, nekonečné pokolení, nekonečný život náš. I mrtví, i živí, i nezrození . . .

Vpředu, tam před námi je zítřek a ještě kus za ním celá budoucnost. Budoucnost přitahující, bez děsivé tváře, třebaže přes Atlantik k Evropě se přihnal ledový vichr, hrozící zkázou všem, kdo postaví mu do cesty větrolam. A zatím rozbouřil jen vlny na moři a vlny v lidech, vlny hněvu a odporu, které se spolu stýkají a plynou v souzvuku — to je dnešek a z něho zní jasný hlas — poselství šťastného, mírového životního rytmu, po němž toužíme všichni.

(bach)

I. MĚSTSKÁ KONFERENCE ČSŽ

Dne 3. prosince 1983 se v příjemném a vkusně upraveném prostředí kulturního domu v Hradčanech konala I. městská konference Českého svazu žen v Tišnově.

Slavnostní jednání bylo zahájeno působivým pěveckorecitačním pásmem, které připravil kolektiv pod vedením s. uč. Dozbabové. Na konferenci se sešly zástupkyně ZO ČSŽ z Tišnova, a to delegátky ze ZO č. 1, 2 a 3, z Hájku—Hajánek, Hradčan a ze Železného. Ve zprávách, které byly na konferenci podány, zhodnotily ženy činnost v jednotlivých základních organizací, v níž dominovala brigádnická práce, především při akcích Z a při pomoci našemu národnímu hospodářství.

Jednání konference pozdravili předseda MěstNV s. Karel Souček a předseda MěV NF s. Rudolf Volena a za OV ČSŽ Brno-venkov s. Vicherková. Hodnotili práci organizací ČSŽ jako důležitou součást politickovýchovné práce pro celou naši společnost.

Na konferenci byl zvolen první městský výbor ČSŽ v Tišnově, jehož členkami se staly s. Baksová, MUDr. Blažková, Gottwaldová, Horáková, Krčmová, Musilová, Paukertová, Pavlíková, Špačková, Životská. Předsedkyní MěV ČSŽ byla zvolena s. Emílie Krčmová. MěV ČSŽ bude především koordinovat spolupráci mezi jednotlivými ZO na území našeho integrovaného města.

Z konference byla Československému mírovému výboru v Praze zaslána rezoluce, v níž se mimo jiné říká: „My, členky ČSŽ v Tišnově, se rozhodně

Zasněženou tišnovskou radnici na titulní straně vyfotografoval Dalibor Tikovský.

stavíme za mírovou politiku Sovětského svazu, který předložil k projednání Valnému shromáždění OSN důležitý návrh na odsouzení jaderné války, za zastavení horečného zbrojení. Právě my, ženy nositelky života, voláme po míru! Chceme mír pro naše děti, muže, rodiny, pro celý svět! Nechceme prožívat válečné hrůzy, nechceme vidět umírat své nejbližší! Nechceme mít strach o úsměv dětí, o jejich klidný spánek a spokojené hry. Nechceme mít strach ,že jednou vyjde slunko pro nikoho, že v noci hvězdy budou shlížet na prázdnou spustošenou Zemi, že neporoste tráva, uvadnou květy, zemřou stromy a koryty řek nepoteče voda.

Obracíme se tedy ke všem mírumilovným lidem s jedinou možnou a reálnou výzvou. Sjednoťme naše úsilí k zajištění míru a šťastného života na celé planetě. Zadržme ruce těch, kteří ženou lidstvo do jaderné záhuby! Ať žije mír a život!"

V. Š.

Z činnosti SČSP

V Kuřimi v listopadu vystupoval Baškirský státní soubor lidových tanců. Nad celým programem převzal patronát okresní výbor SČSP. Vystoupení zhlédli také členové SČSP z Tišnova, které do Kuřimi odvezl autobus. Všichni společně tak mohli obdivovat nejen vysokou úroveň tanečního umění, ale i překrásné lidové kroje, zdobené kožešinami.

Další akcí, kterou MěV SČSP připravil pro své členy v odbočkách v rámci Měsíce československo-sovětského přátelství, byla přednáška o vzájemné spolupráci obou zemí, po níž návštěvníci sledovali krátké filmy o kosmonautice.

(ula)



Z vystoupení baškirských umělců. Foto Uljana Bráchová.

Svazarmovci po svém sjezdu

Nedávný VII. sjezd Svazarmu vytyčil pro nastávající údobí nové úkoly pro všechny činnosti, jimiž se členové Svazarmu zabývají. Při jejich stanovení vyšel sjezd z podrobné analýzy dosavadní práce všech odborností. Také tišnovská svazarmovská organizace se nemalým podílem zasloužila o úspěchy, jichž bylo ve svazarmovské práci v našem okrese dosaženo.

V obvodu našeho města pracuje sedm základních organizací v Tišnově, a to ZO č. 1 — střelectví a branné sporty, ZO č. 2 — automotoklub, ZO č. 3 — radioamatérství a sportovní potápění, ZO č. 4 — závodní organizace v ZSKN, ZO č. 5 — kynologie, ZO č. 6 — modelářství a ZO č. 7 — klub elektoroakustiky a videotechniky. Dále v obvodu města působí ZO ve Štěpánovicích, ZO v Lomničce se zaměřením na motorismus a ZO v Brněnských papírnách v Předklášteří, která má všeobecné zaměření. Celkem má 11 základních organizací, jež působí v obvodu činnosti městského výboru Svazarmu v Tišnově, 519 členů.

ZO č. 1 — střelectví a branné sporty má 43 členů, z nichž 20 je do patnácti let. Ve své práci pokračují členové ZO v tradiční spolupráci s místními složkami, zúčastňovali se krajské ligy ve sportovní a libovolné pistoli, okresní střelecké ligy ve standardní malorážce, stejně jako v pistolářských disciplínách a vzduchovkových soutěžích. Spolupracují při akcích Partyzánský samopal, Šerkovice, Skalička atd. Iniciativou členů ZO je s pomocí prostředků od ÚV Svazarmu budována moderní střelnice, která nemá v širším okolí obdobu.

ZO č. 2 — automotoklub sdružuje 213 členů, z toho 16 mladých do patnácti let. V kroužku mladých se zaměřují na stavbu minikár. AMK provádí pravidelné doškolování řidičů — amatérů pro celou širokou veřejnost. V posledním období se ZO musela zabývat problémy s projektovou přípravou stavby svazarmovského arálu, která se v roce 1983 započala postupně realizovat.

ZO č. 3 — radioklub má nyní 96 členů, z toho 30 do 15 let. Přesto, že činnost klubu byla v posledních dvou letech omezena vzledem k adaptačním pracem v nových prostorách, pokračovala v organizování soutěží a závodů. ZO organizovala v roce 1982 okresní přebor, předtím v roce 1981 dokonce krajský přebor a mistrovství ČSSR v radiovém orientačním běhu. Mimo to organizují tišnovští radioamatéři soustředění reprezentantů ČSSR, kterých jen v roce 1982 bylo šest. Dlouhodobá příprava přinesla celou řadu cenných úspěchů jak v měřítku okresním a krajském, tak i v republikovém. Ty svědčí především o soustavné práci s mládeží, a jak je vidět, tato práce se bezesporu vyplácí. Proto se může dnešní radioklub chlubit i tím, že v jeho řadách jsou nejen vítězové mezinárodních závodů, ale skutečně doslova špičky v rámci celé Evropy. Radioamatéři nezapomínají ani na politickovýchovnou práci, na náborové akce, besedy ve školách, provádějí ukázky v pionýrských táborech, poularizují svou práci i v tisku, rozhlasu a televizi.

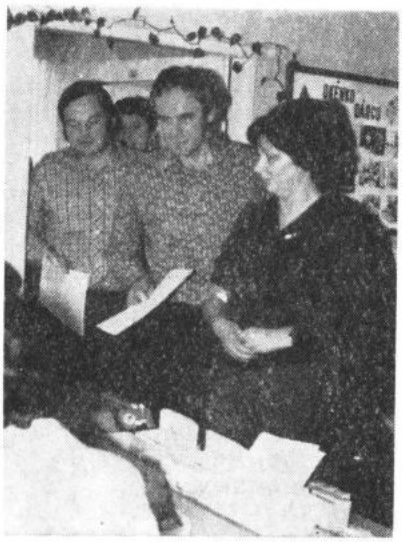
ZO č. 4 v ZSKN je organizací závodní, která má 13 členů. Svou práci zaměřuje na střeleckou přípravu a na spolupráci s vedením závodu, zejména na úseku závodní stráže.

ZO č. 5 — modelářství má ve svých řadách 41 členů, z toho 9 do 15 let. Činnost ZO je vysoce atraktivní, protože se zaobírá stavbou modelů řízených rádiem. Je to však činnost náročná na finance. Přesto se členové snaží dělat vše pro poularizaci tohoto druhu svazarmovského sportu. Nechybějí na žádné akci nejen v Tišnově, ale i v okrese. Při ZO pracuje též pionýrský oddíl a starší členové se zúčastní různých soutěží, při nichž se snaží obhájit dosažené výkonnostní třídy.

ZO č. 6 — kunologie sdružuje 27 členů, z nichž 6 je mladších 15 let. Se svými psy se členové ZO zúčastňují kolektivně všech akcí pořádaných místní organizací. Zpestřují svými vystoupeními program na pionýrských táborech. I přes omezený počet postupových soutěží se dva psovodi zúčastňují soutěží krajského kola. Zlepšila se systematická práce při výcviku služebních psů, kladně je třeba ocenit pořádání letního výcvikového tábora pro psovody a psy. Členové ZO mají snahu zlepšit podmínky pro svou práci, zejména dobudovat cvičiště pro práci se psy.

ZO č. 7 — klub elektroakustiky a videotechniky má v současné době 26 členů, z nichž 15 mladých. Pracují v adaptovaných prostorech na Brněnské ulici č. 8, kde s finanční pomocí OV Svazarmu vytvořili dobré podmínky pro svou práci. Jako začínající organizace měli mnoho problémů s materiálním vybavením, avšak především díky neúnavné aktivitě s. Voleny se podařilo získat potřebné přístroje a další vybavení. Klub pracuje velmi dobře s mládeží a je třeba ocenit i aktivitu členů při organizaci sběru skla, čímž byly získány i finanční prostředky pro vlastní činnost.

Jak náš pohled ukázal, je práce základních organizací Svazarmu v Tišnově vcelku na dobré úrovni. Bylo též naznačeno, že k zlepšení činnosti je mimo dobrého materiálního vybavení potřebí též elán a vysoká aktivita všech členů. Zkušenosti ukazují, že nejdůležitější podmínkou plynulosti zájmové činnnosti je dobrá práce s mládeží. Z ní vyrůstají další členové, kteří pokračují v tradici úspěchů základní organizace. Tím se vytvářejí ty nejvhodnější předpoklady pro plnění úkolů, které pro jednotlivé odbornosti Svazarmu vytyčuje na následující údobí celostátní sjezd Svazarmu konaný v prosinci 1983.



Čestými bezplatnými dárci krve se v listopadu 1983 stali i pracovníci závodu ZKL v Předklášteří. Snímek Uljany Bráchové zachycuje některé z nich při příjmu na odběr.

BBB V TIŠNOVĚ

Kruh přátel hudby při SZKP v Tišnově uspořádal poslední listopadový večer koncert komorního souboru Státního divadla v Brně, jehož název Brno—Brass—Band není zatím v naší širší veřejnosti tolik známý. Jde o soubor velmi mladý (vznikl na podzim 1982), avšak v mnohém má už evropský primát. Vznikl jako první těleso tohoto typu ve východoevropských zemích. Soubor žesťového založení má jedenáct členů, jehož obsazení tvoří 1., 2., 3. trubka, basová trubka, 1., 2. lesní roh, 1., 2. trombon, eufonium, tuba a bicí. Dirigentem je již v Tišnově známý hudební skladatel Evžen Zámečník, jenž aranžoval většinu uváděných skladeb.

Koncert doprovázel průvodním slovem dr. Jiří Fukač. V první části programu zazněly většinou staré klasické skladby. V moderním podání jsme slyšeli díla J. Haydna, J. S. Bacha, L. Janáčka, B. Martinů, ale též J. Ježka, M. Štědroně a P. Blatného.

O přestávce se uskutečnila beseda se skladatelem Pavlem Blatným, který přednesené Žesťové epizody komponoval právě pro nově utvořený BBB.

V druhé části večera byly uvedeny skladby brněnského Mojmíro Bárka, Arna Linka, E. Zámečníka (sólo na housle přednesl Jan Beránek), J. Přehnala, V. Trojana a na závěr známý Šavlový tanec Arama Chačaturjana.

Činnost souboru BBB se teprve rozvíjí. Četné úspěchy i v rozhlasových koncertech a televizi jsou příslibem do budoucna. Také tišnovské publikum přeje souboru hodně úspěchů v další práci.

D. Š.



SEDMDESÁT LET ALŠE SMÍŠKA

Učiteli a varhaníku F. Smíškovi a jeho paní Hermíně, ve své době známé zpěvačce a herečce, se narodili dva synové, oba výjimečně hudebně nadaní. Starší Oldřich ztratil život rukou nacistických zabijáků ve věku 36 let. Nositelem hudební tradice zůstal mladší Aleš.

Dostalo se mu odborného hudebního vzdělání, které pak po dlouhá léta uplatňoval ve všech oborech veřejné hudební činnosti v Tišnově i okolí jako klavírista, houslista, violoncellista, dirigent i sbormistr. Byl by to dlouhý výčet jeho kulturní práce. Vzpomeňme aspoň na desítky pořadů při zakládání JZD nebo na spolupráci při hudebním doprovodu divadelních vystoupení Karasova divadla. Stovky manželských párů vzpomínají na hudební doprovod ředitele Smíška a jeho paní při svatebním obřadu i při vítání dětí v obřadní síni na tišnovské radnici.

Když se Aleš Smíšek stal ředitelem lidové školy umění, vychoval desítky žáků, kteří na něho stále s vděčností vzpomínají. I při těchto náročných úkolech zůstal věren nezmarné touze pomoci všude. Ani léta odpočinku mu nebrání okrášlovat četné hudební akce svým uměním vysoké úrovně. Aleš Smíšek se dožívá 22. ledna 70 let. Přejeme mu — ale i sobě —, aby ještě dlouho mohl ve zdraví pokračovat v tradičním hudebním zanícení Smíškovy rodiny pro radost nás všech.

Příteli Aleši, ad multos annos!

K. C.

NAROZENÍ

v říjnu 1983:

3. 10. Jan Balák, Trávníky 1112
3. 10. Radka Jandeková, Hradčany 12
5. 10. Martin Kříž, Brněnská 231
5. 10. Radek Kříž, Brněnská 231
8. 10. Jitka Matoušková, Štěpánovice 5
9. 10. Michal Madron, Na rybníčku 1703
10. 10. Lenka Hrabíková, Leninova 1615
25. 10. Václav Sochor, Palackého 1218
25. 10. Eva Floriánová, Karasova 455
26. 10. Iva Hanskutová, Horova 944
27. 10. Martin Novotný, Osvobození 1661
30. 10. Jiří Koudelka, Kukýrna 42
31. 10. Miroslav Chromý, Těsnohlídkova 985

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

1. 1. **Anežka Dlapová**, Komenského 1061
11. 1. **Marie Smejkalová**, Koráb 136
13. 1. **Jarmila Kalvodová**, Alšova 759
17. 1. **Josef Havlík**, Klášterská 358
22. 1. **Aleš Smíšek**, Jungmannova 68
23. 1. **Vanda Smažilová**, U Humpolky 1505
24. 1. **Alois Cik**, Těsnohlídkova 664
26. 1. **Florián Kadlík**, Na mlékárně 255
26. 1. **Helena Rejtková**, Jamborova 920

75 let se dožívají:

1. 1. **Marie Berková**, Bezručova 35
4. 1. **Marie Rybová**, Rudé armády 352
11. 1. **Emilie Havlíková**, Železné 81

80. a vyšší narozeniny oslaví:

1. 1. **Ludmila Procházková**, Lomnička 69. Dožívá se 80 roků.
3. 1. **Marie Pavlíková**, Purkyňova 1685. Dožívá se 86 roků.
5. 1. **Ludmila Slámová**, Horova 947. Dožívá se 84 roků.
7. 1. **Anežka Pospíchalová**, Trnec 773. Dožívá se 82 roků.
7. 1. **Jiří Prášil**, Klášterská 696. Dožívá se 81 roků.
9. 1. **Anna Hájková**, Hradčany 51. Dožívá se 88 roků.
9. 1. **Anežka Šírková**, Hradčany 69. Dožívá se 83 roků.
10. 1. **Marie Horáčková**, Purkyňova 1685. Dožívá se 86 roků.
10. 1. **Anna Hrbotická**, Železné 13. Dožívá se 80 roků.
13. 1. **Marie Šebková**, Hornická 1530. Dožívá se 88 roků.
13. 1. **Marie Hlaváčková**, Hájek 6. Dožívá se 85 roků.
13. 1. **Antonín Šikula**, Lomnička 72. Dožívá se 84 roků.
17. 1. **Františka Křivánková**, Hornická 951. Dožívá se 82 roků.
17. 1. **Marie Jůzová**, Víska 1145. Dožívá se 80 roků.
20. 1. **Alois Kočka**, Šerkovice 54. Dožívá se 89 roků.
21. 1. **Robert Adamec**, Jamborova 923. Dožívá se 80 roků.
25. 1. **Marie Fleischerová**, Rudé armády 292. Dožívá se 84 roků.
25. 1. **Františka Ňuksová**, Štěpánovice 25. Dožívá se 82 roků.
9. 1. **Anna Ondráčková**, Hradčany 83. Dožívá se 83 roků.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem, kteří se přišli rozloučit s naší drahou maminkou paní **Květoslavou Balášovou** z Předklášteří. Děkujeme rovněž za projevy soustrasti a květinové dary.

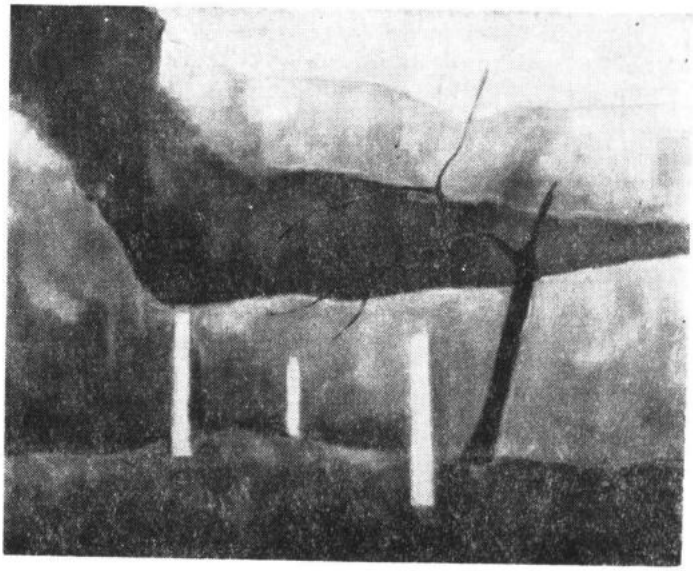
Věroslav Baláš, manžel

Děkuji za veškeré projevy soustrasti a za účast při posledním rozloučení se soudruhem **Josefem Pochopem.**

Anna Pochopová, manželka s rodinou

Obrazy Miloslava Pluháčka

Miloslav Pluháček je malířem a grafikem s nesmírně výraznou invencí. V malbě inkinuje k přírodě, městským zákoutím, ale nevyhýbá se ani lidskému modelu, ze kterého dovede těžit sochařským přístupem zpracování. Vytváří zdánlivě klidové krajiny s vysokým nebem a s dalekým prostorem v nevelkém rozměru. Jeho barva je zemitá, nepřikrášluje ani neexperimentuje barevnými efekty, ale úměrně k obsahu vyjadřuje své jednoznačné smýšlení. Jeho doménou nejsou povrchní záznamy ze života, ale promyšlené a mnohokrát zkoušené ve skicách a kresbách ty úseky krajinné, které jakoby přetavené obrazy ze skutečného životního prožitku průvodcovsky navedl v atmosféře své vize. Je to klidný postoj, za nímž se však skrývají všechna bouřlivá jednání a kapitoly ze života bez příkras, nyní podávaná divákovi. Nejsou tak jednoduchá a jednoznačná, jak by se na první pohled zdálo, neboť obyčejné věci mohou promlouvat mnohoznačně. A říká se, že v jednoduchosti je síla. Zde bychom to mohli potvrdit. Obyčejné věci, které nás obklopují, vydávají často neobyčejná svědectví o svém tvaru, linii, ale především o tom, jak žijí a jak hodlají dále svou existenci na světě prosazovat. Také autorova grafika má takový přístup k problematikám života. Je o něco více konkrétnější proto, že neobsahuje tolik myšlenkových pochodů v celku, ale v jednotlivostech. Tím více se vyznačuje vnitřní monumentalitou, která je překvapující ve výsledné podobě. Je tvarově pevná, ale určujícím momentem je tu obsahovost, která je jednoznačná. Grafik má přesnou představu a tu realizuje rukou znalce své techniky. Nemění diváka nutit do vysněných poloh bezpředmětnosti, ale chce, aby přemýšlel s ním a zamýšlené konfrontoval. Miloslav Pluháček ušel celou míli po cestách umělecké tvorby, ale je to dobrá míle, plná rozmyslu a především i příslibu do dalších roků. Jeho racionální a morální vědomí přispívat uměleckému procesu, který veřejnost vždy ráda sleduje. Autor se nepodbízí, ale chce diskutovat nejen se sebou a se svým dílem, ale i s těmi, kteří k diskusi přístupni jsou.



Miloslav Pluháček: Trochu mrtvá zahrada, olej na plátně, 1983.

Výstava obrazů Miloslava Pluháčka se koná ve dnech 22. až 27. ledna 1984 ve velkém sále kulturního domu Jednotného klubu pracujících ve Veverské Bitýšce. Zahájení 22. 1. v 17 hodin. Úvodní slovo pronese PhDr. Evelyna Oklešťková. Otevřeno denně 15—19 hodin.

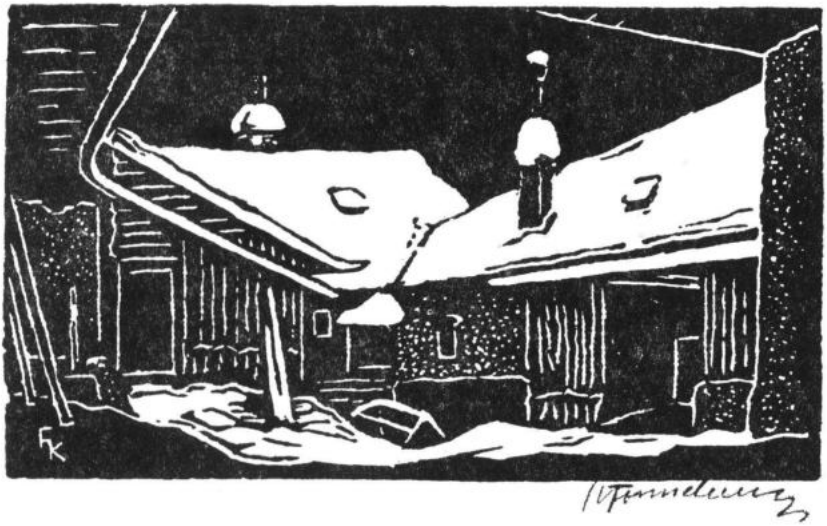
ÚSPĚŠNÝ ROK VČELAŘŮ

Již tradičně v závěru každého roku hodnotí svoji práci a dosažené výsledky členové základní organizace Českého svazu včelařů v Tišnově. A jako tradičně i při posledním hodnocení práce za rok 1983 se mohli s uspokojením ohlédnout za celoroční činností.

Hlavním úkolem včelařů je zajištění výnosu medu a splnění dodávek na státní nákup. Včelaři z Tišnova a z okolních obcí, kteří jsou členy tišnovské organizace, dodali více než 2,6 tuny. V socialistické soutěži v dodávce si nejúspěšněji vedl Oldřich Procházka z Tišnova — Šerkovic, který dodal 512,5 kg od třiceti včelstev, to je více než 17 kg od včelstva. Soutěž má tři kategorie podle počtu včelstev, ve zbývajících kategoriích byli nejúspěšnější tišnovští včelaři Jar. Hudec a dr. Ivan Fleischer.

Z dosažených výsledků je třeba také vyzvednout, že se rozšířila i členská základna a počet včelstev členů organizace se zvýšil téměř o stovku. Samozřejmě, že včelaři přiložili i ruku k dílu při pomoci v zemědělství a při akcích Z, tak jako každoročně a také vysázeli nové stromky a keře.

Úspěšná práce tišnovské organizace včelařů je nerozlučně spjata se jménem Marie Peškové, která po celých devatenáct roků vykonávala vzorně funkci jednatelky. Ze zdravotních důvodů na vlastní žádost byla nyní z této funkce uvolněna. Při výroční schůzi ji včelaři poděkovali za dosavadní práci a předali ji dar, který je jen malou odměnou. — ok —



K novoročence známého tišnovského malíře a grafika Karla Formánka připojujeme na prahu nového roku všem našim čtenářům do roku 1984 srdečné přání pevného zdraví, štěstí, neúnavného elánu, hodně pracovních úspěchů, rodinné pohody a spokojenosti a vůbec jen samých dobrých nej. Pro nás všechny ať stále září mírové slunce, ať slyšíme znít jen beztarostný dětský smích!

Red.

Z HISTORIE

ZA ČERVENÝM MLÝNEM PŘED 150 LETY

Celkový obraz této městské části můžeme přehledně sledovat na katastrálních mapách, které byly velmi přesně zaměřeny a kresleny od dvacátých let minulého století. Zvláště barevně provedené tzv. intikační skizzy jsou přímo poutavým pohledem do stavební podoby této okrajové části města. Podstatnou složkou byly vodní toky, hranici tvořila jednak řeka Svratka, jednak potok od Deblína—Balabánka. Hospodářsky však nejdůležitější byl mlýnský náhon, který odbočoval od splavu nad mostem přes Svratku, tekl kolem budov mlýna a spojoval se za jeho přilehlými pozemky s potokem. Ještě za naší paměti tudy vedl i pěkný chodník kolem plotu vedle mlýnských pozemků a kolem potoka, vše se pak stalo velkým staveništěm už za války, kdy byla zahájena stavba dálkové silnice a regulace potoka, dokončené až v padesátých letech, kdy se v tomto prostoru dočasně usadila drůbežárna a bylo budováno koupaliště. To již vzal za své i historický Červený mlýn a dnešní podoba prostoru kolem největší tišnovské křižovatky je zcela jiná.

Ve dvacátých letech minulého století zde byla již skupina domků a doznívaly výrobní podniky, jež byly v této době již postupně správou velkostatku odprodávány. Podívejme se alespoň na některé domy.

Červený mlýn dál jméno celé části za Svratkou. Dle popisu ve staré pozemkové knize ze Státního oblastního archívu v Brně byly v budově tyto místnosti: chodba, dvě světnice, kuchyně, dvě komory, mlýnice, dva mlecí stroje, kašník, pila, stáje, stodola a neoddělitelné pozemky kolem. Mlýn měl tehdy číslo popisné 170.

Uživatelé mlýna: 1782 Jakob Stangl, 1786 Tomáš Entner, 1793 Martin Remel, po něm opět Entner, 1798 Vilém, svob. pán Mundy, 1803 převzal od vrchnosti Ignác Rychnovský, 1823 Bartoloměj Cupák, 1827 Jiří Souček s manželkou Alžbětou převzal od otce nevěsty Bartoloměje Cupáka dle svatební smlouvy, 1827 Karel Offermann c. k. privilegovaný továrník v Brně (továrna na sukna) a Jan Lensen, podnikatel v Předklášteří od manželů Alžběty a Jiřího Součka.

U mlýna byl domek čp. 171, patřil ke mlýnu a byl v něm výčep pálenky.

Uprostřed mlýnských objektů bylo stavení čís. pop. 172, které můžeme považovat za koželužnu, byli na něm manželé S. Heutler a Rozina.

V sousedním čís. pop. 173 byl byt pohodného se zahradou o výměře pěti měřic. Zde se uvádí r. 1785 Jakob Ceiner, který získal objekt od vrchnosti za 200 tehdejších zlatých, 1812 Šebestián Česnek, pak Barbora, jeho manželka, 1814 jeho dcera Marie Anna Oberreiterová, 1836 Ignác Obereiter, konečně 1851 František Obereiter společně s nevěstou Františkou, roz. Hotovou.

Tři kdysi panské objekty stály jižněji proti proudu potoka.

Předně to bylo čís. pop. 174, tak zvaná troubárna, kde byla též chalupa s jednou světnicí a kuchyňkou. Jan Němec získal objekt 1792 za 303 zlaté.

Čís. pop. 175 byl opravdu průmyslový závod, salajna čili potašárna, která chemicky zpracovávala dřevěný popel, získaný buď povinným odvodem z domácností či uměle získávaný od tzv. popelářů, což byli lidé, kteří pálili odpadové dřevo pro tento účel, závod získával draslo pro potřebu mydlářů a koželuhů. V budově byla tehdy jedna světnice, komora, dva kotle a pec. Budovu získal roku 1789 David Herman za 861 zlatých. Po otci obdržel budovu syn Josef roku 1819 za 400 zlatých. Od roku 1822 Josef Hermann s manželkou Annou Diamantovou. Dle kupní smlouvy z roku 1843 koupili dům za tehdejších 1800 zlatých konvenční měny od manželů Marie Anny a Josefa Hermana Moses a Alžběta Wohlmuthovi. Zápisy k tomuto končí rokem 1850.

Nejdále byla panská hájovna, na ní byli Jan a Karolina Vrchlabští. Bylo to čís. pop. 176, v pozdějších dobách pak hospoda. Dále proti proudu potoka sem překračovalo přes údolí katastrální území Předklášteří.

Tímto příspěvkem ovšem vůbec není podán vyčerpávající pohled na část města za Červeným mlýnem, nemůžeme zde podávat dějiny všech tam stojících domů.

—mt—

Tišnov před 140 lety

Státní oblastní archiv v Brně uchovává ve fondu D 8 písemnosti, které zůstaly z činnosti tak zvaných distriktních v c e ň o v a c í c h komisí z let 1841 až 1850. Jde o soubory pro obce a krajské sumáře. Obsahují celou řadu písemností, z nichž vždy na prvém místě je vázaná kniha, která obsahuje dle jednotného schematu sestavený katastrální ohledací operát. Zde se můžeme poučit o celkové situaci sledované obce, v dalších písemnostech pak velmi podrobně o zemědělství a lesnictví.

Katastrální vceňovací operát (Catastral—Schätzungs—Operat) pro město Tišnov je označen čís. 2672, pro Předklášteří čís. 2065. V úvodu je popsána krajina a podány základní údaje. Rozloha Tišnova je uvedena 1600 jiter a 820 čtver. sáhů, rozloha Předklášteří 1264 jiter a 725 čtver. sáhů. Jako oddělená místní část mimo vlastní město je v Tišnově uveden Červený mlýn se skupinou domků za ním. Vrchnost sídlila v Předklášteří, v Tišnově vykonával civilní jurisdikci magistrát: zkoušený syndikus, nezkoušený starosta a dva nezkoušení radní. U Tišnova a Předklášteří je poznamenáno, že se tu podle listinného materiálu neudála žádná významná událost. Dále následuje stručný popis obecních hranic.

Obyvatelstvo:	Tišnov		Předklášteří	
	1840	1843	1840	1843
muži	796	842	451	442
ženy	901	913	489	485
celkem	1 702	1 735	940	927
domy	231	232	102	102
byty	418	408	246	228
zemědělství	117	117	193	180
živnosti	285	275	48	43
jiné atd.	16	16	5	5

Následující údaje o stavu hospodářského zvířectva. Vynikal tehdy ještě chov ovcí, tak v Tišnově bylo všech ovcí 600, v Předklášteří dokonce 1790. O stravě je uvedeno, že se jí chléb, zelí, brambory, moučná a mléčná jídla, maso je v týdnu vzácně, nejčastěji o velkých svátcích.

U vodních toků zaujme jméno Lomnička, které je uvedeno jako druhý název pro Besének.

K chovu dobytka nutno uvést, že převládala pastva nejen u skotu, v létě se pásl všechen dobytek včetně koní.

Obdělaná půda:	Tišnov		Předklášteří	
obdělaná půda	1519 jiter	403 čtv. sáhy	1278 jiter	1250 čtv. sáhů
neobdělaná půda	16 jiter	1252 čtv. sáhy	9 jiter	1208 čtv. sáhů
neplodná půda	1 jiter	4 čtv. sáhy	35 jiter	1462 čtv. sáhů

Silnice byly jen dvě, první a starší z nich odbočovala u České od císařské silnice a vedla přes Kuřím, přes kopec u Čebína a Čebín do Tišnova a Předklášteří, dále do Nového Města na Moravě a až na hranice Čech. Druhá komerční silnice odbočovala za Předklášteřím a vedla údolím Svratky a dále až do Bystřice nad Pernštejnem, obě byly v dobrém stavu a udržovány. Jinak byly v obou obcích vozové cesty různé úrovně.

Trhy se konaly v Tišnově vždy v pondělí, šlo zejména o obchod s obilím, jinak bylo důležitým tržištěm Brno, vzdálené 3 až 3 a čtvrt míle, cesta byla do Brna celkem dobrá.

Pěstované zemědělské plodiny byly zhruba ve stejném výčtu, jak je ještě nedávno pěstovali zemědělci na svých políčkách.

O úrovni bydlení napovídají následující údaje: v obou obcích byly domy vesměs zděné a kryty byly křidlicí nebo šindelem, v Tišnově bylo pojištěno proti ohni 70 domů — paměť zhoubných požárů byla ještě příliš živá, v Předklášteří jen 3 domy.

Výrobní závody.

V Tišnově byl pivovar, který vařil 280 beček piva po 4 vědrech, čtyři palírny a cihelna, která měla 2 pece a 4 zaměstnance, vyráběla 20 000 cihel a 100 000 křidlic ročně, dále zde byl jeden mlýn s 5 mlecími soupravami.

V Předklášteří došlo po zrušení kláštera Porta coeli za Josefa II. a po odprodeji budov k rozsáhlému využití areálu k průmyslové výrobě, která však památce namnoze těžce uškodila. Tak zde byly tyto závody: pivovar, který měl jeden kotel a 4 zaměstnance a vařil ročně 702 beček piva po 4 vědrech; palírna kořalky měla dva kotle a 3 zaměstnance, vyráběla 150 věder třicetistupňové pálenky; potašárna měla 3 kotle a 3 zaměstnance, vyráběla 430 centů potaše, cukrovar (tehdy ještě v budovách Porta coeli) měl 11 kotlů a 17 dělníků, ročně vyráběl 560 centů cukru; továrna na sukna měla 13 stavů, zaměstnávala 25 lidí, ročně vyráběla 15 000 loktů sukna; barvírna barvila anglickou červení ročně 780 centů bavlny, která se dovážela z Brna ,měla 6 kotlů a zaměstnávala 27 lidí.

Panská cihelna měla 1 pec a 6 zaměstnanců, vyráběla 28 000 cihel a stejné množství křidlic; vápenka zaměstnávala dva dělníky a pálila ročně 500 měřic vápna, papírna měla 4 stroje a 20 zaměstnanců, vyráběla ročně 6000 rysů papíru (po 1000 kusech); konečně zde byl jeden mlýn.

Vezmeme-li v úvahu obě obce jako celek, jde o město s dosti rozvinutou výrobou, nedostatek železnice a surovin se pociťoval až později, z uvedených výroben celá řada zanikla, moderně byla budována jen papírna a dnes již dávno zaniklý cukrovar před arealem kláštera, který byl spojen železniční vlečkou s tišnovským nádražím, z blízkosti koleji těžila později i vápenka u Drnové. Další průmyslové závody vznikaly převážně v Tišnově.

—mt—

Mariánský sloup v Tišnově se opravuje

Každého návštěvníka Tišnova jistě upoutá mariánská statue v sevření ocelového lešení. Akad. sochař Petr Bortlík provádí další náročné dílo, když předtím úspěšně dokončil opravu světoznámého portálu kláštera Porta coeli.

Tišnovská mariánská statue patří svým rozsahem k největším pracím brněnského sochaře Josefa Břenka. Vznikla roku 1863, tedy před 120 lety. Mimo vichřicí na přelomu století zničené hlavy Panny Marie, kterou nahradil novou tišnovský sochař Antonín Novotný, nebyla statue nikdy opravována.

Sochař Josef Břenek se narodil 4. března roku 1820 v Hranicích jako syn soukeníka. Roku 1837 vstoupil do dílny sochaře Benedikta Edeleho na tehdejší Ferdinandově ulici v Brně, kde zůstal v učení do roku 1842. Z dílny Edeleho přešel Břenek do Vídně, kde byl soukromým žákem profesora akademie Františka Bauera. V červnu roku 1844 se oženil s dcerou brněnského měšťana Jakuba Wilmayera. Dne 11. prosince téhož roku složil sochař Josef Břenek přísahu jako měšťan brněnský. 23. října roku 1848 narodil se manželům syn Antonín, který nastoupil později dráhu svého otce.

V posledních letech svého života — od roku 1872 až do své smrti — bydlil stárnoucí mistr v Předklášteří v budově č. 1, tj. v proboštství (nyní Podhorácké muzeum). Zemřel dne 27. dubna 1878 na „vodnatelnost". Byl pochován na hřbitově v Předklášteří.

Kromě řady drobných prací, křížů a reliefů, provedených sochařem Josefem Břenkem na Tišnovsku, nutno připomenout štukovou skupinu Božího hrobu v kapli chrámu v Lomnici, pískovcovou sochu sv. Jana Nepomuckého u silnice z Lomnice do Řepky, plastiku Gambrina ve výklenku bývalého panského pivovaru v Lomnici, kde rovněž roku 1854 opravoval barokový morový sloup na náměstí. Počátkem let sedmdesátých opravoval Břenek křížovou chodbu i portál v klášteře Porta coeli.

Autorství reliéfu znázorňujícího zakladatelku kláštera královnu Konstancii je připisováno synu Josefa Břenka Antonínovi.

Svým rozsahem největší dílo sochaře Josefa Břenka na Tišnovsku, je již zmíněná mariánská statue postavená roku 1863, (v jubilejním roce cyrilo-metodějském) na tišnovském Dolním rynečku. Do té doby stávala na tomto místě barokní socha Piety, která byla v té době přemístěna do polí. Nyní je instalována při kostele sv. Václava v Tišnově.

Obec tišnovská přispěla na stavbu statue částkou 800 zlatých. Okolnost, že na Břenkově mariánském sloupu v Tišnově z roku 1863, se vyskytují sochy sv. Cyrila, Metoděje a Václava a zvláště česká signatura „Josef Břenek, sochař", dává tušit, že umělec nezůstal nedotčen tehdejším vlasteneckým hnutím moravským, vedeným kněžími Matějem Procházkou a Františkem

Sušilem, které se projevovalo právě intenzivním kultem myšlenky cyrilometodějské. Člen družiny Sušilovy byl také spisovatel — kněz dr. Jan Ev. Bílý, který působil v letech 1851—1853 jako kaplan v Tišnově, odkud přešel jako lokalista do Předklášteří.

Snad to byl právě on, jenž Břenka národně probudil, je-li tento uvedený dohad správný, lze Josefa Břenka označit jako prvního národně uvědomělého sochaře moravského.

Jan Hájek

Tišnovsko a pěstování mandloní

Historie Tišnovska z hlediska pěstování teplomilných rostlin je velmi bohatá. V 15., 16. a 17. století se pod Květnicí pěstovaly na tehdejší poměry ve velkém mandloně a broskvoně. Zhoršující se tepelné poměry a na konec 30letá válka ukončily prakticky pěstování teplomilných rostlin. Možnosti pěstování teplomilných rostlin ukazuje Květnice s relikty subalpinské vegetace a také původní výskyt břeku (Sorbus torminalis L) jakožto indikátoru teplomilných rostlin. Mimo rostlin vyskytují se zde i některé druhy teplomilného hmyzu, z nichž nejdůležitější je cikáda vinná. Za období 1926—50 uvádí Čvančara v Zemědělské výrobě v číslech průměrnou roční teplotu Tišnova 8,1 °C (měřeno v bývalé zemědělské škole — 247 m nad mořem) a ve vegetační době 14,4 °C. Délka vegetačního období, tj. teploty nad 10 °C ,se pohybuje od 170 do 180 dnů, což plně odpovídá podmínkám pro pěstování mandloní, broskví, meruněk a vinné révy. Srážky 500—600 mm jsou též vhodné pro tyto kultury. Také poslední desetiletí se vyznačují optimálními podmínkami pro pěstování teplomilných rostlin. Dosud k malému rozšíření pěstování mandloní, broskví, meruněk a vína přispívala neznalost, mnohdy nevyhovující odrůdy i konzervativní názory odborníků s „velkým O", kteří aniž si sami vyzkoušeli pěstování teplomilných rostlin, kategoricky prohlašovali, že to na Tišnovsku nejde a že Tišnovsko je vhodné jen pro jablka, švestky a třešně. Tento konzervatismus byl největší brzdou. Musím zde naopak připomenout s. Jaroslava Hudce, který se zasloužil o rozšíření Velkobítešské broskve na Tišnovsku.

Dnes jsou na Tišnovsku vytvořeny optimální možnosti k pěstování teplomilných rostlin. Nesmíme však zapomínat, že jsme druhou zónou, a proto je důležitý výběr odrůd, které zde dozrávají i za méně příznivých podmínek, avšak v kvalitě plně odpovídající požadavkům konzumenta a plně uspokojící nejnáročnější požadavky.

Pěstování mandloní: Mandloň pochází z přední Asie a dosud plané mandloně sladké a hořké rostou v Afganistánu, Zakavkazí, Kurdistánu, v jižním Íránu a v Mezopotámii. Mandloň vyžaduje 500—550 mm ročních srážek a průměr ročních teplot přes 8°C. Na půdu není příliš náročná a nesnáší mrazové kotliny. Nejlepší půdy jsou vápenité a hlinitopísčité a polohy chráněné před mrazivými větry. Mandloně lze pěstovat přímo ze semene anebo štěpované na různých podnožích. Nejlepší však je podnož mandloně sladkohořké (broskvové). Nejdůležitější podmínkou pro pěstování mandloní je, že musí být zasazeny dvě vedle sebe, a to proto, aby mohlo dojít k opylení. Proto také ti, kteří pěstují jen jednu mandloň, nemohou se dočkat plodů. Někdy funkci druhé mandloně může nahradit i broskev, ale podmínkou je, aby kvetla shodně s mandloní. Mandloně před poštou vysázené s. Stromerem jsou velmi vhodné pro pěstování na Tišnovsku. Mandloň bližší k hlavní silnici je vhodná pro všechny polohy na Tišnovsku a její výhodou je brzká plodnost a rychlý růst. Jedná se o typ mandloně sladkohořké (broskvové), kterou na jižní Moravě rozšířil s. Jašík z Valtic. Druhá mandloň je selektovaný typ z jižní Moravy. Přesto, že je to velmi kvalitní mandloň, má nevýhodu v pozdním dozrávání. Obě tyto mandloně

se řadí mezi mandloně s tvrdými peckami se sladkým jádrem až sladkohořkým. Že se oběma mandloním v Tišnově daří, svědčí velikost plodu a proto vedla mnohé občany k mylnému názoru, že se jedná o planou broskev, tak jak bylo uvedeno i v Tišnovsku v č. 11 (1983). Cena těchto dvou mandloní je veliká, neboť ukazují cestu, jak dále na Tišnovsku v ovocnářství. Nesouhlasím s návrhy na jejich likvidaci. Je třeba, aby obě byly vzaty pod přísnou evidenci ochránců přírody, zahrádkářů a zvláště zemědělské komise MěNV, která by měla sehrát nejdůležitější úlohu při perspektivách našeho ovocnářství. Tyto mandloně by měly sloužit jako výchozí materiál jak pro stromky, tak pro podnože. Zároveň však bude třeba spolupracovat s jižní Moravou na zkouškách jiných odrůd. Výchozím typem však zůstane mandloň sladkohořká — broskvová. Vlastní pěstování nevyžaduje žádných zvláštních znalostí. Mandloň jako malý stromek chce ztvarovat a potom již jen odřezávat uschlé větve, respektive zmlazovat. Mandloň se dá pěstovat na nízkých typech i jako vysokokmen. Hnojení spočívá v průměrných dávkách organické hmoty a strojených hnojiv včetně vápnění. Doporučuje se dávat kolem mandloní zvětralou omítku a tuto hráběmi zapravovat do půdy, nikoliv zarývat. Je třeba pamatovat na stopové prvky obsažené v celeritu, mikrole a také je třeba použít boraxu (dá se koupit v drogerii), maximální dávka na 5 roků 40 kg/ha. Mandloně v naší oblasti netrpí žádnými chorobami, a proto není třeba používat chemických postřiků, což je jedna z největších výhod v naší oblasti. To též ukazuje na optimální podmínky.

Pro lidskou potřebu se používají k zavařování nezralé plody, pokud pecky neztvrdly, a dále hlavně chutná jádra. Plodnost mandloní je velká a včasná, takže v 6. roce mohou pokrýt potřebu rodiny. Je velmi milé, když rodina o vánocích si může roztlouci mandloňové pecky z vlastní sklizně a tak získat uspokojení nad vlastní celoroční prací.

ing. Vojmír Vychodil



O HRDLIČCE

Psát o hrdličce uprostřed zimy zdá se být nevhodné. Vždyť díky K. H. Máchovi stala se v podvědomí široké veřejnosti něčím jako pravou rukou Amorovou, lákajíc v máji lidi ku lásce. Dnešní prozaická doba by ji spíše dávala do spojitosti s populační komisí a rozhodně se stavěla za to, že není naprosto nutné se omezovat jen na máj, ale to už je vedlejší. Hrdlička je zkrátka pro nás symbolem lásky a o těch, kdo se k sobě mají s příkladnou něhou, říkáme, že jsou jako dvě hrdličky nebo cukrují se jako hrdličky. Jenže dobrá pověst hrdliččina byla v poslední době silně otřesena, a to je také důvod, proč o ni píšeme v zimě. U nás se totiž vyskytují dva druhy hrdliček: divoká a zahradní.

Ta divoká tu byla od pradávna. Je to takový nenápadný pták svrchu rezavě hnědý s tmavými skvrnami, vespod vínově načervenalý, na krku má několik kratších černobílých proužků. Žije po celém území kromě vyšších poloh a je poměrně hojný. Nejraději má nížiny s lesíky a křovinami. Zde si také staví hnízdo, které není — jako u většiny holubovitých — žádnou stavitelskou chloubou. Sem pak samička snáší 2 bílá vejce a střídavě je se samečkem 14—16 dní zahřívají a přibližně takovou dobu se pak starají o mláďata na hnízdě. Zajímavý je tok, který hnízdění předchází. Sameček při něm prudce stoupá vzhůru a pak klouzavým letem s široce rozevřeným ocasem klesá zpět. Jeho hlas, který by se snad dal opsat

jako „turr — turr — turr", je dosti známý, i když obvykle nebývá hrdličce přisuzován. Charakteristický je pro hrdličku divokou její let, velice rychlý a obratný. Prudkými údery křídel jako by se trhaně odrážela od vzduchu. V září až říjnu nás opouští a zimu tráví v poněkud teplejších končinách jihozápadní Evropy, odkud se vrací v dubnu až květnu.

Jiné je to s její sestřenicí hrdličkou zahradní. Ta u nás zůstává po celý rok. liší se i zbarvením: je světlejší, jednobarevná a na krku má jeden — zato větší — černobílý proužek. Ráda se zdržuje v bezprostřední blízkosti lidských obydlí i přímo ve městech. Pozoruhodné je na ni to, že tu nebyla odpradávna, ale objevila se poměrně nedávno. Pochází z Indie, odkud se v minulém století dostala na Balkán, před válkou už byla v Maďarsku a v padesátých letech začala hnízdit i u nás. Proč se vydala na toto vítězné severozápadní tažení, nikdo neví. Jedni říkají, že je to tím, že se celkové klima na zemi otepluje, jiní zase hledají důvod ve snížení působnosti omezovacích faktorů. Snad to vyřeší až další výzkumy. Pravdou však zůstává, že to je invaze co do intenzity v živočišné říši zcela výjimečná. Silnou zbraní je hrdličce v tomto snažení velká reprodukční schopnost. Hnízdí až 5 × do roka (na rozdíl od té divoké, která se zmůže sotva na dvě hnízdění), další biologické údaje stran hnízdění jsou stejné jako u hrdličky divoké. No a protože, jak už jsme v souvislosti s ptactvem mnohokráte ukazovali, je v naší přírodě obecně silně narušená rovnováha, a není zde žádný přirozený tlumící činitel, počet hrdliček místy přerostl únosnou mez a musí se proto přistupovat k omezování jejich počtu lidskými metodami — střelbou. Za pozornost stojí u hrdličky zahradní také to, že když se mezi sebou sameční handrkují, ať už je to o místo nebo o ženskou, chechtají se, jako by to byla bůhví jaká legrace.

Pro úplnost je třeba ještě podotknout, že to známé cukrování čili hlas znějící jako „cukrú — cukrú" nepochází od žádné z těchto dvou našich, ale patří hrdličce chechtavé z jižní Afriky často chované v zajetí.

Josef Ptáček

SPORT

LYŽAŘI MYSLÍ DOPŘEDU

Naše město má bohatou minulost lyžařského sportu, jak bylo možné se o tom nejednou přesvědčit i na stránkách našeho zpravodaje. Nový „areál snů" na Klínku dává možnost podstatného zlepšení podmínek pro rozvoj tohoto krásného sportu.

A právě z toho vycházelo několik nadšenců, když před dvěma lety, oficiálně a přesně 1. října 1981, začala svůj výcvik skupina mladých adeptů lyžařského umění. O výcvik byl hned od počátku velký zájem a tak se postupně rozšiřoval jak počet cvičitelů, tak i cvičících. Výcvik probíhal dvakrát týdně, využívala se školní tělocvična na Smíškově ulici a pokud bylo možné, nejméně jedekrát za týden probíhal výcvik i na svahu.

Zimní sezóna 1982—1983 měla dokázat, že chlapci a děvčata skutečně výcvik zvládli a mohou své umění porovnat i s jinými soupeři z našeho okresu. Nabídl k tomu možnost okresní přebor v nově budovaném areálu v Čenkovicích, který patří tělovýchovné jednotě Vodní sporty Dolní Kounice. A zde se jasně ukázalo, že nejlepší lyžaři v nejmladších kategoriích jsou právě z tišnovské základny. Tituly okresních přeborníků získali Martin Müller, Andrea Vlasáková, Michal Jurnečka a Martina Vrzalová. O další dvě stříbrné medaile se zasloužil Martin Jurnečka a Aleš Balabán, do sbírky ještě bronzové medaile přidali P. Merta, R. Vrzal a J. Fillová. Z dvanácti medailí, které v nejmladších kategoriích byly uděleny, pouze tři neputovaly do Tišnova.

To byl velký úspěch, který také podnítil další chuť do práce. Bylo to povzbuzení nejen pro závodníky, ale i pro cvičitele. A tak po prázdninové přestávce začala loni v říjnu příprava na novou sezónu. Připravuje se celkem stovka dětí jak v Tišnově I, tak i v Tišnově II. Děti jsou již rozděleny do dvou skupin, ta první je přípravkou, kde jsou chlapci a děvčata ve věku 5—13 let, v druhé skupině jsou již vybraní lyžaři podle loňských výsledků. Výcvik každé skupiny je jednou týdně dvě hodiny, cvičí se na obou místech v sokolovnách. Výcvik je v tělocvičnách zaměřen na kondiční trénink, skupina vyspělejších lyžařů absolvuje zhruba dvojnásobné dávky výcviku než přípravka. A jakmile to podmínky dovolí, bude část tréninku už na sněhu.

Pro tuto sezónu je opět hlavní úkol co nejlépe obstát v okresním přeboru a obhájit loňské pozice. Naše město bude mít i dva zástupce v krajském přeboru. Andrea Vlasáková a Martin Müller si to vybojovali loňskými výsledky.

Lyžařský sport má tedy v Tišnově o budoucnost postarané. Je však třeba také uvést, kteří cvičitelé k tomu pomáhají. Jsou to ing. Aleš Müller, který je jakýmsi šéftrenérem, dále Milan Jeřábek, Ivan Miovský, Iva Ferová, Jana a Jiří Jakubcovi, Petr Doubek, Zdena Svobodová, Eva Mičánková, Václav Kuneš, Iva Pospíšilová, Alois Dozbaba a Ilja Krejčí.

Organizátoři tišnovského lyžařství se nezaměřují jen na tuto mládež. Připravují také akce i pro ostatní zájemce, mládež i dospělé. V bohatém plánu je zájezd na akci Po stopách Zlaté lyže, dále žákovská liga ve slalomu a sjezdu, veřejný přebor města Tišnova v běhu a obřím slalomu, karneval na sněhu, účast na okresních a krajských přeborech a samozřejmě jednodenní i dvoudenní zájezdy za sněhem. Bližší informace poskytnou zájemcům plakáty, propagační skříňka i městský rozhlas. — ok —



Vzpomínka na loňskou zimu — lyžařské závody na Klínku. Foto: Josef Ondroušek.

Filmy z vernisáží

Klub přátel výtvarného umění v Tišnově při OB Hradčany zve všechny své členy i příznivce na promítání filmů z vernisáží tišnovských výstav, pořádaných KPVU v letech 1978—1983. V hodinovém filmu zhlédnete záběry z výstav nejen tišnovských umělců Frant. Štěpána, Bedřicha Valy, Petra Bortlíka, Miloše Strnada a Pavla Mareše, ale také záběry z výstavy zasl. umělce Mir. Horníčka, zasl. umělce Al. Lukáška, Lad. Kotase, Petra Groha, Old. Eichlera, Ad. Vondry, Marie Ondrové, Bohumíra Matala a Fr. Kocourka.

Filmy natočené Daliborem Tikovským budou promítnuty v nové společenské místnosti na sídlišti pod Klucaninou v pátek 20. ledna 1984 v 18 hodin.

Po promítnutí filmů se uskuteční výroční členská schůze KPVU.

Nové obvody dětských lékařek

Od 1. 12. 1983 byla provedena nová rajonizace na dětské oddělení poliklinik v Tišnově. Upozorňujeme rodiče, že je třeba dbát o dodržování tohoto odvodového systému a pracovní doby v obvodech. Mimo náhlé a vážné případy, nebudou děti v jinou ordinační dobu ošetřeny.

Obvod č. I — MUDr. Dostálová

Do obvodu patří ulice Králova, Leninova, Osvobození, Švermova a obce Bukovice, Hájek—Hajánky, Hluboké Dvory, Jamné, Rohozec, Unín. Do obvodu příslušejí všechny děti do 6 roků z uvedených ulic a míst a děti navštěvující základní školu na nám. 28. října.

Ordinační hodiny:

Po: 12.30—14.30 — poradna; 15.00—17.30 — ordinace
Út: 10.00—12.00
St: 10.00—12.00
Čt: 7.15— 9.00
Pá: 9.00—12.00

Obvod č. II a III — MUDr. Stalmachová

Do obvodu patří ulice Trmačov, Na kopečku, Pod Květnicí, Klášterská, Jungmannova, Dvořáčkova, nám. Komenského, nám. Míru, Ráboňova, Radniční, Kostelní, Bezručova, Majorova, Hřbitovní, Chodníček, Na hrádku, Sv. Čecha, Černohorská, Hynka Bíma, Riegrova, nám. 28. října, Parolkova, Kukýrna, Nerudova, Družstevní, Gottwaldova, Drbalova, Tyršova, Lomnická, Polní, Jiráskova, Halouzkova, U náhonu, Na loukách, Janáčkova, Neumannova, Mlýnská, Procházkova, Koráb, Brněnská, Na zahrádkách, Cáhlovská, Ostrovec, Nádraží, U Svratky, Karasova, U trati, Za mlýnem, Za Krétou, Červený mlýn a obce Borač—Podolí, Drahonín, Olší, Klokočí, Litava, Pernštejnské Jestřabí, Jilmoví, Husle, Kaly, Zahrada, Tišnov II, Štěpánovice, Prudká, Březina, Heroltice, Vohančice, Nelepeč, Závist, Žernůvka, Čížky, Úsuší, Pejškov, Deblín, Svatoslav.

Do obvodu příslušejí všechny děti do 6 let a děti navštěvující ZŠ Tišnov II, ZŠI Tišnov II, ZŠ Deblín a ZŠ Olší. Ostatní starší žáci, kteří navštěvují ZŠ v Tišnově I nebo v Dolních Loučkách, budou docházet do ordinace své školní lékařky.

Ordinační hodiny:

Po: 7.15—10.00
Út: 12.30—14.30— poradna; 15.00—17.30 — ordinace
St: 12.30—15.00
Čt: 9.00—12.00
Pá: 7.15— 9.00; 9.30—12.00 Deblín — poradna a ordinace

Obvod č. IV a V — MUDr. Mlejnková

Do obvodu patří ulice U Humpolky, Na mlékárně, Wágnerova, Dvořákova, Kvapilova, Smíškova, Husova, Smetanova, Vrchlického, Havlíčkova, Na rybníčku, Rudé armády, Purkyňova, Alšova, Máchova, Hybešova, Revoluční, Halasova, Dobrovského, Erbenova, Horova, Hornická, Jamborova, Mánesova, Olbrachtova, Hanákova, U pily, Trnec, Těsnohlídkova, Mrštíkova, Mahenova, Cihlářská, Hradčanská, U Lubě, Na nové a obce Lomnička, Šerkovice, Železné, Hradčany, Sentice.

Do obvodu příslušejí všechny děti do 6 let a děti navštěvující ZŠ Gottwaldova a Smíškova ul.

Ordinační hodiny:

Po: 10.00—12.00
Út: 7.15—10.00
St: 7.15—10.00
Čt: 12.30—15.00 — poradna; 15.00—17.30 — ordinace
Pá: 7.15— 9.00

TELEFONNÍ ČÍSLA POLIKLINIKY

Nové telefonní účastnické stanice polikliniky v Tišnově:

budova nám. Míru č. 24

ústředna spojuje všechna oddělení	321, 322, 323
RPZ — tísňové volání	444
centrální kartotéka	85 626

budova Králova č. 1667

chirurgické oddělení	85 637
ortopedie	85 637
ženské oddělení	85 638
dětské oddělení	85 639

Komise místního hospodářství oznamuje, že na základě povolení MěstNV v Tišnově vykonávají uvedené osoby služby pro obyvatelstvo v těchto oborech:

Josef Pecka, Brněnská 156 — **opravy jízdních kol, drobné zámečnické práce**

Marie Ochrymčuková, Jungmannova č. 74 — **ozdobné tvarované pečivo**

František Kubíček, Tyršova 403 — **oprava obuvi**

Štěpán Novák, Koráb 248 — **opravy sporáků, kamen a krbů**

Jaroslav Koumar, Leninova 1627 — **opravy šicích a pletacích strojů a psacích strojů**

František Buchta, Šerkovice 54 — **pokrývačské práce**

Radomír Bárta, Chodníček 1596 — **práce v oboru umělecký kovář**



Radomír Bárta je vyučen uměleckým kovářem a pracuje v dílnách uměleckých řemesel v Brně. Výrobky, které opouštějí tyto dílny, obohacují jak moderní, tak i historické interiéry. Do domovů spoluobčanů se dostávají velice málokdy. Proto R. Bárta požádal MěstNV v Tišnově, aby mohl tvořit ve svém volném čase podle přání zákazníků. Vyrábí ozdobné mříže, kování na dveře, kliky, svícny, kovové hřebíky, krbové náčiní, krbové koše, popelníky, lustry, lampy, osvětlovací tělesa, též sekyry, krumpáče, motyky apod. Dílnu má zařízenou v Tišnově, ul. Chodníček 1596.

PLESOVÁ SEZÓNA 1984

Plesy v sokolovně:
začátek vždy ve 20 hodin

sobota 7. ledna
RYBÁŘSKÝ PLES

sobota 14. ledna
PLES ČESKÉHO SVAZU ŽEN

sobota 21. ledna
SPOLEČENSKÝ PLES KSČ

sobota 28. ledna
PLES NÁRODNÍ FRONTY

sobota 4. února
MODETSKÝ PLES

sobota 11. února
PLES TJ BANÍK

sobota 18. února
ZEMĚDĚLSKÝ PLES

sobota 25. února
PLES ZÁVODŮ S. K. Neumanna

sobota 3. března
PLES GYMNÁZIA

VZPOMÍNKA



Dne 3. ledna 1984 to mu budou již dva roky, co nás navždy opustil náš milovaný manžel, tatínek, syn a bratr, pan **Karel Harák.**

Děkujeme všem, kteří na něho vzpomenou s námi.

Ludmila Haráková, manželka, synové a rodiče jménem příbuzenstva

Půjčovní doba v městské lidové knihovně

pro dospělé:
po, st 8-11, út, st, pá 13-18
pro mládež:
po, st 12-17

Pobočky:
Tišnov II pá 15.30-18.30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička po 16-20
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16.30-19.30
Železné pá 16.30-19.30

RESTAURACE BRNO-VENKOV
si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:



Vystoupení souboru džezgymnastiky zpestřilo v uplynulé sezóně několik společenských plesů. Foto. Zdeněk Juránek.

UPOZORNĚNÍ PŘEDPLATITELŮM

Prosíme mimotišnovské předplatitele, aby laskavě co nejdříve zaplatili přiloženou složenkou předplatné na rok 1984, které zahrnuje též poštovné za zasílání. Protože předplatné formou sporožira nám neumožňuje získat kontrolu o placení, žádáme vás, abyste od této formy upustili. Zájemcům o předplatné přímo z města Tišnova a Předklášteří nemůžeme z technických důvodů zpravodaj poštou zasílat.

HOTEL KVĚTNICE
po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytovací a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou salóncích, školení s ubytováním.
V bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozsahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.
Adresa: náměstí Míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 893)

HOTEL U NÁDRAŽÍ
ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU
velký výběr jídel, příjemné prostředí, dobrá kuchyně, svatební hostiny.

KINO PANORAMA

Neděle 1. 1. — 17.30 a 20 hodin, pondělí 2. 1. — 17.30 hodin
ACH, MILÝ HARRY!
Kriminální veselohra o tom, jak se bílý králík zapletl do krádeže Renoirova obrazu. Barevný film NSR.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 3. 1. — 17.30 a 20 hodin, čtvrtek 5. 1. — 17.30 hodin
NIC NESTOJÍ V CESTĚ
Polský barevný film. Příběh čtyř lidí spoutaných rodinnými vztahy.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 7., neděle 8. 1. — 17.30 hodin „S"
TRAMPOTY S LÁSKOU
Sovětský barevný film. Sen o mladické lásce, která měla být zcela jiná než ty ostatní.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Sobota 7., neděle 8. 1. — 20 hodin, pondělí 9. 1. — 17.30 hodin
●● **CUKR, MED A FEFERONKA**
Italský barevný film. Soudničky o mužích, kteří nečekaně uvízli v osidlech lásky.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 10. 1. — 17.30 a 20 hodin, čtvrtek 12. 1. — 17.30 hodin
KDYŽ BURIAN PRÁŠIL
Český film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Sobota 14., neděle 15. 1.—17.30 hod.
ZLODĚJ Z BAGDÁDU
Anglický barevný film. Nové ztvárnění známého příběhu z Pohádek tisíce a jedné noci. Česká verze.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 14., neděle 15. 1. — 20 hod., pondělí 16. 1. — 17.30 hodin
SLAVNOSTI SNĚŽENEK
Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 17. 1. — 17.30 a 20 hodin, čtvrtek 19. 1. — 17.30 hodin
ZTŘEŠTĚNÁ RODINKA
Maďarský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 21., neděle 22., pondělí 23. 1. — 17.30 hodin
LEGENDA DIVOČINY
Příběh muže, který našel domov uprostřed drsné divočiny Dalekého západu. Film USA—Kanada.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 21., neděle 22. 1. — 20 hodin
● **SNĚŽENKY A MACHŘI**
Český barevný film o gymplu na horách.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 24. 1. — 17.30 a 20 hodin, čtvrtek 26. 1. — 17.30 hodin
● **VĚZEŇSKÉ BLUES**
Americký barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Sobota 28., neděle 29. 1. — 17.30 hodin „S"
KRUH SE UZAVÍRÁ (širokoúhlý)
Vzrušující průběh loupeže organizované z vězeňské cely. Česká verze.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Sobota 28., neděle 29. 1. — 20 hod., pondělí 30. 1. — 17.30 hodin
●● **BORSALÍNO A SPOL.**
Dramatický příběh z Marseille třicátých let.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Úterý 31. 1. — 17.30 a 20 hodin
● **SCHŮZKA SE STÍNY**
Český barevný film. Příběh ženy a muže, jejichž životy rozdělila tragická minulost.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

Neděle 8. 1. — 9.30 hodin
NIC A KOCOUR HERKULES
Sovětský barevný film.

Neděle 15. 1. — 9.30 hodin
ČIPERA A ROBOT
Rumunský barevný film.

Neděle 22. 1. — 9.30 hodin
SNĚHOVÁ VLOČKA
Sovětský barevný film.

Neděle 29. 1. — 9.30 hodin
HADÍ PRINC
Český barevný film.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov
Cena 2 Kčs Tisk 58 Dolní Kounice — 7565-83 — 456.12-83 - Lá 292

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV a MěV KSČ V TIŠNOVĚ

ÚNOR 1984 Ročník XV Číslo 2



PŘEDĚL DĚJIN

Únor tisíc devět set čtyřicet osm.

Co se člověku při vyslovení těchto šesti slov nedávného času, který právem nazýváme předělem našich novodobých dějin, vybaví v mysli? Je toho mnoho, velmi mnoho, a vše chceš říci najednou, na nic nezapomenout. Sám však víš, že to není možné, že ten Vítězný únor nelze ohraničit jedním nebo několika dny.

Předcházela mu dlouhá léta bojů dělnické třídy a její avantgardy — komunistické strany za národní a sociální svobodu člověka, který neměl nic jiného, než své ruce či kousek políčka, jež ho tak jako nemohlo uživit.

Prastými slovy vzdáváš hold těmto průkopníkům, straně, dělnické třídě a jejím spojencům a před očima se ti najednou střídá obrázek za obrázkem. Vidíš Klementa Gottwalda mezi revolučními harcovníky, hornickou mládeží, dělníky v závodech; první úderníky, kteří začínají psát stránky nového vztahu k práci; dělníky při pomoci drobným a středním rolníkům v opravách zemědělského nářadí a v prvních krocích společného hospodaření; mládež na stavbách první pětiletky; pracující, kteří od Aše až po východní hranici země, jež je spojuje na věky s přítelem nejvěrnějším, roztáčejí kola nové epochy — epochy socialistické. Jedno je těmto obrázkům společné. Tak jako včera, tak i dnes, zejména dnes nám onen předěl našich novodobých dějin v zájmu všeho lidu přikazuje — s ještě větší rozhodností, revolučností, odvahou a umem pracovat na díle a úspěšně jej dovršit k cíli, který vytyčil XVI. sjezd KSČ. Není třeba zakrývat, že je to úkol těžký, že si vyžádá mnoho tvůrčích sil.

Buďme pamětlivi slov moudrých naší nové epochy: je těžké dobýt vítězství, které znamená svobodu člověka, jeho spokojený a mírový život. Ještě těžší však je vítězství uhájit, rozhojňovat o nové hodnoty ve všem a všude. To je také odkaz Vítězného února!

(bach)

PRO SPOKOJENOST ZÁKAZNÍKŮ

Rada MěstNV v Tišnově se dne 8. prosince 1983 zabývala činností obchodní komise a spotřebitelských rad. Podkladovou zprávu předsedy komise pro obchod a cestovní ruch MěstNV s. Jaroslava Doubka otiskujeme v plném znění.

Náplň práce komise v 2. pololetí 1983 byla zaměřena zejména na sledování úrovně zásobování celé obchodní sítě a zajištění činnosti spotřebitelských rad, které zahájily svou práci v dubnu 1983. Byla prováděna kontrola zejména v prodejnách potravin, v restauracích a částečně i v prodejnách s průmyslovým zbožím. Tato kontrolní činnost byla zaměřena zejména na úplnost sortimentu prodávaného zboží, poctivost při prodeji, dodržování čistoty a na kontrolu prodejní doby.

V tomto roce došlo k zlepšení úrovně zásobování potravinářským zbožím ve srovnání s rokem 1982. Zlepšilo se zásobování šlehačkou, cukrem, sirupy, kakaem, limonádou a pivem v letních měsících i sýry, zejména tvrdými a měkkými; zatím přetrvává nedostatek sýrů tavených, kterých bylo dodáváno v roce 1983 asi 102 % proti roku předešlému.

Částečně nedostatky přetrvávají v zajištění dostatečného množství sádla a druhová skladby masa a masných výrobků. Opakovanými kontrolami bylo zjištěno, že dodávané množství masa je dostatečné, avšak požadavky spotřebitelů jsou zaměřeny zejména na druhy levnější. U masných výrobků

Snímek na titulní straně Zdeněk Juránek.

byla kritizována i špatná jakost měkkých uzenářských výrobků i vůbec jejich sortiment, který neodpovídá zájmům zákazníka. Náprava byla zčásti zajištěna uvedením do provozu nové uzenářské výrobny v Brně, kde však přetrvávají potíže s kvalitou a zajišťováním vhodných surovin, především pro výrobu párků, která je vázána limitem obalů z dovozu. Při prodeji masa je třeba připomenout současnou tendenci masného průmyslu, která vede k tomu, že se zvyšuje podíl prodeje baleného masa na úkor výsekového, a proto již v současné době je zvýšený podíl zájmových druhů nabízen touto formou.

Pozornost byla také soustředěna na prodej jižního ovoce. Byly sledovány fondy jednotlivých druhů, neboť u tohoto zboží není naprosto uspokojena spotřebitelská poptávka, přestože v prosinci bylo zásobování jižním ovocem na úrovni roku předcházejícího. Z toho důvodu bylo přijato opatření, aby toto nedostatkové zboží bylo prodáváno v poměru 40 % dopoledne a 60 % odpoledne. I toto řešení však nemohlo zabránit tvoření front. Ostatní zboží v prodejnách zeleniny bylo ve vánočním období zajištěno v dostatečném množství.

Komise provedla kontrolu všech provozoven pohostinství, při které zjistila nedostatky, zejména v provozovnách Na Brněnské, U nádraží a v Květnici. Situace byla projednána přímo s vedením podniku. Současně bylo jednáno o dalších výhledech v budování pohostinských služeb ve městě. Pro nejbližší období bude reálné vybudování kavárny v prostoru patra restaurace Humpolky.

Prověrky tohoto rázu jsou prováděny též ve sféře spotřebního družstva Jednota, které zajišťuje prodejní a pohostinskou síť v integrovaných obcích. Zjištěné nedostatky byly ihned projednány s vedením družstva a provedena náprava; to se týkalo zejména nedostatků v Lomničce. Připomínky občanů byly zaměřeny též na úroveň prodeje v pojízdné prodejně masa a na sortiment zboží v prodejně v Hradčanech. Otevření nové prodejny v Hajánkách přispělo k zlepšení zásobování v této části města a úsilí komise bylo zaměřováno též k tomu, aby v Jamném byla prodejna přenesena do uvolněných prostor v bývalé škole, neboť dosavadní prostory v soukromém majetku jsou nedostačující. Návrh však nebyl v občanském výboru v Jamném doporučen a uvolněné prostory budou sloužit jiným účelům.

V souladu s pokynem ministerstva obchodu byly zřízeny v našem městě spotřebitelské rady, které podstatně rozšířily možnost státního dozoru na úseku obchodu. Jejich činnost byla zahájena v dubnu, kdy byli všichni členové rad proškoleni pracovníkem České obchodní inspekce a obdrželi služební průkazy včetně instruktáže k zahájení prověrek.

Do těchto komisí, které jsou organizovány občanskými výbory, se zapojilo celkem 44 občanů ve 14 radách. Do dnešního období však některé rady nepracují jak by měly. Naopak pochvalu si zasluhují spotřebitelské rady při občanských výborech č. 4 a 1, které provedly potřebné prověrky a zjištěné nedostatky byly pak projednány s vedením obchodní organizace a došlo k nápravě. Dobrá práce spotřebitelských rad bude jistě přínosem a přispěje k zkvalitnění práce v obchodech.

Trvalým problémem našeho města je nedostatečná obchodní síť, která neodpovídá požadavkům vzrůstajícího počtu obyvatel Tišnova i spádových obcí. Výraznější zlepšení v obchodní síti nastalo otevřením prodejních jednotek na nám. Míru v prosinci 1982, což se také projevilo růstem ročního maloobchodního obratu. Uvolněním bývalých prostor dochází postupně k dalšímu zlepšení obchodní sítě. Přestože však prodejní prostory byly uvolněny počátkem roku, přislíbené stavební úpravy nebyly prováděny tak, aby prodejny co nejdříve sloužily svému účelu. Jedná se zejména o bývalou prodejnu kožené galanterie, o kterou bude rozšířena sousední zelenina, a prodejnu obuvi, kterou využije Textil. Právě nedostatky v sortimentu jsou často zapříčiněny nedostatkem v prostorách prodejen. To nejvíce pociťujeme v prodejně drogerie, která má málo skladovací i prodejní plochy.

Komise zahájila jednání směřující k vybudování velké prodejny drogerie nebo aspoň o využití jiných prostorů pro část sortimentu.

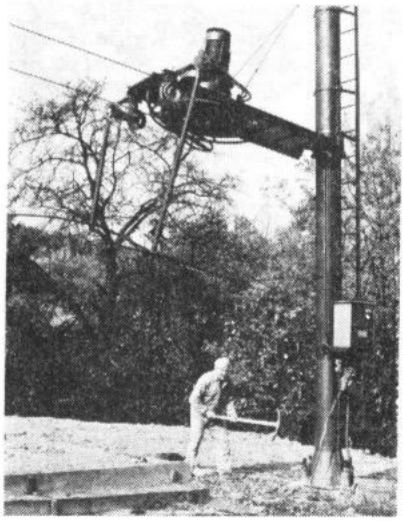
Již několik let se řeší situace v zásobování potravinami ve středu města. Jedná se o vybudování velkokapacitní prodejny potravin. Závěry z těchto jednání nejsou jednotné pokud se týká umístění a není rovněž stanoven termín zahájení akce. Komise doporučuje jednat na úrovni MěstNV a ředitelství podniku Potraviny s cílem konečného dořešení problému.

LYŽAŘSKÝ SVAH „KLÍNEK" DOKONČEN

Naše občany jsme o výstavbě na „Klínku" již několikrát informovali. Počínaje lednem 1984 je lyžařský svah schopen trvalého provozu celou zimní sezónu, ovšem jen za příznivých meteorologických podmínek. Lyžařský svah (LS) je upraven, aby vyhovoval sjezdovým požadavkům. Lyžařský vlek (LV) kompletně dokončen, včetně vnějších nátěrů a chaty, určené pro obsluhu vleku. Rovněž elektrické kabely pro budoucí osvětlení svahu jsou položeny a vodovodní potrubí pro napájení nízkotlakých sněhových děl je zainstalováno. Sněhová děla, jež vyvinula TJ Klatovy, byla použita na ZOH v roce 1980 v Lake Placid. Je předpoklad, že děla budou ve zkušebním provozu již v únoru t. r., bude-li trvalý mráz aspoň —2 °C. Položení koberce z umělých kartáčů se dokončí až v letošním roce, poněvadž dílčí dodávky byly skončeny až v prosinci m. r. Věříme, že zbývající práce se podaří v tomto roce zdárně zajistit jako v předchozích dvou letech. Samozřejmě, že se to neobejde bez přičinlivých rukou členů lyžařského oddílu a brigádníků z řad občanů. Pro ucelenost zopakujeme několik údajů týkajících se výstavby lyžařského areálu:

lyžařský svah — délka 410 m, výškový rozdíl 94 m (400—306 m. n. m.), průměrný sklon 23 % (min. 14,5 % — max. 28,2 %),

lyžařský vlek — výrobce a montáž provedl Tatrasport p. m. p., Kežmarok, typ Tatrapoma ve franc. licenci fy Pomagalski, celková délka 450 m, kapacita max. 450 osob za hodinu,





Na fotografiích Oldřicha Gottwalda vlek a chata na Klínku.

investor — MěNV Tišnov formou výstavby v akci Z,

finační krytí — vládní výbor pro cestovní ruch,

umělé kartáče — plocha 400×20 m, výrobce Nisasport Jablonec n. Nisou,

obslužná chata — typ Multi 60, výrobce VčDřevZ, n. p., závod Potštejn.

Při této příležitosti zde uvádíme hlavní zásady při používání lyžařského vleku a svahu:

uživatelé (lyžaři) musí respektovat:

— přepravní řád a pokyny obsluhy LV,

— teleskopický závěs je určen pouze pro jednu osobu o celkové hmotnosti minim. 20 kg (tj. asi od 6 let),

— musí dodržovat jízdní stopu (50 cm vlevo od svislé osy lana), nesmí při jízdě na vleku slalomovat (kličkovat) a opouštět závěs jinde než v koncové stanici,

— při jízdě se musí držet jednou rukou teleskopické tyče a druhou rukou držet lyžařské hole, které nesmí být zavěšeny poutky na ruce,

— lyže musí být opatřeny brzdou nebo bezpečnostními řemínky propojenými s lyž. obuví,

— lyžař. svah není určen pro sáňkování a pěší túry.

Další podrobné pokyny jsou umístěny v bezprostřední blízkosti LV a na obslužné chatě.

Upozorňujeme, že poškozování zařízení lyžařského areálu a zcizování (např. umělých kartáčů) bude stíháno.

Ve skluzu zůstává vybudování záchytného parkoviště, jež bude řešit dopravní komise MěNV ve spolupráci s TS města Tišnova.

Pokračuje jednání pro zajištění občerstvení.

Mimo jiné se v listopadu m. r. konola členská schůze lyžařského oddílu TJ Sokol Tišnov 2 — Předklášteří za přítomnosti hostů z MěNV a TJ Baník. Na ní bylo zvoleno nové předsednictvo LO, cvičitelská a technická komise. Bylo též usneseno, že v LO Sokola bude vytvořena lyžařská základna pro oblast Tišnova a jeho okolí. Současně byl zveřejněn plán akcí na zbývající část zimní sezóny — uspořádání okresního přeboru v běhu na lyžích, obřího slalomu a lyžařského karnevalu. Vše bude záviset na počasí, které nepřálo v počátku zimního období ani známým horským lyžařským střediskům. Počítá se se zřízením vývěsky v centru města (pravděpodobně ve spořitelně), kde bude veřejnost informována o činnosti LO a dalších akcích.

Závěrem je třeba znovu poděkovat všem brigádníkům, pracovníkům a funkcionářům, kteří se podíleli na úspěšném dokončení výstavby lyžařského areálu, jenž bude sloužit široké veřejnosti a členům LO.

Makovský M.

Úspěšná bilance

Výroční schůze ČSČK v Tišnově II — Předklášteří se konala v pátek 9. prosince v kulturní místnosti TJ Sokola.

Po zahájení předsedkyní s. Jiřinou Novotnou předvedly děti z mateřské školy kulturní pořad.

Potom vystoupili se zdravicemi i četní přítomní hosté — MUDr. Zdeněk Novotný, krajský lékárník, ing. Pavel Musil, vedoucí střediska pro pěstování léčivých rostlin při lékařské fakultě UJEP, který předal nejlepším sběratelům bylin diplomy, s. Josef Berha, člen českého ústředního výboru ČSČK, s. Ludmila Mládková, tajemnice OV ČSČK, která předala spolu se s. Berhou diplomy zasloužilým členkám.

Za Měst výbor NF pozdravil shromáždění předseda s. Rudolf Volena a za UO KSČ s. Jiří Lieberzeit.

O bohaté činnosti se dovídáme z obsáhlé zprávy předsedkyně s. Novotné. Byly to četné přednášky, z nichž nejvíce upoutala „Kardiochirurgie — náhrada srdečních chlopní" našeho rodáka MUDr. Vladimíra Pospíchala. Uspořádány dva zájezdy, jeden pro děti k MDD za účasti členů hlídky, která se s úspěchem zúčastnila soutěže „Mladých zdravotníků" a v Brně obsadila v okresním kole 4. místo. Dalším zájezdem byla trasa v okolí Blanska pro ty „dříve narozené". Oba zájezdy se vydařiiy, byly pro účastníky zdarma, financovány z výtěžku za byliny. Ve spolupráci s PO byl uspořádán sběr druhotných surovin, z něhož byly zakoupeny sportovní potřeby pro pionýrský tábor. Dále byl uspořádán dětský karneval, zajištěna zdravotní služba a rozhodčí pro okresní brannou hru „O partyzánský samopal", dále členky pomáhaly při organizování branného závodu v pionýrském táboře, na ZŠ v Tišnově II byl proveden kurs první pomoci a soutěž „Buď připraven k zdravotní obraně" a v současné době je na programu zdravotní hra „ABC docela malého doktora". Tyto akce s úspěchem zajišťuje s. M. Mašínová.

U příležitosti MDŽ navštívily členky výboru bývalé členky, které žijí v domově pečovatelské služby v Tišnově, a předaly jim drobné dárky. (Další návštěva byla uskutečněna na vánoční svátky).

Významnou činností byly brigády pro zlepšení životního prostředí, bylo upraveno prostranství kolem papírenského náhonu a pečováno o záhony růží kolem parkoviště.

Největší a nejnáročnější akcí bylo pěstování léčivých bylin: bylo odevzdáno 602,40 kg suchých květů slezu maurského, 690 kg květů měsíčníku zahradního a 137,7 kg kořene ibišku. Pěstování a sběru se zúčastnilo celkem 120 osob a počet odpracovaných hodin činí 3 052. Nejvíce odpracovaných hodin mají s. Bedřich Hliněnský 255 hodin, s. Marie Hliněnská 230 hodin, s. Grossová 161 a řada dalších. Výtěžek za tuto obětavou práci představuje částku 15 050,75 Kčs.

Pro pobavení občanů byly uspořádány dvě taneční zábavy, i přátelské posezení pro ty, kteří se zúčastnili brigád při sběru bylin.

O všech akcích jsou občané informováni na vývěsní skříňce; všichni práci našeho ČSČK uznávají a oceňují a přejí do další práce hodně a hodně úspěchů a radosti z vykonané práce pro celou naši socialistickou společnost.

D. Š.

Pracují s mládeží

K VII. sjezdu Svazarmu si dal leteckomodelářský klub Svazarmu v Tišnově závazek — kvalitativně zlepšit svoji politickovýchovnou práci a to především ve spolupráci s pionýrskou skupinou při ZŠ Tišnov, nám 28. října. Zájem pionýrů o práci ve Svazarmu je značný a také z řad starších členů Svazarmu je zajištěno odborné vedení a výchova mládeže. Členové LMK vedou dva pionýrské oddíly svazarmovské mládeže, ve kterých pracuje 25 členů. Pionýři se seznamují nejen se základy modelářského umění ve stavění modelů, ale jsou zde také seznamováni s branně technickou a sportovní činností Svazarmu. Mladí členové oddílu v krásném prostředí školy rádi do oddílu docházejí a snaží se uplatňovat své dovednosti získané v kroužku také při polytechnické výchově ve školním vyučování.

V letošním roce se členové oddílu zúčastnili 4 soutěží a Dukelského závodu branné zdatnosti. Na soutěži technické tvořivosti pionýrů obsadili první tři místa v kategorii větroňů A 1, velmi pěkně se umístili v okresním přeboru házedel v Rajhradu a v Ochozu u Brna. Dále se pionýři zúčastnili

propagačních akcí: Patryzánského samopalu. oslav 1. máje, propagačního vystoupení při MDD v Lomnici, mírové slavnosti v Rosicích.

Spolupráce s pionýrskou organizací je velmi dobrá. Těžiště práce zůstává ovšem na vedoucích a instruktorech oddílu, jimž jsou jedinou, ale tou největší odměnou rozzářené oči kluků nad hotovým modelem.

Jaroslav Oplt



Přebor základních škol v přespolním běhu na počest 66. výročí VŘSR uspořádala ZŠ Smíškova ul. Ve čtyřech kategoriích soutěžilo 194 dětí. Na snímku Bohumila Kabeše běží starší žákyně.

CO VÍŠ O SSSR?

Na počest Dne přátelství uspořádaly pionýrské skupiny tišnovských škol soutěž „Co víš o SSSR". Soutěž se konala ve středu 14. 12. 1983 v pěkném prostředí nové ZŠ na náměstí 28. října.

Každá škola byla zastoupena dvěma družstvy složených ze žáků 6. tříd. Vědomost dětí o Sovětském svazu hodnotila porota složená ze zástupců politických a společenských organizací (za NF s. Volena, za SČSP s. Vykypělová, s. Lamač a s. Obdržálková, za MěV SSM s. Baláš a zástupci škol).

Porotě předsedala s. Tilhonová — předsedkyně MěV SČSP. Všichni porotci měli velmi těžkou práci, protože žáci prokazovali velké znalosti o zemi našich přátel. Boj byl velice vyrovnaný, nakonec největší počet bodů získalo družstvo ze ZŠ Smíškova a umístilo se na 1. místě, rovněž 2. místo obsadilo družstvo ze ZŠ Smíškova a na 3. místě s rozdílem jediného bodu skončili žáci ze ZŠ nám. 28. října.

Vítězné družstvo obdrželo pěkné ceny. Soutěž měla úspěch.

B. Sobotková

CHCEME ŽÍT V MÍRU

Závody ve zbrojení a nebezpečné důsledky pro udržení míru ve světě, které z nich vyplývají, představují rakovinu současné mezinárodní situace. Výdaje na zbrojení dosahují astronomické výše. Jsou to obrovské prostředky, které by se neporně lépe využily při řešení závažných problémů současné situace ve světě. Závody ve zbrojení se stupňují, vyrábějí se nové a nové druhy stále dokonalejších zbraní hromadného ničení .Vinu na závodech ve zbrojení mají vinu imperialistické země, především Spojené státy americké a další země agresívního Severoatlantického paktu, které soustavně odmítají mírovou a odzbrojovací iniciativu socialistických zemí. Poctiví lidé na celém světě říkají plánům amerických imperialistů své rozhodné ne. Po boku všech těchto bojovníků za mír a bezpečnost se spolu s občany naší vlasti stavíme i my, členové základní organizace Českého svazu chovatelů v Tišnově. Budování naší rozvinuté socialistické společnosti v mírových podmínkách umožňuje i nám věnovat se svým zálibám, úspěšně rozvíjet naši chovatelskou činnost. Velmi pěkný příklad chovatelské činnosti, jak se věnovat po zaměstnání svým zálibám, jsme viděli v Lažánkách. Tam ZO uspořádala soutěžní výstavu drobného zvířectva u příležitosti 20.

výročí založení organizace. Vystaveno bylo 83 voliér drůbeže, 116 holubů a 150 králíků. Soutěže se zúčastnily ZO Kuřim, Setnice, Tišnov a místní organizace. Soutěž již podruhé za sebou vyhrála ZO Tišnov se 2 309 body před Lažánkami se 2 303 body, Kuřimí a Setnicemi. Výstava byla velmi pečlivě připravena a splnila svůj propagační účel.

J. Šnobl

ROZKVETLÉ ULICE 1984

ZO ČZS ve spolupráci s MěV MF a MěNV vyhlašuje na počest 50. výročí vzniku zahrádkářského spolku v Tišnově a VII. sjezdu ČZS již V. ročník soutěže „Rozkvetlé ulice 1984". Věříme, že se do soutěže přihlásí maximální počet členů ZO ČZS, ale i ostatní občané, kteří mají zájem, aby město Tišnov bylo městem krásným a kvetoucím od jara až do podzimu. Očekáváme přihlášky všech majitelů rodinných domků s předzahrádkami. Přihlášky zašlete ZO ČZS, 666 01 Tišnov 1 nebo je předejte některému členu výboru ZO ČZS (nejlépe do pošt. schránky ing. Záviškovi, Gottwaldova 435).

Na přihlášku uveďte:

Přihláška do soutěže „RU 84"
Jméno a příjmení, ulice, č. domu
Člen ZO ČZS v Tišnově: ano—ne
Soutěžní kategorie:
předzahrádka

Natištěné přihlášky budou ještě rozneseny po městě během měsíce února 1984. Přihlášky odešlete nebo předejte nejpozději do 13. 3. 1984.

V soutěži budeme hodnotit i všechny vchody budov na sídlištích pod Květnicí, pod Klucaninou a u Humpolky. Proto vyzýváme všechny obyvatele těchto sídlišť, aby okolí svých vchodů udržovali upravené a kvetoucí.

Hodnocení bude prováděno jako v minulých letech (během roku se bude hodnotit 3 × od dubna do září v dvojměsíčním období).

Očekáváme daleko větší zájem občanů o tuto soutěž, než tomu bylo v minulých letech.

—DL—

NEJLEPŠÍ SVAZARMOVCI DO TIŠNOVA

Jméno našeho města je mezi radioamatéry a vůbec svazarmovci celé naší republiky pojmem. Je to zásluhou aktivity a dobré práce členů tišnovského radioklubu. To byl jeden z důvodů, proč byl právě Tišnov vybrán za místo, kde bude vyhlášeno deset nejúspěšnějších radioamatérů ČSR za rok 1983. Současně budou vyhlášeny výsledky tradiční provozní soutěže radioamatérů ČSR na krátkých a velmi krátkých vlnách na počest Měsíce československo-sovětského přátelství. Nejúspěšnější jednotlivci a zástupci nejlepších kolektivů v této soutěži převezmou putovní poháry.

Slavnostní akt, jehož pořadatelem je Česká ústřední rada radioamatérství Svazarmu ve spolupráci s Městským národním výborem v Tišnově a tišnovským radioklubem, se uskuteční 9. února 1984 v obřadní síni tišnovské radnice.

—ok—

Z KULTURNÍHO ŽIVOTA

Vánoční koncert uspořádal KPH při SZKP ROH v Tišnově dne 14. prosince 1983. Účinkovali přední brněnští umělci sólisté opery Státního divadla Zdena Kareninová a Pavel Kamas a členka Státní filharmonie Marta Pilátová a klavírista František Sonek. Pořad doprovázel vhodně voleným slovem člen činohry SD Stevo Maršálek.

Zazněly písně řady předních světových i našich skladatelů — G. B. Buononciniho, W. A. Mozarta, P. I. Čajkovského, L. Janáčka, J. J. Ryby, K. Bendla, J. Křičky a I. Hurníka a též populární árie z oper B. Smetany, A. Dvořáka a P. I. Čajkovského. Umělci si získali srdce všech posluchačů nejen pro svůj profesionální um a pečlivou přípravu, ale i pro nadšení, s kterým přispěli k slavnostní předvánoční náladě. Za to jim patří náš obdiv a dík!

Návštěvu opery G. Pucciniho Bohéma zorganizovala s. M. Hájková pro členy TJ Sokol Tišnov II dne 8. prosince. Také z tohoto představení si účastníci přinesli hluboké dojmy.

D. Š.

TIŠNOV 83

V předvánočním období měsíce prosince m. r. se konal v sále SZK ROH již 11. ročník výstavy fotografické soutěže Tišnov 83. Proti jubilejnímu 10. ročníku, jenž byl pořádán v celostátním měřítku, byl znát velký úbytek autorů i fotografií, protože soutěž byla vyhlášena pro oblast brněnského regionu. To však nemělo vliv na kvalitu vybraných fotografických prací. Dle názoru odborné poroty byly vystavené fotografie na standardní úrovni z hlediska technického i výtvarného, kterou si tišnovská soutěž v posledních letech vydobyla. Do obvyklého rozdělení prvních cen, o něž se převážně v posledních letech dělili vyspělí tišnovští fotografové Josef Buček a Josef Ptáček, zasáhl další zdatný fotograf Pavel Smékal, rovněž člen fotoklubu SZK. Škoda jen, že tišnovští občané neprojevili větší zájem o konanou výstavu, přestože propagace byla dostatečná a hodnota vystavených fotografií se rovnala krajské soutěži.

Soutěž obeslalo celkem 15 autorů z 6 míst ČSR.

Do 1. kategorie bylo zasláno 37 foto, k vystavení vybráno 33 snímků. Ve 2. kategorii došlo 97 foto a bylo vybráno 55 snímků.

Odborná porota ve složení Jan Beran, AFIAP, ASČF (předseda) a členové Ad. Žilík, absolvent Institutu výtvarné fotografie, M. Obrátil. OKS Brno-venkov a A. Svadbíková za SZK ROH vyhodnotila 11. ročník fotosoutěže Tišnov 83 takto:

1. kategorie **Tišnov a Tišnováci**

1. cena Ondřej Schweigl v Porta Coeli 1—5, Pavel Smékal, Tišnov
2. cena Zima na Besénku 1—4, Zdeněk Ptáček, Brno
3. cena za snímky Porta coeli a Stará kašna, Josef Buček, Tišnov

čestné uznání Krajina u Tišnova, Josef Buček, Tišnov

2. kategorie **Volný námět**

1. cena Dravci 1—5, Josef Ptáček, Tišnov
2. cena Kornoutice 1—4, Josef Buček, Tišnov
3. cena Hra světel 1, 2, Zdeněk Ptáček, Brno

čestné uznání Zimní kreace 1, 2, František Suchý, Kuřim
Hrozba, Petr Šnédar, Malhostovice
Zeď, Mir. Zavadil, Kuřim

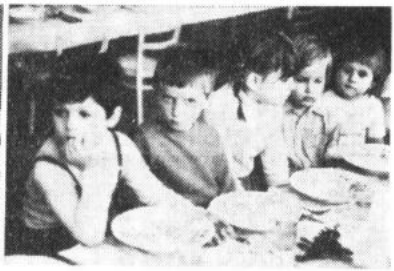
M. Makovský

KDYŽ MÁMA S TÁTOU PRACUJÍ

Malí i velcí, všichni máme své každodenní zaměstnání. Zatímco máma s tátou jdou do práce, kluci a děvčata zůstávají ve školce. Tam je to príma, — tancují, zpívají, ledasčemu se naučí — a to vše díky trpělivosti a pochopení soudružek učitelek. Nejpěknější chvilky jsou pak ty, kdy si všichni společně sednou a „velčáci" předvedou třeba „středňákům", co už umí. Nebylo tomu jinak ani v mateřské škole na Humpolce, kde děti ani pedagogický sbor dlouho nezapomenou na pěkné vánoční chvíle, slavnostně prostřený stůl a plno dárků pod stromečkem, mezi nimiž nemohlo chybět ani auto pro kluky a panenky pro děvčátka.

(ula)





NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

2. 2. **Marie Šťastná**, Leninova 1630
3. 2. **Jiřina Havránková**, Hradčany 80
6. 2. **Jaroslav Sedlák**, Fučíkova 1229
6. 2. **Jaroslav Vlach**, Hajánky 27
9. 2. **Františka Kučková**, Železné 18
10. 2. **Emílie Janštová**, Šerkovice 15
13. 2. **Ludmila Kučerová**, Štěpánovice 111
17. 2. **Anna Zelinková**, Králova 1670
18. 2. **Marie Rausová**, Dvořákova 107
19. 2. **Anna Šimáčková**, Hradčany 29
22. 2. **Emílie Bloudková**, Lomnička 15
23. 2. **Karla Procházková**, U Humpolky 973
24. 2. **Matylda Novotná**, Strmá 1257
24. 2. **Hermína Richterová**, Hanákova 423
25. 2. **Helena Výrostová**, Hanákova 709
26. 2. **Marie Babičková**, Palackého 1050

75 let se dožívají:

6. 2. **Emílie Šudáková**, Černohorská 414
10. 2. **Marie Neudeckerová**, Dvořákova 343
12. 2. **Anežka Hlavuňková**, Železné 27
13. 2. **Hildegarda Martinková**, Jamborova 922
18. 2. **Růžena Novotná**, Dvořákova 737
21. 2. **Josef Vejrosta**, Víska 1133
22. 2. **MUDr. Marie Sibková**, Revoluční 619
26. 2. **Bedřiška Hliněnská**, Strmá 1266

80. a vyšší narozeniny oslaví:

2. 2. **Marie Žemličková**, Jamborova 938. Dožívá se 84 roků.
3. 2. **Marie Odehnalová**, Jamné 13. Dožívá se 83 roků.
4. 2. **Milada Vácová**, Na rybníčku 684. Dožívá se 88 roků.
4. 2. **Marie Zelinková**, Procházkova 427. Dožívá se 83 roků.
5. 2. **Františka Zbořilová**, Horova 947. Dožívá se 81 roků.
5. 2. **Antonie Jindrová**, Hradčany 75. Dožívá se 82 roků.
6. 2. **Marie Pavlíčková**, Železné 61. Dožívá se 89 roků.
6. 2. **Milada Kapounová**, Gottwaldova 323. Dožívá se 80 roků.
7. 2. **Amálie Beránková**, U Humpolky 1506. Dožívá se 83 roků.
7. 2. **Marie Hrbková**, Ve dvoře 1186. Dožívá se 83 roků.
9. 2. **Josef Dvořák**, Hanákova 424. Dožívá se 84 roků.
10. 2. **Pavla Strašáková**, Uhrova 1174. Dožívá se 82 roků.
10. 2. **Josef Tůma**, Wagnerova 350. Dožívá se 82 roků.
11. 2. **Josefa Ciková**, Trmačov 430. Dožívá se 80 roků.
12. 2. **Terezie Malcová**, Jungmannova 753. Dožívá se 88 roků.
16. 2. **Josefa Gottliebová**, Jiráskova 440. Dožívá se 87 roků.
17. 2. **Františka Borková**, Janáčkova 769. Dožívá se 83 roků.
18. 2. **Pavla Pešková**, Rudé armády 721. Dožívá se 85 roků.
18. 2. **Anastázie Pochopová**, Štěpánovice 70. Dožívá se 85 roků.
19. 2. **Marie Rychlá**, nám. Komenského 145. Dožívá se 82 roků.
20. 2. **Josef Halala**, Smetanova 642. Dožívá se 82 roků.
20. 2. **Marie Sekorová**, Černohorská 561. Dožívá se 80 roků.
24. 2. **Josef Hostěnský**, Kukýrna 40. Dožívá se 88 roků.
24. 2. **Růžena Pokorná**, Halouzkova 98. Dožívá se 87 roků.
24. 2. **Bedřich Novotný**, Na mlékárně 795. Dožívá se 86 roků.
25. 2. **Božena Korotvičková**, Purkyňova 1685. Dožívá se 86 roků
25. 2. **Růžena Zhorelová**, Jamborova 929. Dožívá se 82 roků.
25. 2. **Emilie Martinková**, Štěpánovice 58. Dožívá se 81 roků.
26. 2. **Valerie Vlčková**, Jungmannova 84. Dožívá se 58 roků.
26. 2. **JUDr. Josef Zháněl**, Purkyňova 1685. Dožívá se 85 roků.
27. 2. **Růžena Pospíšilová**, Riegrova 285. Dožívá se 87 roků.

27. 2. **Jaromíra Pokorná**, Brněnská 10. Dožívá se 85 roků.
28. 2. **Marie Fabiánová**, Šerkovice 52 Dožívá se 82 roků.
28. 2. **Marie Suchánková**, Lomnička 52. Dožívá se 81 roků.

Dodatečně uvádíme:

Josef Neudecker, Lomnička 97. Dožil se 15. 2. 1983 80 roků.

PODĚKOVÁNÍ

Za pohotový zásah při poskytnutí pomoci mé manželce děkuji MUDr. Jiřímu Hlaváčovi a ostatním pracovníkům záchranné služby.

Jan Jilg

Děkujeme všem, kteří se přišli rozloučit s paní **Helenou Běhalovou**, i za projevy soustrasti.

Rodina Běhalova a Ficova

OPRAVA

V prosincovém čísle na straně 246 má být správně uvedeno: 25. 8. Zdeňka Endlicherová (1936), B. Němcové 1156.

NAROZENÍ

v listopadu 1983:

2. 11. Pavlína Šrubařová, Jamborova 936
7. 11. Drahomír Pařourek, Na zahrádkách 833
7. 11. Marta Žďárková, Hájek 14
13. 11. Libuše Pavlíčková, Králova 1677
13. 11. Renata Doležalová, Králova 1674
16. 11. Michal Bednář, Uhrova 1016
20. 11. Lenka Bortlíková, Štěpánovice 19
25. 11. Martina Kouřilová, Hradčany 137
29. 11. Veronika Kosová, Nezvalova 1331
30. 11. Monika Šrankotová, U Humpolky 971

Dodatečně uvádíme:

30. 8. Denisa Spurná, Mánesova 1578

SDĚLENÍ REDAKCE

S ohledem na technické podmínky tiskárny můžeme náš zpravodaj od tohoto čísla vydávat pouze v rozsahu 16 a 24 stran (eventuálně 32 stran) měsíčně. V dosavadní praxi — od roku 1982 — jsme vydávali základní číslo v rozsahu 20 stran za 2 Kčs a rozšířené o 24 stranách bez změny ceny. Základní rozsah celého ročníku činil při 10 číslech po 20 stranách a prázdninovém dvojčísle o 24 stranách celkem 224 stran. Tento rozsah byl zpravidla překračován, např. v roce 1983 vyšel zpravodaj o 256 stranách, když bylo vydáno celkem 9 čísel rozšířených (po 24 stranách) a pouze 2 čísla základního rozsahu (po 20 stranách).

Vzhledem k tomu, že základní rozsah ročníku (nejméně 224 stran) bude zachován i při novém způsobu vydávání, zůstává nezměněna i cena za 1 výtisk Tišnovska ve výši 2 Kčs bez ohledu na to, zda půjde o číslo šestnáctistránkové či dvacetičtyřstránkové.

Nový způsob vydávání si vyžádá i určité úpravy v náplni. Některé tradiční rubriky budou v užším čísle případně vynechávány.

Redakce

BROSKVONĚ

Broskvoň byla objevena Římany v Persii a proto jí dali název persica. Pěstovala je již několik tisíciletí před naším letopočtem v Číně, kde dosud roste v polokulturních formách. Členění broskví je podle různých autorů také různé. Pro nás budeme rozlišovat broskev žlutomasou, bělomasou a nektarinku. Nektarinka je broskev s hladkou slupkou a obě ostatní patří většinou do íránské skupiny a mají plstnatou pokožku. Broskev v Evropě byla pěstována již dávno před naším letopočtem a pecky nacházíme nejen v jižní Evropě, ale také v kolových stavbách ve Švýcarsku, na našem území, ale také v jižní Anglii. Daří se tam ,kde průměrná roční teplota dosahuje aspoň 8 °C, respektive na lokalitách i kde je teplota nižší. Celé Tišnovsko je vhodné pro pěstování broskví a navazuje na oblast velkobítešskou, kde se velmi dobře daří místní bělomasé odrůdě Velkobítešská raná, která

je jednak velmi plodná, výborné a výrazné kořenné chuti, a proto má i na Tišnovsku první místo v bělomasých odrůdách. Braskvoň je poměrně dosti odolná proti zimním mrazům a je otužilá proti jarním mrazíkům. Např. v Lednici na Moravě snesla i kratší dobu —13 °C v květu, aniž tyto všechny zmrzly. Proto nemůže být problémem, aby v každé sebemenší zahrádce byly 2—3 broskvoně, neboť pro jednu stačí cca 10 m². Je třeba aby její dozrávání bylo rozloženo tak, aby doba sklizně byla co nejdelší. Nejlepší podnoží pro broskvoň je broskvoňový semenáč, resp. semenáč mandloně broskvomandlové. Mimo těchto se používá i podnož EM Damas C a Marunka (Ackermanova slíva). Někdy se očkuje broskvoň i na semenáče nebo odkopky švestky a nebo trnky, a to s velmi dobrými výsledky. Na těchto broskev roste pomaleji, avšak intenzívně plodí. Tuto broskvoň můžeme vidět u s. Stanislava Katolického v Tišnově, který ji pěstuje již delší dobu s výbornými výsledky.

Broskev nesnáší vysokou hladinu spodní vody a mrazivé kotliny, tj. místa silných průvanů. Má ráda výhřevnější expozice s dostatkem aktivního vápna. Potřebuje dostatek organických hnojiv i strojených a z těchto nejvíce bor, který se dává 1 × za 5 roků ve formě boraxu maximálně 40 kg na 1 ha. Jinak je velmi dobré používat Mikrolu pro zálivku i postřik. V intenzívních sadech se hnojí ročně 30—40 q NPK na 1 ha při sponu broskvoní 6 × 4 — 5 m. Broskvoň velmi dobře snáší zelené hnojení, avšak toto je nutno zapravovat do nejhořejších vrstev a to co nejméně hluboko, aby nebyl poškozen kořenový systém.

Broskvoň je možno pěstovat pomocí několika typů, respektive řezů. Pro největší plody se používá kotlová koruna. Dále se běžně pěstuje volnými tvary, kdy se v mládí zkracují výhonky a tyto potom vytvářejí tzv. paraplata. Také se pěstují na palmetách, kde dosahují dosti plodů, avšak větší procento je menších. V době před nelévaním plodů broskvoň je velmi vděčna za potřebné množství vody, čímž dosáhneme jednak plodů velkých, šťavnatých a velmi krásně vybarvených.

U broskvoní je třeba provádět ochrané postřiky, avšak jenom dle potřeby. Rozhodující bude vždy výživa a agrotechnika, neboť dobře živené broskvoně trpí méně nemocemi a nejsou náchylné na vymrzání. Z nemocí se na Tišnovsku nejvíce vyskytuje kadeřavost. Tuto je nejlépe odstaňovat mechanicky, i když se to zdá dosti drastické. Jiná onemocnění prakticky na Tišnovsku nebyla zjištěna. Pokud se týká kleotoku, nejlepší metoda je dostatečné množství živin. V Tišnově je několik pěstitelů broskvoní, kteří dosahují velmi dobrých výsledků jako p. Havlík, Ing. Roman a další. Broskvoň na Tišnovsku by neměla chybět v žádné zahradě. Nejlépe je zasadit již semeno broskvoně na místo, kde tuto chceme mít a na místě ji oočkovat na požadovanou odrůdu. Velmi dobré je zasadit předklíčená semena v kelímcích od piva ku konci května na stanovené místo a tyto je možno již toho roku v srpnu očkovat. Broskve je také možno na jaře štěpovat tvrdými rouby a nebo ke konci června zelenými rouby. Nedoporučuje se pěstovat broskve ze semenáčů. Jsou velmi variabilní a nezaručují kvalitní broskve. Broskvoň je nutno zásadně vysazovat brzo na jaře a zkrátit podstatně výhony. V případě přesazování starších broskvoní se používá igelitový pytel.

Z broskví bělomasých je třeba doporučit Velkobíteškou ranou, rozmnožovanou na Tišnovsku s. Hudcem, která je vhodná pro všechny polohy na Tišnovsku. Z bělomasých odrůd je možno doporučit Železný kancléř, Madlenka bílá, Haleho raná, Greensboro, Fordova raná, Carman, Alexandrova, May Flower, Amsdenova a další nové odrůdy. Ze žlutomasých je to v prvé řadě nejúrodnější a nejlepší Red haven vhodná do všech poloh, Arp beauty, Fairhaven s červenou pokožkou. Golden jubilee, Halhaven pro zavařování, July Alberta s velkými plody, Lednická žlutá, Southaven, Starking delicius. Z nových jsou to Luna a Collins. Doporučené odrůdy jsou nejvhodnější na Tišnovsko, avšak mohou i zde přijít k uplatnění některé další a nebo

místní semenáče. První nektarinky byly v Tišnově pěstovány u Kuthanova sanatoria. Dnes přicházejí v úvahu nové velmi výkonné odrůdy, které se začínají rozšiřovat. Těmto se na VŠZ v Brně věnuje doc. Ing. J. Dušek, CSc., a má s těmito velmi dobré zkušenosti. V Tišnově je to Ing. Halala, který s těmito začíná. Bude však třeba prozkoumat, které se budou hodit na Tišnovsko.

Broskvoň v historické době měla a i nyní má velmi perspektivní uplatnění na Tišnovsku, neboť je zde možno vypěstovat broskve ve velikosti jako dovážené, avšak ve větší kvalitě, neboť je možno je trhat v době plné zralosti, čímž se podstatně zlepšuje jejich kvalita jako dovážených. Broskev je možno používat jako syrové ovoce, na kompoty, džemy i na broskvovici. Je vždy vhodná na jídelním lísku zvláště pro ty nejmenší; je nenahraditelným ovocem. Dnes není vhodné na broskev pohlížet jako na nějaké luxusní a nebo exotické ovoce, máme-li možnost vypěstovat si je sami. Je třeba jenom překonat zastaralé názory a začít s intenzivní výsadbou v našich zahrádkách. Sladké plody nám budou tou nejlepší odměnou za naší práci.

Ing. Vojmír Vychodil

SPORT

PÉČE O MLÁDEŽ SE VYPLÁCÍ

Ve fotbalovém oddíle TJ Baník Tišnov se v posledním období dostala do popředí činnost práce s mládeží, která přináší i pěkné výsledky.

Začněme žákovským družstvem. Letos se mu podařil nečekaný úspěch. Po jarní soutěži v okresním přeboru postoupili naši žáci pod vedením trenérů Králíka a Hajslera a vedoucího družstva Holody do krajského přeboru žáků s celkovým skórem 106 : 12 a jednobodovým náskokem před Sokolem Ořechov.

Jako nováček v krajském přeboru si toto žákovské družstvo vede po podzimní sezóně velmi zdatně. Soupeří s družstvy větších fotbalových oddílů jako je Zbrojovka Brno, Zetor apod., které mají daleko větší výběr hráčů a lepší fotbalové podmínky. Naši žáci se umístili na velmi pěkném 4. místě se skórem 24 : 20 a 12 mistrovskými body (2 porážky, 2 × remíza) a se ztrátou 6 bodů za dosud neporaženou Zbrojovkou Brno. V družstvu jsou perspektivní hráči, kteří již za čtyři roky mohou být posilou pro družstvo dospělých. Zejména výkony Pilného, Pohanky, Hajslera ml., Miholy, Kyjovského, Mihuly a Hečka zasluhují uznání.



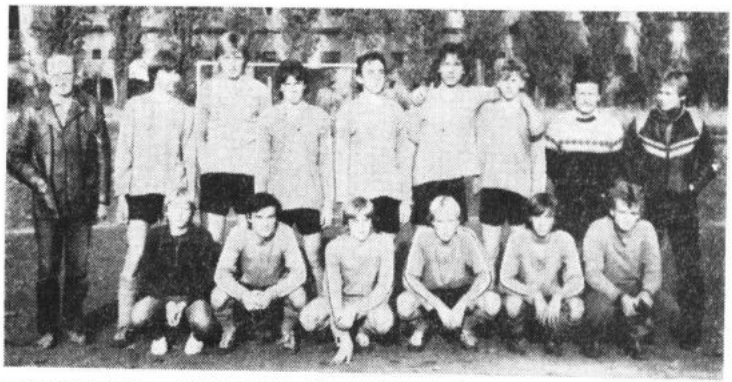
Družstvo žáků TJ Baník Tišnov.

V roce 1984 se utváří i družstvo nejmladších žáků, tzv. přípravka pro žáky 8—10leté. Povede je trenér II. třídy Pavel Mužík. Žádáme proto rodiče, hlavně tatínky, kteří mají zájem o to, aby jejich děti hrály kopanou, aby přihlásili své chlapce do oddílu kopané a pomohli tak vychovat nové fotbalové naděje.

Dalším mládežnickým družstvem, které dosáhlo pěkných výsledků v roce 1983, je družstvo dorostu. Již začátek roku a hlavně jarní mistrovská sezóna signalizovala vzestupnou formu hráčů, která vyvrcholila v závěru jarní sezóny.

V podzimní sezóně odešly z mužstva opory, zvlášť brankář Strnad a Boucek, kteří hráli v A mužstvu dospělých. Družstvo v počátečních mistrovských zápasech zápasilo s nedostatkem hráčů na různých postech, chyběl brankář, někteří hráči byli na školních brigádách a tak výsledky zvláště prvních zápasů nebyly valné. V polovině září byli již všichni dorostenci opět pohromadě a začala se tvořit dobrá fotbalová parta. Družstvo na začátku soutěže bylo bez vedoucího. Později se ho ujal člen výboru oddílu s. Čuma. Hoši i přes nedostatek času trenéra Mužíka, který absolvoval trenérský kurs II. třídy, trénovali pravidelně 3 × týdně velmi intenzívně, aby dohnali ztrátu z prázdnin a brigád. Družstvo tvořilo celkem 15 hráčů, ale často jich na zápas jelo jen 10, jindy 11. Důvodem byla různá zranění, nemoc, brigády. Avšak poměrně dobrá fyzická kondice a hlavně dobrý herní projev vytvářely předpoklady ke kladným výsledkům. Některé nové tréninkové formy a hlavně poctivá docházka a dobré herní vlastnosti hráčů Čumy a Smrkala byly základem dosažených výsledků v podzimní sezóně. Je třeba vyzvednout dobrou hru obrany (Pilný, Tichý), obětavou hru zálohy, ve které střelecky kraloval Hermann. Pochvalu zaslouží i útočníci Parys a Suchomel. Přesto však se družstvo stále potýká s nedostatkem hráčů. V podzimní mistrovské sezóně družstvo 1 × prohrálo, 3 × remizovalo a 7 × vyhrálo se skórem 31 : 13, s 12 mistr. body a ztrátou 2 bodů na vedoucí Sokol Rajhrad.

Dorostenci se také podílejí na brigádnické činnosti při výstavbě haly a na vlastním sportovišti. Žijí kolektivně i mimo kopanou. Letos splnilo 11 dorostenců odznak BPPOV. Nejlepšího výsledku dosáhl Ivoš Čuma, jen několik málo bodů mu chybělo k získání „Zlatého odznaku" I. stupně. Za své výsledky ve sportovní i společenské činnosti obdrželo družstvo v listopadu od výboru TJ Baník titul „Vzorné družstvo mládeže". Splnilo tak svůj vytčený cíl a příjemně překvapilo výbor oddílu kapané a všechny jejich příznivce. Po podzimní sezóně se s družstvem dorostu rozloučí trenér Mužík, který však některé nadějné dorostence nepustí z dohledu a přeje celému družstvu dobré výsledky i v jarní sezóně. PM



Družstvo dorostenců — první záloha tišnovské kopané.



SDRUŽENÝ ZÁVODNÍ KLUB ROH zve všechny děti na
„VELKÝ DĚTSKÝ KARNEVAL“,
který se uskuteční v místní sokolovně
v neděli 12. února 1984 v 15 hodin
K maškarnímu reji hraje taneční hudba SZK ROH.
V kulturním programu vystoupí taneční odbor lidové školy umění. Soutěží se opět o nejlepší masky.

SZKP ROH zve
veřejnost (děti i dospělé) k účasti na zájezdech do plaveckého bazénu v Blansku.
Zájezd se koná každou mimopracovní sobotu.
Odjezd autobusu od spořitelny v 8.15 hodin se zastávkami U Humpolky a na sídlišti Pod Klucaninou. Cena zájezdu je 10 Kčs za osobu.

MICHAL RANNÝ — OBRAZY
Výstava ve dnech 14. 2. — 11. 3. v Domě pánů z Kunštátu v Brně.
Odjezd autobusu na vernisáž dne 14. února v 16 hodin od spořitelny.
Pořádá KPVU v Tišnově.
Ve středu 29. 2. v 17 hodin výstavou provází a o díle předčasně zesnulého umělce přednáší dr. A. Konečná. (Akce KPVU při ČFVU — Dílo v Brně).

POZVÁNKA NA PLES
Měs SČSP zve srdečně všechny členy SČSP i ostatní občany k co nejhojnější účasti na
II. společenském plese SČSP
Ples se koná v sobotu 18. února 1984 ve 20 hodin v sále SZKP ROH v Tišnově.

Půjčovní doba v městské lidové knihovně
pro dospělé:
po, st 8-11, út, st, pá 13-18
pro mládež:
po, st 12-17
Pobočky:
Tišnov II pá 15.30-18.30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička po 16-20
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16.30-19.30
Železné pá 16.30-19.30

RESTAURACE BRNO-VENKOV
si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE
po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytovací a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou salóncích, školení s ubytováním.
V bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozsahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.
Adresa: náměstí Míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 893)

HOTEL U NÁDRAŽÍ
ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU
velký výběr jídel, příjemné prostředí, dobrá kuchyně, svatební hostiny.

KINO PANORAMA

Čtvrtek 2. 2. — 17.30 a 20 hodin
● **SCHŮZKA SE STÍNY**
Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 4., neděle 5. 2. — 17.30 hodin
MEZI NÁMI KLUKY
Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 4, neděle 5. 2. — 20 hodin, pondělí 6. 2. — 17.30 hodin
● **ŽIVOT JDE DÁL**
Francouzský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 7. 2. — 17.30 a 20 hodin, čtvrtek 9. 2. — 17.30 hodin
DŮM V PARKU
Barevný film NSR.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 11., neděle 12., pondělí 13. 2. — 17.30 hodin
ČETNÍK A MIMOZEMŠŤANÉ
Francouzský barevný film v českém znění. Veselohra plná omylů a přehmatů.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Sobota 11., neděle 12. 2. — 20 hodin
● **POSLEDNÍ MEJDAN**
Český barevný film
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 14. 2. — 17.30 a 20 hodin
● **POSTŘIŽINY**
Velmi úspěšný český film natočený podle předlohy Bohumila Hrabala.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Čtvrtek 16. 2. — 17.30 a 20 hodin
PRORADNÉ PENÍZE „S"
Sovětský barevný film v českém znění.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Sobota 18., neděle 19., pondělí 20. 2. — 17.30 hodin
MILIONOVÝ BROUK
Bud Spencer v hlavní roli italské filmové veselohry v českém znění.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Sobota 18., neděle 19. 2. — 20 hodin
● **HOŠI Z BRAZILIE**
Americký barevný film. Otřesný obraz fašistického zločince.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 21. 2. — 17.30 a 20 hodin
VZHŮRU DO BOJE
Francouzský barevný film. Příběh mladíka, který se stal obětí otcovy touhy po vojenské kariéře.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Čtvrtek 23. 2. — 17.30 a 20 hodin
SOUKROMÝ ŽIVOT „S"
Sovětský barevný film v českém znění.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 25., neděle 26., pondělí 27. 2. — 17.30 hodin
KRÁL A PTÁK
Francouzský barevný, kreslený film natočený na motivy pohádky H. Ch. Andersena.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 25., neděle 26. 2. — 20 hodin
● **PAVILÓN ŠELIEM**
Slovenský barevný film. O lidské slabosti, která plodí násilí.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 28. 2. — 17.30 a 20 hodin
● **ZKOUŠKA LÁSKY**
Jugoslávský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

Neděle 5. 2. — 9.30 hodin
KARLÍKOVO VÁNOČNÍ DOBRODRUŽSTVÍ
Český barevný film.

Neděle 12. 2. — 9.30 hodin
MÁŠA A KOUZELNÁ ZAVAŘENINA
Sovětský barevný film.

Neděle 19. 2. — 9.30 hodin
SMRT KMOTŘÍČEK
Barevný film NDR.

Neděle 26. 2. — 9.30 hodin
PÁTÉ ČTVRTLETÍ
Sovětský barevný film.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov
Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice — 7661-84 — 456.12-84-Lá 12

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV a MěV KSČ V TIŠNOVĚ

BŘEZEN 1984 Ročník XV Číslo 3



SOUDRUŽSKÉ DÍKY

Velké dílo nepotřebuje velkých slov.

A co je to velké dílo? Obrovitá přehrada, kterou lidské ruce postavily do cesty řece a přinutily ji vyrábět elektřinu? Tovární haly, v nichž se ocelový materiál přeměňuje v díly a dílce a ty pak ve stroje? Atomové elektrárny, které nahradí ubývající černé a hnědé bohatství útrob země? Lány družstevních polí, které i pod sněhovou přikrývkou voní příštím chlebem?

To vše, mnohé a mnohé další, je velké dílo, které slouží všem a nese prosté jméno — socialismus. Jméno spjaté se všemi jeho tvůrci, pracujícími v továrnách, na stavbách, v zemědělství, na každém úseku našeho života; i těmi, co jsou na zaslouženém odpočinku, i těmi, co vyrůstají z dětských střevíčků. A jak bychom mohli zapomenout na matky a ženy, které se denně stavějí k pletacím strojům v tišnovské Modetě, Závodech SKN, které pracují v zemědělských a potravinářských podnicích, nemocnici, papírnách, za pulty našich prodejen, v železniční stanici, školách . . . Jak zapomenout na ty které učí své drobečky prvním krůčkům a prvním slovům — mámo, táto. Jak zapomenout i na ty, jež se předevčírem, včera staly poprvé maminkami.

Nezapomíná především naše strana, naše socialistická společnost, Sklánějí se v úctě před jejich obětavostí, před jejich prostým a přece pracovním hrdinstvím, které není okázalé, nevystavované na obdiv, ale velmi, velmi záslužné. Vždyť jenom cesta od památného únorového vítězství až po socialistický dnešek, cesta vroubená pomníky práce, kterou básník nazval matkou pokroku, byla by nemyslitelná bez díla známých i neznámých budovatelek nového a spravedlivějšího společenského řádu.

Velké dílo pracovitých a statečných matek a žen nepotřebuje velkých slov.

Nechť je tedy tato malá, neuměle uvitá kytička považována za skromný dárek k vašemu svátku — Mezinárodnímu dni žen. Nechť vy, všechny matky, ženy a dívky spatřujete v ní srdečný, soudružský dík za dosavadní i budoucí práci.

(bach)

Ženy v Předklášteří jsou už prostě takové

Přijdete-li do Předklášteří, vidíte, že se zde stále něco děje. Sotva vystoupíte z autobusu, už slyšíte tu velkou novinu. Jakou? Že ženy dostaly v areálu Porta coeli přidělenu k dispozici místnost. Konečně. Doposud, tedy čtyři roky, což je doba trvání ZO ČSŽ č. 2, se schůze výboru konaly vždy v bytě předsedkyně. Nyní tedy předklášterské ženy — a není jich málo — budou mít nejvíce práce se svou místností. „Předně musíme zapojit elektriku, potom vše uvést do provozuschopného stavu tak, abychom se zde mohly scházet", řekla mi předsedkyně ZO ČSŽ soudružka Arnoštka Gottwaldová. „Je nás již sto dvanáct a sami uznáte, že řídit takový kolektiv nemůže sám jeden člověk. Proto potřebujeme tu místnost, spolu s výborem a úsekářkami nás je hnedle dvaadvacet".

To je pravda. Více hlav, více nápadů. A o ty, jak jsem se sama přesvědčila, není mezi ženami nouze. V době přípravy článku, tedy koncem ledna, ženy šily. Co je na tom divného, pomyslíte si. Ale ony šily ne pro sebe, nýbrž pro jiné. Pro delegátky okresní konference ČSŽ, připravovaly i ceny do tomboly na plesy a MDŽ.

Foto na titulní straně Zdeněk Juránek.

A víte co dá shánění připravit nějakou tu drobnost? Například prostírání. Na olemování musíte opatřit kde se dá široké krajky, potom společně s manželem vymýšlet co nejlepší zapravení rohů a pak sednout ke stroji a šlapat. Výsledkem několikahodinového vysedávání jsou pak pěkná prostírání, dečky, kapsy na kartáče v podobě šátečků atd. Nehledí na čas, na zdraví, vždyť i oči bolí, nohy též. Svou prací doslova žijí.

Ženy v Předklášteří jsou nevyčerpatelnou studnicí nápadů a elánem známy v široké okolí. A jak to dělají, že mají na akcích stále plno? „Recept vám dát nemůžeme" — říká soudružka Gottwaldová — „to víte, chodíme za nimi. Nejlepší agitací jsou však konkrétní činy. Zveme tedy ženy na naše kursy. Přicházejí k nám však mnohé i samy. Dozví se, že chytáme dárky do tomboly, a samy od sebe přinesou třeba vlastní výrobek, i když nejsou členkami ČSŽ".

V těchto chvílích již mají zdánlivý klid, ale v lednu měly ještě hlavu plnou starostí. Chystaly oslavy MDŽ. Tradičně se na nich scházejí zejména starší občanky, pro něž je tento den příležitostí setkat se s ostatními, po sousedsku poklábosit a nakonec, přiznejme si sami, vyslechnout i slova díků a uznání. Uvědomíme-li si, že v rámci působnosti organizace je osmdesát žen starších osmdesáti let, mají organizátorky co dělat. Opět napekou perníky, tentokrát to však nebudou srdíčka ani čtyřlístky jako předešlá léta, ale pěkné mírové holubice. Za nemocnými, které nechodí, zajdou osobně, stejně jako za nejstarší členkou paní Kopřivovou, i za těmi, které dlouhá léta bydlely v „Klášteře" a doposud k němu patří, přestože poslední dobu tráví v příjemném prostředí Domu pečovatelské služby v Tišnově I.

Letošní program, jak samy přiznaly, mají nabitý. Uzavřely opět dohodu o patronaci nad mateřskou školou, rády by připravily kurs studené kuchyně (brzdí je v tom jedině problém se zajištěním přednášejícího), i nadále budou udržovat malý pozemek u mlýna, bývalé rumiště, navštíví divadlo. Podaří-li se ve spolupráci s MěV NF zajistit kontejnery, postarají se o sběr tolik požadovaných skleněných střepů. Samozřejmě nezapomenou ani na tradiční babské hody.

Stále se zde něco děje a uprostřed tohoto ruchu jsou vždy ženy. Už jsou zkrátka takové, nedovedou sedět s rukama založenýma. Přestože mají své povinnosti v zaměstnání a vůči rodině, mnoho volného času věnují práci pro společnost. Ženy v Předklášteří totiž nechtějí zůstat stranou, proto jsou stále v pohybu, proto připravují bohatý program, proto stmelují kolektiv. Ženy už jsou prostě takové.

Uljana Bráchová



Výstavky představující zručnost žen se staly v Předklášteří již tradicí.



Ženy se nebojí žádné práce. Na snímku O. Gottwalda při úklidu kulturní místnosti TJ Sokol Tišnov II.



Na babské hody chodí předklášterské ženy zvát v krojích s košíky plnými cukroví.

Foto Oldřich Gottwald

PLNÍME NA STO PROCENT

Výsledky budovatelského úsilí v akci Z v roce 1983

Úsek výstavby města, jmenovitě úsek investiční a neinvestiční části akce „Z" volebního programu NF patří k nejostřeji sledovaným činnostem ve městě. Důvody jsou jednoznačné, neboť výsledky této práce jsou viditelné a jednotlivé akce po svém dokončení slouží vždy občanům našeho města a to buď užšímu okruhu při akcích lokálního významu, nebo široké veřejnosti při akcích celoměstských. Obecně lze akce „Z" přičlenit svým významem a posláním k zařízení místní nebo vyšší občanské a technické vybavenosti města.

V roce 1983 bylo nadřízeným orgánem, tj. ONV Brno-venkov a jeho odvětvovými odbory, doporučeno a schváleno k realizaci celkem 6 investičních a 7 neinvestičních akcí „Z". Na základě finančních nákladů a k 31. 12. 1983 po různých plánovacích úpravách jsou výsledky investičních a neinvestičních akcí následující:

Akce investiční:

Pozn.: Fin. hodnoty v tis. Kčs

Název akce	Hodnota díla		Fin. náklad		Brig. hod.	Plnění
	Plán	Skuteč.	Plán	Skuteč.		%
Lyžařský vlek	351	351	253	253	1974	100
Lyžařský svah	1961	1964	1372	1375	1899	100,2
Tzv. krček u haly	754	763	570	572	4877	100,3
Provozovny OPS	695	728	417	437	1856	104,8
Areál Svazarmu	442	439	309	307	4130	99,4
Prostoru haly	300	302	180	181	1101	100,5
Celkem	4503	4547	3101	3125	15837	100,7

Akce neinvestiční:

Název akce	Hodnota díla Plán	Skuteč.	Fin. náklad Plán	Skuteč.	Plnění %
Požární zbrojnice	120	122	78	79	101,2
Požární nádrž Lomnička	180	181	120	121	100,8
Střecha KD Hajánky	36	36	23	23	100
Dětská hřiště Hradčany, Železné, Cáhlovská, celkem	100	100	60	60	100
Chodník Rybníček	—	—	—	114	Pozn.: vyřazen z plánu akcí
Celkem	436	439	281	397	nehodnoceno

Jak již vyplývá z tabulkových částí investičních a neinvestičních akcí „Z", byly předsevzaté úkoly pro rok 1983 splněny, resp. mírně překročeny. Hodnotíme-li uplynulý rok z hlediska minulých období, je možné r. 1983 považovat za jeden z velmi úspěšných, neboť vybudovaná hodnota na všech akcích činí 4 986 tis. Kčs při finančním nákladu 3 522 tis. Kčs. Tyto hodnoty jsou za posledních 10 roků v pořadí třetí nejvyšší.

A nyní jak probíhaly práce na jednotlivých investičních akcích:

1. Lyžařský vlek: Akce přešla jako skluzová z roku 1982. V průběhu měsíce února 1983 bylo odborem výstavby MěstNV vydáno rozhodnutí ke zkušebnímu provozu vleku s termínem 1 rok. Je známo, že byl lyžařský vlek po dobu 17 provozních dnů využíván ke spokojenosti tišnovských i mimotišnovských lyžařů. Vyhodnocení činnosti a zkušebního provozu bylo provedeno v polovině února 1983. Finančně i pracovně skončila tato etapa k 30. 6. 1983.

2. Lyžařský svah s umělou hmotou: Součástí prací na této etapě stavby bylo dokončení a vylepšení svahu, dále nakoupení kartáčů z umělé hmoty, rozvod vody po svahu a rozpracování tzv. sněhových děl k zajištění lepších sněhových podmínek na svahu, zejména na jeho dojezdu. K dnešnímu dni jsou šablony sepnuty do rohoží 2×1 m a připraveny k montáži na svah. Cílem tohoto zařízení je prodloužení sezóny na podzim a v jarních měsících, kdy není na svahu sníh.

3. Společenský, sociální a stravovací objekt (spojovací krček u haly): Jedná se o skluzovou akci z roku 1982. Je provedena hrubá stavba a některé instalace vnitřních inženýrských sítí. Stavba přechází menší částkou na dokončení do tohoto roku s předpokladem jejího dokončení dle harmonogramu prací. Určitý skluz v pracech na stavbě byl nezaviněně způsoben dokončováním haly v r. 1982.

4 Provozovny OPS: Obstavba Brněnské ulice v prostoru pod radnicí řeší vyšší občanskou vybavenost města, a to veřejné sociální zařízení, prodejnu tabáku a PNS a dvě provozovny — holičství a pedikuru pro OPS Tišnov. Všech pět „buněk" tvoří jeden urbanistický celek a obdobně byla stavba jako celek realizována. Z prostředků na výstavbu provozoven byly hrazeny veškeré dokončovací práce všech objektů. Stavba jako celek je prakticky dokončena a připravuje se otevření prodejny tabáku a veřejného soc. zařízení, provozovny OPS budou otevřeny o něco později.

5. Areál ZO AMK Svazarmu: Po určitých potížích v průběhu roku 1983, způsobených nedostatečným zajištěním projektové dokumentace, se stavba ve IV. čtvrtletí dobře „rozjela". Organizační skupina členů ZO AMK řídí vlastní práce na stavbě, podílí se na zajišťování materiálů i brigádníků. Akce má podle plánu skončit v roce 1984.

6. Úprava prostranství víceúčelové haly: Projekt haly a spojovacího krčku neřešil z důvodů finančních obtíží podlimitních staveb konečné úpravy prostranství kolem těchto nových staveb a neřešil také vyžití sportovců na venkovních hřištích. Proto byla v roce 1983 zařazena tato akce, jejímž cílem je dokončit venkovní sportoviště a dále venkovní sadové a terénní úpravy. Akce skončí v letošním roce.

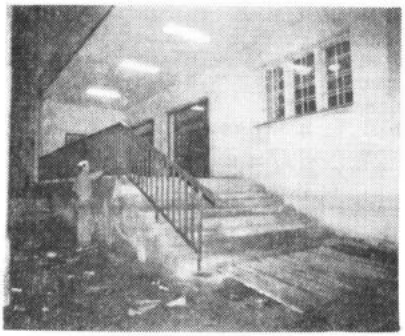
Neinvestiční akce je možné hodnotit jako celek, kdy společným rysem těchto staveb je úsilí občanů jednotlivých obvadů a částí města, ve kterých se stavba prováděla. Schválené akce byly v plném rozsahu splněny. Chodník na ul. Rybníček byl nadřízeným orgánem z plánu akcí neivestičních vyřazen a proto není hodnocen .Bude se však na této akci pokračovat letos — dlažba je již zajištěna.

Co říci při konečném hodocení úseku investiční a neivestiční části akce „Z" volebního programu NF závěrem?

Výsledky za uplynulý rok jsou dobré. Na akcích místního významu nebylo potíží při zajišťování brigádnické pomoci občanů. Na akcích vyšší vybavenosti byly někdy drobné potíže s brigádníky, byly však úsilím organizátorů včas překonávány. Je nutné si uvědomit, že nelze některé akce provádět jinou formou než svépomocně, že se některé zařízení občanské a technické vybavenosti města dodavatelsky nedočkáme. Proto MěstNV vyzývá všechny naše občany k ještě vyšší uvědomělosti a aktivitě při zajišťování budovatelského úsilí při budování našeho města.

Cílem MěstNV, poslaneckého aktivu, aparátu NV i všech aktivistů a příznivců činnosti MěstNV není však pouze při akcích „Z" město budovat. Je nutné si uvědomit i potřebu v neinvestičních činnostech a zlepšovat vzhled, čistotu a úpravnost města, aby Tišnov i do budoucna zaujímal čestné místo mezi městy okresu i kraje.

Josef Malásek





Staré musí ustoupit (asanace domu „u Opatrných"). Na snímku vlevo nově upravený vstup do sokolovny. Foto: M: Loskot.

NAD PLÁNEM AGITAČNÍHO STŘEDISKA MěV KSČ

MěV KSČ projednal a schválil plán práce agitačního střediska MěV KSČ v Tišnově na rok 1984, který přeložil vedoucí rady AS s. Miroslav Peška.

Plán činnosti AS vychází z politických, kulturních a společenských potřeb našeho města. Při jeho sestavování bylo přihlédnuto k jednotnému plánu ideologické a masově politické práce MěV KSČ v Tišnově i ke zkušenostem, které byly získány z předcházející činnosti AS. AS má sídlo v budově SZKP a je řízeno radou AS, která určuje činnost kolektivů názorné agitace v jednotlivých uličních organizacích KSČ našeho města a řídí čtyři kolektivy, jež pracují přímo v rámci agitačního střediska. Jsou to kolektiv

názorná agitace, kolektiv pro přípravu rozhlasových relací, kolektiv pro přednáškovou činnost a kolektiv pro zajišťování kulturních programů, v nichž pracují nejen komunisté, ale i bezpartijní občané.

V rámci organizovaných agitačních dnů bude se činnost agitátorů zaměřovat na zvýšení iniciativy a aktivity občanů při plnění volebního programu NF, na uzavírání závazků, na zvaní občanů na veřejné schůze ZO KSČ, k zachycení názorů a připomínek občanů apod. Kolektiv názorné agitace bude zajišťovat ve spolupráci s tišnovskými závody velkou názornou agitaci zejména k významným událostem, jejichž výročím věnujeme každoročně pozornost, jako jsou výročí osvobození, VŘSR a dále „kulatá" výročí, která připadají na rok 1984.

Především to bude 35. výročí vzniku pionýrské organizace, 40. výročí Slovenského národního povstání a 100. výročí narození Antonína Zápotockého. Podle plánu bude věnována pozornost i dalším významným výročím, především 35. výročí IX. sjezdu KSČ a počátkům kolektivizace venkova. K těmto událostem bude zaměřena nejen názorná agitace, ale i série rozhlasových relací, kterou připravuje rozhlasový kroužek pro rozhlas po drátě, pro závodní a školní rozhlasy apod. Těžiště přednáškové činnosti bude v zajištění hodnotných přednášek pro mládež zajímavých jak tématicky, tak způsobem přednesení ze strany lektorů Socialistické akademie a Domu politické výchovy při OV KSČ. Pro kulturní výstoupení na tradičních oslavách významných výročí bude kolektiv pro kulturní programu zajišťovat vhodný program.

AS sleduje též, jakým způsobem je obměňována malá názorná agitace v propagačních skříňkách. Je potřebí, aby obsah skříněk byl k jednotlivým událostem vyměňován tak, aby skříňky byly vyzdobeny nejpozději deset dnů před výročím a nejpozději deset dnů před výročím a nejpozději deset dnů před výročím a nejpozději deset dnů po výročí znovu obměněny. V ostatním období je vhodné v propagačních skříňkách věnovat pozornost propagaci práce závodů, činnosti v obvodu atd.

Masově politická práce v roce 1984 bude rozvíjena pod aktuálním heslem „V pevném spojenectví se Sovětským svazem za další mírový rozvoj naší společnosti".



21. ledna byla zahájena lyžařská sezóna v r. 1984 na Klínku. Radost ze sněhu zachytil O. Gottwald.

ZAHRÁDKÁŘI DO JUBILEJNÍHO ROKU

Na výroční členské schůzi 24. 1. 1984 hodnotila ZO ČZS v Tišnově svou činnost v roce 1983. ZO ČZS má v současné době 430 členů.
Členové se zúčastňovali všech významných politických akcí organizovaných MěV KSČ, MěV NF a MěNV. Odpracovali celkem 16 315 brigádnických hodin na úpravách veřejných prostranství, při pomoci zemědělství, na akcích Z, na zařízeních ZO a při budování zahrádkových osad.

Uskutečnilo se pět odborných přednášek a besed s filmy. Byly zorganizované dva tématické zájezdy (Bratislava, Flora Olomouc) a jedna společenskozábavní akce. Výstava ZO ČSŽ v Předklášteří byla obohacena ovocem členů ZO.

V rámci družby ve spolupráci se ZO chovatelů byli v Tišnově na návštěvě hosté z NDR — Falkenthalu. Prohlédli si se zájmem mimo jiné i moštárnu ZO a zahrádkovou osadu Besének.

Od členů i ostatních občanů bylo vykoupeno celkem 111,3 t různého ovoce. Byl to od roku 1976 nejsilnější výkup. V moštárně bylo vylisováno 24,5 t jablek. Nepodařilo se dosáhnout toho, aby členové ZO ve větší míře nabízeli své přebytky spoluobčanům na tržišti města nebo do výkupen obchodu ovoce a zelenina.

Místnost lisovny v moštárně byla vylepšena vykachličkováním stěn a novým osvětlením. Zařízení na drcení a lisování ovoce bylo upraveno, aby se dalo využít jeho maximálního výkonu. Budova skladu byla upravena pro výkup ovoce.

Začala se budovat další zahrádková osada Besének II. Členové z osady Besének I vybudovali novou ocelovou lávku přes Besének k novému železničnímu přejezdu. Velký kus práce vykonali členové osady Nad rozvodnou při úprvách terénu ,oplocení, rozvodu elektrického proudu a hledání dostatečného zdroje vody, což je stále hlavním problémem osady. ZO ČZS má v současné době v užívání 7,6 ha půdy, na níž bylo přiděleno celkem 152 zahrádek o maximální výměře 400 m².

Na výroční členské schůzi byl zvolen nový výbor ZO na období 1984—85.

Rok 1984 bude pro ČZS významný tím, že se uskuteční v prosinci jeho VII. sjezd. Sjezdu budou předcházet okresní konference svazu.

Pro ZO ČZS v Tišnově bude také významný tím, že tomu bude 50 let co došlo k založení organizace zahrádkářů v Tišnově. Vyvrcholení oslav k tomuto výročí se plánuje na podzim. Tomuto výročí bude věnována samostatná příloha jednoho z čísel Tišnovska.

Jinak se činnost ZO ČZS bude v roce 1984 řídit schváleným plánem práce, který mimo jiné obsahuje tradiční kulturněvzdělávací akce a služby členům i ostatním občanům.

Přejeme ZO ČZS do dalšího období hodně úspěchů v její činnosti.

—DL—

Jenom v míru se můžeme věnovat svým zálibám

Pod uvedeným heslem proběhlo v loňském roce v září VIII. zasedání sběratelů nerostů na Moravě a pod stejným heslem byly letos jako poslové míru rozeslány pozvánky na již IX. zasedání sběratelů nerostů, které se koná v sobotu 14. dubna 1984 v sokolovně v Tišnově.

Organizátory zasedání jsou mineralogicko-petrografické oddělení Moravského muzea v Brně, městský výbor Národní fronty v Tišnově a moravská sekce odborné skupiny mineralogie Čs. společnosti pro mineralogii a geologii.

Na podporu světového shromáždění za mír a proti jaderné válce odeslali organizátoři v minulém roce na Fond míru částku 500 Kčs. Loňského zasedání se zúčastnila řada předních československých mineralogických odborníků i většina našich předních sběratelů. Ze zahraničí se zúčastnili sběratelé z 10 evropských zemí — podobně jako v posledních 5 letech, kdy si tišnovská akce vysloužila punc „největší v socialistických státech". Každoročně vítáme v Tišnově sběratele z Polska, NDR, SSSR, Bulharska, MLR, Jugoslávie, Rakouska, NSR, Švýcarska, Itálie a Belgie. Celkem v loňském roce vystavovalo v tišnovské sokolovně své minerály více než 200 vystavovatelů z toho 60 ze zahraničí. Odpověď na otázku, proč si tišnovská zasedání sběratelů nerostů aneb — zkráceně a mezi sběrateli více užívané — tišnovská mineralogická burza získala takovou poularitu, je třeba hledat především v geografické poloze. Vždyť Tišnov leží v srdci Československa, které je srdcem Evropy. A dále ve spolehlivosti organizátorské práce. Organizování podobných akcí není vůbec jednoduché — každoročně je nutné již v listopadu nahlásit do kanceláře mezinárodních mineralogických burz přesný termín konání akce, který již pak nejde změnit. Rovněž zajištění ubytování v skromných tišnovských podmínkách není vždy snadné. Dalším faktorem je bohaté mineralogické okolí Tišnova a fakt, že sběratelé raději jezdí do malého města, kde je snažší orientace, parkování apod. Z uvedeného důvodu je například evropskými sběrateli oblíbená mineralogická burza v SFRJ v Tržiči, ve městě velikém jako Tišnov. Zde je dlužno říci, že s družstvem „prijateljev mineralov a fosilov" v Tržiči udržují moravští sběratelé již několik let opravdu přátelské styky.

Věříme, že si nenecháte ujít příležitost a v sobotu 14. dubna 1984 si najdete volnou chvíli podívat se do tišnovské sokolovny pokochat se kamennou krásou vystavených minerálů z celého světa. Zahájení je v 10 hod.

A. S.



Sběratel Renzo Casagrande z Livorna na VIII. zasedání v r. 1983. Foto: V. Koudelka.

VYSTOUPENÍ PRAŽSKÝCH UMĚLCŮ

Koncert Pražského žesťového tria připravil KPH SZKP ve spolupráci s Pragokoncertem; uskutečnil se 1. února v sále SZKP. Trio ve složení Vladimír Rejlek (trubka), Zdeněk Divoký (lesní roh) a Jaroslav Tachovský

(pozoun) doprovázela na klavír Jarmila Panochová. Zazněly skladby středověkých až současných tvůrců. Vynikající interpretace přednesených děl nám připomněla slova Zdeňka Nejedlého „vážme si hudby, je to veliký a důležitý dar člověku mnoho dávající".

D. Š.

JDOU SPRÁVNOU CESTOU

Každý pátek najdete mladé svazarmovce v tělocvičně nové školy, jak pilně trénují střelbu ze vzduchových zbraní. Také základní organizace svazarmovských střelců patří k těm organizacím NF v Tišnově, které dobře pracují s mládeží. Z počátku hledali různé formy práce, učili se i z chyb a začínali znovu a lépe. Nedostatečné materiální vybavení je nutilo k improvizaci. Situace se však změnila v roce 1981, kdy díky pochopení vedení školy na Gottwaldově ulici byly získány finanční prostředky na základní vybavení a bylo možno začít s pravidelnými cvičebními hodinami se školní mládeží. Uvedením do provozu nové školy na nám. 28. října získali střelci vyhovující prostory pro tréninkovou činnost i další prostředky finanční. A že to přineslo dobré výsledky, je vidět z toho, že dnes má tišnovská střelecká organizace největší základnu mládeže na okrese a že dosahuje řady pěkných úspěchů v okresní žákovské lize střelby ze vzduchových zbraní.

Loni se zrodil dobrý nápad — uspořádat pro celou ZO střelců velkou vánoční cenu. Ta se uskutečnila v den vánočních svátků v tělocvičně nové školy a zúčastnilo se jí 28 závodníků, z toho 16 dětí do 15 let. Pořadatelům se podařilo zajistit pro vítěze hodnotné věcné ceny, které věnovali soudruzi z Modety, OPS, OPP a malíř Koudelka. Jim všem patří též dík za úspěšnou akci.

Poděkování si zaslouží především oba trenéři mládeže s. Alexandr Pek a Jan Kohoutek za obětavou péči o své svěřence a práci s nimi. Díky jim si mladí střelci mohou ověřovat své teoretické poznatky v praxi. Soutěže mezi mladými, kdy rozhoduje jen jedna špatně mířená střela, nejsou výjimkou a svědčí o dobré úrovni mladých tišnovských střelců.

Práce s mládeží přináší nejen výsledky, ale i velký morální a společenský efekt. Je potěšující, že je to v podmínkách, o kterých se nám ještě před několika lety ani nesnilo.

V. Koudelka



Mladí střelci v klubovně.

TIŠNOV BAREVNĚ

Tišnovská radnice jako typická dominanta našeho města se objevila na titulní straně barevného skládacího prospektu o Tišnově, který vyšel koncem minulého roku. Vydal ho k propagačním účelům MěstNV v nakladatelství Merkur z prostředků fondu pro cestovní ruch a turistiku. Dvacet pět snímků i stručný text přibližuje dobře naše město i těm, kteří tu zatím nikdy nebyli. A my, kteří svůj Tišnov důvěrně známe, si znovu nad pěknými záběry uvědomujeme, jak je naše město a jeho okolí krásné.

—mi—

NAROZENÍ

v prosinci 1983:

1. 12. Hana Vízdalová, Fučíkova 1312
3. 12. Jana Vrbcová, Králova 1680
6. 12. Viliam Nagy, Osvobození 1657
8. 12. Stanislav Mezlík, Neumannova 257
9. 12. Milada Štulpová, Leninova 1613
14. 12. František Demek, Komenského 1100
17. 12. Radek Poul, Tyršova 319
17. 12. Lucie Švancarová, Cáhlovská 592
17. 12. Lenka Motyčková, Železné 4
17. 12. Pavel Kubalík, Nezvalova 1355
18. 12. Petra Sokolová, U Humpolky 1509
19. 12. Michal Hampl, Osvobození 1664
20. 12. Jana Fišáková, Gottwaldova 677
21. 12. Pavel Rambousek, Švermova 1646
21. 12. Zuzana Sokolová, Králova 1682
23. 12. Lucie Chládková, Fučíkova 1232
24. 12. Marcela Drábková, Cáhlovská 167
27. 12. Michal Rybář, Kukýrna 819
27. 12. Miroslav Babák, Hajánky 19
28. 12. Radek Parys, Na kukle 1249
28. 12. Andrea Bartáková, Lomnička 83
29. 12. Zuzana Urbánková, Riegrova 425
31. 12. Martin Diviš, Pivovarská 1002

Dodatečně uvádíme:

6. 12. Sylvie Střížová, Strmá 1319
20. 11. Richard Mašek, Štěpánovice 22
28. 11. Michal Žíla, Leninova 1616
29. 11. Dominika Veselá, Rudé armády 800

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

1. 3. **Albín Hošek,** Za mlýnem 458
15. 3. **Bohumil Němec,** Těsnohlídkova 847
25. 3. **František Straka,** Železné 76
25. 3. **Marie Nejezová,** Železné 46
28. 3. **Marie Nejezová,** Železné 3
30. 3. **Štěpánka Hlávková,** Palackého 1013

75 let se dožívají:

4. 3. **Jiří Neklapil,** Dvořákova 613
4. 3. **Jan Mašek,** Štěpánovice 83
11. 3. **Jaromír Skalník,** Klášterská 355
22. 3. **Anna Adamová,** Troubná 1351
29. 3. **Anna Valíčková,** Lomnička 48

80. a vyšší narozeniny oslaví:

2. 3. **František Svítil**, Rudé armády 381. Dožívá se 82 roků.
4. 3. **Marie Gramblová**, Riegrova 399. Dožívá se 87 roků.
5. 3. **Otto Kučera**, Hajánky 33. Dožívá se 81 roků.
6. 3. **Božena Mahrová**, Na hrádku 637. Dožívá se 82 roků.
7. 3. **František Staněk**, U Humpolky 972. Dožívá se 80 roků.
8. 3. **Antonie Zhánělová**, Purkyňova 1685. Dožívá se 83 roků.
9. 3. **Františka Štouračová**, Purkyňova 1685. Dožívá se 82 roků.
10. 3. **Josef Zavřel**, Riegrova 355. Dožívá se 80 roků.
13. 3. **Matylda Řezáčová**, Sv. Čecha 460. Dožívá se 85 roků.
14. 3. **Marie Vorlová**, Ráboňova 117. Dožívá se 83 roků.
14. 3. **Josef Zavřel**, Havlíčkova 341. Dožívá se 82 roků.
15. 3. **Marie Vrchřabská**, Lomnička 25. Dožívá se 91 roků.
18. 3. **Eduard Matyska**, Hradčany 25. Dožívá se 84 roků.
22. 3. **Marie Juránková**, Hradčany 88. Dožívá se 80 roků.
23. 3. **Mariana Šebestová**, Porta coeli 1001. Dožívá se 91 roků.
23. 3. **Marie Synková**, Železné 65. Dožívá se 83 roků.
26. 3. **Anna Kotková**, Hradčany 30. Dožívá se 81 roků.
29. 3. **Josef Adamec**, Erbenova 949. Dožívá se 84 roků.
30. 3. **Ludmila Římsová**, U Humpolky 971. Dožívá se 80 roků.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme za projevy soustrasti a hojnou účast při posledním rozloučení s našim tatínkem panem **Lubomírem Sodomkou**.

Rodina Sodomkova

Děkujeme za upřímné projevy soustrasti a účasti nad nenadálým odchodem našeho milovaného **Drahoše Zemana**.

Jitka Zemanová s dětmi a rodina Kincova

Vzpomínka:

V březnu je tomu již 5 roků, co nás navždy opustil soudruh **Jan Jirka**. Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi!

Rodina Krézkova a Podaných

Z NAŠEHO STŘEDU ODEŠLI . . .
Zesnulí v 4. čtvrtletí 1983

3. 10. Květoslava Balášová (1931) Lieberzeitova 1105
4. 10. Františka Drábíková (1903) Štěpánovice 90
6. 10. Alois Špaček (1936) Hornická 900
11. 10. Metoděj Mach (1890) Štěpánovice 34
13. 10. Věra Závišková (1920) Mlýnská 337
16. 10. Zdeňka Makovská (1910) Vrchlického 396
20. 10. Klementina Jeřábková (1903) Gottwaldova 433
24. 10. František Hrbotický (1911) Železné 29
25. 10. Žofie Šudáková (1905) Brněnská 196
31. 10. Terezie Fillová (1898) Leninova 1626
2. 11. Josef Pochop (1914) Štěpánovice 34
3. 11. Františka Šimpachová (1900) Víska 1148
3. 11. Věra Lacinová (1929) Trmačov 329
16. 11. Jan Stejskal (1905) Husova 739
19. 11. Marie Konečná (1909) Víska 1038
26. 11. Eduard Smejkal (1912) Králova 1673
29. 11. Matilda Bělušová (1912) Kukýrna 904
1. 12. Vladimír Makovský (1904) Vrchlického 396
5. 12. Vratislav Kopecký (1924)
11. 12. Anna Handlová (1903) Trávníky 1013
17. 12. Hana Petříková (1955) Leninova 1635
21. 12. Rudolf Růža (1946) Pivovarská 1002
22. 12. Marie Čevelová (1899) Rudé armády 791

26. 12. Antonín Braun (1907)
Fučíkova 1314
26. 12. Marie Drtilová (1909)
U Humpolky 1505
29. 12. Helena Běhalová (1910),
Brněnská 151
31. 12. František Straka (1901)
Purkyňova 1685
31. 12. František Vejrosta (1905)
Fučíkova 1243

UPOZORNĚNÍ PŘISPĚVATELŮM

Prosíme, abyste dodávali příspěvky do Tišnova psané na stroji v obvyklé úpravě (30 řádků na stránce, 60 úhozů na řádku) vždy s 1 kopií. Materiály můžete zasílat přímo na adresu vedoucího redaktora:

PhDr. Karel Fic
Těsnohlídkova 1588
666 03 Tišnov



Na snímku O. Gottwalda pohled na Tišnov z Klínku.

VZPOMÍNKA NA TIŠNOVSKÉ ODBOJÁŘE

Koncentrační tábor Flossenbürg byl jedním ze tří vyhlazujících lágrů vedle nechvalně známých táborů v Osvětimi a Mauthausenu. Nacházel se na západním úpatí Šumavy asi 6 km od našich hranic na bavorské straně ve výšce 1000 m. n. m. Zde bylo vězněno také několik Tišnováků, kteří se zradou konfidenta dostali do rukou gestapa. Na své padlé druhy vzpomíná jeden z tamějších tehdejších vězňů.

Přesto, že jsme byli rozděleni po různých blocích, denně jsme se navštěvovali a jeden druhému pomáhali. Až na poštovního úředníka Jiřího Hliněnského jsme po stránce zdravotní byli vcelku dobří.V táboře nás bylo asi 16 tisíc vězňů, řádil mezi námi skvrnitý tyfus, úplavice, úmrtnost byl v průměru 97 osob denně.

V únoru 1945 byli odvezeni k soudu do Norimberka Frant. Svoboda, Alois Sítař, Josef Blahoňovský, Jar. Fiala, Jiří Hliněnský a Old. Váp z Louček. Ten jediný se vrátil a žije doposud v Krupce. Norimberk byl stále tehdy bombardován a tak transport byl po čtyřech dnech převezen do Weidenu. Jiří Hliněnský zůstal v Norimberku, protože dalšího transportu nebyl schopen. Tam 17. března umřel a je tam i pochován. V transportu bylo 16 lidí, mimo Tišnováky též vězni z Jihlavy a Novotný z Brna. V Norimberku zůstal také Jar. Fiala, který byl obžalován z velezrady, tam 11. března zemřel a je pochován. Ostatním byla za několik dní předložena obžaloba k přečte-

ní. Byli obviněni z velezrady, přechovávání zbraní a napomáhání nepříteli. Následující den bylo přelíčení, které trvalo asi půl hodiny. Svoboda, Sítař, Novotný a Váp dostali sekeru. Právní zástupci podali žádost o milost, bylo třeba získat čas, protože se válka chýlila ke konci. Po soudu byli asi dva dny ve vězení ve Weidenu. Tam zůstal Novotný, protože onemocněl, ostatní byli převezeni do Straubingu. Tam onemocněl Sítař, měl vysokou horečku, boule na krku, dusil se, snad to byl záškrt. Potom onemocněl Váp. Ten však měl štěstí. Našel v cele sůl, kloktal a snad to stačilo k záchraně. Svoboda poslal po rozsudku manželce dopis, aby podala k soudu do Berlína žádost o milost, že by pomohl větší peněžní dar na Červený kříž. Želbohu, osvobození se už nedočkal, zemřel v vězeňské nemocnici ve Straubingu, kde je též pochován. Neznám rozsudek soudu s Josefem Blahoňovským, ale byl též převezen do věznice ve Straubingu, kde 2. dubna 1945 zemřel a je tam pochován.

Vzpomínám na tyto své výborné kamarády, charakterově vzácné lidi, kteří byli obětováni na samém sklonku války. Čest jejich památce!

Vladimír Sedlák

K POVOLOVÁNÍ KULTURNÍCH AKCÍ

Vzhledem k tomu, že pořadatelé různých kulturních akcí, zejména tanečních zábav, nepostupují zcela v souladu s platnými předpisy, upozorňujeme je na potřebu podrobněji se seznámit s tiskem vydaným OKS Brno-venkov pro potřebu národních výborů v roce 1983. Z něho některá ustanovení vyjímáme.

Národní výbory mají právo a povinnost vyjadřovat se ke všem formám šíření kulturních hodnot a povolovat konání všech kulturních a společenských akcí v obvodu své územní působnosti.

Za ideovou uměleckou, kulturně společenskou i organizační úroveň akce nese zodpovědnost pořádají organizace. Pořadatel nese zodpovědnost i za sortiment občerstvení a úroveň obsluhy v souladu s ustanoveními zákona č. 120/62 Sb. o boji proti alkoholismu, za dodržení bezpečnostních, požárních, hygienických a jiných obecně závazných předpisů.

Vystoupení profesionálních účinkujících musí být zprostředkováno uměleckou agenturou působící v kraji. Žádost má obsahovat přesné údaje o repertoáru, název autora, u divadelních her údaj, z jakého vydání je dílo nastudováno,a zvláště u diskoték i přesný scénář celého programu. Národní výbor má právo odebrat povolení, neodpovídá-li skutečnost údajům uvedeným v žádosti.

Vystoupení souboru lidových hudebníků sjednává pořadatel se zřizovatelem souboru. Úhrada se provádí formou zúčtování v tzv. hudebním bloku.

Žádost o povolení uspořádat kult. společenskou akci se podává na určeném formuláři minimálně 4 týdny před termínem jejího konání (u divadel 5 týdnů před prvním představením). Zveřejňování (plakátování) může být provedeno až po vydání povolení ke konání veřejné produkce. Pořadatel musí věnovat mimořádnou pozornost řádnému uvedení pořadu skladeb, které budou hrány. Do 14 dní předloží národnímu výboru hodnocení průběhu, které je pak jedním z předpokladů k povolení akce další. Po skončení akce pořadatel zabezpečí řádnou úhradu všech nákladů, honorářů a poplatků Ochranné organizaci autorské. Jestliže tato předem oznámila pořadateli, že zakazuje užití některých hudebních a dramatických her, povolení nelze udělit.

O souhlas nemusí žádat pořadatelé, kteří při významných výročích (1. máj, státní svátky apod.) pořádají a organizují masová kulturní vystoupení a kulturní pořady na veřejných prostranstvích.

Akce kulturního charakteru a zvláště společenské zábavy se mohou konat jen v budovách a v prostorách k tomu určených, event. povolených NV. Pořadateli kulturních akcí mohou být pouze socialistické organizace, které mají tzv. právní subjektivitu.

Žádost o povolení výstav a užití výtvarných děl profesionálních výtvarníků se podává odboru kultury ONV. Musí být doplněna dvojmo seznamem vystavovaných děl. Při pořádání výstav se postupuje podle předem schváleného plánu výstav v kalendářním roce, který schvaluje rada KNV. O konání výstavy je nutno informovat krajskou organizaci Svazu českých výtvarných umělců.

NV nepovolují akce, které nejsou dostatečně připraveny a které nejsou v souladu s principy stranické a státní kulturní politiky.

Stanovení výše vstupného jednorázových akcích děje se dohodou mezi NV a pořadatelem. NV se řídí výnosem Federálního cenového úřadu 1/82. Výši vstupného diskoték a ostatních kulturních produkcí stanoví plánovací odbor ONV.

SVRATKA

(I. část — od pramenů po Vír.)

Přirozenou severo-jižní osu Tišnovska tvoří tok řeky Svratky. Podle připravovaného I. dílu Geografického lexikonu, který má vyjít ještě v letošním roce, je tato moravská řeka dlouhá 173,9 km. Je už osudem encyklopedických děl, že v den vydání jsou některé jejich údaje zastaralé. Heslo „Svratka" formulovali hydrologové před osmi lety a za těch osm let byla Svratka poněkud zkrácena. Ale k tomuto — pro mne smutnému — konci naší řeky dospějeme až po dlouhém putování od jejích pramenů.

Svratka pramení v oblasti Žákovy hory ve Žďárských vrších v nadm. v. 760 m na západních svazích Křivého javora poblíž horské vesničky Cikháje. Jen pár set metrů odtud vyvěrá Cikhájský potok, dříve považovaný za hlavní zdrojnici Sázavy. Stojíme zde tedy na hlavním evropském rozvodí mezi Černým a Severním mořem.



V Milovské kotlině Svratka výrazně meandruje. Foto: Mojmír Hrádek.

Prameny Žďárských vrchů — a mezi nimi samozřejmě i prameny Svratky — inspirovaly Miloslava Bureše k veršům, průzračným jak voda zdejších potůčků — k básnické skladbě Otvírání studánek. Tyto verše, umocněné hudbou Bohuslava Martinů, obletují ve stejnojemenné kantátě celý svět. Kdysi teklo hlavní rameno Cikhájského potoka (Sázavy) do Svratky. Nedostatek vody pro cikhájský mlýn vedl k tomu, že byla prokopána strouha, kterou byla voda odvedena do povodí Sázavy. Dodnes se zde říká „u srážené vody", dodnes se traduje, že „zde byla Morava o vodu ošizena". Mezi oběma rodícími se řekami je zde tmavý olšový mokřad, ve kterém je zjara bílo bledulí jarní a devětsilem bílým. Na prahu léta zde modře rozkvétá jako na jedné z pouhých čtyř lokalit Českomoravské vrchoviny mohutná horká bylina mléčivec alpský.

V pramenné oblasti Svratky převládají dobře vzrůstné smrkové monokultury s podrostem třtiny chloupkaté, přesličky lesní, šťavele kyselého, borůvky a kapradě osténkaté, dodnes se zde můžeme místy setkat s pěknými porosty dnes již vzácné plavuně pučivé. Chceme-li se vcítit do tvářnosti přirozených lesů někdejšího hraničního hvozdu na pomezí Čech a Moravy, musíme zajít na západní svahy Žákovy hory. Na ploše 15 ha jsou zde od roku 1933 chráněny ojedinělé zbytky přirozených porostů jedlových a javorových bučin. Po druhé hlavní porostotvorné dřevině — jedli bělokoré však už i zde zůstaly jen bizarní pahýly, obrostlé mohutnými choroši a rozklované černými datly. V současnosti prožívá v žákovohorském pralese své optimum javor klen, který se v porostních otvorech živelně zmlazuje.

Ale vraťme se ke Svratce, která mezi hlubokými polštáři mechu ploníku a rašeliníku a lesklými porosty jatrovek prokličuje jeleními lesy do heráleckých luk. Zde se do ní zprava vlévá vydatný potok, pramenící u hájenky Blatky (v Černých bahnech) nedaleko Kadova. Právě tento potok, do něhož ústí i potůček od pověstmi opředené Stříbrné studánky, býval dříve považován za hlavní pramenný úsek Svratky. Huminovými kyselinami ze zrašelinělého humusu je tmavě zabarven. To nahrává těm etymologům kteří se domnívají, že název Svratka pochází z germánského Swarta („černá voda"), z něhož mohlo vzniknout jak staročeské Svrata a zdrobněním dále Svratka, tak i německé Schwarza a z něho přejetím do češtiny dříve užívaný název Švarcava.

Je i jiný výklad původu názvu naší řeky. Ten si připomeneme o několik kilometrů dál po proudu v široké Milovské kotlině, kde Svratka výrazně meandruje ve svých štěrkovitých náplavech. Tedy: za jiný možný základ



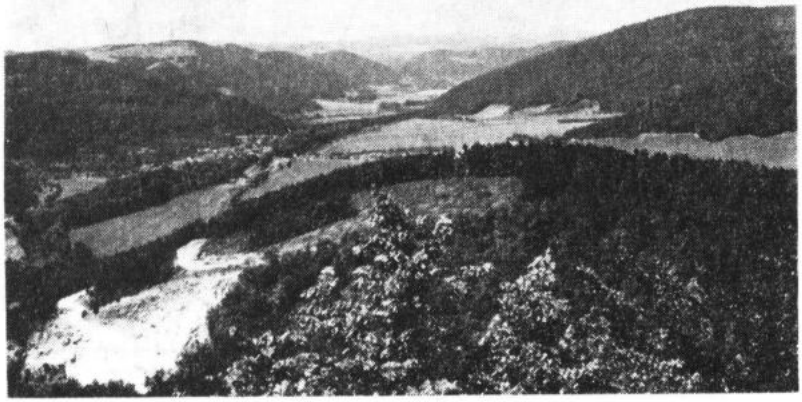
Hladina vodárenské nádrže Vír připomíná severská jezera. Foto: Mojmír Hrádek.

dnešního názvu řeky je považováno praslovanské „svrt" (vrátit), pocházející od řeky „vracející se meandrovitě". Ať už je původ jména germánský či praslovanský, jisté je, že Svratka je řeka po většinu svého toku vábivě krásná. A právě meandry mezi Křižánkami a Milovy patří k jejím nejkrásnějším úsekům. V mokřadních společenstvech mezi kupolemi vrby křehké dominuje nádherný „bodlák" pcháč různolistý, který zde roste na východní hranici svého areálu. Setkáme se zde i s velkokvětým řebříčkem bertrámem, velmi hojná je zde dosud kdysi typická bylina luk Vysočiny — rdesno hadí kořen. Na zbytcích rašeliništních luk u Březin roste masožravá rosnatka okrouhlolistá spolu s „hořkým jetelem" vachtou trojlistou a všivcem lesním, v otavách zde rozkvétá symbol vytříbené krásy tohoto kraje — bělostná tolije bahenní.

U Březin se Svratka stáčí k východu a až k Borovnici má bystřinný spád. Řečiště je plné nádherných omletých balvanů, mezi kterými vlají zelené vlasy vodního mechu prameničky obecné — indikátora čisté vody. Zde se široké úvalovité údolí řeky zahlubuje a sviarámá, je tu jeden z posledních vhodných profilů pro stavbu přehradní hráze. Vodní nádrž Borovnice s celkovým ovladatelným objemem 11 milionů m^3 se má začít stavět v nejbližších letech tak, aby kolem roku 2000 mohla nadlepšovat přísun 900 až 1200 l vody za vteřinu vodárenské účinky nádrže Vír.

Pod Borovnicí se řeka lomí k jihu a tento převažující směr si s drobnými odchylkami uchovává už po celý další tok. V Jimramově se do Svratky zprava vlévá říčka Fryšánka. Její povodí jako jedna z typických ukázek vrchovinné krajiny střední Evropy je evidováno v tzv. Zelené knize, která podle projektu IUCN (Mezinárodní unie pro ochranu přírody a přírodních zdrojů) registruje nejvýznamnější krajinné segmenty celého světa. Již několik let zde probíhá pod vedením prof. Vlastislava Vaníčka, nositele evropské Goethovy ceny za ekologii, multidisciplinární výzkum, zaměřený na aplikaci Světové strategie ochrany přírody v podmínkách Československa.

U Jimramova Svratka opouští Chráněnou krajinnou oblast Žďárské vrchy, která byla slavnostně vyhlášena roku 1970 za přítomnosti prezidenta Ludvíka Svobody právě u jednoho pramenů Svratky — u Stříbrné studánky. To však neznamená, že by území dalšího toku Svratky bylo méně krajinářsky a bioticky hodnotné, že by si nezasluhovalo obdobnou ochranu. Právě naopak. Jedná se o reliefově nejčlenitější část celé Českomoravské



Pohled z Květince přes Dřínovou do údolí Svratky u Štěpánovic. Foto: Mojmír Hrádek.

vrchoviny, kterou geomorfolog RNDr. Mojmír Hrádek, CSc., nově označil jako Svratecká hornatina. Řeka Svratka odtud až po Tišnov využívá ke svému toku hluboký, stupňovitý tektonický prolom, který vznikl prolomením ústřední části mohutné svratecké klenby.

Roku 1958 zde byla uvedena do provozu vodárenská nádrž Vír, která může zadržet až 53,1 milionů m^3 vody. Třebaže došlo k zatopení jedné z nejromantičtějších částí povodí Svratky — hlubokého skalnatého údolí mezi Vírem a Dalečínem, nutno uznat, že toto vodní dílo dobře ladí s okolní krajinou.

(Pokračování v příštích číslech.)

Jan Lacina

MERUŇKY

Meruňka na Tišnovsku nemá tak dlouhou historii pěstování jako broskvoně, mandloně a vinná réva. Pochází z Číny, kde byla známa již 2000 roků před naším letopočtem, a začátkem našeho letopočtu se dostala do Řecka. Ve střední Evropě jsou první záznamy ze 14. století. Na Tišnovsku je zaznamenána až v druhé polovině 19. století. Největšího rozšíření dosáhla prakticky po roce 1945, kdy došlo v Tišnově a okolí k větší výsadbě, avšak ne vždy bylo použito kvalitního materiálu i podnoží. Nejstarší meruňky jsou na Družstevní ulici.

Tišnovsko je možno zařadit do II. zóny pěstování meruněk, kde nadmořská výška se pohybuje nad 200 m do 350 m nad mořem, průměrná roční teplota od 8—9 °C a průměrné roční srážky 600—650 mm. Meruňka vyžaduje příznivější klimatické podmínky. Nesnáší mrazové kotliny a ledové průvany. Půdy miluje hlubší s dostatkem humusu a zásobních hnojiv včetně vápna. Možno říci, že na Tišnovsku má velmi dobré podmínky, a jak se ukazuje, je Tišnovsko perspektivní oblastí pro pěstování meruňky nejen v zahradách, ale i na teplých a chráněných svazích na větších plochách, zvláště pak proto, že zde nehrozí gnomonie jako na jižní Moravě, kde decimuje desítky a stovky meruňkových stromů. Těchto ideálních podmínek na Tišnovsku je třeba využít, neboť meruňka byla, je a bude vždy hledané ovoce.

Ušlechtilé meruňky se pěstují roubováním nebo očkováním. Z pecek vyrůstají meruňky plané, které však i mnohdy dosahují plodů ušlechtilých meruněk. Meruňkový semenáč plodí později, plody má malé a některé jsou příjemně aromatické, a proto se jich na jižní Moravě používalo na zavařování celých plodů a na výrobu džemů. Pro naše podmínky jsou nejlepší ušlechtilé meruňky. Nejlepší odrůdy pro Tišnovsko jsou Maďarka (uherka), velmi kvalitní a úrodná, dozrává koncem července a začátkem srpna, dále Velkopavlovická, která je velmi podobná Maďarce a to jak úrodností, kvalitou i dobou dozrávání. Z dalších odrůd možno doporučit Paviot s velkými chutnými plody, které dozrávají zároveň s Velkopavlovickou a Bredskou, která sice má menší plody, ale je velmi šťavnatá a aromatická. Z ostatních odrůd je to Kloboucká ranná s menšími plody, avšak velmi ranná — zraje druhou polovinu července —, dále je to Broskvová s pevnými plody a Velká ranná s velkými plody příjemné chuti. Dozrává v polovině července. Uvedené odrůdy jsou nejvhodnější pro Tišnovsko.

Největším problémem však zůstávají podnože pro meruňky. Užívá se meruňkový semenáč, zelená renkloda, St. Julien, Damascenka černá, žlutá slívka, červená slívka, Ackermannova slíva; dále i semenáč broskve, mandloně pro suchá stanoviště a trnkový semenáč pro nejmenší tvary. Pro Tišnovsko zdá se být nejlepší podnoží některá odrůda zplanělých slív a zplanělých trnek velkoplodých. Zjistil jsem, že afinita s těmito dvěma podnoži je na Tišnovsku nejlepší ze všech a že podnože nejstarších meruněk na Družstevní ulici byly podle odhadu na těchto naštěpovány. Také výsledky se štěpováním na těchto podnožích v roce 1983 byly velmi dobré

i přes katastrofální sucho. Časně roubované meruňky dosáhly v prvním roce z roubů i 70 cm dlouhé výhony, což již samo o sobě svědčí o velmi dobré afinitě a zdravotním stavu podnože. Je reálný předpoklad, že tyto stromy budou odolné i proti apoplexii — mrtvici meruňek, což má velkou hospodářskou cenu. Přesto však bude třeba nadále hledat nové klony podnožů, které budou vhodné pro zabezpečení dlouhověkosti meruněk včetně mezištěpování.

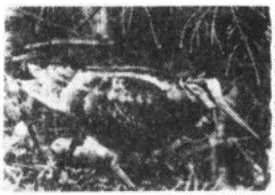
Meruňku je možno pěstovat jako zákresek nebo čtvrtkmen se třemi základními větvemi. Velmi dobře se daří meruňky na polokmenech. Z nemocí, které se na Tišnovsku vyskytují, je to v první řadě kleotok a apoplexie. Na plodech se vyskytuje v mokrých letech monilie. Dosud nebylo na Tišnovsku zjištěno žádné onemocnění, které by mohlo negativně ovlivnit pěstování meruněk. Je jenom třeba aby roubovací materiál byl brán ze zdravé oblasti, a to hlavně z Tišnovska.

Z mých zkušeností, pokud se týká řezu meruněk, mohu doporučit v nejranějším věku vytvarovat korunku a potom jenom ořezávat suché větve. Meruňka si sama uspořádá korunu tak, že jsou prakticky všechna místa osvětlená sluncem. Pamatuji na Znojemsku meruňky staré 100 i více let, které nebyly nikdy řezány mimo suchých větví a plodily téměř každoročně. Meruňka je schopna již rodit ve třetím roce po zasazení, a je-li dostatečně zásobena živinami a to jak organickými, tak i strojenými, málokdy vynechá v plodnosti. V 10.—12. roce je schopna dát až 100 kg ovoce, což mimo broskvoň nedokáže žádný jiný strom, a právě v tom je její největší hodnota. Po odkvětu je sice choulostivější než broskev a nesnáší mrazy pod —4 °C. Přesto je možno konstatovat, že ke zmrznutí plodů na Tišnovsku v posledních 40—50 letech došlo velmi zřídka a ne více než na jižní Moravě. Lepší odolnost mají stromy, které jsou dobře živeny, před dozráváním plodů mají dostatek vody, která má vliv jak na velikost plodů, tak i tyto chrání před vymrznutím, což platí pro všechny stromy. Proto většina broskví zasazených na podzim hyne nedostatkem vody a nikoliv mrazem. Meruňka je však podstatně odolnější a může se vysazovat s úspěchem i na podzim.

Ovoce meruňky je jedno z nejlepších, zvláště je-li utrženo dozrálé přímo ze stromu. Proto každá zahrádka, kde je to jen trochu možné, by měla mít aspoň jednu až dvě meruňky. Meruňka je výborná ke konzumu, nenahraditelná v kompotech a džemech. Na jižní Moravě se z meruněk také pálí tzv. merunice, která je uznávaná za nejlepší destilát.

Proto bude třeba využít všech kladů meruňky i podmínek Tišnovska které je z hlediska perspektivního pěstování jednou z nejlepších oblastí, a to jak množstvím srážek, tepla, tak i vhodných půd. Ranná plodnost meruňky uspokojí každého náročného pěstitele, neboť ta se mu za jeho péči a starost odmění bohatě.

Ing. Vojmír Vychodil



O SLUCE

Původně jsem nechtěl v tomto ptačím putování hovořit o těch z ptáků, na něž se vztahuje myslivecký zákon, kteří spadají pod tzv. zvěř lovnou, pernatou. Domníval jsem se, že jsou dostatečně známými, než aby bylo nutno se o nich rozepisovat, ale teď si myslím, že by je nebylo správné takto diskriminovat. Patří k přírodě? Patří. Přestože do jejich života člověk nejvíce a nejčastěji zasahuje přímo. Můžeme se s nimi setkat na Tišnovsku? Můžeme.

S jarem se nejvíce slučuje sluka. Je to sice bahňák, ale na rozdíl od ostatních, kteří mají, jak už jméno napovídá, rádi bahnité prostředí, tedy nějaké to pobřeží, ať už je u řeky, rybníka nebo moře, dává přednost lesu.

I když samozřejmě i zde vyhledává měkká bažinatá místa. Potřebuje je. K hledání potravy. Živí se totiž hmyzem, červy, měkkýši, což všechno sbírá buď na povrchu, nebo, a to častěji, v zemi. To pak zapichuje do měkké půdy svůj dlouhý zobák (myslivci říkají, že červíkuje), na jehož konci jsou v takových mělkých dolících velmi citlivá hmatová tělíska. Když jimi nahmatá v zemi červa, opře horní kořen zobáku o zem, jeho špička se rozevře, uchopí potravu, zavře a jako pinzetou jej vytáhne ke spolknutí. Sluka zimuje ve Středomoří nebo severní Arice. Odsud se vrací brzy z jara (v březnu). Při tahu, který probíhá hlavně v noci, neztrácejí sluky čas a hned počnou se svatebním ceremoniálem, tokají. Vlastně hlavní iniciativu tu projevuje sameček. Za soumraku poletuje podél okraje lesa nebo nad údolím a „kvorká", to znamená, že jemným pískáním nebo hlasem znějícím jako „kvorrr — kvorrr — kvorrr" loudí na k zemi přisedlé samičce, aby jej vyslyšela. Když se tak stane a samička mu dá znamení, slétá k ní jako blesk, tančí kolem ní a všelijak se čepýří a předvádí. Tyhle svatební lety jsou pro mnohého samečka tím posledním, co si na tomto světě užije, protože právě v této době se sluky loví. Střelit rychle a klikatě letící sluku je mezi myslivci považováno za vrcholný střelecký výkon. V dřívějších dobách patřily k vyhledávaným pochoutkám nadívaná slučí střívka. Ale dejme tomu, že slučího samečka nic takového nestihne a může se vesele oddávat milostným radovánkám. To pak není zrovna skromným. Má hned několik milenek. Ale tím jeho starosti také končí. O následky vášně se už nestará. Veškeré další rodinné starosti už leží na bedrech samičky. Ta snese do mělkého důlku někde na zemi 4 strakatá vajíčka a 22 dní je zahřívá. Malá slučátka, obdařená tak dokonalými mimikry, že jsou neviditelná, se hned po vylíhnutí rozlétají do okolí hnízda, aby tak ještě více snížila nebezpečí, že budou nepřáteli objevena. Někteří odborníci soudí, že sluky hnízdí dvakrát do roka, prokázané to však s jistotou není. Sluky nás opouštějí až pozdě na podzim, ale je-li mírná zima, mohou tu i přezimovat.

Josef Ptáček

SPORT

ANKETA PODESÁTÉ

NEJLEPŠÍ SPORTOVCI NAŠEHO MĚSTA V ROCE 1983

V minulých letech jsme již devětkrát vyhodnotili anketu o nejlepší sportovce tělovýchovné jednoty Baník Tišnov. Mezi tím se nám naše město rozšířilo, integrací do něho přibyly další obce a tím je v našem městě celkem sedm tělovýchovných jednot. Dá se říct, že k šesti jsme se chovali macešsky, i když jejich členové většinou nedosahují takové výsledky jako členové Baníku.

Proto náš redakční kolektiv ve spolupráci se zástupci městského národního výboru rozhodl tuto akci organizovat nově. Bylo rozhodnuto upustit od hodnocení pořadí a tělovýchovné jednoty byly vyzvány, aby samy navrhly nejlepší sportovce k vyhodnocení (TJ Baník vzhledem k početné členské základně navrhuje více sportovců). Dostali jsme celkem odpovědi ze čtyř jednot. Tělovýchovné jednoty Sokol Tišnov II, Sokol Lomnička a Štěpánovice možnosti navrhnout nejlepšího sportovce nevyužily.

A tak můžeme představit v abecedním pořadí tyto nejlepší sportovce Tišnova:

Ivo Buchta — člen TJ Šerkovice, roč. 1960. Je specialistou na krosy a přespolní běhy na střední vzdálenosti. V roce 1983 startoval na třinácti závodech byl 4 × první, 5 × druhý a 2 × třetí. Zvítězil na přeboru přírodověd. fakulty UJEP, v okresním přeboru v přespolním běhu byl druhý, stejně tak jako v ivančické hodinovce — uběhl 16 112 m.

Vít Buchta — člen TJ Železné, roč. 1952. Také on se účastní hlavně krosů a přespolních běhů, loni získal i titul Železný muž. Získal II. výkonnostní třídu za čas 2 hod. 47,25 minut při maratónu v pražské Stromovce, startuje hlavně na tratích 20—25 km a účastnil se také populárních Běchovic, kde dosáhl čas 38,20 min.

Jiří Dospíšil — člen TJ Baník, roč. 1945. V roce 1983 odehrál v krajském přeboru stolních tenistů I. třídy celkem 86 zápasů, z toho 55 vítězných. V okresním přeboru obsadil 2. místo, na tomto místě je zařazen i v okresním žebříčku mužů. V krajském žebříčku je zařazen na 21.—30. místě.

Josef Doubek — člen TJ Baník, roč. 1947. Je to dlouholetý hráč házenkářského družstva s výbornou tréninkovou morálkou. Je výborný obranář a opora obranných řad. Může být příkladem všem mladým hráčům svým přístupem, vystupováním a morálkou.

Miroslav Flamich, člen TJ Baník, roč. 1945. Je to hráč, pro kterého tišnovská kopaná znamená vše. Svým přístupem je příkladem pro mladší hráče, a to nejen prvního mužstva, ale i družstev mládežnických. Při aktivní sportovní činnosti splnil i své brigádnické povinnosti i podmínky odznaku PPOV.

Jiří Hulák — člen TJ Baník, roč. 1957. Spolehlivý stolní tenista, je nasazován jako jednička družstva. V zápasech dosahuje kolem 75 % úspěšnosti. Je okresním přeborníkem, v krajském žebříčku je na 16. místě. Toto umístění je nejlepším v historii oddílu. Je to typ útočného hráče s vynikajícím topspinem.

Jana Jakubcová — členka TJ Baník, roč. 1964. V uplynulém roce byla nejlepší hráčkou tenisového oddílu, v mistrovských utkáních z devíti zápasů sedmkrát zvítězila, stejně úspěšná byla i ve čtyřhrách, v okresním i meziokresním žebříčku je na 1. místě, v kraji je hodnocena jako 22. Pracuje i jako trenérka mládeže.

Milan Jůza — člen TJ Sokol Hradčany, roč. 1933. Aktivně cvičí v základní tělovýchově. Od roku 1969 je trenérem oddílu kopané a vedoucím družstva mužů; v tělovýchově působí již od r. 1946. V současné době vykonává též funkci místopředsedy občanského výboru v Hradčanech.

Miloš Novotný — člen TJ Baník, roč. 1954. Tvůrce hry házenkářského mužstva, v naší anketě je pravidelně hodnocen na předních místech. Je nejlepším střelcem mužstva, jeho trvalá dlouholetá forma má velký podíl na úspěších celého házenkářského kolektivu.

Petr Zemánek, člen TJ Baník, roč. 1966. Je sice nejmladším členem basketbalového družstva, ale již po dva roky je nejlepším střelcem. Svojí tréninkovou morálkou, rychlostí a zejména střelbou vynahrazuje handicap, kterým je jeho menší postava. Je třeba také vysoce ocenit, že ke každému zápasu přistupuje velice odpovědně.

Tentokrát jsme udělali ještě jednu novinku — mezi vyhodnocenými je také kolektiv a poněkud výjimečný — je to družstvo žen, které soutěží v méně obvyklém sportu — v požárním. Družstvo organizace Tišnov I Svazu požární ochrany ve složení Jaroslava Koscelníková, Věra Dvořáková, Milada Illková, Jana Knoflíčková, Věra Nečasová, Hana Panáčková, Jindra Podalová, Bohumila Sehnalová a Zdena Vejrostová zvítězilo v okresním kole, tím se kvalifikovalo do krajského kola sportovní soutěže požárních družstev a tam se umístilo na 3. místě. Mimoto družstvo startovalo na osmi dalších soutěžích, při tom šestkrát nenašlo přemožitelky. Za tyto výsledky si členky určitě zaslouží být hodnoceny mezi nejlepšími sportovci.

V příštím čísle našeho zpravodaje vás seznámíme s vyhodnocením nejlepších svazarmovců, které provede městský výbor Svazarmu.

—ok—

BASKETBAL MÁ ZELENOU!

Zelená barva interiéru sportovní haly jako by symbolizovala i nové časy tišnovského basketbalu, který po létech téměř ilegální činnosti v malé tělocvičně ZŠ na Smíškově ulici dostal konečně potřebné podmínky. Konečně také může vejít do kontaktu s tišnovskou veřejností.

Po úspěšných létech dorosteneckých lig a krajských přeborů I. tř. mužů je však dnešní realita opačná. Družstva bojují o postup ze základních soutěží. Podařilo se to již žákům, kteří po první polovině soutěže postoupili do krajského přeboru. Reálnou naději na postup má také družstvo dorostu a družstvo mužů. To svádí vyrovnaný boj se Sp. Jihlava a teprve pevnější nervy v posledním utkání rozhodnou zřejmě o vítězi a postupu, neboť ostatní soupeře obě družstva bez problémů přehrávají.

Činnost oddílu však nespočívá pouze v tréninkové a soutěžní činnosti. V prosinci uspořádal oddíl dva autobusové zájezdy na atraktivní utkání PVP do Žďáru nad Sázavou, zorganizoval vánoční turnaj žákyň přebory tišnovských škol a Štěpánský turnaj dospělých. Družstvo žáků se zúčastnilo turnaje v Ostravě, kde obsadilo druhé místo.

Zbývá doufat, že i další dvě nová hřiště v tělocvičnách na ZŠ 28. října, venkovní hřiště u ZŠ Smíškova, ale i košíkářské zařízení na PT v Brumově pomohou rozšířit a zpopularizovat tento sport mezi mládeží. Tyto skutečnosti a koordinovaná činnost zkušeného trenérského kádru by měly vzrůst úrovně tišnovského basketbalu značně urychlit a tím zaplnit prostory pro diváky naší sportovní haly.

Miloš Buček



Na snímku družstvo mužů: stojící zleva Strnad, Wágner, ing. Bílý, Maloň, Zemánek J., Novotný P., PhDr. M. Novotný — trenér, klečící Buček, Pokorný, Novotný E., Dohnal, Zemánek P.

TIP NA VÝLET NA ŠMELCOVNU

Šmelcovna a vítání jara jsou dva nerozlučně spjaté pojmy. Základ této tradice dal před mnoha lety Petr Bezruč, který v tomto malebném koutu pravidelně se svými přáteli jaro vítal. Slavnost vítání jara zde bývá každoročně, obvykle první jarní neděli, a určitě stojí za účast. Zájemci se mohou bližší podrobnosti dozvědět pravidelně ze všech sdělovacích prostředků. Tento kraj jsme tedy vybrali za trasu letošního první-

ho výletu, který vám chceme doporučit, ale výlet se může uskutečnit i v jinou dobu než právě na začátku jara, protože je zde krásně skutečně po celý rok.

Na výlet se vydáme z Lažánek, obce, která byla proslavena vápenickou tradicí. Lažánečtí pálili a rozváželi v minulosti vápno, jejich oblast byla i daleko za Brnem. V minulosti se zde těžil také kaolín, lanovkou se dopravoval na železnici do Veverské Bítýšky. Památkou na těžbu je známé kaolínové jezírko, které je v lesíku u silnice z Maršova do Lažánek. V současné době je z Lažánek asi nejznámnější Lažánecká hospoda, její věhlas je rozšířen široko daleko.

Z Lažánek na náš výlet vyjdeme po silnici směrem na Maršov a hned za posledním domem odbočíme vlevo na polní cestu. Je zde informační tabule o klidové oblasti Bílý potok, kterou naše cesta povede. Účelem vyhlášení této oblasti je zachování nedotčenosti přírodního prostředí, chránění květeny i krajiny a zajištění hodnotné rekreační oblasti pro všechny — tak nám význam této oblasti definovala jedna z funkcionářek svazu ochránců přírody ing. Školová.

Cesta sice není značena turistickou značkou, ale pomocí mapy a také orientačních zkušeností dojdeme do údolí Bílého potoka. Zde již narazíme na modrou turistickou značku. Půjdeme nejdříve kolem bývalého Lažáneckého mlýna, který byl přeměněn na rekreační středisko, a brzy dojdeme na Šmelcovnu. Skupina samot dostala název podle Veverské huti, která v těchto místech tavila v letech 1722—1850 železo. Ještě dnes je zde možné vidět zbytky huti. Těsně u červené značky směrem na Javůrek je místo, kde Bezruč s přáteli jaro vítal, je zde pamětní deska.

Ze Šmelcovny budeme putovat dále proti toku Bílého potoka. Až dojdeme k bývalému Pavlovcovu mlýnu, odbočíme na žlutou značku a ta nás vyvede z údolí do Svatoslavi. Zde si povšimneme starého kostela. O jeho stáří svědčí gotické okno za oltářem a silná čtyřhranná věž. I vesnice má dávnou historii, její jméno se v listinách objevuje již v roce 1240, první zmínka o škole je z roku 1758.

Celý výlet je dlouhý 13,5 km (Šmelcovna 3,5 km, Pavlovcův mlýn 10,5 kilometrů), převýšení asi 170 m.

—ok—



Foto: Zdeněk Juránek.

RODIČŮM

Upozrňujeme rodiče dětí umístěných v předškolních zařízeních, kteří dosud neodpracovali brigádnické hodiny za rok 1983, že mohou svou povinnost splnit do 30. dubna t. r. na stavbě svazarmovského areálu a při úpravách sokolovny. Pracuje se denně (mimo neděli) od 7 do 15 hodin.

Půjčovní doba v městské lidové knihovně

pro dospělé:
po, st 8-11, út, st, pá 13-18
pro mládež:
po, st 12-17

Pobočky:

Tišnov II pá 15.30-18.30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička po 16-20
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16.30-19.30
Železné pá 16.30-19.30

KINO PANORAMA

Čtvrtek 1. 3. — 17.30 a 20 hodin

● **MILUJ, MILUJ, ALE NEZTRÁCEJ HLAVU**

S humorem o draze zaplaceném flirtu, vážně o lásce dvou mladých lidí. Jugoslávský barevný film v českém znění.

Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 3., neděle 4. 3. — 17.30 hodin

OTCOVÉ A DĚDOVÉ (širokoúhlý)

Trápení jedné ženy se třemi muži. Sovětský barevný film v českém znění.

Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Sobota 3. neděle 4. — 20 hodin, pondělí 5. 3. — 17.30 hodin

● **PEVNOST APAČŮ V BRONXU**

Drsný obraz předměstí New Yorku, kde je zločin na denním pořádku. Paul Newman v hlavní roli amerického barevného filmu v českém znění.

Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 6. 3. — 17.30 a 20 hodin, čtvrtek 8. 3. — 17.30 hodin

KAZETOVÁ LÁSKA

Klienti svatkové kanceláře před zrakem kamery. Švýcarský barevný film.

Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 10., neděle 11. 3. — 17.30 a 20 hodin, pondělí 12. 3. — 17.30 hod.

VE VELKÉM STYLU

O bankovní loupeži, která měla zbavit tři muže pocitu trpké nečinnosti. Americký barevný film.

Mládeži do 12 let nevhodné

Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 13. 3. — 17.30 a 20 hodin, čtvrtek 15. 3. — 17.30 hodin

ZLATÁ RŮŽE

Nebezpečný transport zbraní ohrožený rozsáhlou špionážní sítí. Rumunský barevný film.

Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 17., neděle 18. 3.—17.30 a 20 hodin, pondělí 19. 3. — 17.30 hodin

KDYŽ SE ČAS NAPLNIL . . . (širokoúhlý)

Dramatický útěk z dosahu sopečné erupce v jižním Pacifiku.

Vstupné 8, 9, 10 Kčs

Úterý 20. 3. — 17.30 a 20 hodin, čtvrtek 22. 3. — 17.30 hodin

SVĚT PATŘÍ NÁM

Český film.

Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Sobota 24., neděle 25. 3.—17.30 hod.

TŘETÍ PRINC

Český barevný film na motivy pohádky Karla Jaromíra Erbena. V hlavních rolích Libuše Šafránková a Pavel Trávníček.

Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 24., neděle 25. 3. — 20 hodin, pondělí 26. 3. — 17.30 hodin

● **BANKOVNÍ KONTO S VÝSTRAHOU**

Nevšední případ policejního komisaře, který přistoupil na dvojí hru. Italský barevný film v českém znění.

Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 27. 3. — 17.30 a 20 hodin, čtvrtek 29. 3. — 17.30 hodin

PŘEDČASNÉ LÉTO

Příběh děvčete, které skládá zkoušku dospělosti ve škole i v životě. Slovenský barevný film.

Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 31. 3., neděle 1. 4. — 17.30 a 20 hodin, pondělí 2. 4. — 17.30 hodin

PRVNÍ DÁMA COUNTRY MUSIC

Cesta Loretty Lynnové za úspěchem a slávou.

Vstupné 6, 7, 8 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

Neděle 4. 3. — 9.30 hodin

KRTEK VE MĚSTĚ

Neděle 11. 3. — 9.30 hodin

ALIM A JEHO OSLÍK

Neděle 18. 3. — 9.30 hodin

POTÍŽE S DOMINIKEM

Neděle 25. 3. — 9.30 hodin

POHÁDKA O POHÁDCE

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov
Cena 2 Kčs. Tisk 56 Dolní Kounice — 7811-84 — 456.12-84-Lá 40

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV a MěV KSČ V TIŠNOVĚ

DUBEN 1984 Ročník XV Číslo 4



Nejmladší záloha strany

24. dubna tomu bude již 35 let, co vznikla masová pionýrská organizace jako relativně samostatná součást naší celostátní jednotné mládežnické organizace. PO je organizací dětskou, která sdružuje nejmladší generaci — žáky základních škol, a jejím posláním je pod vedením komunistické strany v duchu idejí socialismu a komunismu připravovat děti na budování nové společnosti.

Naše pionýrská organizace vznikla podle vzoru organizace sovětské mládeže, kdy po vítězství Říjnové revoluce došlo k významným přeměnám v sovětské společnosti, mezi nimiž zaujímá své místo revoluční praxí ověřená forma hnutí mládeže a dětí — Komsomol a jeho organizace pionýrů. Naše PO navázala zároveň na živé tradice pokrokového dětského a mládežnického hnutí, zejména na činnost sociálně demokratických organizací mládeže z počátku století, v nichž se sdružovaly již i starší děti, na práci Sdružení socialistických skautů-skautek, Skautů práce, Spartakových skautů a hlavně na odkaz Mladých průkopníků (vzniklých v roce 1922), z nichž vyšly desítky skvělých soudruhů, kteří obětovali své životy v boji proti fašismu.

Jedna z předních organizátorů sovětských pionýrských organizací N. K. Krupská napsala slova, jejichž aktuálnost zůstala doposud živá. „Budování socialismu spočívá nejen v tom, že rozvíjíme náš průmysl, že zakládáme družstva, nejen v tom, že upevňujeme sovětskou moc ,ačkoliv jedno i druhé je naprosto nutné, ale také v tom, že přetváříme celou naši psychologii, všechny naše vztahy. A v tom ohledu má ovšem pionýrské hnutí nesmírný význam".

(I)

VŽDY S LIDEM

Ochrana socialistického společenského a státního zřízení, veřejného pořádku a majetku v socialistickém vlastnictví, jakož i ochrana bezpečnosti občanů a jejich práv a majetku patří k rozhodujícím předpokladům úspěšného rozvoje naší socialistické společnosti. Významnou úlohu při tom plní Sbor národní bezpečnosti, který vychází z cílů a směrnic stanovených Komunistickou stranou Československa ve spolupráci s jinými orgány státu, státními, družstevními a společenskými organizacemi i občany odhaluje nepřátelskou činnost zaměřenou proti Československé socialistické republice a jinou nepřátelskou činnost, pomáhá k odstraňování jejich příčin a celou svou činností usiluje o důsledné dodržování a upevňování socialistické zákonnosti a státní disciplíny.

Dne 17. dubna 1984 s připomeneme 39. výročí založení SNB, který od svého vzniku v roce 1945 se podílel na formování a poválečném uspořádání naší republiky, na ostraze hranic, na boji proti narušitelům a banderovským tlupám; aktivně se podílel na řešení vládní krize v roce 1948 a později v boji s třídními nepřáteli uvnitř našeho státu. Za dobu existence SNB položilo své životy při plnění služebních povinností 370 příslušníků SNB. Nikdy bychom neměli zapomenout těch soudruhů, kteří pro věc socialismu své mladé životy obětovali. Za své 39 leté existence prošel Sbor národní bezpečnosti hrdinnou bojovou cestou, nespočetnými třídními zápasy se silami starého světa. Nikdy se nezpronevěřil socialistickým ideálům, vždy neochvějně stál po boku strany na stráži vnitřní i vnější bezpečnosti naší vlasti, na stráži revolučních vymožeností našeho pracujícího lidu.

Na titulní straně snímek Milana Loskota.

Toto své dějinné poslání mohl plnit jen proto, že pod vedením strany prohluboval své sepětí s lidem naší země, jemuž věrně sloužil, že důsledně naplňoval revoluční odkaz nezapomenutelného Klementa Gottwalda z února 1948.

Na tyto slavné tradice SNB navazuje i dnešní mladá generace příslušníků SNB našeho útvaru. Také oni se ve své práci snaží nezůstat pozadu za svými předchůdci. Kolektiv příslušníků obvodního oddělení VB Tišnov se již v roce 1976 zapojil do socialistické soutěže v rámci resortu MV a v roce 1979 mu byl udělen zo dosahované pracovní výsledky titul „ VZORNÝ KOLEKTIV SNB", který každoročně obhajuje. O tom, že práce příslušníků SNB není o nic lehčí ani v současné době, svědčí to, že v roce 1983 bylo příslušníky obvodního oddělení VB Tišnov zpracováno celkem 219 trestných činů, z nchž 97 případů bylo spácháno recidivisty a u 74 pachatelů byl zjištěn alkohol. Ve stejném období bylo zpracováno celkem 156 přečinů ve smyslu zákona č. 140/69 Sb. Na 87 přečinech se podílejí rovněž recidivisté. Na úseku přestupků bylo řešeno celkem 239 přestupků proti veřejnému pořádku blokovým řízením a 102 přestupků bylo zpracováno a předáno k vyřízení komisím pro ochranu veřejného pořádku při MNV.

Do protialkoholní záchytné stanice bylo dodáno 93 osob, které pod vlivem alkoholu páchaly trestnou činnost, nebo ohrožovaly bezpečnost silničního provozu a nebo svoji vlastní.

Na úseku dopravy bylo řešeno celkem 687 přestupků v blokovém řízení, 58 řidičů bylo zadrženo při řízení motorových vozidel pod vlivem alkoholu. Pro špatný technický stav vozidel bylo zadrženo 97 osvědčení o technickém průkazu. Přes maximální úsilí o zajištění bezpečnosti silničního provozu došlo v našem obvodu k 147 dopravním nehodám, při nichž byli 4 lidé usmrceni. Proti roku 1982 je to o jednu dopravní nehodu více. Zvážíme-li však skutečnost, že v rámci okresu Brno-venkov došlo za hodnocené období k 608 dopravním nehodám, při kterých bylo 13 osob usmrceno, 49 těžce a 213 lehce zraněno se způsobenou škodou 4 695 250 Kčs, je náš podíl na této nehodovosti značný. Proto naší snahou v příštím období bude ještě výrazněji působit preventivně na vědomí účastníků silničního provozu ke snížení doprvních nehod na minimum. K tomuto účelu je také třeba preventivně upozorňovat na nedostatky ve stavu komunikací a jejich značení. Občané by neměli nečinně přihlížet tomu, když jsou ničeny dopravní značky a jiná dopravní zařízení neodpovědnými vandaly.

Na celkových výsledcích kolektivu obv. odd. VB Tišnov se velkou měrou podílejí členové PS VB. Při obv. odd. VB Tišnov pracuje 24 jednotek PS VB, z nichž je 6 držitelem čestného titulu „VZORNÁ JEDNOTKA PS VB". Členové PS VB při dohledu na veřejný pořádek a bezpečnost silničního provozu odsloužili v roce 1983 celkem 33 735 hodin, za což patří jim i jejich rodinným příslušníkům poděkování, neboť tuto práci odvádějí společnosti na úkor svého osobního volna. V socialistické soutěži se v rámci okresu Brno-venkov jednotka PS VB Tišnov umístila na II. a jednotka Kuřim na III. místě. Velmi dobrých výsledků dosáhli i v soutěži jednotlivců, neboť mezi nejlepší členy PS VB na našem okrese se řadí i s. Kurečka z Tišnova a s. Matějů z Kuřimi. Bez nezištné pomoci všech členů PS VB si příslušníci SNB neumějí svoji práci ani představit.

por. Karel Řehka

Budeme na Tišnov vzpomínat

říkali shodně všichni účastníci slavnostního vyhlášení desítky nejlepších svazarmovců - radioamatérů za rok 1984 z České socialistické republiky. Vyhlášení nejlepších proběhlo 9. února v obřadní síni tišnovského MěNV. Mezi hosty byl člen ÚV KSČ a vedoucí tajemník KV KSČ Jihomoravského kraje s. Vladimír Herman, zástupci federálního i českého ústředního výboru Svazarmu a KV Svazarmu.

Spolupořadateli akce byl městský národní výbor a tišnovský radioklub spolu s Českou ústřední radou radioamatérství Svazarmu. A právě pracovníci MěNV a členové radioklubu mají největší podíl na úspěšném průběhu celé akce, na jejím velikém politickovýchovném i společenském významu. Slova uznání, se kterými se všichni účastníci s Tišnovem loučili, nebyla jen zdvořilostní frází, ale skutečným uznáním vykonané práce.

— ok —



Na snímku Heleny Kupčíkové vedoucí tajemník KV KSČ s. Vladimír Herman živě beseduje na tišnovské radnici s nejlepšími radiomatéry ČSR. Také on doposud sám mezi aktivní radioamatéry patří.

Pionýrská organizace svým patronům

Jednou z akcí, kterou 11. února připravila pionýrská skupina při ZŠ na náměstí 28. října pro své patronátní složky na počest 36. výročí Vítězného února a 35. výročí založení Pionýrské organizace, bylo první kolo soutěže 3 × 7. První soutěžní složkou tříčlenných družstev byla střelba ze vzduchových zbraní. Střílelo se 10 + 20 ran ze vzduchové pušky a 10 + 20 ran ze vzduchové pistole.

Celou akci zahájil ředitel soutěže soudruh Josef Hořejš. Poté se již slova ujali svazarmovci, kteří zabezpečovali zbraně a střelivo a dbali na regulérnost soutěže. Úsilí bylo veliké, konkurence ještě větší. Společně s družstvy Svazarmu, PO SSM, VB, LM ČSD, MěV SSM, VPÚ soutěžila i ZJ LM k. p. TOS Kuřim.

Celkové výsledky: 1. Svazarm, 2. PO SSM, 3. VB, 4. ZJ LM TOS Kuřim, 5. LM ČSD, 6. MěV SSM, 7. VPÚ. Ženy zastupovala PS ze ZŠ nám. 28. října. Náladu soutěžících zpestřilo občerstvení a diplomy s cenami, které jim předal ředitel závodu a školy soudruh Josef Hořejš. Druhé kolo soutěže 3 × 7, na něž se již všichni těší, se uskuteční v květnu.

(ula)

OSLAVA VÝROČÍ ÚNORA

Ve čtvrtek dne 23. února se uskutečnila v sále sokolovny již tradiční oslava výročí Vítězného února. Slavnostní večer zahájil člen MěV KSČ s. Miroslav Peška a po odchodu delegace MěV KSČ, MěV NF a MěstNV s věncem k pomníku Klementa Gottwalda pronesl hlavní projev předseda MěKRK KSČ s. ing. František Válka. V něm především zdůraznil význam únorových událostí v dějinách KSČ a vůbec celé naší společnosti, kdy pracující lid definitivně vzal moc do svých rukou, aby zajistil budování socialistické společnosti, společnosti spravedlivé pro všechny, kdož poctivě pracují. Poukázal přitom na význam bolševizace strany po V. sjezdu KSČ, od jehož konání uplynulo právě 55 let. V kulturním programu vystoupili žáci a učitelé LŠU a pěvecký kroužek pod vedením s. Boženy Dozbabové.

VZPOMENULI VÍTĚZNÝ ÚNOR

Také žáci a pionýři všech tří základních škol v Tišnově I si v únoru připomněli již 36. výročí Vítězného února a vzniku Lidových milicí. A protože již řadu let udržují patronátní kontakty se závodní jednotkou Lidových milicí k. p. TOS Kuřim, uvítali je i při této příležitosti. Členové milicí nepřijeli s prázdnou. Na konkrétních ukazatelích seznámili děti se zbraněmi, pověděli jim více o významu a vzniku Lidových milicí. A protože děti jsou národ zvídavý, otázky a odpovědi nebraly konce.

(ula)

BRANNÝ ZÁVOD

V sobotu 1. února byl za účasti pionýrů tišnovských i okolních škol a příslušníků Lidových milicí uspořádán branný závod. Zúčastnilo se ho 125 pionýrů, které neodradilo ani mrazivé ráno, kdy to pěkně štípalo do tváří. Na závod, který byl uspořádán ke Dni LM, jsme se těšili. Naši radost však kalila smutná zpráva o smrti soudruha J. V. Andropova. Po zahájení závodu jsme uctili jeho památku minutou ticha.

Potom jsme šli na start. Byli jsme rozděleni na kategorie starších a mladších chlapců a dívek. Každé družstvo dostalo startovní číslo, potřebné instrukce a už jsme s chutí vyrazili. Na vyznačené trase jsme plnili 9 úkolů. V cíli nás očekávali naši velcí kamarádi z LM s občerstvením, které nám přišlo velmi vhod. Unavení, vymrzlí, ale šťastní jsme se pomalu rozcházeli domů.

Ve třech kategoriích získali první místa pionýři naší školy, v jedné kategorii pionýři ZŠ nám. 28. října. Vítězové postupují do okresního kola, které se bude konat ve Zbýšově.

Inka Hamerníková, 7. B — ZŠ Smíškova ul.

PŘÍKLADNÁ POMOC PIONÝRŮ

Zimní radovánky má každý z nás moc rád, ale zledovatělé chodníky, cesty pro pěší nám mohou připravit nepříjemné zážitky.

Pohotově zareagovaly pionýrské oddíly 6. B, 7. A a 7. B třídy ZŠ na Smíškově ulici v Tišnově, když na podnět pionýrských vedoucích pomohly posypávat a upravovat cesty pod Sychrovem. Děti i dospělí ze sídliště mohli chodit bezpečně do školy i do zaměstnání.

Pionýrům patří pochvala.

Petr Švec, 8. A — ZŠ Smíškova ul.



Pionýři nejen sportují, hrají si a baví se. Také dovedou přiložit ruku, kde je to potřeba. Zvlášť příjemně dovedou zpestřit různé obřady, které připravují sbory pro občanské záležitosti. Foto: Bohumil Kabeš.

OBRAZY MICHALA RANNÉHO V BRNĚNSKÉM DPK

Dne 14. února 1984 tiše, bez úvodního slova byla v brněnském Domě pánů z Kunštátu otevřena velká posmrtná výstava v r. 1981 předčasně zesnulého nejmladšího člena výtvarné rodiny Ranných — Michala Ranného. Po výstavě kreseb v Horácké galerii v Novém Městě na Mor. (1981), po společné výstavě rodiny Ranných v tišnovské radnici (1981) a po výstavě kreseb v olomouckém Divadle hudby (1982) se stala brněnská výstava v DKP (do neděle 11. března 1984) opravdu první velkou přehlídkou uzavřeného, ale již zcela vyzrálého díla mladého nadějného umělce, který se nedožil ani 35 let. Přesto však dokázal Michal Ranný, žák prof. J. Coufala na brněnské SUPŠ a ve třídě prof. Fr. Jiroudka na pražské AVU, vytvořit zcela svébytné dílo, ve kterém usiloval, jak to napsala do bohatě, i barevnými reprodukcemi olejů a kreseb vybaveného, katalogu Nina Dvořáková, „o obnovení bezprostřední vazby s přírodou . . . , která je východiskem a inspirací celého díla Michala Ranného, ať již je to důvěrně známá krajina domova, nebo krajiny, s nimiž se seznámil na svých cestách". Na výstavě to dosvědčovalo nejen 80 olejů, ale i řada kreseb a akvarelů s tématikou domova (Jahodná), či přímořská krajina, nebo skály a jednotlivé kameny. Právem mohl proto o Michalu Ranném říci řed. NG akademik J. Kotalík, že jsme v něm „ztratili jemného a citlivého malíře, který uváženě směřoval k vlastnímu vidění".

Bohatý katalog přináší kromě úvodního slova N. Dvořákové i osobní básnickou vzpomínku Jana Skácela na mladšího přítele — výtvarného umělce, „v jehož obrazech z vrcholného údobí je tak mnoho ticha". Milovníci výtvarného umění a zejména milovníci díla M. Ranného mohli se v průběhu výstavy seznámit s jeho dílem i na besedě, kterou dne 29. února 1984

uspořádala sekce volného umění při KPVU v Brně, na které účastníky besedy s dílem mladého umělce blíže seznámila dr. A. Konečná. Zasvěcenou recenzi o výstavě přinesla brněnská Lidová demokracie 21. 2. 1984 (podepsáno B G).

J. M. Weimann

SMYČCOVÁ HODINA

Smyčcová hodina z Roku české hudby se uskutečnila dne 7. února v lidové škole umění v Tišnově. Skladby nejpřednějších klasiků naší národní hudby, jejichž výročí se váží k roku 1984, přednesli již osvědční tišnovští interpreti s. Miroslav Hron, učitel LŠU, Aleš Smíšek, bývalý ředitel LŠU, ing. Zdeněk Dostál a prof. Jan Kubínek.

Skladby Bedřicha Smetany (v r. 1984 si připomínáme 160. výročí jeho narození a 100. výročí úmrtí), Antonína Dvořáka (80. výročí úmrtí), Leoše Janáčka (130. výročí narození) a Bohuslava Martinů (25. výročí úmrtí) byly předneseny na vysoké interpretační úrovni.

Rok české hudby je velikou událostí také pro zájmovou uměleckou činnost amtérských hudebníků. Smyslem této akce je zejména rozšířit a prohloubit význam hudby v životě celé naší společnosti i každého jednotlivce, je zároveň příspěvkem k naplňování celospolečenského programu estetické výchovy, Tato činnost tišnovských nadšených hudebníků nezastupitelně naplňuje poslání kultury v naší socialistické společnosti.

D. Š.

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenosti a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

4. 4. **Marie Slouková,** U Humpolky 1507
5. 4. **Jaroslav Halouzka,** Husova 447
10. 4. **Anna Šebestová,** Jiráskova 854
11. 4. **Oldřich Hamerník,** Těsnohlídkova 877
12. 4. **Růžena Šmardová,** Hajánky 37
13. 4. **Ludmila Hliněnská,** Lomnická 347
15. 4. **Anastazie Matalová,** Revoluční 862
16. 4. **Jaroslav Babák,** Lomnička 2
18. 4. **Helena Paravanová,** Trmačov 171
19. 4. **Jan Humpolec,** Švermova 1642
20. 4. **Inocenc Běhal,** Brněnská 151
24. 4. **Jan Vrzal,** Jungmannova 81
27. 4. **Jaroslava Rozbořilová,** Štěpánovice 65

75 let se dožívají:

1. 4. **Josefa Hanzalová,** Hybešova 588
5. 4. **Ladislav Antl,** Železné 2
7. 4. **Anastázie Kulíková,** Havlíčkova 300
28. 4. **Kateřina Švábová,** Družstevní 572
29. 4. **Miloslav Kovář,** Železné 8

80. a vyšší narozeniny oslaví:

1. 4. **Jan Svoboda,** Strmá 1252. Dožívá se 81 roků.
1. 1. **Aloisie Šimková,** Lomnička 83. Dožívá se 80 roků.

4. 4. **Štěpánka Škarvadová**, Erbenova 949. Dožívá se 86 roků.
4. 4. **František Vitoul**, nám. 28. října 29. Dožívá se 83 roků.
4. 4. **Marie Kubešová**, Na zahrádkách 238. Dožívá se 81 roků.
5. 4. **Františka Tomanová**, Hradčany 120. Dožívá se 81 roků.
7. 4. **Anna Muricová**, Králova 1670. Dožívá se 84 roků.
10. 4. **Aloisie Filipi**, Hajánky 6. Dožívá se 80 roků.
14. 4. **Otilie Burschwallová**, Železné 59. Dožívá se 82 roků.
17. 4. **Františka Stará**, Šerkovice 31. Dožívá se 81 roků.
19. 4. **Františka Flajšingrová**, Štěpánovice 45. Dožívá se 89 roků.
20. 4. **Antonín Železný**, Cihlářská 815. Dožívá se 81 roků.
21. 4. **Anděla Sobotková**, Kukýrna 194. Dožívá se 83 roků.
23. 4. **Marie Bártová**, nám Míru 114. Dožívá se 88 roků.
24. 4. **Marie Roháčková**, Palackého 1033. Dožívá se 88 roků.
27. 4. **Julie Lamačová**, Polní 640. Dožívá se 85 roků.
29. 4. **Josef Pivoňka**, nám. Míru 115. Dožívá se 87 roků.

NAROZENÍ

v lednu:

3. 1. Michal Klíč, Víska 1198
4. 1. Ivana Šubová, Leninova 1618
13. 1. Soňa Leifrová, Švermova 1645
16. 1. Martin Baláš, Chodníček 1594
17. 1. Tomáš Maloň, Víska 1034
18. 1. Josef Říha, Mánesova 1580
19. 1. Kateřina Bělušová, Janáčkova 769
25. 1. Ludmila Medková, Hradčany 96
27. 1. Helena Pecková, Brněnská 156

Žádáme rodiče, aby případné změny adres zasílali ihned na korespondenčním lístku na MěstNV.

PODĚKOVÁNÍ

U příležitosti životního jubilea sestry **Marie Balákové** vyslovujeme jí touto cestou poděkování za dlouholetou a obětavou činnost v naší organizaci. Do dalších let přejeme všechno nejlepší.

Výbor ZO ČSČK Tišnov 1

Děkujeme všem, **kteří** se přišli rozloučit s panem **Ladislavem Fialou**, i z projevy soustrasti.

Rodina Fialová

MIROSLAV NETÍK VYSTAVUJE

Letošní první výstava Klubu přátel výtvarného umění v Tišnově je věnována tvorbě známého brněnského malíře Miroslava Netíka. Rodák z Vamberku (nar. 5. září 1920) absolvoval Školu uměleckých řemesel v Brně. Zabývá se nejprve ilustracemi, přispívá kresbami do Lidových novin, vystavuje se SVUM Aleš, později jako člen Svazu výtvarných umělců účastní se všech svazových výstav.

Do podvědomí veřejnosti se tento malíř dostává v posledních letech svými akvarely, s náměty přímořských přístavů, s mořem bílých vln i vysokého letního nebe. Ve své tvorbě se neuzavírá ani před jinými náměty. Maluje obrazy z cest, zátiší i město.

Obraz Miroslava Netíka se stal darem města Brna Národnímu divadlu, který při příležitosti slavnostního představení Prodané nevěsty dne 25. února 1984 předal v Praze primátor města Brna Alois Skoupý.

Miroslav Netík vystavuje v Tišnově poprvé, ale jeho tvorba zajisté najde mezi tišnovskými přáteli výtvarného umění hodně obdivovatelů pro svou srozumitelnost i preciznost uměleckého projevu.

Výstava bude otevřena slavnostní vernisáží dne 8. dubna v 10 hodin v nové společenské místnosti na sídlišti pod Klucaninou a potrvá až do 17 hodin 18 dubna. Otevřena bude denně od 10 do 12 a odpoledne od 14 do 18 hodin.

Miroslav Pavlík

OBVODY OBČANSKÝCH VÝBORŮ

Přehled ulic v jednotlivých obvodech občanských výborů, které se vesměs kryjí s obvody působnosti uličních organizací KSČ, je podán abecedně. U ulic, které přecházejí částí do jiného obvodu, jsou uvedena čísla popisná náležející k uvedenému obvodu v postupném pořadí.

Obvod č. 1: Dvořáčkova, Halouzkova, Janáčkova (102, 333, 336, 769, 782), Jungmannova, Klášterská, Nádraží, Na loukách, nám. Komenského, Ostrovec, Pod Květnicí, Trmačov, U náhonu.

Obvod č. 2: Boženy Němcové, Fučíkova, Hlinky, Chaloupky, Jenerálka, Komenského, Kopečná, Krátká, K sýpkám, Lieberzeitova, Na kukle, Na stráňoňově, Nezvalova, Ondřejova, Palackého, Pivovarská, Porta coeli, Strmá, Šafránice, Trávníky, Troubná, Uhrova, Uzavřená, Ve dvoře, Víska, V uličce, Za klášterem.

Obvod č. 3: Dobrovského, Dvořákova, Erbenova, (741, 765, 766), Havlíčkova, Hornická (468—471, 899—901), Hřbitovní, Hyhešova, Chodníček, Kvapilova, Majorova, Na mlékárně, Na rybníčku, Purkyňova, Revoluční, Riegrova (212, 285, 302, 313, 390, 397, 399), Rudé armády (184, 264, 268, 271, 280, 282, 284, 291, 292, 320, 352, 381, 406, 429, 472, 500, 700, 701, 711, 722, 727, 728, 764, 791, 841, 897, 1513, 1533, 1569), Smetanova, Vrchlického, Wagnerova.

Obvod č. 4: Bezručova, Brněnská, Cáhlovská, Červený mlýn, Gottwaldova (312), Janáčkova (103, 104, 263, 287), Karasova, Koráb, Kostelní, Mlýnská, Na hrádku, nám. Míru, Na zahrádkách, Neumannova, Procházkova, Ráboňova, Radniční, U Humpolky, U Svratky, U tratě, Za Krétou, Za mlýnem.

Obvod č. 5: Cihlářská, Hanákova, Hradčanská, Mahenova, Mrštíkova, Na nové, Olbrachtova, Rudé armády (198, 421, 498, 721, 800, 909, 916, 1600), Těsnohlídkova, Trnec, U Lubě, U pily.

Obvod č. 6: Černohorská, Drbalova, Družstevní, Gottwaldova (mimo č. 312), Hynka Bíma, Jiráskova, Kukýrna, Lomnická, nám. 28. října, Nerudova, Parolkova, Polní, Riegrova (331, 335, 340, 389, 425, 707), Svatopluka Čecha, Tyršova.

Obvod. č. 7: Erbenova (948, 949), Halasova, Hornická (950—953, 1519—1530), Horova, Jamborova, Mánesova.

Obvod č. 8: Králova, Leninova, Osvobození, Švermova.

Obvod č. 9: Hajánky, Hájek.

Obvod č. 10: Hradčany.

Obvod č. 11.: Jamné

Obvod č. 12.: Lomnička

Obvod č. 13.: Šerkovice.

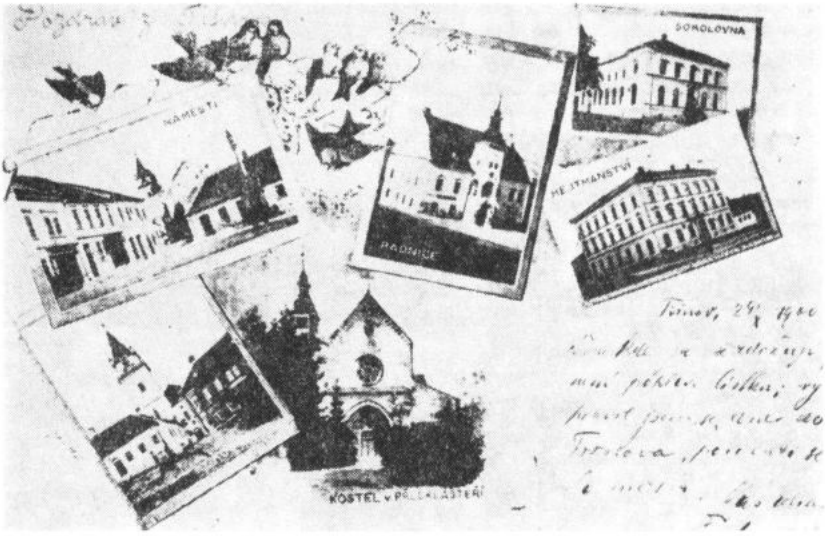
Obvod č. 14.: Štěpánovice.

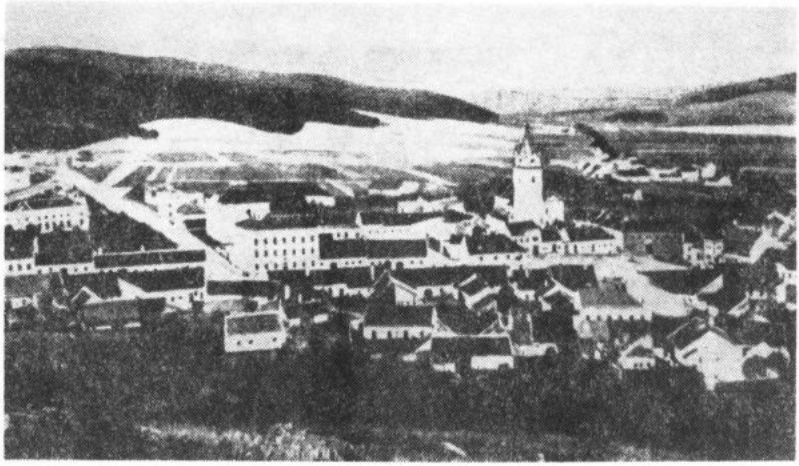
Obvod č. 15.: Železné.

Jistě jste si již také se zájmem prohlíželi fotografie ve výloze bývalé Obuvi na nám. Komenského, na nichž je představena bohatá historie tišnovských divadelníků. S jejichž současnou tvorbou se můžete seznámit v pátek a sobotu 6. a 7. dubna, kdy Karasovo divadlo SZKP ROH Tišnov uvádí hru Jana Drdy Dalskabáty, hříšná ves aneb Zapomenutý čert. Zveme vás srdečně k návštěvě představení o němž bližší údaje sledujte na plakátech.

TIŠNOV NA STARÝCH POHLEDNICÍCH

Ze sbírky Květoslavy Luskačové





Obě pohlednice jsou starší víc jak 80 roků. Horní byla odeslána v říjnu 1900 a v typické soudobé úpravě zachycuje šest nejzajímavějších objektů v Tišnově, z nichž mnohé výrazně změnily svou tvář. Spodní pohlednice je o několik let mladší. Podle nové radnice můžeme snímek datovat až do druhé poloviny prvního desetiletí našeho století. Záběr na Tišnov z Květnice je kolorovaný.

POTŘEBNÁ KNÍŽKA

Na sklonku minulého roku vyšla knížka s názvem **Žili a pracovali pro socialistický dnešek** s podtitulem Životopisy zasloužilých členů KSČ z okresu Brno-venkov doplněné vzpomínkami, kterou připravili Otakar Franěk, Růžena Kavalířová, Oldřiška Urbánková a kolektiv. V části nazvané Medailonky je zpracováno celkem 53 stručných životopisů (jednou manželská dvojice) předválečných komunistů na území našeho nynějšího okresu, mimo těch významných představitelů dělnického hnutí, jejichž životy jsou vylíčeny v krajské publikaci Šli před námi (Blok 1981). Druhá část obsahuje vzpomínky některých předválečných členů KSČ a případně mladších soudruhů na ně.

Z oblasti Tišnovska zachycuje knížka stručné životopisy i s fotografiemi s. Josefa Hanáka, Františka Halouzky, Františka Martinka a Gusty Zdražilové—Blažkové, z nichž první dva jsou přetištěny z našeho zpravodaje (roč. 1970). V části vzpomínek je též publikován příspěvek M. Svitavské, která vzpomíná na tišnovské soudruhy. Spolu s životopisy s. Jindřicha Sedláka a Jana Špičky (v knize Šli před námi) tvoří údaje této publikace základní informaci o předácích dělnického hnutí našeho regionu. Škoda, že do knihy nebyly přijaty životopisy dosud žijících soudruhů, zejména těch, kteří s uvedenými soudruhy tehdy úzce spolupracovali, např. s. Jan Pestr.

Jsme rádi, že tato knížka vznikla, vždyť ji dostáváme už skoro „pět minut po dvanácté". Knížka má charakter materiálového podkladu pro připravované podrobnější dějiny dělnického hnutí na Brněnsku. Přesto by si byla zasloužila vyšší náklad, aby byla snadno dostupná každému zájemci. Doufejme, že se při tak nízkém nákladu dostane aspoň do každé místní a školní knihovny.

(i)

Z HISTORIE

Z osudů dvora v Lomničce

Bývalý dvůr v Lomničce patřil k velkostatku Porta coeli v Předklášteří, po zásahu za Josefa II. přešel na sklonku 18. století do rukou nových majitelů. Dočasně jej nový velkostatek pronajímal, respektive tvořil dvůr i samostatnou hospodářskou jednotku. Dle staré pozemkové knihy, která je pod číslem 7692 uchována ve Státním oblastním archivu v Brně, šlo o důležitou jednotku, která je v knize zařazena na prvé místo jako dvůr.

Na základě komise a licitace ze dne 7. května 1789 získal tento dvůr Jan Homoláč, který pocházel ze starého rodu z Novoměstska. Rod si získal význačné postavení v tamním železářství na Českomoravské vrchovině, posléze i v údolí Bílého potoka pod Javůrkem, dále hospodařil v nedalekém Radoškově, v Tišnově měl dočasně dům v místě pozdější koželužny a strouhy pod Květnicí.

Dvůr v Lomničce i s budovami a všemi pozemky byl oceněn na 3 739 tehdejších zlatých, orné půdy bylo 373 měřic, luk 57 měřic, pastvin 20 měřic a zahrad 14 měřic.

Na základě kupu z 6. dubna 1812 postoupil Jan Homoláč dvůr v Lomničce synu Vincenci Rochovi za 25 000 zlatých a ten byl na jeho jméno 15. dubna 1812 připsán. Cena se značně zvedla s poklesem peněz za napoleonských vleklých válek. K další změně došlo až v roce 1823, kdy za složitější situace převzal dvůr František Kolář v ceně 30 000 zlatých. Zápisy k pozemkové knize jsou dále roztříštěny na různé volné, do té doby nepopsané listy, je zde i řada břemen, která na nemovitostech byla zapsána, a vystupují zde i právní zástupci rodiny Homoláčů.

Roku 1825 se dvůr vrací zase k velkostatku, od něhož byl dříve oddělen, knihovní zápis na jméno barona Bedřicha Schella z Schellenberku byl proveden 14. 9. 1827 v ceně 30 000 zlatých. Cena se ale zvyšovala, v roce 1834 již na částku 34 511 zlatých a v roce 1846 je uvedena cena 50 400 a 46 174 zlatých.

Dne 21. června 1861 se stal majitelem velkostatku v Předklášteří velkostatek v Marienthalu v Horní Lužici a to byl jen přechod k obnovení samostatného statku Porta coeli na přelomu 19. a 20. století. Dvůr v Lomničce prožíval osudy spolu s velkostatkem, dočasné pronajímání skončilo po druhé světvé válce a v padesátých letech přešel dvůr do nově organizovaného socialistického zemědělství.

—mt—

JAKÁ JMÉNA DOSTÁVALI

Trochu vzpomínání

Mám na mysli všechny ty „přívlastky, přídomky anebo přezviska", pod kterými byli známi jejich majitelé po celém tehdejším Tišnově. Mnohá přezviska byla tak zaběhnutá a samozřejmá, jakoby svá rodná jména ani neměli. A proto vzpomenu jen na jména, která byla známá po celém Tišnově i okolí. Tedy ne na jména, známá jen mezi několika kamarády. Také přezviska hrubá a urážející patří do jiné kategorie, a proto sem nepatří.

Jak taková přezviska vznikla? Stačilo, aby se někdo nějak ukekl, nebo něco komického provedl, směšně vypadal anebo k vůli své povaze a už to měl přišité. Zůstalo mu to na dlouho, natrvalo a dokonce ještě dlouho po smrti. Kdo by ještě dnes ze starých Tišnováků neznal kupř. „radu" Dvořáčka a jeho tajemníka Fillu - „baróna - Ego" a dalších přezdívek, jak dále uvedu.

Já osobně jsem se s takovou přezdívkou seznámil poprve v životě jako školáček. A nebylo to právě moc veselé. My Trmačáci jsme totiž občas chodili (kromě jiných zahrad) „na pelc" do zahrady u valchy (byla mezi tratí a mlýnským náhonem). Byla tam nejen dobrá jablka, ale moc pěkný, velký černý rybíz. Keře byly v několika řadách vedle sebe, takže nás tam nebylo vidět. Přesto jsme dávali pozor, aby nepřišel majitel pan Holofernes. Jednou však, co čert nechtěl, se před námi najednou objevil hrozivě jako Krakonoš. Černý klobouk, fousy až na břicho, v ruce pořádnou hůl. „Vy uličníci, vy všiváci", křičel a mával holí nad hlavou.

Jeden z nás, asi ze strachu, začal s prosbou: „Pane Holofernes, prosím vás, my už to nikdy . . ." Jenže jak on uslyšel Holofernes, začala bouře znova. „Já ti dám Holofernes," a rozběhl se proti nám, hole jen svištěla a my kolem něj poskakovali jak vyplašení zajíci. To se ví, že některého orazítkoval. Za Špitálkem jsme si pak jeden druhému ukazovali zadky a velikost jeho razítek.

Když jsme pak večer vyprávěli příhodu starším klukům, vytýkali nám: „No jo, to mu tak nesmíte říkat, to je taková nadávka. On se jmenuje Macků, pan Macků!" My ho ale dosud znali jen jako Holofernesa. Říkali mu tak důvěrně jen v sokolovně jako spoluzakladateli tišnovského Sokola.

Postupně, jak jsem vyrůstal, těmito přívlastky se to kolem mne jen hemžilo. Nejvíce jich bylo mezi staršími fotbalisty, tehdejšími zakladateli kopané. Snad ani jeden nezůstal opomenut. Tak kupř. brankáři byli Ant. Wágner — Rafika, Svatopluk Soukal — Guma, Andrýsek — Kostra, Sláva Bauer — Štákora; na obraně hráli Bedra Kothbauer — Chlupáč, Miloš Svoboda —Blenubela — Taškář, Antonín Parolek — Páblo; v záloze hráli Lada Richter — Bulina, Ruda Nejez — Mazal, Bohuš Prosecký — Bona, Jos. Pokorný — Jófek, Opatrný st. — Ajzn, Opatrný ml. — Placek Gérich; v útoku pak Antonín Denk — Lankášek—Petera, Jiří Grünwald — Alkantára, Lada Pokorný — Sádlo, Jar. Vondráš — Eman, Antonín Zelinka — Vovísek, Feistl

— Job, Oldřich Horáček — Bublavý, Ruda Havlíček — Plačák, L. Macků — Sosnar, J. Macků — Křítek, Jan Macků — pan domácí, Jara Skřivánek — Kozel, Bytešník — Šaryk—boxer elegán, Jindra Sedlák—Dělič, předklášterský Svoboda — Stařeček, František Müller — Čambal a další. Na vymýšlení těchto jmen byl specialistou Bona (Prosecký), který si v tom liboval.

U mladších fotbalistů těchto jmen již pomalu ubývalo. Vzpomínám, že kupř. Slávek Major měl jméno Azulín a mnozí ho ani jinak neznali. Při závodech u sokolovny, kde Slávek běhával stovku, obecenstvo ho bouřlivě povzbuzovalo a kolem sokolovny bylo slyšet mohutné „Azu, Azu . . .“ Pak z té mladší generace byl Jos. Ptáček — Fógl, Hammerle — Ščika, Ruda Ondráček — Čuda, Jiří Mouka — Burda, Václav Dozbaba — Havajan, Ant. Vitula — Pavouk, Zd. Brich — Tajčner, Dospíšil — Pižík, Jan Richter, hokejový brankář a reprezentant, byl Kačák.

Ani v Sokole se nezapomnělo na některé členy. Byl to kupř. Ondřej, zvaný všeobecně Pára, dále Karel Pospíšil byl Laso, Arnold Slanina — Šifonér, Jiří Řezáč — Kufr, Slávek Továrek — Šóšin, předklášterský Klátil — Badin, Zdeněk Chutný — Banán, Kosík — Koba, Vychodil — Bicifón, Vlast. Jeřábek — Panna, Pavel Máca — Paja, elektrikář Zelinka — Pír, Stan. Hájek — Lyža, zedník Pánek — Rumun a další.

Tato jména ani jejich přezdívky dnešním Tišnovákům nic neříkají, protože je neznali. Jsou buď mladí, nebo přistěhovaní. Přesto však si kladu otázku, čím to asi bylo, že se takovým způsobem bavili, jakoby jim nestačila jejich rodná jména Franta, Jarda, Tonda atd. Domnívám se, že pro tuto jejich zábavu bylo několik tehdejších podmínek. Zaprvé v tehdejším třetinovém Tišnově znal každý každého jako na větší vesnici. Jeden druhého potkával, zdravili se i povykládali. Jinak tomu je dnes, kdy soused nezná souseda a ani o to nestojí. Zadruhé mladí lidé se denně vyžívali pohromadě, ať již to bylo na hřišti, v sokolovně, v tělocvičně, při nacvičování divadel, nebo na každovečerním korze na Riegrovce, kde se skupinky procházely pod bujnými kaštany několikrát sem a tam, od hospodářské školy k sanatoriu. Někteří se bavili na lavičkách, kterých bylo dostatek. No a nezapomínám ani na ty Tišnováky, kteří se vyžívali v ostatních spolcích jako v DTJ, FDTJ, v Orlu ad.

Chci tedy říci, že pro takové taškařiny příznivě působila skutečnost, že jeden druhého důvěrně znal a mohl si na něj vymýšlet, aniž by čekal nějaký protiútok. A že to byla parta veselá, většinou študácká, postižených s přídavnými jmény bohatě přibývalo.

U fotbalistů se muselo někdy najít rychle nějaké jméno. Na gymnáziu kdysi ve dvacátých letech byla kopaná — tato „sprostá“ hra — zakázána. I profesor tělocviku Kosík byl radikálně proti kopané. A proto ve skříňce, kde byla vývěska kdy a kdo hraje, musel tam mít hrající student jiné jméno — pseudonym. To aby prof. Kosík, který skříňku sledoval, nepoznal svého žáka. Dodnes se mě nepodařilo zjistit, kdo to byl podle vývěsky Vitas, Patloka, Marinkovič, Načeradec a další, na tom však již nezáleží.

Jsem si vědom, že při tomto vzpomínání jsem na některé majitele přídomků nevědomky pozapomněl, ale myslím, že se celkem nic nestalo a možná, že budou i rádi.

Josef Kadlec

VĚTŠÍ VÝBĚR TEPLÝCH JÍDEL

Bufet hotelu Květnice zařazený do III. cenové skupiny by měl podle směrnic nabízet kolem 5 jídel teplých a 3—4 jídla studená. Na popud veřejnosti a s nástupem nového vedoucího s. Müllera byl sortiment prodávaného zboží

rozšířen o 100 %. Teplých jídel je denně podáváno 8—10 druhů a ještě koncem pracovní doby, tj. před 15 hod., jsou k výběru 3—4 jídla teplá a rovněž výrobky studené kuchyně.

Od února byl v bufetu zaveden prodej teplých nápojů — kakaa a mléka; dále bufet nabízí zejména pro děti pudinkové šlehačkové poháry a byl rozšířen prodej doplňkového zboží.

Pro zákazníky je nabízen salát vlašský, vaječný a feferonkový z vlastní výroby, stejně jako smažené brambůrky, bramboráky a koblihy.

Na vrátnici hotelu Květnice si můžete zakoupit i v nočních hodinách kromě cigaret i lahvové víno.

Pro slavnostní příležitosti připravuje bufet pro veřejnost obložené mísy, obložené chlebíčky, grilovaná kuřata.

V pěkném prostředí zajišťuje hotel Květnice uspořádání svatebních a promočních hostin, různých rodinných oslav, podnikových večírků a školení. V restauraci připravuje vedení podniku v nejbližší době tyto akce: Guláš pokaždé jinak, Dny valašské kuchyně, Dny sovětské kuchyně a oblíbené Domácí zabijačkové hody.

Vedení závodu má zájem o rozšiřovnání provozu vinárny o středu a čtvrtek. Každý zákazník má v případě nespokojenosti právo žádat o vysvětlení vedoucího bufetu, případně vedoucího hotelu. Pro objektivní posouzení stížnosti je třeba řešit vzniklé problémy okamžitě.



Na bezpečnou jízdu musíme pamatovat po celý rok, nejen v dubnu — Měsíci bezpečnosti. Nepřizpůsobit rychlost jízdy stavu vozovky, jak se často profesionálně říká nekázni na silnicích, se nevyplácí. Pro některé řidiče bývá tento přestupek často posledním. A takové snímky bývají potom moc smutné.

TECHNICKÉ SLUŽBY INFORMUJÍ

V dubnu — jako každý rok — budou TS odvážet ze skládek, které vzniknou při jarním úklidu města, smetí a další odpad. Proti minulým letům dojde ve svozu k menším změnám. Skládky budou vznikat pouze na místech předem určených, zpravidla bude stanoveno 1—2 místa na ulici, odkud bude určitého dne odpad odvezen. Po tomto termínu nesmí již nikdo odpad na skládku vyvážet. Přesné termíny odvozu skládek a místa jejich zakládání budou občanům oznámeny městským rozhlasem nebo poslanci obvodu. Pokud dojde k případům, že bude odpad vyvážen na již zrušenou skládku, bude občan takto postupují postižen pokutou ve výši 500 Kčs a bude muset smetí odstranit na své náklady. Toto opatření je nutné vzhledem ke zkušenostem z minulých let, kdy např. po odvozu smetí z ulice Dvořákovy opět vznikaly hromady smetí, které nemohly být včas odklizeny z trasy průvodu 1. máje. Věříme, že naši občané pochopí nutnost tohoto opatření a že udělají vše pro to, aby naše město bylo čisté a krásné.

Zd. Juránek



Kukavůz je rozměrné auto, které se však musí dostat všude, kde bydlí lidé. Musí zajíždět i do úzkých uliček, kde šoféři musejí často prokazovat svě řidičské umění. Někteří občané jim zřejmě rádi k tomu dávají příležitost bezohledným parkováním. Tentokrát to dopadlo ještě dobře — bez šrámů na karosérii.

CIHLY DO POPELNIC NEPATŘÍ

Odvoz popela a domovních odpadků provádějí Technické služby vlastními speciálními vozidly. popelové nádoby jsou vlastnictvím majitelů domů, respektive ve vlastnictví občanů. TS neprovádějí jejich výměnu. Stanoviště těchto nádob nutno volit mimo veřejná prostranství tak, aby nepůsobily hygienické nebo estetické závady a byl vyloučen vznik požárů obsahu nádob.

Majitel nádoby je povinen nádobu před svozem přistavit podle místních podmínek co nejblíže ke krajnici vozovky s přihlédnutím na bezpečnost silničního provozu, maximálně 10 m od místa nakládky. V zimních měsících je třeba postavit popelovou nádobu na bezpečné místo, odklidit sníh z jejího stanoviště, popř. posypat náledí.

Do popelových nádob smí být ukládán jen vychladlý popel a odpadky. Nesmí se do nich ukládat zejména odpad kovový (dráty, pletivo, železné tyče) a materiál zbylý po stavebních a jiných pracích (cihly, zbytky trámů, záchodové mísy, umývadla, trubky z umělých hmot apod.). Předměty neskladné a takové, které nelze přesypat (např. kameny, hlína, zbytky barev, peří, hnůj, uhynulá zvířata, vznětlivé a výbušné věci, lyže, sáňky, kočárky, oděvy, koberce, hadry, papírové krabice, předměty mazlavé) a které by svým složením mohly ohrozit bezpečnost a zdraví zaměstnanců TS nebo jiných osob nebo způsobit poškození technického zařízení, nelze též ukládat do popelových nádob.

Popelové nádoby nesmějí být přeplňovány odpadky tak, aby víko nešlo uzavřít. V tom případě dochází k poškození popelové nádoby vyprazdňovacím mechanismem vozu a TS za tato poškození neručí.

Bude-li při svozu zjištěn v nádobě odpad, který tam nepatří, zmrznou-li v nádobě odpadky nebo jsou-li natlačeny tak, že se nádoba nedá vyprázdnit, nebude tato nádoba vyprázdněna a její majitel si musí provést likvidaci odpadu sám na vlastní náklady.

Nádoby musí být uzavřeny víkem především z hygienických důvodů. Za čistotu stanoviště jsou odpovědni majitelé nádob.

Jestliže TS nemohly pro závažné důvody uskutečnit plánovaný svoz a dojde k výjimečnému nahromadění odpadků, musí být uloženy do jiných vhodných nádob tak, aby mohly být snadno přesypávány.

Každá popelová nadoba musí být řádně přihlášena u TS do evidence svozu, musí být označen značkou TS a číslem domu, popřípadě závodu, podniku, provozovny, ulice apod., např. Modeta 832.

Odvážení popele a odpadu se provádí od 15. září do 15. května 1 × týdně, od 15. května do 15. září 1 × za 14. dní. Na sídlištích s větším počtem obyvatel je uskutečňován svoz 1 × týdně celoročně a též u podniků, které platí celoroční svoz.

Pracovníci svozu si přejí, aby všichni, kteří využívají služeb svozu domovního odpadu, dodržovali všechna ustanovení vyhlášky ONV Brno-venkov ke svozu domovních odpadků, z které jsme přinesli tento výtah. Na druhé straně oni udělají vše pro to, aby naše veřejnost byla s jejich prací plně spokojena.

Zdeněk Juránek



VINNÁ RÉVA

Vinná réva je jediná z kulturních rostlin, kterou již v době kamenné můžeme nalézti ve formě semen např. v kolových stavbách ve Švýcarsku a jinde. Původní odrůdy kultury vinné révy vznikly pravděpodobně ve Střední Asii a na Kavkaze. Před 5—7 tisíci lety byla pěstována v Egyptě. Ve stejné době byla rozšířena v Mezopotamii, Sýrii a Babylonu. Vinařství starého Řecka mělo velmi vysokou úroveň, kterou téměř můžeme přirovnat k naší. O intenzívní rozšíření vinné révy se postarali Římané, a to nejenom po celé Itálii, ale i tam, kde obsazovali území. Na naše území přinesla vinnou révu 10. římská legie na území pod Palavou, kde se této neustále výborně daří, o čemž svědčí nejkvalitnější rýnské ryzlinky z Pavlova a dalších míst. S příchodem křesťanství do naších zemí nabylo vinařství zvlášť velkého

významu a vinice se rychle šířily z jižní Moravy na sever. Naopak v Asii, kde se začalo šířit učení Mohamedovo — zákaz pití alkoholických nápojů —, vinařství upadlo. Tam hrozny se používaly jenom pro přímý konzum a nebo sušené ve formě rozinek. Tato situace je tam dodnes zvláště ve státech, kde přišly k moci náboženské kruhy jako např. v Iránu. V naší vlasti se vinařství začalo soustřeďovat kolem vznikajících měst a klášterů a stalo se jedním z nejvýznamnějších odvětví zemědělské výroby. Naše vinařství kolem velkých měst nalezlo velmi příznivé podmínky. Zprvu se vinice vysazovaly jednotlivě a byly ohrazeny buď kemennou zídkou, nebo dřevěnými hradbami a to proti vnikání zvěře černé a jelení. Postupně se vytvářely souvislé viniční tratě v okolí měst, a to většinou na svazích. Je vidět, že naší předkové již tehdy si vážili půdy na rovinách a využívali svahů, což se bohužel nedá říci v dnešní době.

Největší podporu mělo vinařství za vlády Karla IV., který již tehdy upravil právní předpisy sloužící rozvoji a ochraně vinařství. Je nutno vidět, že zájem Karla IV. nepramenil jenom ze záliby, ale vyplýval z celkové hospodářské situace českých zemí. Vinařství bylo situováno okolo měst na stráních a vyžadovalo hodně lidské práce a tak byl zároveň řešen problém nezaměstnanosti městské chudiny, která zde nalézala obživu, a královská komora získávala daňový důchod z dříve neobdělávané půdy. Proto vinařství za Karla IV. představovalo nejintenzívnější odvětví zemědělské výroby, zvýšení příjmů obyvatelstva a zlepšovala hospodářské postavení měst. Je právě zásluhou Karla IV., že dovedl vystihnout význam vinařství a začlenit je do hospodaření.

V raném středověku se víno pěstovalo ve formě velkých tvarů křů. Ve 14. století po dovezení révy z Burgundska a Rakouska začaly se vinice zahušťovat menšími keři až bylo používáno jedno rameno se 4 až 6 očky. Na původních keřích se rameno po prodloužení asi po 8 až 10 letech zakopalo do rýhy v zemi a tak se omlazoval vinohrad a zvyšovala se tím i plodnost vinohradů. Tehdejší vinice nebyly ještě vysazovány v řadách a proto se jim říkalo matení. Již tehdy se používalo kůlů, které na podzim byly z vinice odstraněny, složeny do kozlíků a vinná réva byla zahrnuta hlínou proti zmrznutí. Vinice se kopaly za rok 2 × a v létě se z nich používala tráva pro dobytek, tak se získavalo laciné krmení a zároveň se zabraňovalo splavování půdy při prudkých lijácích. Největšího rozmachu dosáhlo vinařství v druhé polovině 16. století, kdy mimo městského vinařství se rozšiřovalo i na venkov. V Čechách tehdy bylo 4000—5000 ha vinohradů, zatímco na Moravě podstatně více. Velmi nepříznivě na vinařství zapůsobila 30 letá válka, kdy ze 2 miliónů lidí zůstalo asi 800 000. Pro nedostatek pracovních sil počalo vinařství upadat a od poloviny 18. století citelně poklesly výměry. V zemědělství se objevily nové zemědělské plodiny, které vyžadovaly dost ruční práce a vinicím tak konkurovaly. Potom to byl révokaz, který zlikvidoval velkou část vinic, a dále dovoz lacinného vína z Itálie a dalších jižních krajů. Vinohrady se potom udržely na malých plochách. V roce 1968 bylo v Čechách 355 ha vinic a na Moravě 8815. Novou výsadbou se v poslední době situace lepší a je předpoklad pro soběstačnost aspoň v moštových odrůdách. Otevřeným problémem zůstává produkce stolního vína.

Pro naše podmínky a poměry jistě bude zajímavá historie vinařství okolo Tišnova. Tuto historii velmi dobře zpracoval dr. Rostislav Vermouzek ve své práci, která bohužel vyšla jen německy pod názvem Die Weingärten in der Umgebung von Tišnov.

Vinná réva se začala pěstovat po obsazení severního území 10. římskou legií na sever od Vídně — kdysi Vindobona — tj. v území povodí Moravy a Dyje včetně Pálavy. K rozšíření vinné révy přispěly i náboženské obřady, u kterých bylo potřeba mešního vína. Proto vidíme, že většina klášterů byla na Moravě rozložena tam, kde tehdy se dařilo vinné révě. Tata čára

se táhne na linii Znojmo—klášter Louka, Třebíč, Moravský Krumlov, Rajhrad, Kounice—klášter Rosa coeli, Brno, Tišnov—Porta coeli, Drnovice u Vyškova, Prostějov—kopec Kosíř, Olomouc a další. Nad Brnem pronikaly vinohrady v povodí řeky Svratky a jejich přítoků Loučky a Libochůvky. Bohužel se nám zachovalo z této doby málo písemných materiálů o stavu vinohradů,avšak místní názvy Vinohrad, Vinohrádek, na Vinohrádku nám ukazují, kde vinohrady tehdy existovaly. Poměrně zachovalé zbytky po vinohradech nalezneme v lesní trati severně od Drásova směrem ke Všechovicím, kde jsou ještě dnes vidět terasy, které oddělovaly jednotlivé parcely. Zbytky teras je možno vidět i na Klucanině, u Heroltic v Předklášteří a jinde.

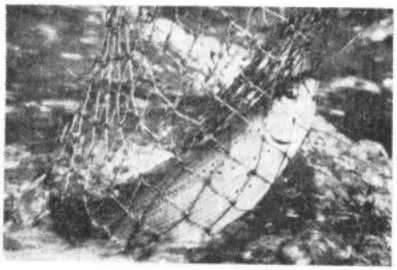
Pokračování příště.

Ing. Vojmír Vychodil

K OCHRANĚ PŘÍRODY

Byly časy, a není to tak dávno, kdy se razilo heslo: „Příroda nám musí sloužit, podmaňme si ji!". A tak se podmaňovalo a podmaňovalo, až člověku začalo konečně docházet, že bez ochrany přírody to nepůjde. Z ní vyšel a doba, která ho dělila od „přetnutí pupeční šňůry" je příliš krátká, než aby se jeho organismus mohl přizpůsobit životu bez vztahu k přírodě. Sotva existuje nějaký vyšší živočich, který by se dokázal natrvalo smířit s umělými podmínkami a přitom si zachovat vše fyzické a psychické. Z toho také dnešní paradoxy. Na jedné straně umělé prostředí, stále rozšiřované, které si člověk sám vytvořil na úkor přírody, a využívání každé příležitosti k zoufalému útěku pryč od toho všeho do prostředí přirozeného na straně druhé. Jenže ouha, čím více přibývá toho umělého, tím více ubývá toho přirozeného, dokonce ještě mnohem více, díky nerozumu (řekněme spíše i hlouposti). A tak skoro úplně zmizely původní (nebo alespoň co nejméně zasažené) ekosystémy se svou dokonalou ,protože přirozeným výběrem vzniklou, rovnováhu. Jako příklad můžeme uvést dnešní lesy. Kde jsou ta společenství letitých pamětníků s mladými zelenáči, paseky plné včel, motýlů a ptačího zpěvu, romantická zákoutí i tajemné houštiny, spousty živočichů a kytiček všeho druhu? Těžko je budeme hledat. Z lesů se pomalu, ale jistě stávají pouhé plantáže na dřevo, kde je výtěžnost dřevní hmoty hlavním kritériem při rozhodování. A není to samozřejmě jen les. Mizí polní remízky, houštiny podél potoků a řek, křovinaté meze, podmáčené louky a všechna ostatní podobná prostředí, která skýtala ochranu i potravu pro nejrůznější živočišstvo. V důsledku toho (a všech ostatních dalších příčin, člověkem zaviněných, se stále rychleji rozšiřuje seznam chráněných, protože vyhynutím ohrožených, živočichů a rostlin. Dnes už prakticky neexistuje živočišná třída či řád, který by mezi sebou neměl nešťastníky ohrožené plným vymizením. Podobné je to i s rostlinami. Aby se zachránilo alespoň něco, jsou státem zřizována tzv. maloplošná chráněná území (MCHÚ) čili rezervace. Ale čím více ostatní příroda mizí, tím více vzrůstá tlak (v důsledku zájmu) na tato území. Jak takový tlak vypadá v praxi, můžeme vidět nejlépe na naší Květnici.

Zařízení, jako naučné tabule a lavičky tu vandal zdemoloval. Nepočetná skupinka dobrovolných ochránců přírody je ve svém volném čase po sobotách a nedělích znovu vybudovala a už na nich opět někdo zkouší svoji „dovednost". Dále jsou přes všechny zákazy sbírány a vytloukány ametysty, trhán kvetoucí



Jen v čistých potocích a řekách mohou žít zdravé ryby. Foto: B. Kabeš.

dřín a jiné kytky. Co je platné, že za to může být přistižený pachatel pokutován, když by musela být každá jednotlivá kytička hlídána a stejně by asi moc nepomohlo. Možná, že všechny tyhle skutečnosti si mnoho lidí uvědomuje, ale nijak se nezapojují do aktivní ochrany přírody, jakoby si nechtěli pálit prsty. Mlčí, mlčky přihlížejí. Těch, co se snaží opravdu přírodě pomoci, je nemnoho. Tišnovská ZO ČSOP (Český svaz ochránců přírody) má kolem 20 členů, s průměrným věkem kolem 20 roků. Jistě by stálo za úvahu, proč mezi staršími občany není zájem o takovouto nanejvýš prospěšnou činnost, zda zde hrají roli předsudky nebo pohodlnost. Ale tím se nebudeme v tomto článku zabývat. Chtěli jsme jen zkusit dát maličký podnět k zamyšlení.

Josef Ptáček

SPORT

NAŠE ANKETA

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ SVAZARMOVCI ROKU 1983

Volba nejúspěšnějších svazarmovců každého roku je již po mnoho let záležitostí pouze městského výboru této branné organizace.
Letos poprvé městský výbor upustil od stanovení absolutního pořadí a určil nejlepší svazarmovce v jednotlivých oborech branné činnosti. Pětice nejlepších vypadá takto:

Jan Křivánek, roč. 1945 — letecké modelářství. Soutěží v kategorii volné bezmotorové modely, je nositelem 1. výkonnostní třídy a dosahuje trvale dobrých výsledků. V uplynulém roce se stal přeborníkem okresu a na soutěžích celkem třikrát splnil limit 1. výkonnostní třídy a dvakrát 2. třídy.
Zdeněk Permedla, roč. 1952 — kynologie. V roce 1983 dosáhl několika předních umístění na soutěžích. Stal se přeborníkem okresu v branném víceboji kynologů, zvítězil v okresním stopařském přeboru, na krajském přeboru branného víceboje kynologů obsadil 6. místo, ve střeleckém souboji byl první. Od roku 1980 je předsedou základní organizace Svazarmu.

František Vala, roč. 1948 — motorismus. V anketě je již po sedmé za sebou, třikrát se stal její vítězem. Letos je mezi nejlepšími sportovci pravděpodobně naposled, protože již ukončil svoji aktivní činnost. Od roku 1976 startoval nepřetržitě v mistrovství ČSSR silničních motocyklových závodů. I když většinou nedisponoval špičkovou technikou, prosazoval se jezdeckým uměním a odvahou, zvláště na mokrých tratích. V posledních letech měl k dispozici stroj Yamaha 350, se kterým dosáhl celé řady úspěchů i v mezinárodních závodech.

Bohuslav Valíček — roč. 1950 — střelectví. Dosahuje velmi dobrých výsledků jak ve střelbě z malorážky, tak i ve střelbě z pistole a je platným členem družstva, které soutěží v krajské pistolářské lize. Je členem krajské rady střelectví Svazarmu, trenérem a rozhodčím III. třídy. Mimo to je místopředsedou a pokladníkem základní organizace.

Petr Vaněk — roč. 1973 — radiový orientační běh. V anketě vystřídal svého bratra Ivana, který byl úspěšný v posledních ročnících. Petr se stal dvojnásobným přeborníkem kraje a na přeboru ČSR žactva, co je nejvyšší soutěž v této kategorii, získal stříbrnou medaili.

Dvacetiletí šerkovické tělovýchovy

Začátkem roku 1964, tedy před dvaceti roky ,dostal šerkovický hokej punc oficiálnosti — byla založena Tělovýchovná jednota Šerkovice. Jednota měla při svém vzniku jediný oddíl — oddíl ledního hokeje a 27 členů.

V současné době má jednota již čtyři oddíly a 83 členů a tímto počtem se řadí na 1. místo v okrese Brno-venkov v procentuálním zapojení občanů do tělovýchovného hnutí. Letošní výroční členská schůze v poslední únorový pátek měla slavnostní rámec — byla pořádána právě při příležitosti 20. výročí založení jednoty.

Mezi téměř stovkou účastníků byli nejen členové, ale i hosté a mnoho bývalých hráčů. Mezi hosty byl i pracovník OV ČSTV s. Brázda, který má velký podíl na založení jednoty a od té doby se účastnil všech výročních schůzí — tedy i on byl jubilantem. A tak schůze byla příležitostí, aby se nejen oficiálně hodnotilo a plánovalo do budoucnosti, ale také hodně vzpomínalo. Právě zde se ukázalo, že dnešní mládež by si mohla v mnohém vzít příklad od svých předchůdců, kterým nikdy nechyběla odpovědnost, nadšení a obětavost. Pro všechny bylo zajímavé poslouchat vzpomínky Miroslava Koutného na začátky šerkovického hokeje nebo Mir. Feifera, který na šerkovickém ledě s hokejem začínal a později hrál i za druholigový Baník Sokolov a divizní Spartak Nedvědice. Rozvyprávěli se i bývalí hráči R. Alexa, J. Prokeš, S. Bárta a mnozí další. Více než tři hodiny trvala slavnostní schůze a určitě se nikdo nenudil.

A jak to při takových příležitostech bývá, byli odměněni zasloužilí členové a funkcionáři. Dva z nich, Miroslav Koutný, první předseda a dodnes funkcionář TJ, a ing. Lubomír Janšta, který osmnáct sezón hrál v šerkovickém hokejovém mužstvu a nyní je předsedou jednoty, byli navrženi na vyznamenání Za rozvoj tělovýchovy III. stupně, devět převzalo čestné odznaky ČSTV a další spolu s bývalými hráči obdrželi pamětní diplomy.

Bilance za dvacet let tělovýchovné jednoty v Šerkovicích je velice úspěšná. Šerkovičtí se mohou s pýchou a uspokojením ohlédnout za svojí činností. Vždyť dokázali na příklad, i přes mnohé nesnáze a problémy, udržet aktivní hokejový oddíl, co se mnoha daleko větším tělovýchovným jednotám nepodařilo. Určitě i další období naváže na tyto úspěchy a bude se vyznačovat další aktivní prací. Šerkovičtí dobře pracují s mládeží a s pionýrskou organizací a to je záruka.

— ok —





Slavnostní schůzi TJ Šerkovice pozdravil s. J. Brázda, který odevzdal vyznamenání s. Koutnému a ing. Janštovi (na snímku vpravo).

Šachisté hodnotili

Na výroční členské schůzi šachového oddílu bylo hodně pozornosti věnováno především nejmladší generaci šachistů. Poněvadž na školách nejsou šachové kroužky, je snaha soustředit žáky do do šachové klubovny v sokolovně. I když každý čtvrtek se schází asi 15 žáků — šachistů, přece to je

na Tišnov málo. Šachový oddíl TJ Baník Tišnov zorganizoval náborový turnaj mládeže při účasti 18 hráčů. Vítězem starší skupiny se stal Kala, mladší R. Lukáš. V městském přeboru žáků na prvním místě se umístil Antoš a dále R. Lukáš a M. Buček.

V okresním kole pionýrské ligy se nejlépe umístil Peška a to na třetím místě. V okresním přeboru žáků z celkového počtu 26 byl Šutera třetí. Pěkného úspěchu dosáhl J. Košata, který se stal okresním dorosteneckým přeborníkem v šachu a v kraji se umístil na 16. místě.

V soutěži mužstev hrála 3 družstva. První se umístilo v krajské soutěži na 10. místě a sestoupilo do okresního přeboru. Druhé družstvo bylo první, ale neuspělo v kvalifikaci do krajského přeboru. Třetí družstvo, složené z nejmladších šachistů, bylo třetí. V okresním přeboru jednotlivců se umístili Ing. Pučálka na 4. místě, Ing. Plašil na 5. místě a Bytešník byl sedmý.

V minulém roce byly uskutečněny všechny tradiční šachové turnaje. Městského přeboru se zúčastnilo 21 šachistů a první byl Ing. Haminger. V turnaji o Tišnovského krále byl první Komprda z Blanska, Hornický kahan ze 46 účastníků vyhrál František Blatný ml. z Brna a Tišnovskou věž Bytešník. Výsledky šachových družstev v letošním roce jsou dobré, A — družstvo je na prvním místě a má předpoklady postoupit do krajské soutěže, další dvě družstva jsou zatím na 5. a 11. místě.

K 36. výročí Února byl sehrán městský přebor v šachu pro rok 1984. Zúčastnilo se 24 šachistů. Hrálo se švýc. způsobem na 7 kol. První místo získal se 6,5 body Jan Košata a tím také putovní pohár Městského národního výboru v Tišnově. Na dalších místech se umístili Ing. Plašil s 5,5 body, Endlicher, Bílek, Štursa s 5 body, Janas 4,5 bodů, Bytešník, Dozbaba, Hradil, Bartoň se 4 body. Všech prvních deset šachistů bylo odměněno věcnými cenami.

Co říci v závěru: Šachy jsou pro každého tím, co v nich hledá. Pro jednoho jsou pouhou zábavou, pro druhého společenskou záležitostí, pro třetího sportem, čtvrtý je chápe jako umění, ostatní v nich vidí hodně poučného a výchovného.

Hlavním úkolem šachového oddílu TJ Baník Tišnov pro letošní rok je, rozšiřovat základnu nejmladší generace šachistů, postoupit do krajské soutěže a uskutečnit všechny tradiční šachové turnaje v roce.

Pro vás, kteří se rozhodnete přijít mezi šachisty, sdělujeme, že se hraje v úterý a ve čtvrtek vždy od 17 hodin v šach. klubovně v sokolovně (vchod ze sportovní haly).

R. D.

TIP NA VÝLET

NA BABÍ LOM

Za východisko tohoto výletu jsme si vybrali Kuřim. Toto město je určitě zbytečné blíže představovat a tak si jen připomeneme, že majitelem obce i panství bylo mnoho rodů do roku 1547, potom Kuřim „... totiž tvrz, ves, dvůr, pivovar se vším příslušenstvím ... koupilo město Brno". Kuřimský zámek byl potom sídlem zámeckých hejtmanů, kteří odtud spravovali panství. Patřily do něj mimo jiné i dvory vohančický, heroltický a deblínský, revír lažánecký a pivovar ve Vohančicích (stav v r. 1750). V roce 1921 měl Kuřim 321 domů a 2 024 obyvatel.

Milovníci historie zde nenajdou mnoho zajímavého, Kuřim má spíše bohatou přítomnost a tak se můžeme brzy vydat na trasu. Od nádraží ČSD vyjdeme po modré značce. Za nedlouho Kuřim opustíme a polní cestou dojdeme k části Kuřima, která byla nazvána Podlesí. Původně to byla kolonie vybudovaná téměř před půl stoletím pro zaměstnance kuřimské zbrojovky.

Podlesí obejdeme po značce, hned za posledními domy přijdeme do lesa, ale to už začíná cesta stoupat na hřeben Babího lomu. Jakmile však dosáhneme hřebene, vydáme se na další cestu po červené značce. Ta nás povede celou hřebenovou partií, tvořenou romantickými skalisky z červených slepenců. Zde si připomeňme, že nejvyšší bod Babího lomu je ve výšce 562 m nad mořem — tedy o 100 m výše než Květnice, a že zdejší skály slouží horolezcům jako cvičné terény. Na konci hřebenu je rozhledna 19 m vysoká, kterou svépomocí v roce 1959 postavili lelekovičtí občané. Samozřejmě si nenecháme ujít příležitost, abychom nevyužili dalekého rozhledu který nabízí. Pokud je jen trochu solidní počasí, můžeme uvidět i naše sídliště Pod Květnicí, uvidíme i hřeben Klucaniny, kde však již nějaké desetiletí, na rozdíl od Babího lomu, rozhledna chybí.

Potom následuje poměrně prudký sestup do Lelekovic. Zde bychom sice mohli přejít na žlutou značku a dojít do České, ale my půjdeme dále po červené, která nás povede údolím Ponávky až na předměstí našeho krajského města — do Brna. Údolí Ponávky zná téměř každý, ale většinou jen z okna vlaku. Takto se nám nabídne mnžnost lépe si prohlédnout budovu bývalé železniční zastávky Jehnice, část cesty povede po tělese zrušené trati staré Tišnovky.

V Mokré Hoře červená značka končí, ale na řečkovické nádraží již není problém dojít.

Závěrem obvyklá statistika a potřebné údaje — navržená trasa je 12,5 km (hřeben Babího lomu 4 km, Lelekovice 6,5 km, Mokrá Hora 11,5 km), převýšení je asi 300 m, hlavní podíl na tom má cesta z Podlesí na Babí lom.

—ok—

POPRVÉ MEZINÁRODNĚ

Naše nová sportovní hala byla poprvé zcela zaplněna diváky 28. února t. r., jichž se sešlo 350 ke zhlédnutí mezistátního utkání v házené mezi juniory ČSSR a Alžírské lidové demokratické republiky. Výsledek zápasu byl smírný, 21 ku 21, když v předchozích zápasech v Ivančicích a na turnaji v Brně naši hoši prohráli vždy rozdílem jedné branky. Zápas měl průměrnou úroveň s několika vydařenými technickými momenty na obou stranách. Našim hráčům se nedařilo a tento handicap byl ku prospěchu mladého alžírského mužstva. Svou herní nezkušenost nahradili Alžířané též velkou bojovností a pohyblivostí, jíž však patřičně nevyužili. Přátelské zápasy v Československu byly pro družstvo ALDR součástí průpravy před nadcházejícím házenkářským turnajem Magrebu, při němž se utkají s dalšími čtyřmi národními mužstvy afrického kontinentu. Hráčům byly při slavnostním nástupu také předány propagační materiály o našem městě (prospekt, odznak města a obtisk). Od roku 1956, kdy se v Tišnově představili házenkáři předního ligového maďarského klubu Ferencsváros Budapest v utkání s naším, tehdy druholigovým družstvem, to byla opět další mezinárodní akce v tomto sportovním odvětví. Věříme, že do budoucna nezůstane jen u této jediné.

—mi—

PRAŽSKÝ ROCK V TIŠNOVĚ

Zatímco pravidelné poslechové pořady reprodukované hudby jsou jakýmsi každodenním chlebem v činnosti tišnovského jazz-klubu, hlavní poslání a současně vítané oživení tvoří živá vystoupení jednotlivých umělců či skupin. V loňském roce se místnímu publiku představilo olomoucké Free-jazz trio, pražská skupina Navi Papaya a ostravský písničkář Jaromír Nohavica. Nabídku roku 1984 zahájil amatérský brněnský „bigbít" Nana, nyní se v klubu představí

pražská rocková kapela **Žentour**, jejíž koncert se uskuteční v sobotu 7. dubna v 18 hodin.

Skupinu tvoří studenti pražské konzervatoře a existuje od listopadu 1982. Vystupují převážně v pražských klubech, z větších akcí se zúčastnili například podzimního festivalu Vokalíza a prosincového Rockového maratónu v pražské Lucerně. Několik skladeb natočili i pro rozhlas — objevují se převážně ve specializovaných pořadech na VKV (Rytmus, Větrník); skupina má být navíc zastoupena i na chystané LP-desce věnované nejnovějšímu českému rocku.Vedoucím je baskytarista Jan Černý, na bicí hraje Václav Kabát, na klávesové nástroje Petr Ackerman, zpěvákem a kytaristou je Janek Ledecký, který byl před tím členem vokálního souboru Horečka band vedeného Janou Koubkovou.

Ve většině vlastních skladeb skupiny je patrný vliv nové vlny, soubor se však nevyhýbá ani odkazu z historie světového rocku. O tom se ostatně mohli přesvědčit pravidelní návštěvníci klubu, kteří Žentour slyšeli ve druhém dílu pořadu Český rock. Tentokrát mají tedy možnost setkat se s kapelou v živém provedení, což by si neměli nechat ujít ani ostatní příznivci moderní hudby.

(jazz)

Požárníci z Tišnova zvou všechny občany na VII. ročník Poháru rady MěNV, soutěže družstev v požárním sportu, která se bude konat jako součást oslav výročí osvobození naší republiky Sovětskou armádou v neděli 29. dubna 1984 na Ostrovci od 8 hodin asi do 16 hodin. Soutěžit budou družstva mužů a žen ze 4 okresů v překážkovém běhu na 100 metrů, štafetě 4 × 100 metrů a v požárním sportu.

Přijďte se podívat na zajímavou soutěž.

FOTOGRAFICKÁ SOUTĚŽ

Základní organizace českého zahrádkářského svazu v Tišnově, vypisuje Fotografickou soutěž „Zahrady Tišnova" 1984.

1. ročník soutěže otevřený k 50. výročí založení organizace svazu zahrádkářů v Tišnově má dokumentovat aktivitu občanů v péči o domovní předzahrádky, o zeleň na sídlištích i v ulicích města i pěstitelské a pracovní úspěchy v zahrádkových osadách.

Přijímat se budou pouze černobílé fotografie s vysokým leskem, formátu 18×24. Při hodnocení se bude přihlížet k technické kvalitě fotografií a zpracovanému námětu.

Počet snímků je neomezený. Hodnoceny budou jednotlivé fotografie a soubory fotografií a nejlepší budou odměněny věcnými cenami. Soutěž má jarní a podzimní kolo s uzávěrkou 30. června a 30. listopadu 1984. Vyhodnocené fotografie budou zařazeny do archívního fondu organizace, ostatní budou vráceny. U každé fotografie je nutné uvést jméno a adresu autora a místo, kde byl snímek pořízen.

Soutěžní práce zasílejte na adresu jednatele ZO ČSZ Ing. Josef Závišek, Tišnov, Gottwaldova ul. 435.

Půjčovní doba v městské lidové knihovně

pro dospělé:
po, st 8-11, út, st, pá 13-18
pro mládež:
po, st 12-17

Pobočky:
Tišnov II pá 15.30-18.30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička po 16-20
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16.30-19.30
Železné pá 16.30-19.30

KINO PANORAMA

Neděle 1. 4. — 17.30 a 20 hodin, pondělí 2. 4. — 17.30 hodin
PRVNÍ DÁMA COUNTRY MUSIC
Cesta Loretty Lynnové za úspěchem a slávou. Americký barevný film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Úterý 3., čtvrtek 5. 4. — 17.30 hodin
RING VOLNÝ
Rumunský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 7., neděle 8., pondělí 9. 4. — 17.30 hodin
SRDEČNÝ POZDRAV ZE ZEMĚKOULE
Česká filmová komedie o dvou ufonech, kteří navštívili naši zemi.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 7., neděle 8. 4. — 20 hodin
● PŘÍŠTÍ ROK VE STEJNOU DOBU
O proměnách života a neměnnosti dokonalého štěstí a každoročním loučení, o manželské nevěře, ale především o lásce. Americký barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 10. 4. — 17.30 a 20 hodin, čtvrtek 12. 4. — 17.30 hodin
● MALÉRY PANA ÚČETNÍHO
Italský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 14., neděle 15. 4.—17.30 hod.
KDYŽ ROZVOD, TAK ROZVOD
(pro děti do 12 let nevhodný)
Úspěšná česká barevná komedie s národním umělcem Vladimírem Menšíkem v hlavní roli.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 14., neděle 15. 4. — 20 hodin, pondělí 16. 4. — 17.30 hodin
● HRANIČNÍ ČÁRA
Charles Bronson v hlavní roli amerického dobrodružného filmu v českém znění.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 17. 4. — 17.30 a 20 hodin
● BOCKERER
Rakouský film
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Čtvrtek 19. 4. — 17.30 a 20 hodin
MUŽI BEZ ZÁKONA „S"
Sovětský film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Sobota 21., neděle 22. 4.—17.30 hod.
VÍTR V KAPSE
Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 21., neděle 22. 4. — 20 hodin, pondělí 23. 4. 17.30 a 20 hodin
● TŘI MUŽI NA ZABITÍ
Alain Delon v hlavní roli francouzského kriminálního filmu.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 24. 4. — 17.30 a 20 hodin
NEKLAĎTE ĎÁBLOVI PASTI „S"
Sovětský barevný film v českém znění.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Čtvrtek 26. 4. — 17.30 a 20 hodin
SPRAVEDLIVÍ Z KUMMEROWA
Barevný film NDR v českém znění.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 28., neděle 29., pondělí 30. 4. — 17.30 hodin
ŽENA V RINGU
Americká filmová veselohra.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Sobota 28., neděle 29. 4. — 20 hodin
ÚNOS MORAVANKY
Česká hudební komedie s Luďkem Sobotou a Jiřím Lábusem v hlavních rolích.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

Neděle 1. 4. — 9.30 hodin
HURVÍNEK TO ZAŘÍDÍ

Neděle 8. 4. — 9.30 hodin
TYGŘÍ KA SLUNEČNICE

Neděle 15. 4. — 9.30 hodin
O OŠKLIVÉM KAČÁTKU

Neděle 22. 4. — 9.30 hodin
ZA HUMNY JE DRAK

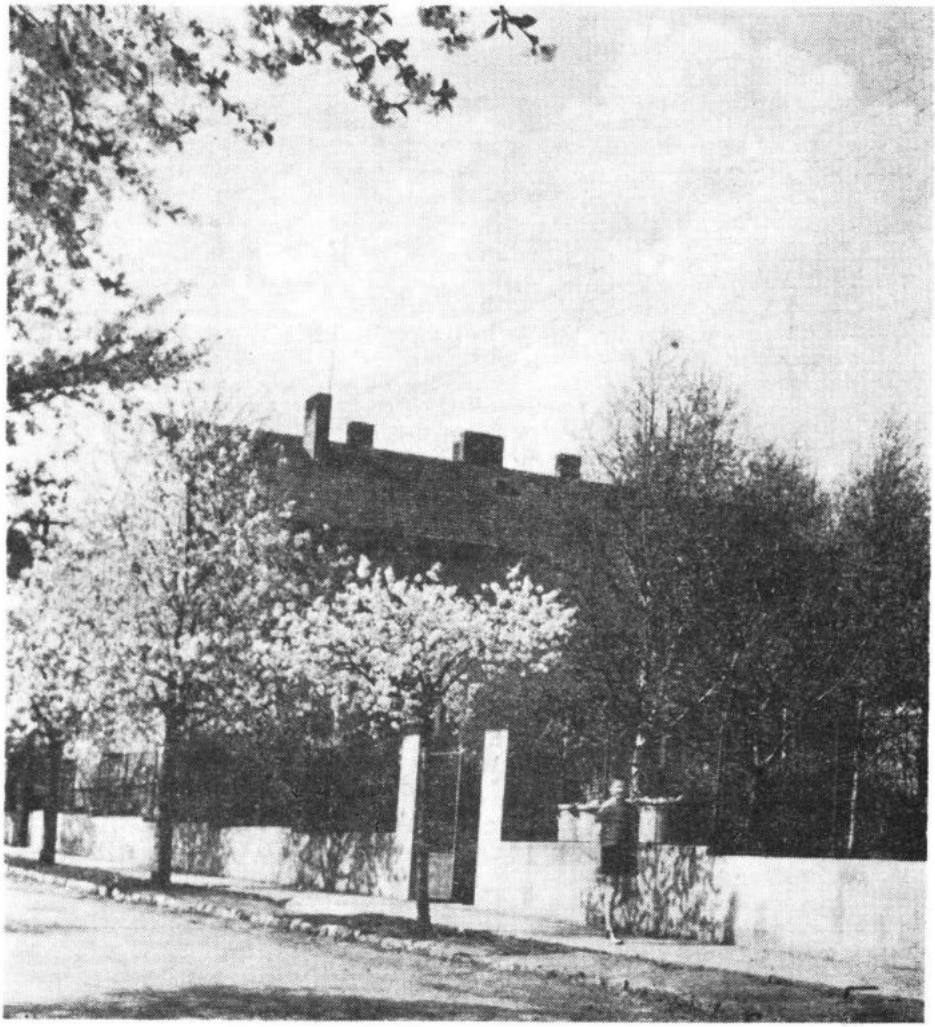
Neděle 29. 4. — 9.30 hodin
POHÁDKA O TŘECH MISTRECH A DŘEVĚNÉ PANNĚ

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov
Cena 2 Kčs Tisk 56 Dolní Kounice — 7946-84 — 456.12-84-Lá 72

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV a MěV KSČ V TIŠNOVĚ

KVĚTEN 1984 Ročník XV Číslo 5



Před 35 lety se sešel historický IX. sjezd KSČ

MEZNÍK SOCIALISTICKÉ VÝSTAVBY

Rok 1949 byl prvním rokem první čs. pětiletky. Nástup do boje za splnění jejích úkolů byl spojen s přípravami IX. sjezdu KSČ. Ústřední výbor poslal všem členům strany dopis, v němž objasnil nové úkoly vyplývající z přechodu země k etapě socialistické výstavby. Vyzval všechny organizace a komunisty, aby byli příkladem v práci pro republiku. Spolu s masami bezpartijních komunisté vítali sjezd velkým rozmachem socialistického soutěžení, zvýšením budovatelského úsilí. Rozvinula se veliká akce pracovních závazků na počest IX. sjezdu. Celková hodnota těchto darů republice dosáhla více než pěti miliard korun.

IX. sjezd KSČ se konal ve dnech 25.—29. května 1949. Měl ohromný význam, protože to byl první sjezd v dějinách strany i čs. lidu, kdy strana se stala činitelem plně odpovědným za další osudy našich národů a států. Sjezd vytyčil generální linii budování socialismu. Při jejím rozpracování navazovala strana na ony revoluční přeměny, které byly uskutečněny za celé období od vzniku lidové demokracie. Nejdůležitějším úkolem této linie bylo vybudování materiálně výrobní základny socialismu. Podstatou a neoddělitelnou součástí bylo vybudování socialistických výrobních vztahů. K řešení dozrál úkol socialistické přestavby vesnice. Zvláštní místo v celkovém plánu ekonomického rozvoje země měla industrializace Slovenska — byla základem dalšího řešení slovenské národní otázky.

Z celého jednání sjezdu vyplynulo, že podstatou strategického a taktického postupu strany musí být boj za získání pracujícího lidu, jeho výchova, organizace a vedení při výstavbě socialismu. Za hlavní metodu označil sjezd rozvíjení iniciativy pracujících, zejména v socialistickém soutěžení. Udržování a posilování jednoty lidu měl na mysli K. Gottwald, když hovořil o významu Národní fronty. Zdůraznil, že obrozená NF musí zůstat i při budování socialismu politickým výrazem bloku, svazku pracujícího lidu měst a venkova. Právě politika NF bude zárukou, že socalismus v československu definitivně zvítězí.

(bach)

MÁJOVÉ OSLAVY

CELOMĚSTSKÁ OSLAVA 39. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ

středa 9. května v 18 hodin v sokolovně

Po slavnostním projevu zástupce OV KSČ vystoupí v kulturním programu 150členný vojenský soubor z Bratislavy. Pro občany z Tišnova II je u OSP přistaven autobus (odjezd v 17.30 hodin) se zastávkou u pily.

Žádáme občany, aby vhodnou výzdobou svých domů a bytů přispěli k důstojnému průběhu oslav osvobození Československa Rudou armádou.

Jiné akce.

MěV ČSŽ pořádá dne 14. května v 18 hodin v sále SZKP besedu s PhDr. A. B. Králem, CSc., vedoucím odboru kultury ONV na téma **Tišnov a okolí.**

Ve dnech 25.—30. května v sále SZKP se koná první společná akce kroužku výtvarných amatérů pod názvem **ZUČ — Tišnov 1984.** (Podrobnější informaci o novém kroužku přineseme v příštím čísle).

Zveme k hojné účasti na všech akcích!

Fotografie na titulní straně Antonín Šikula.



Z májového průvodu. Foto Oldřich Gottwald.

Úkoly občanských výborů v roce 1984

Občanské výbory MěstNV v Tišnově se svou aktivní a iniciativní činností podílejí na plnění úkolů hospodářského a sociálního programu KSČ v obvodech našeho města a v integrovaných obcích. Jejich přístup k důslednému plnění závěrů 6. zasedání ÚV KSČ, tvorbě a plnění volebního programu Národní fronty představují jeden z důležitých aspektů činnosti státní správy. Svou dobrou prací se staly osvědčenými organizátory a iniciátory veškeré práce mezi občany, čímž pomáhají zajišťovat úkoly MěstNV, týkající se všech oblastí života v našem městě.

Vzhledem k neustále se zvyšující odpovědnosti občanských výborů za celkové dění v městských obvodech zaměříme v dalším období činnost OV především na plnění následujících hlavních úkolů.

Především bude nutné, aby se jednání občanských výborů konala pravidelně nejméně jednou za měsíc v souladu s plánem práce, který bude zpracován na pololetí a bude navazovat na plán práce rady a pléna MěstNV.

Plány práce OV je třeba více zaměřovat na plnění usnesení krajské, okresní a městské konference KSČ, na plnění zákona o národních výborech a usnesení konference OV okresu Brno-venkov.

Úkolem zůstává na základě zkvalitnění poznávací činnosti dosažení optimálních znalostí o potřebách a zájmech občanů z obvodu působnosti OV a provádění pravidelného a náročného vyhodnocování připomínek a námětů občanů a kontroly jejich realizace.

Pravidelným vyhodnocováním uspokojování potřeb občanů v oblasti služeb, zásobování a obchodu podávat náměty a doporučení na jejich zlepšení. Politickoorganizátorskou a masově politickou prací mezi občany se podílet na zvyšování jejich účasti na řešení veřejných záležitostí a na přípravě veřejných schůzí KSČ a zabezpečování realizace jejich usnesení.

V součinnosti s národním výborem zkvalitňovat v sídlištích spolupráci OV s domovními komisemi a domovními důvěrníky.

Ve spolupráci s obchodní komisí MěstNV zkvalitnit řízení spotřebitelských rad a provádět pravidelnou kontrolu jejich činnosti a podávat prostřednictvím zápisů OV o tom zprávy na MěstNV. Vzniklé problémy řešit operativně osobně s pracovnicí MěstNV.

Dále je zapotřebí organizačně zajišťovat společně s odborem místního hospodářství a Technickými službami Tišnov akce MěstNV, které se týkají jarních a podzimních národních směn, při nichž je kladen důraz na zlepšení životního prostředí v našem městě.

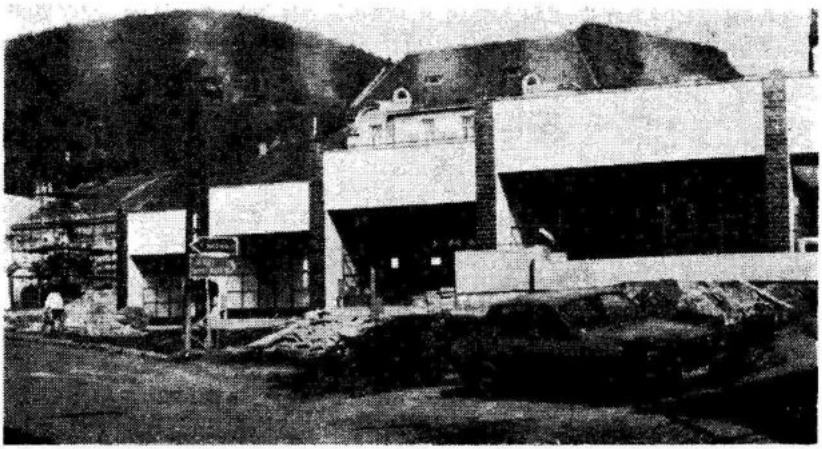
Cílevědomé využívání dobrých zkušeností z práce OV musí vést ke zvyšování vlastního podílu a odpovědnosti za realizaci konkrétních akcí volebního programu NF, na tvorbě a ochraně životního prostředí, dále při naplňování programu tělesné výchovy a sportu, branné výchovy a plnění jednotného programu kulturně výchovné činnosti.

Zvýšením péče o veřejný pořádek a uvědomělé dodržování společenské disciplíny musí OV zvýraznit vliv na zlepšování socialistického soužití občanů a mezilidských vztahů.

Rozšířením spolupráce se společenskými organizacemi a místními výbory Národní fronty pomoci při zabezpečování konkrétních úkolů volebního programu a při zapojování občanů do společenské aktivity.

Dále je OV uloženo všestrannou pozornost a péči věnovat práci s mládeží, zvyšovat její podíl na plnění volebního programu, pomáhat ZO SSM v aktivní činnosti, podílet se na jednotném působení školy a rodiny v mimoškolní výchově dětí i v činnosti PO SSM. Na základě stanovených zásad doplňovat členy občanských výborů za ty, kteří jsou trvale pasivní a ztratili projo důvěru voličů, a podílet se na hodnocení poslanců.

Pro zajišťování těchto úkolů bude MěstNV v rámci politickoorganizačního zabezpečení a metodického OV pravidelně jednou za dva měsíce konat porady s předsedy OV a dvakrát v tomto roce uskuteční školení členů.



Nová výstavba pod radnicí. Foto Milan Loskot.

MALÁ SLAVNOST NA RADNICI

Vyvrcholení 10. ročníku vyhlášení nejlepších sportovců a 9. ročníku vyhodnocení nejlepších svazarmovců našeho města proběhlo v pátek 16. března t. r. Vyhodnocené sportovce a svazarmovce přijal v obřadní síni na tišnovské radnici místopředseda MěNV Karel Kouřil za přítomnosti vedoucího redaktora našeho zpravodaje dr. Karla Fice, člena rady MěNV a předsedy komise pro mládež a sport Tomáše Knechta a člena sboru pro občanské záležitosti Karla Rašovského.

Po přivítání a představení sportovců Karel Kouřil v krátkém projevu poděkoval přítomným za úspěšnou reprezentaci našeho města a popřál jim mnoho dalších úspěchů. Po oficiální části pokračovalo přijetí přátelským posezením a neformální besedou, na které jednak sportovci hovořili o své činnosti, jednak se diskutovalo o sportu a sportovištích v našem městě i o perspektivách této činnosti.

— ok —



Foto Josef Ondroušek.

V Jamném využívají nových podmínek

Různé kulturní akce v Jamném je možno nyní pořádat v prostorách bývalé školy, jejíž žáci na podzim minulého roku přešli do nové školy v Tišnově. Mladí aktivní lidé, občanský výbor a nakonec i většina občanů tuto situaci uvítali a využívají nyní těchto prostor pro svoji kulturní činnost.

Bývalá škola nyní slouží kultuře a společenské činnosti, která se až dosud těžko organizovala. Nebylo totiž kde. A dnes tato bývalá škola pomalu přechází do funkce kulturního domu a možná, že v nejbližších létech ponese i tento název. Jsou tam nyní pořádány různé schůzovní a kulturní akce, jako přednášky, dětský karneval s velkou účastí rodičů, oslava MDŽ s pěknou výstavkou ručních prací, přednáška požárníků s filmem a diapozitivy a další. I tělovýchova si přichází na své: do cvičení chodí děti a se zájmem o ně pečuje s. Míla Mašková. Také ženy se scházejí týdně.

Nářadím a náčiním nejsou zatím vybaveny, ale cvičí podle stávajících podmínek. Prostě — v budově se nyní stále něco děje. A to je správné. A co mládež? Zatím se něco šuška, že zakoupí vybavení pro stolní tenis. No, uvidíme.

Také obecní knihovnu, která je dosud ve vlhké místnosti a knihám příliš neslouží, rádi by přemístili do suché budovy školy.

Bylo by dobré všechny tyto dnešní akce nejen dále rozvíjet, ale i za dobré spolupráce spoluobčanů organizovat. A můžeme klidně říci, že tato odpovědnost je v dobrých rukou. Má ji předsedkyně ČSČK s. Ing. Vlad. Severínová, která ukázala, že to umí a že je zárukou další dobré kulturní činnosti v Jamném.

— Ka —

VŽDY PŘIPRAVEN

V loňském roce jsme s družstvem puškařů vyhráli okresní kolo soutěže „Vždy připraven". Tato soutěž je celostátního charakteru a účast v krajském kole byla pro nás úspěchem.

Ale kdo nepomýšlí výš? Loňské osmé místo v kraji z patnácti družstev bylo napoprvé dostačující. Tak jako my se chystáme na tuto soutěž, chystají se i ostatní. Dne 10. 4. 1984 ve Zbýšově proběhlo okresní kolo soutěže „Vždy připraven" za účasti 118 žáků a dorostenců z okresu Brno-venkov. Nás zajímala kategorie nejvíce obsazená a to družstva 12—15 let. Byly to těžké chvilky — neoficiální výsledky naše, výsledky soupeřů, porovnání — nakonec to vyšlo o pouhé 4 body. Radost, křik — „Jedeme na kraj". Ještě jednou se vše přepočítává. Napětí znovu povoluje — je to tak. Družstvo Tišnova ve složení Michal Pek, Marek Hořejš, René Pek a Marie Slavíčková vyhrálo okresní kolo. Dne 7. dubna je čeká krajské kolo v Uherském Brodě. Do té doby nebudou zahálet, o to se postarají jejich trenéři Alexandr Pek a Jan Kohoutek.

Ještě závěrem celkové zhodnocení z okresního kola ve Zbýšově:

1. místo — kategorie 12—15 let — vzduchová puška 20 ran v leže — družstva

V jednotlivcích:

1. místo — kategorie 12—15 let chlapci — Marek Hořejš — nástřelem 178 bodů
1. místo — kategorie 12—15 let dívky — Slavíčková Marie — nástřelem 173 bodů
3. místo družstvo pistolářů

Vít Koudelka

PŘÍSPĚVEK K MÁJOVÝM OSLAVÁM

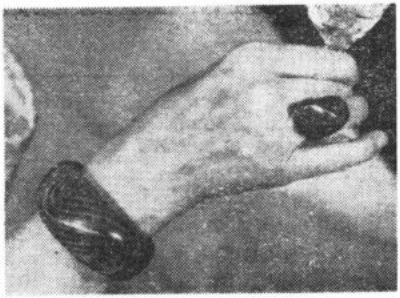
Oslavy slavných májových dnů v Tišnově obohatí Klub přátel výtvarného umění svou další akcí. Na květnové výstavě se tišnovské veřejnosti představí brněnská malířka Zdeňka Zatloukalová—Kalinová a šperkař Jiří Voda.

Zdeňka Zatloukalová — Kalinová je známa veřejnosti především svými obrazy květin a květinových zátiší. Její obrazy, vycházející z reality, si získávají diváky svou teplou barevností. Vyzařuje z nich radost ze života, objevují pro nás krásu tam, kde si jí mnohdy v každodenním chvatu nestačíme všimnout. Kytice nám často uvadá dřív, než nejdeme chvilku k ní přivonět.

Šperekař Jiří Voda není ve svém oboru neznámý. S jeho mistrovskými šperky jsme se měli možnost seznámit v nalých kolekcích na několika společných výstavách. Z ušlechtilých dřev vytváří podmanivé tvary prstenů, náramků i přívěsků. Nikdy

neopakuje své nápady a tak každý jeho šperk je osobitým originálem, který vytvořily dovedné ruce umělce. Věřím, že tyto šperky najdou své příznivce hlavně mezi ženami, nejen proto, že jsou určeny pro ně, ale také proto, že ocení jak tvůrčí nápady, tak preciznost zpracování. Z tisků, vydaných u příležitosti výstavy, hlavně ze zasvěcených textů PhDr. A. B. Krále, CSc., který také výstavu uvede, se dovíme o obou vystavujících více.

Slavnostní zahájení výstavy obrazů Zdeňky Zatloukalové — Kalinové a šperků Jiřího Vody bude v neděli v 10 hodin 13. května v nové společenské místnosti na sídlišti pod Klucaninou. V kulturním programu vystoupí známá hudební skupina Poutníci. Výstava bude otevřena od 13. do 23. května a to denně od 10 do 12 hodin a od 14 do 18 hodin.



Miroslav Pavlík

PĚVECKÝ KONCERT

Kruh přátel hudby při SZKP ROH uspořádal dne 14. března pěvecký koncert zasloužilého umělce René Tučka za doprovodu zasloužilého umělce Antonína Moravce na housle a docentky Boženy Pidermannové na klavír.

Na programu byl výběr písní a skladeb z tvorby Antonína Dvořáka, P. I. Čajkovského, J. Matyse a dále z tvorby L. Janáčka, J. Suka, W. A. Mozarta, R. Wagnera a G. Verdiho.

U návštěvníků měl koncert vřelý ohlas.

D. Šikola

TIŠNOV NA STARÝCH POHLEDNICÍCH

Ze sbírky Květy Luskačové



Pozdrav z Tišnova — kolorovaná pohlednice z počátku tohoto století vydaná nákladem J. Fettera. Dům vpravo, označený jeho jménem, se nám nepodařilo identifikovat.

NAROZENÍ

v únoru:

3. 2. Linda Žáková, Jungmannova 975
3. 2. Michal Drdlík, Na mlékárně 255
6. 2. Petr Kočka, Šerkovice 19
11. 2. Jan Zavadil, Víska 1039
14. 2. Jaromír Ptáček, Švermova 1648
15. 2. Radek Pavlíček, Hradčany 103
16. 2. Kateřina Šebková, Komenského 1100
19. 2. Kateřina Brychová, Švermova 1649
19. 2. Hana Mašková, Leninova 1631
22. 2. Kateřina Trčková,
26. 2. Pavel Rozkopal, V uličce 1195 Hornická 1521
29. 2. Jaroslav Trunda, Jamborova 938
29. 2. Kamil Jeneš, Osvobození 1653

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenosti a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

1. 5. **Julie Haráková**, Těsnohlídkova 892
3. 5. **Josefa Sendlerová**, Halasova 993
4. 5. **Žofie Trtílková**, Palackého 1026
18. 5. **Antonín Pospíšil**, Kukýrna 49
18. 5. **Anna Sedláková**, Fučíkova 1229
20. 5. **Václav Moravec**, Králova 1669
24. 5. **Karel Bahyňský**, Lomnička 94

75 let se dožívají:

2. 5. **Alois Katolický**, Nerudova 477
15. 5. **Ing. Josef Pokorný**, Černohorská 796
20. 5. **Vlasta Cejnková**, Kvapilova 762
23. 5. **Františka Kopřivová**, Halouzkova 34
26. 5. **Slavoj Volavý**, Fučíkova 1212
29. 5. **Milada Viktorinová**, nám. Komenského 105
31. 5. **Emilie Motyčková**, Trávníky 1007

80. a vyšší narozeniny oslaví:

3. 5. **Marie Strouhalová**, Neumannova 259. Dožívá se 85 roků.
5. 5. **Julie Šťastná**, Na mlékárně 255. Dožívá se 81 roků.
6. 5. **Karel Krejzek**, Šerkovice 23. Dožívá se 94 roků.
6. 5. **Božena Jedonová**, Železné 64. Dožívá se 85 roků.
7. 5. **Anna Linková**, Hornická 901. Dožívá se 84 roků.
8. 5. **Růžena Balášková**, Lieberzeitova 1105. Dožívá se 81 roku.
9. 5. **Marie Bauerová**, Radniční 13. Dožívá se 87 roků.
9. 5. **Lída Kostelecká**, Černohorská 775. Dožívá se 83 roků.
12. 5. **Emilie Tomanová**, Mahenova 808. Dožívá se 84 roků.
12. 5. **Jindřiška Bílá**, Hradčany 41. Dožívá se 81 roků.
13. 5. **Marie Čápová**, U Humpolky 1512. Dožívá se 84 roků.
13. 5. **Žofie Tomanová**, Cihlářská 813. Dožívá se 80 roků.
17. 5. **Anna Štěpaníková**, Štěpánovice 42. Dožívá se 83 roků.
18. 5. **Anna Ambrožová**, Komenského 1120. Dožívá se 85 roků.
19. 5. **Karel Bloudek**, Lomnička 15. Dožívá se 83 roků.
20. 5. **Josef Palatka**, Železné 62. Dožívá se 83 roků.
20. 5. **Anna Handlová**, Trávníky 1013. Dožívá se 81 roků.
21. 5. **Josef Běluša**, Jamné 20. Dožívá se 85 roků.

21. 5. **Jaroslav Kupka**, Hájek 13. Dožívá se 81 roků.

23. 5. **Marie Macháčková**, Halasova 997. Dožívá se 88 roků.

25. 5. **Růžena Katolická**, Železné 45. Dožívá se 88 roků.

26. 5. **Anna Šmardová**, Družstevní 575. Dožívá se 80 roků.

27. 5. **Marie Ivánková**, Fučíkova 1230. Dožívá se 86 roků.

28. 5. **Antonín Klusák**, K sýpkám 1111. Dožívá se 82 roků.

29. 5. **Pavlína Nečová**, Palackého 1201. Dožívá se 85 roků.

30. 5. **František Marek**, Trnec 662. Dožívá se 80 roků.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem, kteří se v tak hojném počtu zúčastnili posledního rozloučení s naším manželem a tatínkem

p. Karlem Procházkou.

Rodina

Za účast při posledním rozloučení s paní **Julií Nečasovou** i za projevy soustrasti děkuje

rodina

PADESÁT LET ORGANIZACE ZAHRÁDKÁŘŮ

Však ejhle! Odkaz práce věků tiché:
tu smavá zeleň luk, tam žírný lán,
zde vesnic roj a plodných štěpů krása

Svatopluk Čech

Jak ten čas letí — říkají s povzdechem pamětníci začátků organizované činnosti zahrádkářů v Tišnově.

Spolek zahrádkářů a přátel přírody byl původní název organizace, vedené od 10. 5. 1934 v listině povolených spolků, když Zemský úřad v Brně výnosem č. j. 18.244/1934—V/13 vzal na vědomí stanovy spolku. Připomeňme si, jak se to všechno v onom historickém roce událo.

Dne 22. února 1934 zorganizovali zájemci z obcí Tišnova a Předklášteří propagační přednášku. Promluvil zahradník zemědělské školy Jan Mlčoch na téma „Pěstitelé a škůdcové zahrádek". Sešlo se na 40 osob a po přednášce se přítomní dohodli na ustavení přípravného výboru, do kterého byli zvoleni prof. Jan Kosík, Ing. Karel Fišer, Pokorný, Havlíček, Ant. Bochýnek, Jan Mlčoch, Karel Neuman a Jan Senz.

Přípravný výbor svolal na 22. března ustavující členskou schůzi spolku. Konala se v sále živnostenské školy za účasti téměř 100 osob. Hlavní referent prof. Hubert Beránek z Bohunic zahájil přednáškou „Uspořádání rodinné zahrádky". Pojednal o hlavních vadách stávajících zahrádek a předložil návrh, jak by zahrádka měla být řešena. Zodpověděl četné dotazy přítomných, dodatečně podrobně vysvětlil zakládání a udržování parkového trávníku. Rozpravy se účastnili převážně zahradníci Jan Mlčoch a Karel Chochola, dále řídící uč. Metoděj Svoboda a učitel Ladislav Kučera.

Na ustavující schůzi se projednalo definitivní založení spolku, do kterého se přihlásilo hned 46 osob. Roční příspěvek na člena byl stanoven 6,— Kč.

Prvním zakládajícím členem byl jmenován řídící učitel Jan Senz, který při vstupu daroval spolku 100,— Kč.

Účastníci ustavující schůze zvolili předsedu spolku a členy výboru, u kterých byly uskutečněny volby do funkcí na první řádné schůzi výboru, která se sešla 31. března v zas. síni radnice:

Složení výboru:

předseda — prof. Jan Kosík

místopředseda — Antonín Bochýnek, účetní

jednatel — Karel Pospíšil, úředník

místojednatel — pplk. Rudolf Materna, důstojník v. v.

pokladník — Jan Senz, řídící učitel v. v.

hospodář — Inž. Karel Fišer

zapisovatel — Jan Brabec, odborný učitel (dosud žijící zakládající člen)

Členové výboru:

Metoděj Svoboda — řídící učitel, Josef Mrázek — ředitel Berního úřadu, Josef Strážnický — úředník, František Vítek — řed. měšť. školy, Anna Hejlová — v domácnosti, Žofie Kociánová — v domácnosti.

Revizoři účtů: Vladimír Homolka — úředník, Havlíček — úředník.

Vzorem při zakládání organizace byly místní spolky včelařů, chovatelů dom. zvířat, okrašlovací spolek, hlavně však Organizace zahrádkářů a přátel přírody v Brně. Od této organizace převzal spolek stanovy, které po menších úpravách schválil jako základní program své činnosti. V §2 stanov se také uvádí že „... účelem spolku je buditi všeobecný zájem o správné zakládání a udržování rodinných zahrádek a sadů, racionální pěstování ovocného stromoví, vhodných odrůd a tvarů, ovocných křovin, zvláště medonosných, a pěstování zeleniny".

Vzdělávací činnost byla v prvním roce bohatá. Byla uskutečněna řada přednášek, na kterých účast 100 osob nebyla zvláštností. Hlavními přednášejícími byli prof. H. Beránek, zahradník Jan Mlčoch a pomolog Pánek z Rohozce. K přednáškám byly konány praktické ukázky řezu ovocných stromů ve vybraných zahradách Tišnova a Předklášteří. Pro vzdělávání členů odebíral spolek Ornitologický časopis (vycházel v Přerově) a časopis Zahrada (vydával arch. ing. Vaněk). Časopisy se nechávaly kolovat mezi zájemci a každý je mohl mít u sebe dva dny.

Jmění spolku bylo tvořeno z členských příspěvků a peněžních darů. Na konci roku činilo 345,— Kč.

Padesát let uběhlo jako voda — říkají pamětníci. Vytahují fotografie s Riegrovkou a její kaštanovou alejí, hovor se vede o počtu trhů i počtu hospod ve městě. Nás z nich zajímá hotel Franke, kde se převážně konaly schůze výboru. Přednášky a valné schůze se konaly ve škole živnostenské. Tišnov měl v tomto roce 4 212 obyvatel a 625 domů. Ale to již náleží do jiných análů.

V závěru uveďme ještě jednu vzpomínku. Na člověka, bez kterého si tišnovské zahrádkáře nelze představit. Byl to Bohumil Křivan. Jako předseda vedl organizaci od roku 1940 až do roku 1976, tj. do své smrti. Vynikající člověk — vynikající zahrádkář a odborník.

O činnosti organizace bude zpracována publikace, která bude vydána na podzim jako samostatná příloha Tišnovska. Bude uctěním práce dvou generací, které s organizací žily a v ní pracovaly.

Ing. J. Závišek

VINNÁ RÉVA II

Místa, kde je pěstována vinná réva, si dosud zachovala své názvy jako např. Vinohrádek, Vinohrady, Vinice, na Vinici apod. Na Tišnovsku v 16. století byly největší plochy vinohradů a jejich tradice i kvalita vína byla všeobecně známá v zemích koruny české a proto také královna Konstancie, matka. Václava I., měla víno na jeho korunovaci ze Všechovic. Výměra vinohradů na tehdejší poměry nebyla malá. Tak např. Drásov měl 200 ha vinic, Všechovice 114 ha, Veverská Bítýška 60 ha, Kuřim 20 ha, Předklášteří 7 ha, Rašov 10 ha, Rozsteč na okrese Žďár nad Sázavou 15 ha, Doubravník 10 ha. Menší výměry byly v Železném 0,6 ha, Lomnička 2 ha,

Šerkovice 2 ha, Hradčany 2 ha, Heroltice 2 ha, Nelepeč 1,2 ha. Dále se pěstovala vinná réva v Křižovicích, Skoroticích, Štěpánově, Lískovci, Dalečíně, Věžné, Rožné, Rotkově, Kunraticích, Milasíně, Dolní Rozsičce, Dlouhém, Újezdě, Řikoníně, Níhově, Bojanově, Horní Libochové, Bobrůvce, Petrovicích aj. Porovnáme-li, že Drásov, který měl 200 ha vinic, byl na počet obyvatelstva 10 × menší než nyní, vyplývá z toho, že vinařství v Drásově a ve Všechovicích bylo na vysoké úrovni.



Jaké však byly příčiny, že vinná réva se přestala pěstovat na Tišnovsku? Příčin bylo hodně, a to zhoršení klimatických poměrů ku konci 16. a začátkem 17. století, dovoz lacinějšího vína z Itálie, které bylo sladší než zdejší víno, neboť tehdy cukr nebyl ještě znám, daleko rychlejší a méně nákladná výroba piva a po 30 leté válce citelný úbytek pracovních sil a devastace země. Jako hlavní příčinu však vidím v poklesu úrodnosti půdy, která nemá v našich podmínkách dlouhodobé potřebné množství živin, stopových prvků a humusu, neboť nejkvalitnější splodiny jsou odplavovány na jižní Moravu. Toto pokládám za hlavní příčinu, neboť pokles úrodnosti půdy ovlivnil i ekonomiku pěstování vinné révy. I dosud panuje názor, jak je výhodné pěstovat vinnou révu z hlediska zisků, avšak neustále se zapomíná na potřebné množství práce a hnojení. Malé množství chlévské mrvy nestačilo krýt úbytek živin a pěstování vinné révy přestalo být atraktivní, neboť vynaložená práce se nemohla vrátit majitelům zpět, a proto se začali orientovat postupně na výrobu brambor, cukrové řepy apod.

Nyní si všichni kladou otázku, zda je tedy možno pěstovat vinou révu na Tišnovsku. Musím prozradit, že bývalý předseda JZD Malhostovice s. Miroslav Klouda měl v plánu vysadit asi 4 ha vinic, avšak pro svůj zdravotní stav nemohl tento záměr realizovat. Jeden z posledních vinohrádků na Tišnovsku byl ve Střemchoví vysazený panem Mrkosem, avšak po roce 1928 po velkých mrazech byl tento vinohrad devastován a nebyl obnoven, i když tehdy k vymrznutí viné révy došlo i na Znojemsku, Mikulovsku a jinde. Neustále však mnohé občany zajímá, podle čeho je možno určit vhodnost pěstování vinné révy na Tišnovsku. V prvé řadě je to výskyt cikády vinné, dále rozšíření akátu a v neposlední řadě teplomilných rostlin. To nejdůležitější, co je na Tišnovsku při pěstování vinné révy, je kvalitní výsadbový materiál a ne každé „zaručené dobré víno z jižní Moravy". Potom je to dostatečné množství humusu v půdě, statková a strojená hnojiva. Pro zajímavost uvádím, že např. pan Moser v Rakousku hnojí ročně 60—80 q NPK po 1 ha, potom ovšem má výsledky. Tímto směrem musíme jít i my, neboť jedině ve zlepšených půdních podmínkách dosáhneme úspěchu. Že množství hnojení vína je nutné, svědčí také to, že např. v Braníškově bratři Pavlíčkové měli 1 m od hnojiště zasazenou vinnou révu červenomasý veltlin, dovezený v roce 1871 z Bosny a Hercegoviny. I v této nadmořské výšce dosahovali až 80 dkg váhy hroznu při vysoce kvalitních hroznech. Tytéž zkušenosti mně potvrdil s. Miroslav Slanina s frankovkou pěstovanou nedaleko hnojiště na bývalých tišnovských Benátkách. Jen pro zajímavost chci uvést, že např. v Sulkovci v nadmořské výšce přes 700 m roste před hostincem červené víno, které zde dozrává, i když o jeho hnojení se starají pouze hosté. Svědčí to o velké adaptabilitě vinné révy.

Vinná réva na Tišnovsku se musí dělat vinohradnickým způsobem, avšak při zvýšeném množství hnojiv, abychom ve výživě vyrovnali dávky jižní Moravy. Pro drobné pěstitele, kteří se zaměřují na pěstování vinné révy pouze pro konzum, je možno doporučit pěstování buď na jedno, nebo dvouramenných kordonech, na trelážích, resp. dlouhém vedení na stěnách. Je-li vinná réva vysázena na zahradách, doporučuji rýnsko-hesenské vedení a nebo vedení Vertico podle doc. Ing. Viléma Krauze, CSc. Na jednom keři je tak možno získat 10 i více kg hroznů. Ze stolních odrod doporučuji na Tišnovsko Müller Thurgau, Julský bizer, Panonia Kincze (nutno ovšem obalit před většími mrazy), u které možno dosáhnout hrozna až 1 kg (viz obrázek) a dále Koshutův hrozen, resp. Veltlin červený ranný. Ze starších odrůd je to Čabaňská perla, u které má velmi dobré zkušenosti pan L. Bárta. Z nových odrůd jsou to kříženci amurské révy s evropskou a to jedno z nejlepších je E—42 s velkými aromatickými hrozny, která nevymrzá ani za největších mrazů, KB—163 s velmi úrodným středním hroznem, který dlouho vydrží na réví, a je odolné proti nemocem. Dále z nových odrůd je to A4—35 s aromatickými velkými hrozny. Tyto poslední 3 výpěstky byly mně dodány s. doc. Ing. V. Krauzem, CSc., a musím říci, že je to nejlepší vinná réva, která nejen uzrává za nepříznivých podmínek, ale je velmi chutná a nevymrzá.

Z červených vín je to Portugal, který je vhodný pro konzum i pro výrobu vína. Jako moštová odrůda pro naše poměry je Zweigeltrebe, velmi úrodná a odolná mrazům, a dále je to typ frankovky pěstovaný s. M. Slaninou. Z růžových vín je to červenomasý Veltlin vhodný jak na konsum, tak pro výrobu vína. Jako moštové víno dá se použít i Müller Thurgau, KB 163 a A4—35.

Mimo uvedených odrůd je možno na Tišnovsku pěstovat téměř všechny stolní i moštové odrůdy. Např. pan Skládaný pěstoval s úspěchem i Sauvignon. Ošem pouštět se do pěstování náročných odrůd vyžaduje již zkušenosti, pracovní elán a znalost.

Ing. Vojmír Vychodil

SVRATKA

(II. část — Od Víru po Tišnov)

Hladina vodárenské nádrže Vír je modravá a zdálky připomíná hladinu severských jezer. Láká to vnořit do ní dlaň a napít se té krásné vody stejně jako z lososích toků ve Skandinavii. Podrobíme-li však vodu z vírské nádrže chemickým rozborům, zjistíme, že má poměrně vysoký obsah dusičnanů, který prudce stoupá v období aplikace umělých hnojiv na zorněných náhorních planinách povodí. Bylo zjištěno, že již v roce 1974 překročil obsah dusičnanů ve vírské nádrži normu pro kojence (15 mg na litr) a v roce 1978 dosáhl hodnoty 25 mg na litr. Odborníci varovně konstatují, že za předpokladu trvání současných trendů aplikace průmyslových hnojiv by asi v roce 1986 přestala voda vírské nádrže vyhovovat současné normě obsahu dusičnanů pro pitné účely (50 mg na litr).

Věříme, že k překročení této normy — díky postupně zaváděným ekologickým soustavám zemědělského hospodaření — nedojde, neboť právě v nejbližších letech bude vodárenský význam vírské nádrže dovršen. Zatím z ní odebírá vodu pro pitné účely jen Bystřice nad Pernštejnem a Zďár nad Sázavou (úhrnem pouze asi 120 vteřinových litrů), na průměrný příděl 1 100 vteřinových litrů však už několik let netrpělivě čeká brněnská aglomerace. Předpokládá se, že po roce 2000 se bude odtud brát (pokud bude realizována vodárenská nádrž Borovnice) dokonce až 2400 vteřinových litrů! První část vodovodního přivaděče je již štolována, trasa brněnského vodovodu z Víru povede i nedaleko Tišnova.

Uvážíme-li, že v současnosti je průměrný roční průtok Svratky ve Víru 4,01 m^3 za vteřinu (v Tišnově 7,45 m^3), snadno si spočítáme, že bude průtok pod vírskou přehradou značně snížen. A snadno si domyslíme, že kdyby včas nedošlo alespoň ve větších sídlech povodí Svratky mezi Vírem a Tišnovem k výstavbě čističek komunálních, případně průmyslových odpadů, sotva by pak Svratka přitékala do našeho města jako poměrně čistá pstruhová voda.

Kdyby nebyla kompenzační zařízení znečištění vody vybudována, trpěly by nemálo i celkové krajinné hodnoty Svratecké hornatiny, které jsou — bráno v rámci celého regionu Českomoravské vrchoviny — výjimečné. Zmíníme se alespoň o těch podstatných.

Svratecká hornatina (pruh území kolem toku Svratky od Jimramova po Tišnov) je reliefově nejčlenitější částí Českomoravské vrchoviny; relativní převýšení na krátké vzdálenosti od údolního dna Svratky po nejbližší vrcholy zde často dosahuje 300 a více metrů. Přitom se tento členitý reliéf neváže jen na vlastní údolní zářez (jak je tomu např. u řek Jihlavy a Oslavy), ale na širší pás území kolem toku. Významné rysy zdejšího reliéfu — jak popisuje geomorfolog Mojmír Hrádek, zasvěcený znalec a milovník tohoto území — byly vytvořeny působením periglaciálních kryogenních procesů (v dobách ledových), především mrazovým zvětráváním, nivací a svahovými pochody. Časté zde jsou skalní výchozy — nezřídka ve formě mrazových srubů, nivační kotle, kamenná moře a svahové sutě. Podloží zde sice vytvářejí především různé typy rul, ale ostrůvkovitě se objevují i krystalické vápence a hadce.

Členitý reliéf podmínil způsob obhospodařování krajiny. Strmé úpatní svahy jsou dodnes téměř souvisle zalesněny, teprve z hrany údolního zářezu vnikají do lesů enklávy polí, luk a pastvin, členěné výraznými agrárními valy. Lesní porosty jsou sice i zde pozměněny ve prospěch smrků a borovic, ale právě ve Svratecké hornatině se v rámci celé Českomoravské vrchoviny zachovaly nejrozsáhlejší zbytky bukových porostů, často s příměsí javorů a s druhově bohatým bylinným podrostem.

Převážně severojižní směr údolí Svratky s okraji údolních zářezů levobřežních i pravobřežních přítoků má velký význam pro florogenezi — především pro putování teplomilných druhů z jihu na sever, směrem k vrcholové části Českomoravské vrchoviny. Ještě na slunných skalkách nad ústím říčky Bystřice se setkáme se rmenem barvířským a diviznou rakouskou, na skalnatých stráních amfiteátru Dubovice pod Vírem roste čilimníkovec černající, až na jižně exponované skály Laškovce nad vírskou přehradou doputoval dub. Naopak údolní dna Svratky a jejích přítoků, pro něž je sharakteristický teplotní a tím i vegetační zvrat, umožňují výskyt některých demontanních prvků — jmenujme alespoň beztrnnou růži alpskou, řeřišnici trojlistou, měsíčnici vytrvalou a toliji bahenní.

Pozoruhodná je i zvířena Svratecké hornatiny, zejména její centrální části. Její skály jsou doménou krále noci — výra velkého, sovy, která je zařazena do evropské „červené listiny" ohrožených ptačích druhů na jednom z předních míst. Skutečnost, že v sotva dvacetikilometrovém úseku údolního zářezu Svratky hnízdí až osm párů ročně, je evropsoku raritou, jejíž význam by si měli uvědomit především lidoví myslivci. Ve Svratecké hornatině se dodnes můžeme setkat se stále vzácnějším obojživelníkem mlokem skvrnitým, jako hnízdící druh se sem vrátil nádherný čáp černý, typickým ptákem Svratky i jejích přítoků je dodnes skorec vodní. Zbytky starých stol v okolí Koroužného, Štěpánova a Švařce (od 13 století se zde těžily rudy železné, stříbrné, měděné a olověné) se staly významnými zimovišti netopýrů.

V rámci Svratecké hornatiny jsou zatím vyhlášena pouze tři maloplošná chráněná území: chráněné naleziště „Břehy Svratky" a státní přírodní rezervace „Údolí Chlébského potoka" a „Sokolí skála". Posledně jmenovaná

rezervace byla již v Tišnovsku popsána (11. číslo z roku 1983), „Údolí Chlébského potoka" je všem milovníkům přírody nejen z Tišnova, ale i z Brna a širšího okolí tradiční vábničkou pro putování za rozkvetlými porosty bleduje jarní. Chráněné naleziště „Břehy Svratky" pod Dolním Čepím jsou v povodí Svratky jedinou lokalitou pérovníku pštrosího, naší snad nejkrásnější kapradiny. Její zelené listy, podobné perům obrovského ptáka, jsou uspořádány do velkolepého kornoutu, z jehož středu vyrůstají hnědě zbarvené plodolity. Před časem byla tato jedinečná lokalita ohrožena rozoráváním nivních půd; doufejme, že se definitivně podařilo dalším negativním vlivům zabránit.

Kromě uvedených oficiálně vyhlášených chráněných území je žádoucí ve Svratecké hornatině chránit mnoho a mnoho dalších — při výzkumu v minulé pětiletce jsme jich vytypovali přes padesátl Jmenujme alespoň některá. „Laškovec" na pravém břehu vírské přehrady, kde se zbytky bučin s javorem a s podrostem kostřavy lesní a měsíčnice vytrvalé střídají s výslunnými skalkami s dubem. „Bučiny pod Kobylnicí", jedinečný zbytek lesních porostů s převahou buku s výskytem růže alpské nad řečištěm Svratky. „Dubovice" — skalnatý amfiteátr pod Vírem, kde se v podrostu krnících buků a habrů vyskytuje teplomilný čilimníkovec černající. „Jalovcová stráň u Švařce" — zřejmě nejmohutnější a nejvitálnější populace jalovce obecného na Českomoravské vrchovině, navíc s podrostem hořečku brvitého a vstavače kukačky! „Hadcová stráň u Ujčova" — zcela izolovaný výskyt „hadcového specialisty" drobného kapraďorostu slezníku netíkovitého hadcového.

Celé to území od Jimramova až po Tišnov je doslova nabito přírodními zvlášnostmi a má jedinečný krajinný charakter. Díky svému členitému reliéfu se zatím „chrání samo". Domnívám se však, že hospodářské aktivity jsou i zde na postupu a že je jim nezbytné čelit vyhlášením Svratecké hornatiny za chráněnou krajinnou oblast.

(Pokračování v příštích číslech). Jan Lacina

TIP NA VÝLET KOLEM SVRATKY

V březnovém čísle našeho zpravodaje napsal ing. Lacina, že řeka Svratka je osou Tišnovska. Svratka a její okolí však nabízí také jedny z nejmalebnějších koutů našeho kraje, a proto se af chceme, nebo nechceme při svých výletech se sem často vracíme.

Pro tento výlet jsme si vybrali jako východisko Nedvědici. O městečku jsme si již řekli loni v prázdninovém dvojčísle, tentokrát máme možnost se seznámit v jarní době, v době květu stromů, a poznat to, co na mnohých svých obrazech zachytil zasloužilý umělec Alois Lukášek.

Na cestu se vydáme z nedvědického náměstí, povede nás červená značka. Na kraji městečka se dostaneme ke Svratce a kolem ní půjdeme až do Černvíru.

Černvír byl již ve 13. století zemanským sídlem s tvrzí, která byla v místech dnešního kostela na ostrohu nad řekou, kolem kostela je zajímavý hřbitov. Kostel byl původně románský, potom byl upravován v gotickém a barokním slohu. V Červíře si určitě povšimneme krásného příkladu lidové architektury — krytého trámového mostu přes řeku z konce 18. století. Přes most vede naše cesta.

Za obcí nás značka povede nejprve lesem a potom loukami kolem železniční trati do Doubravníka. Nejdříve půjdeme kolem nádraží a za železničním přejezdem máme na vybranou. Můžem pokračovat dále kolem řeky po červené, ale my odbočíme na most a přijdeme na náměstí. Hned na začátku náměstí je orientační sloupek a ten nám ukáže další cestu. Budeme pokračovat po zelené. Samozřejmě si Doubravník prohlédneme, pokud bychom potřebovali informace, najdeme je na příklad v tom samém čísle jako o Nedvědici nebo i v dřívějších ročnících.

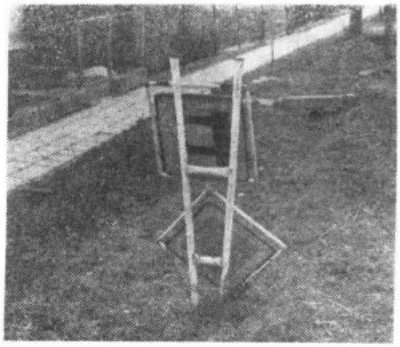
Zelená značka nás povede z obce kolem hřbitova, je zde pohřben také akademik J. Kolda, poměrně prudkým stoupáním na Pláňavu. Při výstupu i z Pláňavy se nabízejí krásné výhledy hlavně směrem na sever a na západ. Svahu Pláňavy k silnici, která je pod námi, využívají často ke svému koníčku rogallisté, správně řečeno vyznavači závěsného létání. Po výstupu a rovné části cesty po Pláňavě následuje prudký sestup lesem do Borače.

První písemná zmínka o Borači je v zemských deskách z roku 1368. V obci působil jako učitel spisovatel Josef Soukal, v Podolí, které je nyní součástí obce, se narodil spisovatel Josef Uher. Jeho rodný dům je při zeleně značené cestě na Veselí a je na něm pamětní deska. Busta spisovatele je na budově školy při hlavní silnici.

Před Borači dojdeme na červenou značku, kterou jsme v Doubravníku opustili a po ní se budeme vracet zpět proti proudu řeky. Projdeme kolem papírny na Prudké a na železniční zastávce nedaleko papírny výlet ukončíme.

Navržená trasa je dlouhá rovných 10 km (Černvír 2 km, Doubravník 4 km, Borač 7,5 km), převýšení asi 190 m. Výlet je možno si ještě prodloužit o další 3 km až do Doubravníku.

— ok —



Kritickým objektivem Milana Loskota jsme zachytili jeden z projevů vandalismu, s kterým se bohužel setkáváme v poslední době stále častěji. Nemusíme jistě připomínat, že dopravní značky mají zcela jinou funkci, než aby sloužily jako „svodidlo nadbytečné energie bujných mládenců". Nejen, že takto „upravené" značky nejsou vhodnou výzdobou našich ulic, ale též jejich opravy znamenají zbytečná vydání ze společné kapsy.

Půjčovní doba v městské lidové knihovně

pro dospělé:
po, st 8-11, út, st, pá 13-18

pro mládež:
po, st 12-17

Pobočky:

Tišnov II pá 15.30-18.30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička po 16-20
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16.30-19.30
Železné pá 16.30-19.30

RESTAURACE BRNO-VENKOV
si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE
po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytovací a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou salóncích, školení s ubytováním.
V bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozsahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.
Adresa: náměstí Míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 893)

HOTEL U NÁDRAŽÍ
ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU
velký výběr jídel, příjemné prostředí, dobrá kuchyně, svatební hostiny.

KINO PANORAMA

Úterý 1. 5. — 17.30 a 20 hodin
● **NA KONCI DÁLNICE**
Slovenský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Čtvrtek 3. 5. — 17.30 a 20 hodin
TOM HORN (širokoúhlý)
Americký barevný film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Sobota 5., neděle 6., pondělí 7. 5. — 17.30 hodin
SMRT TALENTOVANÉHO ŠEVCE
Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 5., neděle 6. 5. — 20 hodin
● **BRUBAKER**
Drsný příběh z americké věznice.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 8. 5. — 17.30 a 20 hodin
● **NEJEN SLUNCE JE ŽLUTÉ**
Barevný film NDR.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Čtvrtek 10. 5. — 17.30 a 20 hodin
ACH TO MLÁDÍ „S"
Sovětský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 12., pondělí 14. 5.—17.30 hod.
NEVHODNÉ INFORMACE
Kanadský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 12. 5.—20 hodin, neděle 13. 5. —17.30 a 20 hodin
ZLATÁ HOREČKA NA KLONDIKU
Americký barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 15., čtvrtek 17. 5. — 17.30 hod.
HOŘKÝ PODZIM S VŮNÍ MANGA
Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

Úterý 1. 5. — 10 hodin
SANIKOVOVA ZEMĚ
Sovětský barevný film.

Neděle 6. 5. — 9.30 hodin
MALÁ TLUSTÁ TILLA
Barevný film NDR v českém znění.

Neděle 13. 5. — 9.30 hodin
O PLAČTIVÉ PRINCEZNĚ
Sovětský barevný film v českém znění.

Neděle 20. 5. — 9.30 hodin
O PRINCI SE ŽELEZNÝM SRDCEM
Sovětský barevný film v českém znění.

LETNÍ KINO TIŠNOV

Pátek 18., sobota 19., neděle 20., pondělí 21. 5. — 21 hodin
SLAVNOSTI SNĚŽENEK
Český barevný film.
Vstupné 6 Kčs

Úterý 22., čtvrtek 24. 5. — 21 hodin
● **BLÁZNI VE VĚZENÍ**
Americký barevný film.
Vstupné 6 Kčs

Pátek 25., sobota 26., neděle 27., pondělí 28. 5. — 21 hodin
● **PRACHY V PRACHU**
Francouzská barevná kriminální veselohra.
Vstupné 6 Kčs

Úterý 29. 5. — 21 hodin
● **FANDY Ó FANDY**
Český barevný film.
Vstupné 6 Kčs

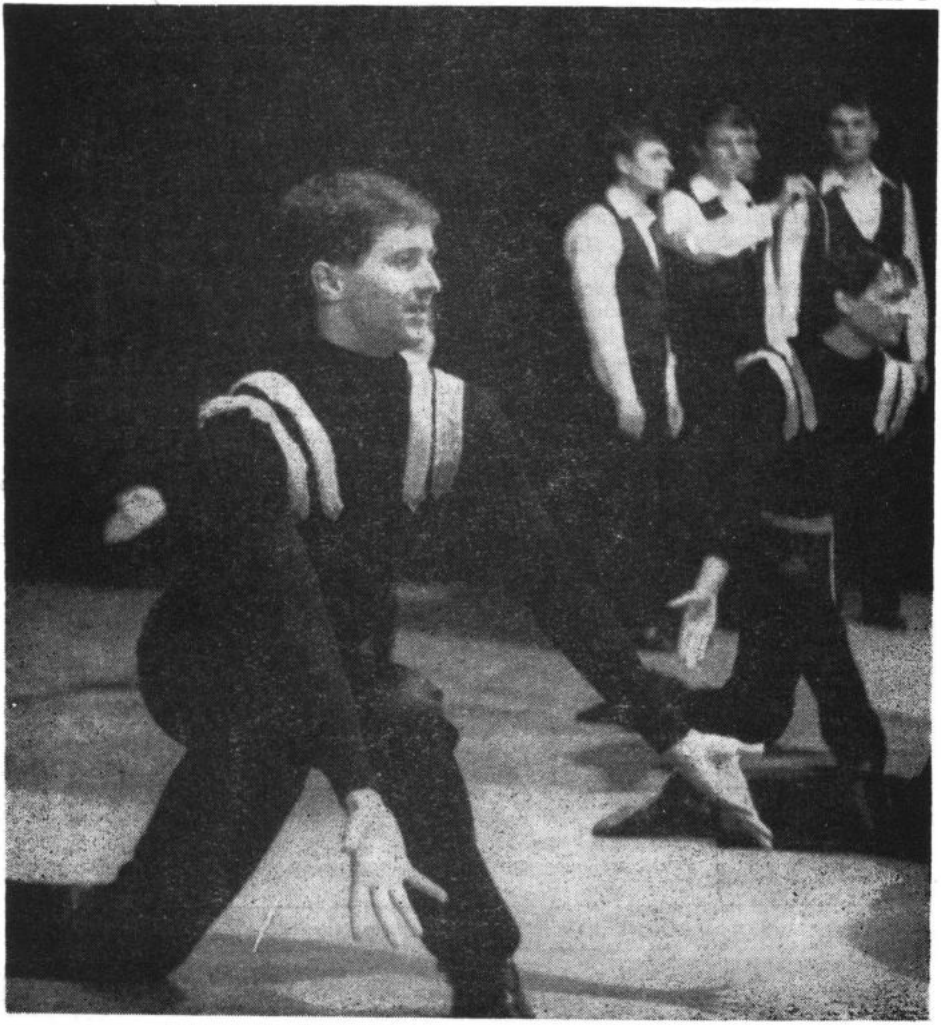
Čtvrtek 31. 5. — 21 hodin
UDÁLOST VE ČTVERCI 36—80
Sovětský barevný film.
Vtupné 6 Kčs

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov
Cena 2 Kčs. Tisk 56 Dolní Kounice — 8095-84 — 456.12-84-Lá 94

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV a MěV KSČ V TIŠNOVĚ

ČERVEN 1984 Ročník XV Číslo 6



DĚTEM MÍR A RADOST

Po roce opět slavily svůj Mezinárodní den. Děti všech zemí a všech kontinentů, nejmladší pokolení modré planety Země. Pro naše kluky a děvčata vlastně měl letošek svátky hned dva: první v dubnu, kdy jsme si společně s pionýry připomněli 35. výročí založení jejich organizace; také druhý, z úvodního dne tohoto měsíce, mají děti právě za sebou.

Slavily jej veselí, v pohodě a v míru. Děti naší přítomnost, v nichž vyrůstá spolehlivá záloha budoucnosti. Všechny ty naše děti jsou nekončícím pokračováním národa, nikdy nekončícím pokračováním lidského rodu. Až vyrostou z dětských střevíčků a školních škamen, až dospělé vykročí do života, naváží na naše družné dílo, aby dále rozvíjely a zdokonalovaly to, čeho byly svědky v mládí. Přejme jim, ať jsou smělé, ať zpříma kráčejí dneškem po cestě k zítřku. Nechť posilují všechny šance na život v míru. Nechtějí plakat, milují volnost a smích.

Ano, pokaždé ať vždy jen úsměv na tváři provází jejich touhu vědět, umět a znát. Tahle volba je jasná. Naše děti chtějí žít a dát život novým svým nástupcům. Kontinuita národa potrvá.

Jaroslav Brácha

1. MÁJ 1984

Více než deset tisíc účastníků letošní prvomájové oslavy, z toho téměř třetina krojovaných se stovkami transparentů a vlajek prošlo slavnostně vyzdobenými ulicemi na tišnovské náměstí, kde se konala tradiční májová manifestace. Po hymnách ji zahájil předseda MěV NF s. R. Volena, který přivítal všechny přítomné a zvláště srdečně vzácného hosta vedoucího tajemníka OV KSČ Brno-venkov s. Jaromíra Kratochvíla. Soudruh Kratochvíl pak ve svém projevu připomněl slavnou tradici prvomájových svátků a úspěchy, kterých jsme dosáhli při výstavbě socialismu. Hovořil též o naší mírové politice a vyjádřil dík sovětskému lidu za osvobození naší vlasti z fašistického jha před 39 lety a plnou podporu současné politice SSSR. Po projevu s. Kratochvíla přečetl člen MěV KSČ s. K. Fic mírovou rezoluci, jež byla jednomyslně přijata.



Na letošní májové manifestaci fotografoval Milan Loskot.

Detail z baletního vystoupení vojenského souboru v sokolovně 9. května na titulní straně zachytil objektiv Petra Doležala.



Soudruh Kratochvíl při projevu.

Oslav 1. máje se v Tišnově zúčastnil delegát ze sovětské posádky v Olomouci major Vladimír Dimitrijevič Odincev s chotí. V doprovodu předsedy MěV KSČ s. M. Grmolce, předsedy MěV NF s. R. Voleny, předsedy MěstNV s. K. Součka, předsedkyně MěV SČSP s. L. Tillhonové a dalších funkcionářů si pak vedoucí tajemník OV KSČ a sovětští hosté prohlédli novou základní školu na nám. 28. října a halu TJ Baník. Poté vzácní hosté a představitelé města uctili památku partyzánů u pomníku v Šerkovicích a navštívili též muzeum oddílu Jermak v šerkovické hájence.

Na závěr pobytu v našem městě zhlédli sovětští přátelé výstavu v sále SZKP ROH, kde se svými výsledky pochlubili členové kroužku elektrotechniky, malíři-amatéři a též vítězové místního kola kreslířské soutěže Děti—mír—umění.

(i)

MŮJ 1. MÁJ

Ráno jsem se probudila a vůbec se mi nechtělo ven z teplé postele. Ale maminka přišla a řekla: „Honem vyskoč, vždyť je dneska 1. máj!" Dosud jsem byla v příjemném polospánku a ve vzpomínkách na včerejší lampiónový průvod, ale tato slova pro mě byla jako osvěžující sprška. Rázem jsem byla na nohou a už, už jsem se hrnula snídat a rychle ven! Po snídani jsem si oblékla modrou pionýrskou košili a pečlivě zavázala rudý šátek. Vyběhla jsem před dům a začala prudce vdechovat svěží ranní vzduch. Měla jsem ještě spoustu času, ale přesto jsem se rozběhla hudbou hlaholícími ulicemi. Po chvíli jsem zvolnila krok a pozorovala hemžení dětí i dospělých. Když jsem došla ke škole, bylo už prostranství kolem školy plné dětí. Dalo mi dost práce, než jsem našla hlouček spolužáků. Všichni jsme si začali vyprávět o dnešním svátku.

Bude asi těžké zapomenout na dlouhý rozjásaný průvod kráčející ulicemi města.

Jsem nesmírně vděčná za to, že mohu pionýrským pozdravem uctít naši krásnou hymnu a klidně stát pod modrým, čistým mírovým nebem.

Marta Opltová, 7. C, ZŠ Tišnov, nám. 28. října

ŠTAFETA PAMĚTI

7. května v 8.30 hod. probíhala naším městem štafeta Mírového běhu mládeže. Štafetu přivítali na náměstí Míru pionýři a svazáci. Slavnostního aktu předání stuhy, závazku a rezoluce se zúčastnil předseda MěNV s. Souček.

ABY VŽDY MOHLO SVÍTIT SLUNCE

Oslav Dne vítězství se 9. května v sokolovně v Tišnově zúčastnil velký počet občanů, kteří svojí přítomností uctili památku všech, kdož položili životy za to, abychom my dnes mohli žít v míru.

Po úvodním slovu předsedy MěV KSČ s. Grmolce nesly delegace složek NF za zvuků smutečního pochodu věnce rudých květů, které položily u pomníku padlých. Poté k přítomným promluvil vedoucí delegace OV KSČ Brno-venkov, tajemník dr. František Malásek. Vzpomenul hrdinství statisíců lidí, kteří padli v boji s nepřítelem. Hovořil i o úspěších, kterých naše vlast dosáhla.

Na závěr vyzval Tišnováky, aby přinesli formou závazkového hnutí svůj důstojný vklad k oslavám 40. výročí osvobození ČSSR Rudou armádou.

Poté následovala druhá část slavnostního večera. S programem Aby slunce mohlo svítit vystoupili členové Vojenského uměleckého souboru hrdiny Sovětského svazu kapitána Jána Nálepky, nositele Řádu práce. Písně v podání M. Šváby a P. Kmeťa o vojácích dříve a dnes přenesly posluchače k problémům současného dne. Přátelství v podání zpěváků i baletní skupiny, to jsou mosty, které



Hovoří s. Malásek.

nás pevně pojí v boji proti nepříteli. A proto, tak jak zpívala E. Bihárryová, ve jménu Petra a Lucie je třeba usilovat o věčný mír. Vždyť tato země je jejich, jejich následovníků. Nechceme válku, chceme, aby vždy mohlo svítit slunce!

Představení umělců pod vedením nácelníka pplk. Juraje Danczika a šéfdirigenta Jozefa Valouna bylo nezapomenutelným zážitkem.

(ula)



Závěrečná scéna na jevišti tišnovské sokolovny. Foto Petr Doležal

9. KVĚTEN

Slavný svátek osvobození naší vlasti Sovětskou armádou jsem prožívala se svými kamarády z pionýrského oddílu při plnění úkolů Dukelského závodu branné zdatnosti. Den byl pošmourný, zamračený, ale přesto u koupaliště, kde se závod konal, vládla veselá nálada.

Na trati závodu jsme museli ukázat, že umíme nejen přesně mířit, ale také rychle běhat. Startovali jsme jednotlivě v minutových intervalech. I když jsme se všichni ze vzduchovky netrefili, vynahradili jsme si to v hodu granátem. Po doběhnutí do cíle jsme si chvilku odpočinuli a potom jsme vyzkoušeli radioorientační běh, který pro nás připravili soudruzi ze Svazarmu.

Zažili jsme u toho mnoho legrace, protože většina z nás měla vysílačku poprvé v ruce, ale nakonec se nám přece jen podařilo „lišky" najít. Také přítomní vedoucí si na závěr závodu vyzkoušeli „hon na lišku".

Celé pěkné dopoledne skončilo rozdělováním medailí a diplomů a sluníčko se na nás při slavnostním závěru pousmálo.

Za přípravu závodu děkujeme soudruhům z radioklubu i základní organizaci Svazarmu spolu s pionýrskými vedoucími a těšíme se na další závod.

Renata Třísková, 3. A, ZŠ Tišnov, nám. 28. října

TAKOVÝ BYL PIONÝRSKÝ DEN

Píší nám pionýrští zpravodajové ze ZŠ Smíškova ulice

24. dubna oslavili pionýři v celé naší vlasti 35. výročí založení PO SSM. Tento významný den se slavil ve všech městech a obcích. Výjimkou nebyl ani Tišnov. Program, který byl pro pionýry připraven, byl velmi pestrý.

Ráno se sešli pionýři, jiskry, vedoucí PO a učitelé na náměstí Míru na mírové manifestaci, kde vyslechli projev předsedy MěV KSČ s. Grmolce. Po manifestaci se rozešli do svých škol, kde byl pro ně připraven zábavný a sportovní program.

Na ZŠ na Smíškově ulici probíhaly různé soutěže a sportovní utkání. Jiskry a mladší pionýři soutěžili v kresbě na chodníku, v jízdě na koloběžkách a na kolech. Děvčata 5. a 6. tříd se utkala ve vybíjené, chlapci v kopané. Děvčata a chlapci 7. a 8. tříd sehráli turnaj v košíkové. Pro žáky, kteří se nezúčastnili žádného sportovního turnaje, byla připravena Stezka odvahy.



Všichni tišnovští pionýři se shromáždili se svými vedoucími 24. dubna na náměstí.

Po ukončení všech soutěží si mohli pionýři ověřit svou dovednost na různých atrakcích pionýrské pouti, která byla připravena na hřišti u školy. Za každou dobře splněnou atrakci dostaly děti určitý počet žetonů, za které pak mohly nakupovat ve stánku s laskominami.

Od 13 do 15 hodin se dětem věnovali svazarmovci a požárníci. Umožnili jim návštěvy ve svých klubovnách a předvedli mnoho zajímavého ze své činnosti.

Ve stejnou dobu mohly jiskry a mladší pionýři zhlédnout filmové nebo loutkové představení.

Barbora Vavřinová, 7.A



Slavnostní shromáždění v sokolovně zahájili trubači fanfárami.

Dopoledne v sokolovně probíhala slavnostní celoměstská konference zástupců všech pionýrských oddílů. Přítomni byli i čestní hosté. Delegáti vyslechli zhodnocení práce Pionýrské organizace v našem městě za uplynulých 35 let. Potom byla předána vyznamenání nejlepším pionýrům a pionýrským vedoucím.

V druhé části konference vystoupili s kulturním programem žáci LŠU. Program byl zajímavý a všem se líbil.

Z konference si delegáti odnesli nejen pěkné zážitky, ale i dobré náměty pro další práci oddílů.

Petr Švec, 8. A

Odpoledne probíhala v sokolovně druhá část oslav Dne pionýrů. Nejdříve složili svůj slib žáci 2. tříd všech tišnovských škol. Rudé pionýrské šátky jim uvázali čestní hosté. Po slibu pionýrů jsme zhlédli vystoupení vysokoškolského vojenského souboru z Vyškova, vedeného bývalým žákem naší školy nadporučíkem Z. Řehkou. Nejdříve nám zazpívala country skupina, potom vystoupil folklórní soubor Tatran se svými sólisty a na závěr zahrála a zazpívala rocková skupina Hexes. Vystoupení vojáků se nám moc líbilo, nejmenší diváci si při jejich hudbě dokonce i zatancovali.

Na závěr pionýrského dne byl večer na Sychrově zapálen táborák. Všichni se dobře pobavili a zazpívali si při kytaře pěkné písničky.

Monika Kreinerová, 8. A

Den pionýrů se tedy vydařil, děti byly spokojeny. A to je důležité. Vedení pionýrské skupiny děkuje všem, kteří se na přípravě oslav podíleli. Zejména pak děkuje předsedovi MV NF s. Volenovi, který věnoval organizaci a přípravám mnoho volného času.



Čestná uznání obdrželi nejlepší vedoucí a zástupci patronátních kolektivů.

Organizace NF odvedly kus poctivé práce

Uplynulý rok byl nejen pro veškerý československý lid, ale i pro Tišnováky velkým impulsem pro všechny organizace Národní fronty ke zvýšenému úsilí v boji proti zbrojení a ohrožování světového míru. Světové shromáždění za mír a život, proti jaderné válce, jehož delegace navštívila i naše město, ovlivnilo i politický život na Tišnovsku. Konala se zde mírová shromáždění na závodech, mítink u pomníku Klementa Gottwalda, utvořen byl za přítomnosti předsedy České mírové rady prof. Antonína Stejskala mírový aktiv ze zástupců společenských organizací Národní fronty, závodů a institucí města.

Nedávno plénum MěV NF hodnotilo činnost všech společenských organizací NF v Tišnově. Zeptali jsme se proto Rudolfa Vořeny na jeho názor z pozice předsedy MěV NF.

„Hodnotíme-li činnost organizací NF v uplynulém roce, zaměřme se zejména na ty, které nejvíce přispěly k propagaci a plnění úkolů v akci Z. Mezi ně patří především TJ Baník, která se velkou měrou podílela na stavbě areálu sokolovny bez přerušení vlastní práce. V loňském roce zde občané a členové Baníku odpracovali 4 310 brigádnických hodin v akci Z, na úpravách sportovního zařízení dalších 2 466 hodin. Celkově bylo od roku 1978, počátku stavby vybudováno dílo v hodnotě větší než deset miliónů korun, což znamená 48 585 brigádnických hodin. Čeho je třeba si nejvíce vážit, je to, že Baník zajišťoval po celou tuto dobu nepřetržité sobotní brigády. Můžeme říci, že podobná situace nemá v rámci společenských organizací Národní fronty obdoby nejen v Tišnově, ale i okrese.

Organizace Sokol Tišnov II byla garantem budování lyžařského vleku a svahu v Předklášteří. Je to sice malá, zato aktivní organizace, která se svou činností snaží podchytit zájem všech vrstev mládeže a dospělých".

Na konci roku došlo k reogranizaci Českého svazu žen v našem městě. Vytvořen byl městský výbor ČSŽ, který řídí činnost všech tří organizací. Ženy jsou známy svojí aktivitou, co nám můžete říct na jejich účet?

„Organizace v Tišnově I má vysokou politickospolečenskou úroveň. Většina členek se také podílí na práci s mládeží. V rámci akce „Z" ženy odpracovaly 300 hodin a při zvelebování města tisíc hodin. Řada z nich rovněž pečuje o přestárlé občany. Ženy v Předklášteří pečují o děti z místní školy, organizují zájezdy a besedy pro starší ženy. Při úpravě zelených ploch a prostranství odpracovaly loni 1 299 brigádnických hodin."

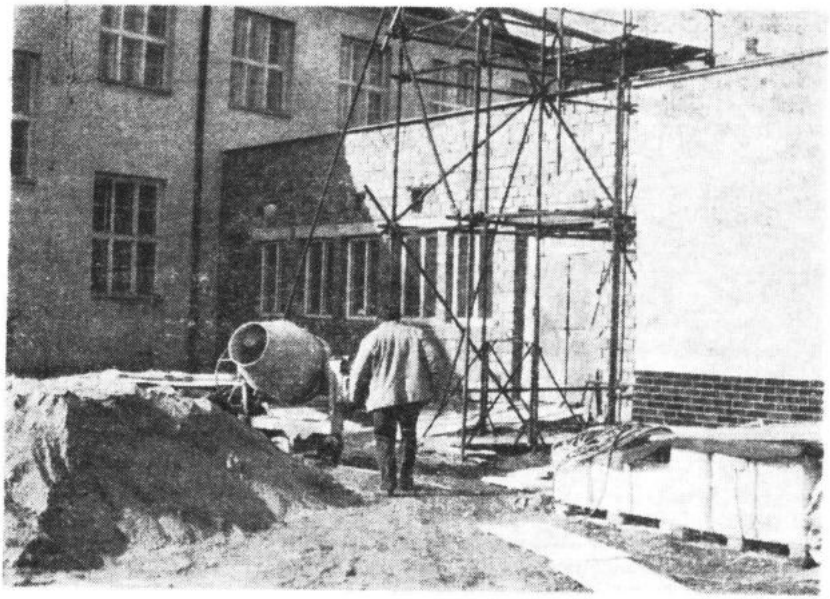
Je tomu více než rok, co byl utvořen v Tišnově MěV Svazu požární ochrany, který řídí devět organizací. Jak se tato reorganizace projevila v jejich činnosti?

„SPO v Tišnově I je velmi aktivní, zejména na úseku politickovýchovném a práce s mládeží. V loňském roce například uskutečnili 34 besed o požární ochraně, kterých se zúčastnilo 1 937 dětí. Branné soutěže s protipožární tematikou bylo přítomno 102 chlapců a děvčat. SPO si vychovává své nástupce zařazené zatím do družstva žáků. To je už dnes na dobré úrovni stejně jako soutěžící družstva dospělých, jež se zúčastňují soutěží v rámci okresu i mimo něj. I na úseku mimopracovním dosahují požárníci kvalitní výsledky. Získali sedm dárců krve, mají mezi sebou již nositele stříbrné Jánského plakety a jednoho zasloužilého dárce. Při údržbě techniky a výstroje odpracovali 617 hodin, na akci Z téměř osm set brigádnických hodin, podíleli se i na zvelebování životního prostředí více než sedmi sty hodinami a nechyběla ani pomoc při zemědělských pracích. Vydatnou podporou našemu hospodářství jistě bude i téměř padesát sedm tun železného šrotu, které požárníci odevzdali. Co je však nejdůležitější, v roce 1983 měli 76 výjezdů, což pro členy znamenalo 1 701 dobrovolných hodin.

Také požárníci v Tišnově II patří mezi aktivní organizace. V rámci akce Z vyměnili celou elektroinstalaci ve zbrojnici, na níž odpracovali 1 200 hodin. Dalších dvě stě hodin věnovali údržbě techniky, prevenci výcviku a sběru železného šrotu."

Nejpočetnější organizací je Svaz československo-sovětského přátelství, kde činnost dvaadvaceti odboček řídí městský výbor SČSP.

„Tato organizace se zejména zaměřila na přesvědčivé a pohotové objasňování politiky Sovětského svazu o upevňování míru. Neustále přispívá i k internacionální výchově zejména mládeže a dětí. K podchycení jejich



Úspěšně pokračuje stavba tzv. „krčku" mezi sokolovnou a halou. Foto M. Loskot.

zájmů využívá prodejních výstavek sovětských knih, výstavek dopisů a dárků od přátel, školní kola ruské olympiády a Puškinova památníku, soutěže O zemi, kde zítra již znamená včera atd. Loni se členové odboček zúčastnili rovněž vystoupení Baškirského souboru v Kuřimi."

Český svaz zahrádkářů již má tři osady, na nichž členové svazu obhospodařují asi devět hektarů půdy. Tato možnost je jistě velkým přínosem pro rodiny, které nemají vlastní zahradu a rády by se zahrádkaření věnovali.

„Naši zahrádkáři na své konto připsali loni zejména plno brigádnických hodin. Při úklidu a údržbě veřejného prostranství a zvelebení životního prostředí odpracovali 13 290 hodin, vysázeli 521 stromků a keřů. Na pomoc zemědělství věnovali 420 hodin a nasušili 15 q sena. V lisovně odpracovali 290 hodin, pro Frutu vykoupili 111 tun ovoce, vylisovali našim občanům 24,4 tun ovoce atd."

Dnes již víme, že ZO ČSČK v Předklášteří dostala krajské ocenění za svoji činnost, zejména za pěstování léčivých bylin.

„Ano, vypěstovali a usušili již rovných 250 kilogramů. Na této akci odpracovali členové 3 052 brigádnických hodin. Pořádají však i přednášky, zájezdy, navazují spolupráci se školou. Například žáky 4. třídy přivedli až k odznaku Buď připraven ke zdravotní ochraně. A jdete-li kolem náhonu u papíren, tak pěkné kvetoucí růže jsou jejich starostí".

V rámci hodnocení činnosti organizací, které sdružuje MěV NF, bychom se měli zmínit i o Sdruženém závodním klubu.

„Existuje zde řada zájmových kolektivů. Jmenujme alespoň loutkový soubor Mladost, Karasovo divadlo, fotokroužek, klub mladých, klub přátel hudby, plavecký kroužek, taneční hudbu. Bez jejich činnosti bychom si už ani nedovedli společenský život našeho města představit."

Mimo vlastní stranické úkoly spolupracuje s MěV NF i Čs. strana lidová.

„V městském výboru Národní fronty má ČSL tři zástupce. Celkově se členové této strany dobře uplatňují i jako poslanci, členové občanských výborů, komisí MěNV, ale i v jiných společenských organizacích. V akci Z odpracovali 482 hodin, v neinvestičních akcích 1 720 hodin, při zvelebování města 1 950 hodin a na pomoc zemědělství 630 hodin. Do sběru odevzdali 370 kg starého papíru a 410 kusů kožek.

V příštím roce si připomeneme čtyři desítky let od ukončení válečných hrůz. Za dnešní mírové dny musíme být vděčni zejména členům ČSPB, kteří i přes svůj věk jsou stále platnými členy naší společnosti.

„Svou činnost členové Svazu protifašistických bojovníků věnují zejména mládeži, která již válku nezažila. Uspořádali celkem pětatřicet besed, přednášek apod. Za dětmi jezdili členové svazu do škol, učilišť a pionýrských táborů. I oni se mohou vykázat brigádnickými hodinami, — a to v akci „Z" 690 hodin, v neivestičních akcích 13 400 hodin. Do sběru odevzdali téměř dvě tuny papíru a 362 kožek."

Děkuji za rozhovor.

Rozmlouvala: Uljana Bráchová

DĚTI — MÍR — UMĚNÍ

Ve dnech 30. dubna a 1. května se uskutečnila v rámci májových oslav výstavka nejlepších prací, které byly vybrány z kreseb dětí všech tří tišnovských základních škol a lidové školy umění — účastníků soutěže Děti — mír — umění, jež se uskutečnila na popud městského mírového aktivu NF.

Vyhodnoceny byly nejlepší práce ve dvou kategoriích.

V kategorii žáků ZŠ zvítězila Jana Hrbková (ZŠ Smíškova) za kresbu Nový život, druhé místo obsadily žákyně ZŠ nám. 28. října Jiřina Ševčíková za kresbu Mír a Markéta Šedá za námět Odpočínek v trávě, třetí místo získala Irena Prokešová ze ZŠ Gottwaldova ul. za kresbu Lev.

V kategorii žáků LŠU byly oceněny práce Olgy Kopečné Mír (1. místo), Jitky Petrákové Zákoutí Tišnova (2. místo) a Milana Loskota nazvaná Jánošík (3. místo).

Ceny vítězům byly odevzdány na školách.

Vyhodnocené práce byly vystaveny ve výkladu u radnice.

Další soutěž na téma Děti — mír — umění připravuje mírový aktiv k oslavám VŘSR.

Rudolf Volena, předseda mírového aktivu



Na výstavce v SZKP fotografoval M. Loskot.

PŘIJĎTE MEZI NÁS!

Mezi hlavními náplněmi činnosti Sdruženého závodního klubu pracujících ROH v Tišnově patří také oblast zájmové umělecké činnosti (ZUČ). Rozumí se jí neprofesionální činnost dospělých, mládeže i dětí v různých uměleckých oborech uskutečňovaná na základě osobního zájmu ve volném čase a bez nároku na finanční odměnu.

ROH považuje ZUČ za významnou součást kulturně výchovné činnosti.

Posláním ZUČ v ROH je umožňovat rozvoj osobnosti pěstováním talentu a rozvíjením zájmů, vést k dalšímu vzdělávání, vytvářet žádoucí morálně politické a charakterové vlastnosti, naplňovat účelně volný čas.

Při tišnovském SZKP pracují již dlouhá léta velice úspěšně četné zájmové skupiny, např. Karasovo divadlo, loutkařský soubor, fotokroužek, kruh přátel hudby, jazzklub a další.

Od 1. dubna 1984 dává SZKP ROH další prostor pro rozvíjení talentů, a to v kroužku výtvarných amatérů. Činnost tohoto kroužku bude zaměřena jednak na vlastní výtvarnou práci, jednak pak na činnost týkající se vzdělá-

vání v oblasti umění (přednášky, besedy) a na práci s mládeží. V podzimní sezóně se předpokládá vytvoření kroužku mladých výtvarníků z řad školní mládeže.
SZKP ROH v Tišnově vytváří tímto podmínky širší veřejnosti k soustředění zájemců o umění a možnost výtvarníkům-amatérům ze všech oblastí umělecké činnosti soustředit se k činorodé pravidelné práci.
Zveme touto cestou všechny místní výtvarníky - amatéry, aby se zapojili do kolektivu při SZKP ROH.

A. S.

GOTTWALDOVO ÚDOLÍ VÁS OČEKÁVÁ

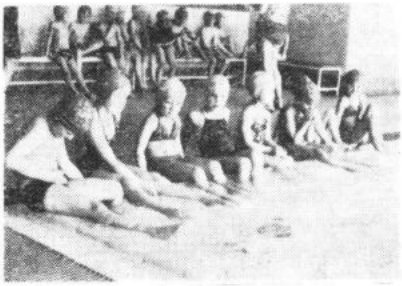
Krajská slavnost míru a československo-sovětského přátelství, na kterou vás všechny v hojné účasti zveme, se uskuteční 17. června. Z bohatého programu si vyberou jistě všichni. Na letos již zastřešeném hlavním pódiu, také na mládežnickém a dětském, se vám představí dětské amatérské národopisné kroužky, které vystřídá dechová či moderní country beat s Jiřím Brabcem a Naďou Urbánkovou, vyslechneme skupinu Apollo s Miluší Voborníkovou, Olympic, zasloužilého umělce Felixe Slováčka a další. Po tradiční manifestaci shlédneme program osmdesátičlenného Státního souboru tanců Rossija z Moskvy.
Připravena je řada atrakcí a kolotočů pro ty malé, pro odrostlejší zase akce svazarmovců včetně seskoku padákem a pro filatelisti možnost získání příležitostného razítka.
Autobus, který vypravuje MěV SČSP, odjíždí do Gottwaldova údolí v osm hodin ráno z Předklášteří se zastávkami u spořitelny, na Humpolce a na sídlišti.

(ula)



Do prvomájového průvodu vyhrávaly tišnovským občanům dvě dechové hudby. Letos deblínské Vysočance přišli pomoci žáci tišnovské lidové školy umění, jejichž dechovku vede učitel Josef Cecava. Chlapci hráli do pochodu nejprve na horní části náměstí Míru a po manifestaci ještě zpestřili program májových oslav v našem městě krátkým koncertním vystoupením před poštou. Jejich vystoupení se moc líbilo a patří jim za ně dík.

Foto: Milan Loskot.



Chceme, aby se všechny děti naučily plavat. Proto také již od nejrannějšího věku se seznamují s vodou v bazénu. Je tomu tak i v případě předškolních dětí mateřských škol, později i některých tříd škol základních. Na našem snímku jsou chlapci a děvčata třetí třídy mateřské

školy U Humpolky v krytém bazénu v Kuřimi, kam pravidelně jezdili. Hloubku vody jim sice instruktorka naregulovala podle potřeby, ovšem i poté se děti do vody vrhaly v mnohých případech velice nesměle a s velkým sebezapřením.

Foto: Uljana Bráchová

ČERVNOVÁ VÝSTAVA KPVU

Klub přátel výtvarného umění připravil na červen další hodnotnou výstavu. Poprvé to budou plastiky a keramika. Jak je již tradicí klubu, představuje opět—jako mnoho předchozích výstav — významnou osobnost výtvarného umění.

Tišnovské veřejnosti se představí svými díly pražská sochařka a keramička Zdena Fibichová (nar. 9. 12. 1933). V letech 1948—52 studovala na Uměleckoprůmyslové škole v Praze a v letech 1952—57 u prof. J. Wágnera na Vysoké škole uměleckoprůmyslové.

V její tvorbě se objevují dva umělecké směry, a to tvorba sochařská a keramická. Obě tyto polohy její tvorby jsou na první pohled zcela protikladné. Na jedné straně sochařský, monumentálně vypjatý abstraktní tvor v drsném materiálu, nejčastěji bílém betonu. Na straně druhé žensky něžná vzrušená modulace v poddajném materiálu keramické hlíny směřující k realistickému záznamu.Na její keramickou tvorbu měly vliv pobyty ve francouzském Vallaauris, sídle keramické dílny Pabla Picassa (píše o tom i Miroslav Horníček ve svých knihách z Francie, např. „Jak hledat slunce").

Její tvorba je zastoupena v mnoha našich nejpřednějších galeriích. Jmenuji zde jen ty nejvýznamnější: Národní galérii v Praze, Moravskou galérii v Brně a Alšovu Jihočeskou galérii, která svou sbírkou v Bechyni se specializuje na keramiku.

Vystavovala mnohokrát samostatně i kolektivně v naší republice i v zahraničí (několikrát v Rakousku, Švýcarsku, Francii, NSR, Španělsku, a dále v Jugoslavii, Holandsku, Itálii, Belgii, Kuvajtu) a její práce jsou realizovány často také jako součást architektonické výzdoby různých veřejných budov a prostranství. V Brně je to mramorová „Ležící figura" v atriu hotelu Continental.

Zahájení výstavy této umělkyně se bude konat 24. června v nové společenské místnosti pod Klucaninou a promluví na něm zasl. umělec Miroslav Horníček.

Karel Volný

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji všem, kteří se přišli rozloučit s mou sestrou **Miladou Pokornou**, i za projevy soustrasti.

Milan Pokorný, bratr

Děkuji všem, kteří se zúčastnili smutečního rozloučení s mou manželkou **Marií Novotnou.**

J. Novotný

Za hojnou účast při posledním rozloučení s panem **Tomášem Kupským** a za projevenou účast nad jeho odchodem děkuje manželka s rodinou

ÚSPĚCH DALKABÁTŮ

V dubnu uvedlo Karasovo divadlo hru Jana Drdy Dalskabáty, hříšná ves, která byla hned dvakrát reprízována. Bylo to nejen díky oblibě Drdovy hry, ale i živost nastudování tišnovskými ochotníky. Nejen tedy šťastná volba režiséra Karla Cejnka, ale především solidní výkony účinkujících i nadšení všech kolem divadla ,které však na jevišti nevidíme, přinesly mnoho potěšení těm, kteří se přišli 6., 7. nebo 28 dubna podívat. Litovat mohou tedy jen ti, kterým představení ušlo.

Na snímku Milana Loskota Pavel Máca v titulní roli čerta Trepifajksla.



DNY DĚTSKÉHO DIVADLA

Ve dnech 14. a 15. dubna se uskutečnil v sále SZKP již 4. ročník Okresních dnů dětského divadla, které uspořádaly OOR Brno-venkov, OKS Brno-venkov a SZKP ROH Tišnov. V programu sestaveném z loutkových her vystoupily dětské soubory z Tišnova, Kuřimi a Neslovic. Nad jednotlivými představeními převzaly patronát odboráři z členských závodů klubu — MODETA, AGROZET, ZSKN, Dolu RŘ Olší, OPS a Brněnských papíren.

Všechna představení byla dětmi hojně navštívena a moc se všem líbila. Věříme, že v pěkné tradici budou organizatoři pokračovat i v příštích letech.

NAŠE HODINA „H“

Dnes bychom vás rádi seznámili s novou rubrikou, s kterou se budete potkávat na stránkách našeho zpravodaje.

Jistě všichni máme vlastní zkušenosti s oblastí, kterou široce nazýváme službami pro obyvatele. Jedná se o obchody, různé provozovny, zdravotnická zařízení, zkrátka vše, co slouží veřejnosti. K jejich práci můžete mít své připomínky, rady, případně prosby a stížnosti. Pokud se s nimi svěříte nám, můžeme se i společně pokusit hledat cesty k zlepšení a nápravě. Čekáme tedy vaše dopisy, ať kritické, nebo jen prostě s náměty k zlepšení. Rádi budeme hledat na různé problémy odpovědi.

Dopis č. 1: 11. dubna rozvážely Brněnské plynárny láhve s plynem v Tišnově. Rozhlasem MěstNV i na různých vývěskách byla podrobně veřejnost informována o místě i době výměny lahví. U MŠ v Předklášteří byla určena doba výměny na 11.00—11.15 hodin. Kdo však přišel načas, byl zklamán, protože to bylo zbytečné. Plynaři zde vydávali „bomby“ už o hodinu dřív. Aby mohli vyměnit plynovou bombu, museli si si mnozí občané vzít v zaměstnání

náhradní volno. (Ne každý má doma dědečka či babičku, kteří by mohli výměnu provést). Zajímá nás, proč se způsob výměny plynových lahví neprovádí tak, jak tomu bylo do nedávna, tj. rozvozem, který zajišťoval OPS v Tišnově.

Naše otázka, kterou jsme za čtenáře položili řediteli Oblastního podniku v Tišnově ing. Františku Válkovi, je obsažena v poslední větě dopisu. Zde je na ni odpověď s. Války.

„Příkazem ministerstva obchodu ČSR ze dne 16. 2. 1984 došlo s platností od 1. 3. 1984 ke změněně maloobchodních cen propan-butanu v ocelových lahvích. Tímto výnosem se také podstatně změnily podmínky pro dodávku plynu ke spotřebiteli. Dle výnosu jsou uvedené ceny jednotné, jsou v nich započítány náklady na rozvoz a nelze již při prodeji účtovat žádné další přirážky. Prodej při rozvozu lze uskutečňovat jen výměnou prázdné ocelové láhve za naplněnou. Při rozvozu je distribuční organizace povinna zabezpečit možnost ověřit váhu dodaného plynu. Z uvedených podmínek je zřejmé, že nelze provádět předem sběr prázdných a dodatečně rozvoz plných lahví, tak jak to doposud prováděl OPS Tišnov, protože by byly porušeny podmínky, uvedené ve výnosu."

Na závěr poznamenáváme, že tento stav neuspokojuje nejen občany, ale i Měst NV a MěV KSČ. Problémem se bude zabývat i rada ONV Brno-venkov. Doufejme, že uspokojivé řešení bude nalezeno co nejdříve.



IX. setkání sběratelů nerostů vzbudilo značnou pozornost tišnovské veřejnosti.

NAROZENÍ

v březnu:

6. 3. Lubomír Pokorný, Hornická 953

7. 3. Kateřina Andrejsová, Jamborova 926

10. 3. Miroslava Válková, Mánesova 1578

10. 3. František Polák, Štěpánovice 22

10. 3. Kristýna Dobšíková, Králova 1676

11. 3. Radomír Pavlíček, Hradčany 77

14. 3. Miroslav Máčal, Králova 1671

18. 3. Daniela Sapoušková, Drbalova 1517

19. 3. Iva Cabálková, Švermova 1648

19. 3. Barbora Němcová, Na mlékárně 255

21. 3. Petr Šudák, Na rybníčku 183

22. 3. Petr Ansorge, Mánesova 1578

25. 3. Patrik Šebek, U Humpolky 1506

27. 3. Dana Nedomová, Chaloupky 1115

27. 3. Vítězslav Hrbek, Ve dvoře 1186

28. 3. Magdalena Hájková, Leninova 1618

31. 3. Marcel Hlubinák, Horova 942

31. 3. David Hladík, Na mlékárně 795

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenosti a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

1. 6. **Ing. Bedřich Granus,** Hájek 7

5. 6. **Anna Fischerová,** Dvořákova 751

7. 6. **Julie Rašková,** Družstevní 535

14. 6. **Vlasta Kostelencová,** Leninova 1625

23. 6. **Anežka Hulínová,** Pivovarská 1002

26. 6. **Ladislav Štěpán,** Jiráskova 854

75 let se dožívají:

11. 6. **Ing. Alois Svoboda,** Víska 1140

14. 6. **Jaroslava Šefčíková,** Tyršova 308

15. 6. **Josef Šutera,** Jamborova 936

17. 6. **Zdenka Hédlová,** Tyršova 442

23. 6. **Anežka Sáblíková,** Lomnička 26

26. 6. **Augustin Grošek,** Hanákova 644

26. 6. **Ladislav Palas,** Tyršova 299

80 a vyšší narozeniny oslaví:

4. 6. **Josef Koplík,** Štěpánovice 138. Dožívá se 80 roků.

5. 6. **Anna Opltová,** Jungmannova 81. Dožívá se 85 roků.

8. 6. **Anna Hořejšová,** Železné 56, nejstarší občanka města. Dožívá se 95 roků.

8. 6. **Anežka Majzlíková,** Jiráskova 905. Dožívá se 80 roků.

9. 6. **František Ludvík,** Štěpánovice 38. Dožívá se 81 roků.

9. 6. **František Cik,** Trmačov 430. Dožívá se 86 roků.

11. 6. **Josef Procházka,** Lomnička 69. Dožívá se 88 roků.

11. 6. **Pavlína Černá,** Hradčany 73. Dožívá se 82 roků.

12. 6. **Antonie Chutná,** U náhonu 395. Dožívá se 80 roků.

13. 6. **Josef Chutný,** Štěpánovice 24. Dožívá se 80 roků.

19. 6. **František Filipi,** Hajánky 6. Dožívá se 84 roků.

21. 6. **Aloisie Raclavská,** Jiráskova 828. Dožívá se 91 roků.

27. 6. **Jan Daniel,** Jamborova 939. Dožívá se 82 roků.

28. 6. **Anna Stejskalová,** Komenského 1061. Dožívá se 80 roků.

29. 6. **Matylda Vrzalová,** Hradčany 70. Dožívá se 83 roků.

29. 6. **Anna Součková,** Cáhlovská 823. Dožívá se 82 roků.

30. 6. **Vilemína Šedová,** Erbenova 948. Dožívá se 84 roků.

Z našeho středu odešli...

Zemřelí v 1. čtvrtletí 1984:

3. 1. Žofie Dudáková (1901), Na rybníčku 639
5. 1. Augustin Bagovics (1919), Janáčkova 103
5. 1. Marie Kopecká (1918), Halouzkova 87
12. 1. František Marek (1914), Na zahrádkách 835
13. 1. Olga Filová (1900), Šerkovice 42
17. 1. Drahomír Zeman (1945), Na loukách 790
21. 1. Josefa Motyčková (1907), Rudé armády 916
25. 1. Adolf Červinka (1907), Brněnská 149
21. 1. Karel Borkovec (1925), Králova 1671
29. 1. Libuše Popelová (1925), Hornická 952
30. 1. Ing. Ivan Leščenko (1898), Štěpánovice 112
30. 1. Rudolf Pokorný (1911), Hornická 953
1. 2. Anna Pařízková (1913), Purkyňova 1685
1. 2. Josefa Grossmannová (1889), Mánesova 1557
4. 2. Albín Smolík (1903), Šerkovice 6
8. 2. Božena Mahrová (1902), Na hrádku 637
9. 2. Ladislav Fiala (1924), Osvobození 1666
13. 2. Ludvík Špaček (1905), **Lomnička 38**
13. 2. Karel Procházka (1917), Fučíkova 1236
13. 2. Cyril Strašák (1891), Štěpánovice 12
14. 2. Ludmila Šuterová (1911), Leninova 1638
16. 2. František Kolesa (1915), Jamborova 925
23. 2. Magdalena Kadlíková (1911), Na mlékárně 255
27. 2. Julie Nečasová (1909), Kukýrna 43
3. 3. Josefa Pánková (1887), Šerkovice 29, nejstarší občanka města
7. 3. Kamila Marková (1915), Leninova 1620
10. 3. Františka Halačková (1907), Jamné 36
13. 3. Jan Bláha (1905), Cáhlovská 180
14. 3. Eliška Vostálová (1898), Havlíčkova 345
14. 3. Klementina Brymová (1908), Hradčany 17
15. 3. Marie Nevrlá (1925), Štěpánovice 14
17. 3. Milada Pokorná (1903), Purkyňova 1685
19. 3. František Chaloupka (1927), Železné 74
20. 3. Jaroslav Šubert (1894), Družstevní 688
21. 3. Jaroslav Koudelka (1912), Mrštíkova 807
22. 3. Hedvika Řezáčová (1902), Jiráskova 816
24. 3. Miroslav Kotas (1921), Trávníky 1005
26. 3. Anežka Požárová (1914), Štěpánovice 102
28. 3. Antonín Zítka (1912), Mánesova 665

Z HISTORIE

CESTOU KŘÍŽOVOU...

V ten čas po Bílé hoře byl Tišnov bez vrchnosti. Řádové sestry z kláštera Porta coeli byly už v roce 1618 moravskými stavy vypuzeny a skrývaly se na hradě Pernštejně za úplatu práva ochranného. V tom čase bezvládí byli tišnovští konšelé nuceni zastupovat ve věcech kontribučních klášter-

ní vrchnostenský ouřad. Tišnov byl v té době sužován četnými „durchcuky" — průtahy vojsk, často vyžadujícími „Brandsteuer" čili výpalné a kontribuci. (Ubytování, stravování a zásobování vojsk ovsem a pící). Tišnovský kopiář z roku 1635 obsahuje celou řadu dokladů o křížové cestě městečka vypáleného, téměř vylidněného, o všecka privilegia připraného a navíc prodluženého.

Úryvek zápisu z uvedeného kopiáře o tom říká: „... netajíme kterak léta 1624 od J. M. pana Alexandra Jošta Haugwitze z Biskupic sumou peněz, totiž 200 kop na dlouhé minci, za všecky poddaný ke klášteru tišnovskému náležející, pro lid vojenský jsme se zatížili, jak tímto zápisem doloženo jest..."

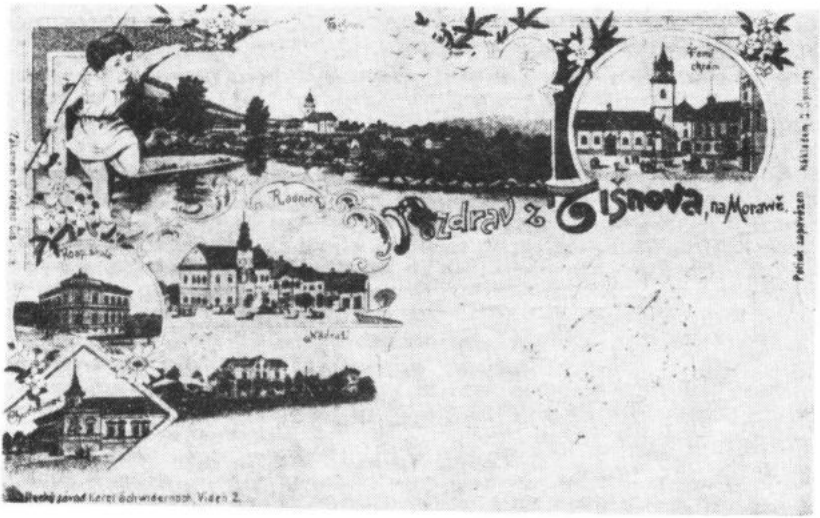
Když se pak klášterní vrchnost z hradu Pernštejna vrátila, aby se opět ujala vlády na svých statcích, nalezla je vydrancované a městečko zůstalo na holičkách. Vydané kontribuce zůstaly v povinnosti městečku Tišnovu jako podepsanému ručiteli a pan hrabě Haugwitz píše 16. juni 1636 naléhavě o úroky"... uhlídáte, co vám s toho půjde nevděční traupi..."

Po Bílé hoře, během vákly třicetileté a pak i po této, odešlo do exilu mnoho tišnovských měšťanů jednak pro své náboženské přesvědčení, jednak pro úplné ožebračení průtahy císařských, Sedmihradských či Švédů, i častými požáry. Mnoho tišnovských rodin vymřelo toho času hladem i morem. Celkem bylo v roce 1656 v Tišnově obydleno 88 a opuštěno 70 usedlostí.

Křížová cesta městečka však pokračovala dále. 27. března 1668 vyhořelo přes půl Tišnova — 64 domy, dvůr panský a dvůr humpolecký, kostel, fara i dřevěná radnice. Bída tancovala s nouzí, zvláště když všecky katastrofy let minulých dovršil v letech 1679—1680 mor zavlečený k nám z Turecka. Následovalo veliké sucho, neúroda a pád dobytka v letech následujících. Nastala velká fluktuace obyvatelstva a nebývalé přesuny majetkové. Téměř všecky domy v Tišnově mají r. 1674 nová majitele. Noví majitelé však nejsou všichni příchozí, ale stali se domácími pány i někteří z podruhů, čili hoferů a starší tovaryši z domů řemeslných.

Jan Hájek

Ze sbírky Květy Luskačové



Pohlednice z Tišnova kolem r. 1900.

Zatoulaný náhrobek Václava Lomnického z Meziříčí

Souhrnnou práci o celém rozrodu staromoravského rodu z Lomnice dosud tiskem vydánu nemáme. Snad nejúplněji a nejpřehledněji je rod popsán v Tišnovském okrese Vlastivědy moravské V. Oharka z roku 1923. Od té doby bylo o rodu Lomnických napsáno více článků, vyšel i pokus o rodokmen v nedávné době, Dr. J. Skutil, CSc., vydal vzornou ukázku shromáždění všech dostupných zpráv o jednom členu rodu. O celé rodu by to asi byla pořádná knížka! Již v počátcích je tento rod zajímavý, neb jeho znak byl již několikrát kladen svům původem až do doby dělení Moravy po jejím ovládnutí českými Přemyslovci Oldřichem a jeho synem Břetislavem v 11. století. Bezesporu je to jeden z nejstarších rodů na Moravě vůbec a jeho zánik můžeme položit do počátku 17. století. Leč v tom všem v jiném článku, který můžeme tomuto rodu z Tišnovska věnovat.

V řadě archivů jsou písemnosti upomínající na tento rod. Stojí i zámky, které rod ve svých větvích na Moravě budoval. A jsou dochovány, žel mnohdy druhotně, na často i vzdálenějším místě, náhrobky významných členů tohoto staromoravského panského rodu, který kdysi působil v Lomnici, Deblíně, Tasově, Velkém Meziříčí, Náměšti nad Oslavou, Jemnici, Znojmě atd. Klášter zbudoval rod tam, kde je nyní budova fakultní nemocnice na Pekařské ulici v Brně, náhrobky z tohoto kláštera jsou v Moravském muzeu v Brně.

Jednotliví členové rodu zastávali významné úřady na Moravě, dočasně i ve Znojmě a měli i ve správě znojemský hrad. A právě ve znojemském kostele sv. Mikuláše, překrásné památce vrcholné gotiky, stojí u zdi v přístřeší klenby pod kůrem krásný náhrobek z druhé poloviny 16. století. Sem se dostal již neúplný, chybí jeho horní část s obsáhlým textem, jenž je naštěstí znám z popisu Hübnerova i z popisu náhrobků v Cerroniho sbírce ve Státním oblastním archivu v Brně. Na dnešní místo byl náhrobek dán ze skladiště v tzv. velehradském domě ve Znojmě, kde byl dočasně uskladněn. Původně byl přímo u hrobu ve zrušeném františkánském kostele ve Znojmě v dnešní ulici Přemyslovců, kde návštěvníci, jdoucí na znojemský hrad, mohou dosud mezi budovami střední ekonomické školy a pracoven Jihomoravského muzea spatřit trosky tohoto kostela. Pohřbený patřil k štědrým mecenášům kláštera, jenž kostela spoluužíval, byl to totiž společný kostel pro dva zrušené kláštery v době Josefa II.

Náhrobek sám zobrazuje v podobě reliéfu klečícího šlechtice před křížem a nad jeho hlavou je v horním rohu posledních několik slov obsáhlého textu jež je ztracen, není ani v lapidariu Jihomoravského muzea na znojmském hradě.

Náhrobek upoutal pozornost i svým zveřejněním v odborné literatuře. Právě zde došlo k záměnám jména, je dokonce uváděn Petr z Lomnice, to jméno v té době neznáme, potíže činilo i určení data úmrtí, rok se rozcházel a byl kladen do různých let 16. století... To vše je důkazem, jak ošidné mohou být údaje i v publikacích kvalifikovány vědeckými autory napsanými, stačí chyba tisková, jež unikne jednou korektuře a chyba letí z publikace do publikace. (Stačí nekonfrontovat text se skutečností či se starými záznamy).

Znojemský hrad drželi dle Mornsteina zmíněný Václav, připomínaný r. 1536, roku 1563 spolu se svým bratrem na znojemském zámku (hradu). Bratr Zdeněk zemřel roku 1566 v Praze. Otec zmíněných šlechticů byl Jan Meziříčský z Lomnice, v letech 1480 až 1493 nejvyšší komorník, od roku 1493 zemský hejtman, zemřelý 20. 3. 1515 ve Vídni. Jeho náhrobek byl původně v klášteře Lomnických u sv. Anny v Brně. Odtud se dostal později po zrušení kláštera za doby Josefa II. na nádvoří Moravského muzea v Brně. A tak jsou to zajímavé osudy významných moravských osob, oba dva, otec i syn, mají sice dosud dochovány náhrobky, ale oba na

zcela jiném místě, než kde byly původní hroby. K osobě a úřadu Václava Meziříčského z Lomnice lze ještě uvést, že doby, v nichž spravoval svůj úřad nebyly zrovna poklidné a bezstarostné. Roku 1539 rozkázal král Ferdinand tehdejšímu držiteli znojemského hradu Václavu Meziříčskému z Lomnice, „aby jako předešle choval několik pojízdných pro opartování těch silnic", to jest ze Znojma ku Praze...

—mt—

VINNÁ RÉVA III.

Pěstování vinné révy můžeme rozdělit na několik etap. Jsou to výsadba, potom řez, tvarování, hnojení a ochrana.

Sazenice vinné révy vysazujeme buď na podzim, anebo na jaře. Musíme rozlišit, zda sázíme ve vinohrádku, na zahrádce a nebo u zdi. Při výsadbě ve vinohrádku musíme půdu napřed řádně vyhnojit chlévskou mrvou a to 1000 q/ha a zásobním hnojením 50 q drasla, 30 q superfosfátu a 5 q ledku. Pozemek přeoráme do hloubky 35—40 cm, a to buď na jaře, nebo na podzim. Po usmykování je potom možno sazenice vysazovat buď na podzim, anebo zjara. Jak široko budeme sázet, záleží na velikosti vinohrádku. Při velikosti vinohrádku 1—2 ary můžeme vysazovat řady 1,40 m a v řadách 1,20 m. V případě většího vinohrádku a při použití mechanizace budeme volit vzdálenost řad 2,5—3 m. V zahrádkách sázíme do sponu 1,40 m × 1,20 metrů tak, aby řady šly od severu k jihu. Při výsadbě kolem budov záleží, jakou plochu chceme zastínit. Při trelážích a pergolách doporučuje se sázet 1,5 m od sebe. Typy vinohrádků jsou dva, a to zatravněný a orněný. Zatravněný vyžaduje časté vysíkání, má výhodu nízkého výskytu perenospory a oidia, avšak vyžaduje více hnojení. Oraný má výhodu lepších možností hnojení. Jak se zdá bude nejlepší zlatá cesta, a to 4 roky zatravnit a pátý zorat a přihnojit chlévskou mrvou.

Vlastní výsadba sazenic je celkem jednoduchá. Vykopeme jamku 30×30×40 centimetrů, do této na šikmo položíme sazenici, kořeny se zasypou kompostem a přimáčknou. Do poloviny jamky se dá vlastní hlína, přimáčkne a zalije. Potom se přihrne další hlína, ušlape, zalije a z nezalité hlíny se navrší malý kopeček, asi 10—12 cm vysoký, neboť sázení musí být nad terénem asi 6 cm. Při hloubení jamky zarazíme zároveň kůl, který má vyčnívat asi 1,20 cm nad zemí a ke kterému se potom réví přivazuje. Výsadba se provádí v dubnu do půli května a na podzim v říjnu. V obou případech musí být sazenice přihrnuty. V srpnu kopeček od sazenice odhrneme, aby réví vyzrálo, a na podzim opět přihrneme. Střih réví se provádí vždy z jara příštího roku. To znamená že sazenice zasazené v roce 1984 bude ostříhána z jara 1985. Stříháme na 2 živá očka v prvním roce a v dalším jakmile se vytvoří kmínky, zkrátíme v měsíci srpnu réví asi o 1/3 — osečkujeme, aby réví zesílilo a vyzrálo. V třetím roce se již tvaruje kmínek a to je doba, kdy se již můžeme dočkat tak zvané panenské úrody. Pro oblast tišnovkou doporučuji vedení rýnsko-hesenské a nebo v zahrádkách svislý kordon dvojitý. Rýnsko-hesenské vedení pozůstává ze dvou kmínků a 2 tažní a nebo z jednoho kmínku a dvou tažní. Kmínek je vysoký 60—70 cm, očka na něm se vyslepí a nechají se tažně se zásobními čípky, které slouží k obnově starého dřeva, neboť toto se musí odříznout každoročně, neboť vinná réva rodí jenom na loňském dřevě, a říkáme, že rodí na dvouletém. Může se stát, že bude velmi suchý rok a potom staré tažně nestříháme, ale výhonky ostříháme na 2 očka, avšak příštího roku již staré dřevo je dobré ostříhat. Pod pojmem tažení je réví s 5—12 očky a polotažení do 4—5 oček.

Ke konci měsíce července zkrátíme réví asi o 1/3 — osečkujeme — a potom vylamujeme fazochy. Fazochy jsou vyrostlé z podpaždí listů a ty je třeba vylamovat, aby dřevo vyzrálo, a to zvláště v té části, kterou ponecháváme na příští rok. Při dvojitém svislém kordonu dosahujeme velmi dobrých vý-

sledků a podle mých zkušeností z roku 1982 a 1983 u odrůdy E—42 bylo dosaženo 36 ks hroznů o celkové váze 7,5 kg a to ještě kordon nebyl plně vzrostlý. Doc. Ing. Vilém Krauz, CSc., dosahuje na těchto kordonech i 16 kg hroznů např. u Veltlinu zeleného a u burgundu modrého 12 kg, ačkoliv na normální hlavě tento dává asi 1—2 kg hroznů. Pokud se týká dvojitých kordonů, srdcovitých vedení, kalifornských apod., seznámím tyto přímo, neboť mnohé způsoby vyžadují většího výkladu.

Při rýnsko-hesenském vedení se používá drátěnky. Za každým 5 keřem se zasadí sloupek, na který se upevní drát. První drát je ve výšce 60 cm nad zemí, druhý o 20 cm výše a nad těmito po 60 cm první dvoudrátí vzdálené asi 15 cm od sebe a dalších 60 cm druhé dvoudrátí. Do těchto se zastrkují výhony. Pokud se týká sazenic, je tyto možno zakoupit v Mutěnicích (svaz zahrádkářů Hodonín). Jinak je možno si sazenice namnožit sám, a to buď pravokořené, nebo štěpované za zelena.

Vinná réva vyžaduje intenzivní hnojení a to jak hnojem, kompostem, zeleným hnojením, tak i strojenými hnojivy. Strojených hnojiv na 5 a vinohradu se doporučuje dávka 1—1,5 q NPK, resp. celeritu po 3 dávkách v průběhu roku. Jako postřik používáme kuprikol proti perenospoře a sulikol pro oidiu a nebo můžeme použít podobných prostředků. Důležité je včas reagovat na včasnost postřiků hlavně proti perenospoře. Vinná réva je vděčná za včasné a řádné ošetření a za to se nám bohatě odmění. A že na Tišnovsku víno chutná, svědčí o tom zapomenuté nůžky na vinohrádku na Kalovské; majitel má možnost si je kdykoliv u mně vyzvednout. Kdo má zájem o pěstování vinné révy, mandloní, broskvoní a meruněk, jsem kdykoliv ochoten se s ním rodělit o nabyté zkušenosti. Podmínky a možnosti, které má Tišnovsko, jsou téměř nevyčerpatelné a bylo by chybou nevyužít jich pro blaho občanů. Je třeba mít na paměti, a to stále, že nejsou dobré a špatné půdy, ale dobří a méně dobří hospodáři. Proto těm odvážným přeji mnoho zdaru a úspěchů v jejich průkopnické práci a věřím, že Tišnovsko bude tímto bohatým krajem.

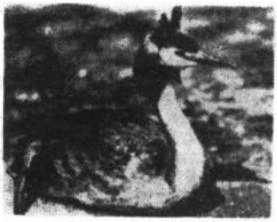
Ing. Vojmír Vychodil

CHRAŇTE PŘÍRODU!

Několikrát již byly v Tišnovsku uveřejněny články, týkající se ochrany přírody. A protože opakování je matkou moudrosti a s přicházejícím létem se zvyšují počty výletníků, znovu chceme upozornit na nesprávné chování některých z nich v přírodě. Vy je také potkáváte na svých vycházkách po Květnici, Klucanině i jinde. Starší i mladší, někdy celé rodiny. Většinou slušně oblečeni, zkrátka na první pohled žádní vandalové nebo chuligáni. Ale jejich poměr k přírodě je velmi negativní. Jak se chovají v lese? Už z dálky slyšíte řev dítek, hlasitý řovor dospělých. Na jehnědy a kočičky se vrhají hladověji než včely, které tímto okrádají o potravu. Kytice květin (většinou chráněných) jim na chvíli zkrášlí příbytek a smutně skončí v popelnicích. Při návštěvě státní přírodní rezervace Květnice si mnozí myslí, že snad najdou poklad. Asi s pocity zlatokopů a objevitelů rozbíjejí kameny, hrabou v zemi. Velká skála je ve velmi ubohém stavu. Před časem se tam dokonce někdo pokusil o odstřel. Čerstvé stopy po vykopávání a rozbíjení kamenů najdeme ve svahu u Besénka. Králova jeskyně byla několikrát násilně otevřena. Okolí vyhlídek se podobá vymletému korytu. Neukáznění lidé uvolňují další kameny, sešlapují zbytky půdy tak, že se rostliny nemají kde uchytit a růst. Je to ostuda, že občané Tišnova nejenže lhostejně přihlížejí nesprávnému chování cizích návštěvníků, ale i sami ničí přírodu. Co zbývá v lese po odchodu takovýchto „přátel přírody"? Především vyplašená zvěř, včetně netopýrů ve štolách a jeskyních, spousty odpadků, polámané keře, podupané vzácné mechy, zničené porosty vzácných rostlin. A co je nejhorší, takový vztah k přírodě přenášejí i na svoje

děti. Co nutí tyto lidi k takovému jednání? Uvědomují si, že ve chvilce zničí něco, co příroda tvořila tisíce let? Mají z toho dobrý pocit? Měli bychom si více vážit toho, že v těsné blízkosti našeho města máme dosud krásnou přírodu, největší bohatství. Jsme vyspělá společnost, kulturní národ, ale ve vztahu k přírodě se musíme ještě mnoho učit. Je třeba, aby si konečně všichni uvědomili a podle svých sil chránili přírodu.

ZO ČSOP



O POTÁPCE

Jaro je pro ptáky obdobím lásky. Projevují se při tom všelijak. Skotačí ve vzduchu, shání stavební materiál, ale my od nich známe nejčastěji zpěv. Každá skupina (čeleď jak se odborně říká) má svoje vlastní způsoby a tradice. To má svůj účel — zabránit biologicky méně hodnotnému míchání příbuzných druhů. Pěvce, pro něž je charakteristický náš oblíbenec zpěv, jsme již probírali. Teď se podívejme jinam — na vodu. Ptačí druhy, pro něž je voda domovem, soustředili všechny své milostné radovánky do její blízkosti nebo přímo na ni. Obvykle jde o projevy pro oko, zvuk tu hraje roli až druhořadou. Typickou ukázkou je čeleď potápkovitých. A tu mezi nejznámější patří roháč (tedy potápka roháč, abychom byli přesní). Jistě jste jej již také někde na rybníku viděli. Poměrně velký (něco mezi kačenou a husou), dolouhý štíhlý krk, celkově světlý, jen nahoře límec z tmavých per, která na hlavě tvoří růžky, od nich také dostal jméno. Tělo má podlouhlé a nohy, s kožovitými lemy namísto plovacích blan, jsou posazené až na konec těla, což sice chůzi moc neprospívá, zato je to výborné pro potápění. Takoví dva roháči, když na ně přijde jaro, vyplují na hladinu a dají se do toho. Plují proti sobě, všelijak kývají hlavami, potápějí se, aby v zápětí chlubivě ukazovali chomáče vodních trav v zobáku, a k tomu je dnem i nocí slyšet jejich chraplavé troubení „korrr" nebo „ket — ket". Oba jsou k nerozeznání, bůhví jak rozeznávají, kdo je kdo. Hnízdo bývá ukryto v rákosí. Je to poměrně vysoká stavba z vodních rostlin, a protože je i řádně těžká vidíme z ní na hladině jen malou část, kde na vrcholu v mělkém dolíku bývají 3—4 vejce. Když se za 25 dní vylíhnou malí roháčci, jsou černobíle pruhovaní a jejich nejmilejším dopravním prostředkem jsou záda rodičů. Roháči se živí malými rybkami a vodním hmyzem. Aby si nezranili vnitřnosti ostrými kůstkami, vystýlají je polykáním peří. Už i svoje malé děti takto opatřují.

Z ostatních potápkovitých se na našem území ještě vyskytují: potápka černokrká, malá, rudokrká, a žlutorohá. Nejhojnější je ta maličká (velká jako hrdlička). Můžeme ji vidět i na minirybníčcích, tůních, slepých ramenech, prostě všude, kde je nějaké to šáší a voda, byť by byla sebestojatější. Přestože je relativně hojnou, uvidět se nechá zřídka, to spíš uslyšíme její vysoké „bi—bi—bi—bi". Když vypluje na volnou vodu, připomíná korkovou zátku. Najednou se prudkým pohybem hlavy zapíchne do vody a po chvíli (někdy hodně dlouhé) vypluje o kus dál. To takto loví drobné vodní živočichy. Hnízdem je malá hromádka tlejícího materiálu, na jejímž mělkém vrcholku 19—20 dní zahřívá 5—6 vajíček. O děti se pak stará hlavně tatka. Vozí je na zádech, zahřívá, hledá s nimi potravu. Matka už mezitím zakládá druhou snůšku.

Potápky jsou všechny tažné. Odlétají v říjnu, vracejí se v březnu.

Josef Ptáček

MEMORIÁL JIŘÍHO KNOFLÍČKA

Druhý ročník memoriálu Jiřího Knoflíčka se konal 7. dubna t. r. v nové sportovní hale. Volejbalový turnaj byl pořádán v upomínku na tohoto bývalého hráče oddílu odbíjené TJ Baník Tišnov, který, byl dlouholetým platným členem volejbalového mužstva, jež bylo v dřívější době i účastníkem 2. odbíjenkářské ligy. Před náhlým úmrtím v r. 1980, ve věku pouhých 42 let, byl Jiří Knoflíček vedoucím mužstva.

Turnaje se mohli zúčastnit pouze volejbaloví veteráni, tj. hráči starší 40 let. Ke vzájemným utkáním plných vzruchu a nadšení se sešlo šest mužstev: TJ VŽKG Vítkovice, Sigma Olomouc, Baník Tišnov, Královopolská Brno, Tesla Brno a Sokol Letovice. V takovém pořadí se družstva umístila i po skončení všech zápasů. Ani „vyšší" věk pánů neubral nic na urputnosti vzájemných sportovních bojů. Vždyť mnozí z hráčů měli dříve prvo — i druholigovou příslušnost. Např. z hráčů tišnovského družstva to byl Frant. Sokol — Anima (VŽKG—1. liga, účast na olympijských hrách, trenérská činnost v Belgii, nyní připravuje žáky Hutních montáží Ostrava), ing. Miloš Vítek — Mucha (Zbrojovka — 1. liga), Jan Konečný (1. liga, nejstarší účastník turnaje — 58 let) a řada dalších. Celkově hodnoceno měl memoriál výbornou úroveň, až na malou účast diváků, pouhých 50 lidí. Ale na to měla zřejmě vliv první krásná a slunečná jarní sobota, takže přednost měly zahrádky a výlety. Pořadatelé turnaj organizačně dobře připravili, na čemž měli lví podíl i dorostenci oddílu odbíjené. Věříme, že příští ročník memoriálu Jiřího Knoflíčka bude mít stejně dobrou úroveň jako letos a snad i více diváků. Nemůžeme si totiž odpustit poznámku, že propagace asi trochu zaspala.

—mi—



Na snímku Milana Loskota nejúspěšnější účastník turnaje F. Sokol.

TIP NA VÝLET: Přes Sýkoř

Není asi nikdo, komu by nedokázala učarovat Českomoravská vysočina správně se prý má uvádět vrchovina). Ani si však neuvědomíme, že kousek té typické krajiny, i když malý, máme téměř na dosah od našeho města. Je to v nejvyšší položené oblasti Tišnovska — v okolí Sýkoře. A tam jsme se tentokrát vydali.

Jako východisko výletu jsme si vybrali Brumov. Z Brumova vyjdeme po silnici k Osikám. Po cestě s několikrát zastavíme a ohlédneme se na Brumov i jeho okolí. Na druhé straně údolí, těsně u lesa, si povšimneme i pionýrského tábora, kde každoročně tráví své prázdniny mnoho tišnovských dětí. Vzdálenost mezi oběma obcemi není velká, a tak cesta netrvá dlouho.

Na pokraji Osik odbočíme vpravo po silnici, která nás vyvede z obce. Zde si však připomeneme, jaké povinnosti měli v minulosti obyvatelé, když obec patřila k lomnickému panství. Václav Oharek ve své části Vlastivědy moravské — Tišnovský okres píše:

„Ženské měly povinnost koudelnou, předly koudel neb len pro vrchnost. Když toho nebylo neb přestalo, nahrazeno od mužských kácením a štípáním dřeva v lese (1—3 sáhy). Kdo se chtěl ženiti, musil robotovati 13 dní. Dvakrát týdně směl každý v panských lesích sbírati roští neb suchary; za

to měl ročně 14 dní roboty. Od 1. května do sv. Václava směly ženské choditi 3 krát týdně na trávu do panských lesů za robotu ročně 20 dní. Každý sedlák dával vrchnosti ročně 20 vajec. Výbavy platil sedlák 65 zl., domkář 30 zl. Desátku dával každý sedlák desátý mandel obilí, kuře, 1/2 mázu přepuštěného másla."

Z Osik půjdeme po lesní silnici až se dostaneme na křižovatku se žlutou turistickou značkou. Křižovatka je označena jako Sýkořský les, jsou zde i turistické směrovky, stolek s lavičkou, takže ji nemůžeme přehlédnout.

Odtud nás povede žlutá značka. Nejprve dojdeme k myslivně Pod Sýkořem. Těsně před myslivnou odbočuje cesta na vrchol Sýkoře. Na vrcholu je televizní retranslační věž, která je vidět i z Tišnova a je samozřejmě nepřístupná. Jinak je vrchol zalesněný, takže neposkytuje žádný výhled. Ten se však nabízí již kousek pod myslivnou a velký kus další cesty, která nás vede kolem Synalova, nejdříve však kolem jeho části nazvané Kopaniny. A právě tato část cesty mnohému připomene putování po Vysočině. Vždyť se také pohybuje těsně pod vrstevnicí 700 m. Odtud také již cesta prudce klesá k cíli naší cesty, který je v Lomnici. Před Lomnicí ještě projdeme kolem střediska místního JZD Podhorácko a výlet ukončíme na lomnickém náměstí. Pokud jsou síly a hlavně chuť, je možné pokračovat po modré až do Tišnova. Je to 6,5 km a tuto trasu jsme již popsali.

Výlet z Brumova do Lomnice patří mezi ty kratší, je celkem 8,5 km, (křižovatka Sýkořský les 2,5 km, Pod Synalovem 6 km). Překonané převýšení je asi 200 m, ale je tak rozložené, že to ani není znát.

—ok—

OZNÁMENÍ

Odbor kultury ONV Brno-venkov vydal v březnu roku 1948 pokyn, kterým se upravuje vztah národních výborů ke kácení stromů na lesní půdě:

1. Rozhodnutí o kácení stromů může vydat pouze ONV Brno-venkov, odbor kultury na základě žádosti majitele stromu. Formuláře žádosti má k dispozici odbor výstavby MěstNV v Tišnově.
2. Žádosti zasílá majitel stromu na ONV Brno-venkov, odbor kultury, nám. Rudé armády 6 — 601 70 Brno, který v období vegetace strom prohlédne a určí způsob využití získaného místa.
3. Žádosti předkládají:
   — občané — pro stromy ve svých zahradách, sadech, pozemcích
   — podniky a organizace — pro stromy v areálech podniků a na plochách jimi užívaných či spravovaných
4. Městský národní výbor nemá pravomoc rozhodovat o kácení stromů a to ani v případě, že se jedná o obměnu.

PŘEDPLATITELŮM

Žádáme předplatitele, aby změny adres sdělovali písemně přímo redakci, ne pouze sdělením na rubu složenky pro účtárnu.

Zabráníte tím těžkostem při distribuci.

Red.

Půjčovní doba v městské lidové knihovně

pro dospělé:
po, st 8-11, út, st, pá 13-18

pro mládež:
po, st 12-17

Pobočky:

Tišnov II pá 15.30-18.30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička po 16-20
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16.30-19.30
Železné pá 16.30-19.30

LETNÍ KINO TIŠNOV

Pátek 1., sobota 2., neděle 3., pondělí 4. 6. — 21 hodin
● **EXCALIBUR**
Mytologická pověst o nadpřirozené síle čarovného meče krále Artuše. Anglický barevný film.
Vstupné 8 Kčs

Úterý 5. 6. — 21 hodin
● **PŘÍZRAK LÁSKY**
Italský barevný film v českém znění. V hlavních rolích Romy Schneiderová a Marcelo Mastroianni.
Vstupné 6 Kčs

Čtvrtek 7. 6. — 21 hodin
● **VŮNĚ PSÍ SRSTI**
Polský barevný film.
Vtupné 6 Kčs

Pátek 8., sobota 9., neděle 10. 6.—21 hodin
● **ŠPINAVÁ ZÁLEŽITOST**
Francouzský barevný film v českém znění. V hlavních rolích Marléne Jobertová a Victor Lanoux.
Vstupné 6 Kčs

Pondělí 11., úterý 12. 6. — 21 hodin
● **TISÍCROČNÁ VČELA**
Kronika slovenského města podle románu Petera Jaroše.
Vstupné 10 Kčs

Čtvrtek 14. 6. — 21 hodin
● **ZVLÁŠTNÍ DEN**
Italský barevný film. V hlavních rolích Marcello Mastroianni a Sophie Lorenová.
Vstupné 6 Kčs

Pátek 15., sobota 16., neděle 17., pondělí 18. 6. — 21.30 hodin
● **HOOPER**
Burt Reynolds v roli slavného filmového kaskadéra. Americký barevný
Vstupné 8 Kčs

film.
Úterý 19. 6. — 21.30 hodin
● **SBOHEM, BRAZILIE!**
Sestup, pád a nečekaný úspěch komediantské skupiny. Brazilský film.
Vstupné 6 Kčs

Čtvrtek 21. 6. — 21.30 hodin
PASÁČEK Z DOLINY
Český film na motivy románu Ladislava Fukse. Beskydské pastorále ze světa dětské fantazie a tvrdé životní reality.
Vstupné 6 Kčs

Pátek 22., sobota 23., neděle 24. — 21.30 hodin
● **ANDĚL S ĎÁBLEM V TĚLE**
Nediskrétní komedie z diskrétního života. Český barevný film.
Vstupné 6 Kčs

Úterý 26. 6. — 21.30 hodin
MEXIKO V PLAMENECH — RUDÉ ZVONY
Film byl na XXIII. MFF v Karlových Varech 1982 vyznamenán Velkou cenou — Křišťálovým glóbusem. Franco Nero a Ursula Anderssová v hlavních rolích sovětského barevného filmu v českém znění.
Vstupné 6 Kčs

Čtvrtek 28. 6. — 21.30 hodin
KLUK ZA DVĚ PĚTKY
První melouch ... první láska ... Český barevný film.
Vstupné 6 Kčs

Pátek 29., sobota 30. 6., neděle 1., pondělí 2. 7. — 21.30 hodin
TRUMFOVÉ ESO (širokoúhlý)
Nesmiřitelný boj s nebezpečnými pistolníky a falešnými hráči. Bud Spencer v hlavní roli italského barevného filmu v českém znění.
Vstupné 10 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

Neděle 3. 6. — 9.30 hodin
4 : 0 PRO TÁNIČKU
Sovětský barevný film v českém znění.

Neděle 10. 6. — 9.30 hodin
MALÝ MUCK
Barevný film NDR v českém znění.

Neděle 17. 6. — 9.30 hodin
SLAVÍKŮV SVÁTEK
Sovětský barevný film v českém znění.

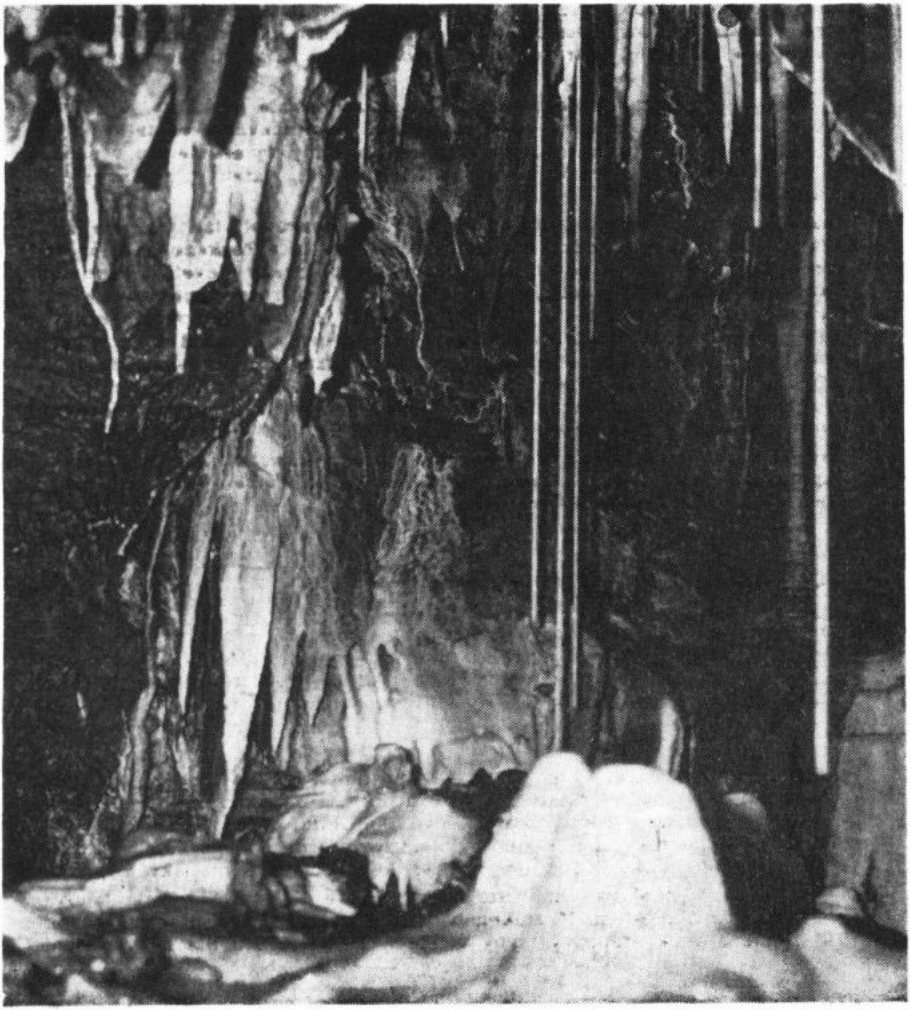
Neděle 24. 6. — 9.30 hodin
MARTIN A ČERVENÉ SKLÍČKO
Český barevný film.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov
Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice — 8212-84 — 456.12/84-Lá 119

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV a MěV KSČ V TIŠNOVĚ

ČERVENEC — SRPEN 1984 Ročník XV číslo 7—8



ODKAZ HRDINŮ NAPLNÍME PRACÍ

Léta nacistické okupace prokázala pravdivost slov Klementa Gottwalda, že „dějiny českého a slovenského národa nekončí 14. a 15. březnem". Náš lid se po celých šest let okupace nikdy nesmířil s fašistickým terorem. V čele s komunisty vedl nesmiřitelný zápas za národní svobodu, za státní samostatnost.

Jednou z nejvýznamnějších a nejmasovějších součástí československého odboje bylo bezesporu Slovenské národní povstání, které ukázalo, že mu nejde jen o omezené národní zájmy, ale současně i o hluboké politické a sociální změny.

SNP bylo velkým lidovým revolučním vástoupením, jež důsledně spojovalo vlastenecké cíle s internacionalismem. Patří k nejmohutnějším protifašistickým akcím v Evropě a k nejslavnějším kapitolám našich novodobých dějin.

Na cestě k socialismu jsme museli překonávat nemalé překážky. V zájmu dalšího rozvoje však musíme ještě rozhodněji odstraňovat nedostatky, kterými dosud trpíme, nesmiřovat se s lhostejností či formalismem a vyžadovat ode všech, od shora dolů, co nejodpovědnější vztah k povinnostem a úkolům.

Na cestě k socialismu jsme museli překonávat nemalé překážky. V zájmu dalšího rozvoje však musíme ještě rozhodněji odstraňovat nedostatky, kterými dosud trpíme, nesmiřovat se s lhostejností či formalismem a vyžadovat ode všech, od shora dolů, co nejodpovědnější vztah k povinnostem a úkolům.

I nadále platí a bude platit — jak budeme pracovat, tak budeme žít. SNP bylo začátkem národní a demokratické revoluce českého lidu, která vyvrcholila Květnovým povstáním. Osvobozením Prahy Sovětská armáda přinesla našemu lidu svobodu a právě v příštím roce vzpomeneme již čtyřicet let od této události. ÚV KSČ na svém 10. zasedání přijalo Provolání, v němž vyzývá dělníky, rolníky, inteligenci a mládež k rozvinutí socialistické soutěže na počest 40. výročí osvobození. „Očekáváme, že toto výročí se stane novým podnětem k dalšímu zvelebování obcí a měst, ke zlepšování životního prostředí, k plnění volebních programů Národní fronty", praví se v Provolání.

I my, Tišnovští a občané z okolních obcí, jsme zajedno s tímto Provoláním a spolu se všemi mirumilovnými lidmi na celém světě jsme rozhodnuti učinit vše pro zabezpečení míru!

(ula)

TIŠNOV DO ROKU 2000

V dnešních a dalších vydáních Tišnovska se seznámíme s významným dokumentem, který nedávno schválilo plenární zasedání MěstNV v Tišnově. Koncepce rozvoje města Tišnova na období 1938—1995 a po roce 1995 je materiálem, který shrnuje současný stav vybavenosti našeho města a formuluje potřeby z hlediska dnešní, ale i s pohledem do budoucna nejméně dvou pětiletek.

Plnění záměrů MěstNV, které schválili poslanci, je závislé též na řadě skutečností, jež mohou příznivě ovlivňovat další rozvoj našeho města. Mezi ně patří podmínky finační, materiálové, kapacitní a v neposlední řadě spolupráce s podniky a nakonec i iniciativa všech občanů, kteří mohou výrazným brigádnickým podílem přispět k plnění budovatelských plánů.

Tišnov je v podstatě městem historickým. Již ve 13. století bývalá trhová ves je nazývána městem. Mezníkem v jeho pozvolném vývoji se stává rok 1948 zejména však etapa výstavby v letech 1963—1970 a hlavně v období

po roce 1971. Období od roku 1971 bylo z hlediska investiční výstavby mimořádně úspěšné. Pouze za období 1976—80 bylo v akci Z vytvořeno dílo v hodnotě 17 miliónů Kčs při finančním nákladu necelých 12 mil. Kčs. Připomeňme si jen část akcí vybudovaných v posledním období v akci Z: domov soustředěné pečovatelské služby, prodejna zeleniny a pošta na sídlišti Pod Klucaninou, sauna, lisovna ovoce, MŠ v ulici Na rybníčku, společenská místnost Pod Klucaninou atd.

Podle materiálů, zpracovaných z podkladů revize ÚPNSÚ Tišnov na základě práce Stavoprojektu Brno v roce 1983 je předpokládaný vývoj počtu obyvatel ve středisku osídlení místního významu Tišnov následující:

	stav r. 1980	návrh r. 2000
adm. obec Tišnov	13 409	16 100
Čebín	1 564	1 550
Drásov	1 116	1 150
Malhostovice	717	700
Nuzířov	171	100
Skalička	131	50
Všechovice	208	150
Celkem	13 409	19 800
Středisko osídlení obvodního významu Tišnov		
S O M V Tišnov	17 316	19 800
(z toho jádro)	10 703	13 800
S O M V Deblín	2 329	1 900
(z toho jádro)	1 035	1 050
S O M V Vev. Bítýška	4 409	4 200
(z toho jádro)	2 755	2 800
celkem S O O V:	24 054	25 900
Ostatní střediska místního významu zájmového území:		
S O M V Lomnice	3 703	2 900
(z toho jádro)	1 050	1 100
S O M V Dol. Loučky	3 884	2 400
(z toho jádro)	948	1 000
S O M V Doubravník	1 686	1 400
(z toho jádro)	840	800
zájmové území celkem:	33 327	32 600

Vybavenost města Tišnova včetně integrovaných obcí

Součástí nutné vybavenosti města je tzv. technická vybavenost, do které patří zařízení zajišťující nezbytné potřeby obyvatelstva po stránce zásobování pitnou vodou, el. energií, likvidace odpadních vod, plyn apod.

Celkový přítok pitné vody pro město ze čtyř převaděčů činí cca 32 l/sec, přičemž se jeví deficit 15 l/sec. V případě realizace postupné výměny rozvodů starších 40 let bude zapotřebí vybudovat v Tišnově II hydroforovou stanici. Město má vybudovanou mechanickobiologickou čistírnu odpadních vod v k. ú. Březina. Výhledově je nutné její kapacitu rozšířit. Délka kanalizační sítě činí 32 kilometrů. Celkem je zde provedeno 93 plynovodních přípojek organizací a podniků a 267 přípojek do rodinných domků. Poža-

davek výhledu do roku 1995 uvažuje s úplnou plynofikací, tzn. s 1 385 plynovodními přípojkami včetně plynofikace v Předklášteří. Na 105 ulicích města se nachází celkem 34 546 m místních komunikací s devíti mostními objekty.

Občanská vybavenost

MěNV je umístěn v historické budově v nevyhovujících podmínkách. Je proto nutné řešit dostavbu provozní budovy a stávající objekt využít pro jiné účely (aktivy, výstavky, muzejnictví). Pro OO VB se upravuje budova na Majorově ulici. Nevyhovující poštu 666 01 je nutno řešit výstavbou centrální budovy spolu s telekomunikačním zařízením. Rovněž pošta v Tišnově II je nevyhovující.

Spořitelna prostorově nevyhovuje požadavkům. Geodézie bude přemístěna do náhradních prostor. Obvodní báňský úřad je umístěn v objektu OPS na nám. Komenského. Provozní zařízení VPÚ na Gottwaldově ulici neodpovídá potřebám.

Zhodnocení a výhled školských zařízení

Nyní je v provozu 8 MŠ (z toho jedna v Lomničce) s kapacitou pro 545 dětí. V Hradčanech a Štěpánovicích jsou navíc dvě MŠ s polodenním provozem. Technický stav a provozní vybavení je na různém stupni. V mnohých bude nutná oprava střech, sklepů, nátěrů apod.

ZŠ jsou tři a jedna s prvním stupněm. Nyní již můžeme hovořit o uspokojivé situaci, pokud jde o vyučovací prostory. Hlavní nedostatky jsou v neúplné kompletnosti zařízení z hlediska potřeb výchovného procesu s výjimkou nové ZŠ. Naprosto nevyhovující podmínky pro školní družinu má ZŠ Smíškova. Často chybějí pionýrské klubovny. Ve výhledu je vybudování školního bazénu u ZŠ 28. října.

Zvláštní škole internátní chybí školní dílny.

Jediná kompletní LŠU v okrese se 13 třídami nemá vlastní budovu. Bude nutno neodkladně rekonstruovat zakoupený objekt na Dvořáčkově ulici pro účely LŠU.

Zdravotnické a sociální služby

Poliklinika je rozdělena na 7 obvodů, každý má asi 3000 obyvatel. Jesle MěNV se adaptují. Počet míst v jeslích města je nedostačující. Byl zřízen prodej léků bez receptu, což zamezí pomalému vydávání léků. Zubní oddělení poskytuje péči 20 971 osobám. Místnost klubu důchodců je tmavá a vlhká. Činnost by mohla být ještě bohatší, kdyby byl klub v jiném prostředí. V domě soustředěné pečovatelské služby žije 24 našich spoluobčanů. Zájem o pobyt zde převyšuje možnosti.

Tělovýchova a sport

Úkoly základní tělesné výchovy zajišťují TJ Baník Tišnov s 1 300 členy, TJ Sokol a Svazarm. I přes zlepšené podmínky má ještě Tišnov nedostatky v zařízení i vybavení tělocvičen. Chybí zde komplexní sportovní stadión, velmi citelně chybí krytý plavecký bazén. Je nutné sledovat vybudování dětského sportovního hřiště v každém obvodu, což nemá OV č. 3 a 5.

Veřejné stravování a ubytování

Stav restaurace a hotelu Květnice je po GO uspokojující. Venkovní stav objektu U nádraží je havarijní, ani provozní a stavební stav zde nevyhovuje. Restaurace na Brněnské je v asanačním pásmu bez termínu udání. V Chaloupkách se uvažuje s celkovou adaptací v 8. pětiletce. Ostatní restaurační zařízení mají stav vyhovující.

Distribuce - obchod

Prodejna na Komenského nám. (Panský dům) — po stránce provozní má nevyhovující podmínky. Uvažuje se o jejím zrušení a přestavbě pro jiné účely. Na Jungmannově ulici je v havarijním stavu. Po výstavbě nové velkoprodejny bude zrušena, stejně jako lahůdky na Janáčkově ulici a prodejna masa na Dvořáčkově ul. Na Dvořákově ul. budou rozšířeny prodejní plochy. Na Horově je nutné dořešit skladové prostory prodejna masa v Tišnově II je nevyhovující, ostatní prodejny odpovídají požadavkům.

Drogerie nevyhovuje požadavkům širokosortimentní prodejny drogistického zboží. Nutná specializace prodeje a výstavba nového zařízení. Drogerie v Tišnově II je vyhovující. Elektro — nutná výstavba nového zařízení. Kovomat se nachází v asanačním pásmu. Nutná nová výstavba s možností sdružení do velkoprodejny Domácích potřeb. Nutná je výstavba hraček — — sport, papírnictví, prodejny nábytku Dřevodělu. Doporučeno obnovit vlečku do prodejny stavebnin. Kniha plošně neodpovídá potřebám kulturního prodeje. Klenoty — řešit v rámci Domu služeb. Mototechna se nachází v přestavbovém plánu města. Nutno řešit např. formou sdružených prodejen. Nábytek — řešit samostatný sklad nábytku. Prodejna kožichů je v asanačním pásmu. Zelenina na Komenského nám. — nutné rozšíření do sousedního objektu. Zelenina na Janáčkově — v případě přestavby obchodu na Komenského se nabízí možnost jejího zrušení. Prodejna v Tišnově II nevyhovuje. Doporučeno řešit v rámci centra Tišnova II. Ostatní prodejny jsou vyhovující.

(pokračování příště)

LETNÍ AKTIVITA MLÁDEŽE

Komise pro mládež a tělesnou výchovu projednala v květnu za účasti místopředsedů tělovýchovných jednot, Svazarmu, rybářů, požárníků, skupinových vedoucích PO SSM, předsedů OV velkých sídlišť Květnice, Klucanina, Humpolka a poslanců OV integrovaných obcí plán činnosti „Letní aktivity mládeže". Ve sloučených obcích Hradčany, Štěpánovice, Lomnička, Šerkovice, Železné a Jamné se bude kromě TJ Sokol podílet na akcích letní aktivity také Svaz žen, Požárníci a jiné organizace NF.

Pro děti a mládež našeho města budou v provozu letní tábory Brumov Vickov, Skryje, Prudká, Oslava, Veselí, kde se budou turnusy střídat. Kromě pevných táborů bude uspořádáno několik putovních táborů vedených PO SSM a odborem turistiky. Jsou zajištěny vycházky oddílů PO do okolí Tišnova a zájezdy k rybníkům Vysočiny. Na koupalištích bude probíhat výcvik a zdokonalení v plavání. V tělovýchovných jednotách a některých ZŠ budou během prázdnin otevřena sportovní hřiště pro neorganizovanou mládež. Občanské výbory sídlišť pod Květnicí, Humpolka a pod Klucaninou uspořádají pro děti soutěže v minifotbalu, nohejbalu, vybíjené, odbíjené, závodech zručnosti a jiné zajímavosti včetně pálení táboráků a nezbytných písniček za doprovodu kytary. Tyto večery mají již svoji tradici.

Naše největší tělovýchovná jednota Baník Tišnov uspořádá turnaj mládeže a dorostu v tenisu, turnaj žáků kopané a soutěž fotbalové abecedy. Další soutěže, výlety a vycházky zajistí Sokol Předklášteří, Sokol Hradany, Sokol Lomnička, Sokol Štěpánovice, Sokol Šerkovice, Sokol Železné. Svaz požární ochrany bude pořádat prostřednictvím svých sborů soutěže pro mládež s požární tématikou. Organizace Svazarmu uspořádá soutěže ve střelbě, radiové orientační závody, ukázky modelářů a psovodů, které budou současně náborem mládeže. Sportovní oddíly budou plnit podmínky odznaku PPOV na hřištích TJ a v Tišnově u ZŠ Smíškova. Také Svaz rybářů se zapojí uspořádáním závodů pro mládež, která je velice populární. Ve sloučených obcích proběhnou akce „Po stopách part. oddílu JERMAK" a vycházka „Partyzánské stezky."

OV uspořádají filmová představení pro mládež.

V neposlední řadě je nutno uvést pomoc při budování města v akci „Z", kde mládež pomůže při výstavbě hřiště u sokolovny Tišnov, dokončování umělého lyžařského svahu na Klínku, výstavbě areálu Svazarmu u koupaliště a především při budování a úpravě dětských a sportovních hřišť v obvodech občanských výborů. V průběhu prázdnin proběhne ještě celá řada zde neuvedených zajímavostí a každý, kdo má zájem, najde náplň pro své záliby a účelné strávení volného času.

Tomáš Knecht

Z DENÍKU VEŘEJNÉ BEZPEČNOSTI

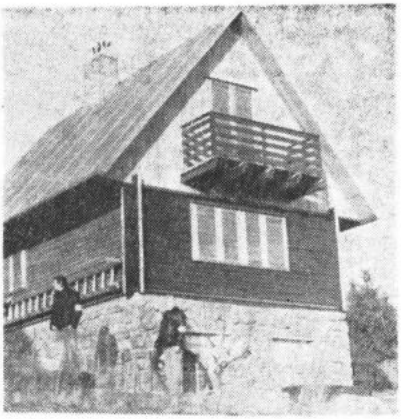
Nezvaní hosté

Dne 27. 3. 1984 v dopoledních hodinách bylo na obvodním oddělení VB Tišnov hlášeno vloupání do rekreační chaty. Příslušník stálé služby, který oznámení přebíral, netušil, kolik práce na základě tohoto oznámení ještě příslušníky obvodního oddělení VB Tišnov čeká. Na místě vloupání bylo prováděno ohledání místa činu, zajišťování stop a fotodokumentace. Zde se také zjistilo, že vstupní otvor, který si pachatel udělal pro vniknutí do chaty je poměrně malý, což by odpovídalo tomu, že pachatelem uvedeného vloupání bude osoba velmi malá a nebo nějaké děti. Na chatě zanechal pachatel značný nepořádek a odcizil tranzistorové rádio a dalekohled. Ještě téhož dne však bylo hlášeno další vloupání do rekreační chaty, kde rovněž pachatel zanechal značný nepořádek a odcizil zde zase věci jako rádio, dalekohled a nějaké nože. Na chatě však zanechal spoustu jiných věcí — oděvních svršků, nože, vzduchovku a další, které majitel označil za cizí věci a uvedl, že tyto věci nikdy nevlastnil. Na místech činu byly zajištěny trasologické i daktyloskopické stopy a vyšetřování se rozjelo na plné obrátky. Příslušníci začali prověřovat osoby, které již v minulosti podobnou trestnou činnost prováděly, a dále se začali zajímat o osoby, které byly vedeny v pátrání a nebyl znám jejich pobyt.

Další dny však bylo hlášeno vloupání do rekreačních chat v jiné části obvodu obvodního oddělení BV, kde opět byly nalezeny cizí věci a byla odcizena tranzistorová rádia, dalekohledy, potraviny, vzduchovky. Na všech chatách pachatel zanechal opět jako na předešlých značný nepořádek a mnoho věcí úmyslně zničil. Majitelé chat proklínali neznámého pachatele a slibovali mu krutou pomstu, neboť věci, které chovali jako různé suvenýry byly pachatelem bezdůvodně ničeny. Také tranzistorová rádia, která byla odcizena na některých chatách, byla nalezena zase u jiných chat zcela zničena, neboť neznámý pachatel, když zjistil, že rádio již nehrje, zničil je tím, že je rozšlapal.

Vzhledem k takto rozsáhlé trestné činnosti byly organizovány pátrací akce v celém obvodu ve všech chatařských oblastech. Při akcích byly zjištěny další vyloupené rekreační chaty, a proto byli zjišťováni majitelé, kteří byli vyrozumíváni, aby se dostavili na VB Tišnov, a byla prováděna dokumentace uvedené trestné činnosti. Zde teprve příslušníci zjišťovali, jak jsou někteří majitelé chat nepořádní, neboť na chatách měli ještě stará čísla popisná, i když již dávno bylo provedeno přečíslování. Tím se stávalo, že na VB se dostavili majitelé chat, kteří však vloupání provedeno neměli, a praví postižení se nedostavovali. Odstranění těchto nedorozumění vyžadovalo spoustu mravenčí a usilovné práce příslušníků VB. Dnem i nocí byly hlídky příslušníků VB a členů PS VB v chatařských oblastech, avšak pachateli se zatím dařilo unikat. Na Obvodním oddělení VB Tišnov se hromadily kopy zajištěných věcí, které pachatel zanechal na některých místech činu, a nebyl dosud znám jejich majitel. Byly to desítky nožů, oděvů, obuvi, radiopřijímačů, které však byly zničeny, dalekohledů, vzduchovek, vzduchových pistolí a jiných věcí.

Dne 4. 4. 1984 byla od ranních hodin organizována pátrací akce v chatařské oblasti Sentice—Hradčany a v chatařské oblasti Březina. Příslušníci zařazení do této akce provedli kontrolu chatařské oblasti Hradčany—Sentice a přesunuli se do svahů kolem obce Březina, kde rovněž propátrávali terén, každou jednotlivou chatu, každý výmol a v lesnatém terénu každou houštinu či krmelec. Kolem 11 hod. uslyšel velitel hlídky podivné zvuky, které se podobaly páčení okenice. Proto ihned podle zvuku zaměřil pátrací skupinu do uvedených míst a zde zadržel dva mladíky, kteří se pokoušeli vniknout do chaty vypáčením okenice a rozbitím skleněné výplně okna. Mladíci byli vystrojeni ve starých oděvech, na nohou měli boty zv. kanady, opásáni opasky a vyzbrojeni několika dýkami a noži a vzduchovými pistolemi. Velitel hlídky přivolal pomocí radiostanice služební vozidla, které odvezlo oba zadržené mladíky na obvodní oddělení VB Tišnov. Pátrací skupina však pokračovala v dalším propátrávání terénu, což se později ukázalo jako velice správné rozhodnutí. Asi za 30 minut byli v dalším úseku chatařské oblasti zadrženi dva mladíci, vystrojeni podobně jako dva již zadržení podezřelí. Také oni byli převezeni na OO VB Tišnov. Zde při vyšetřování vyšlo najevo, že se jedná o mladíky ve stáří 16—17 let, kteří uprchli z dětského výchovného ústavu na okrese Přerov a po dobu tří týdnů páchali cestou trestnou činnost. Jen v obvodu obvodního oddělení VB Tišnov provedli všichni společně vloupání do 42 rekreačních chat. Zadržením jim bylo znemožněno pokračovat v trestné činnosti a nyní čekají na zasloužený trest.



Při kontrole v chatové oblasti pomáhají příslušníkům VB členové pomocné stráže.

Za pomoc při prováděných pátracích akcích patří poděkování všem občanům, kteří poskytovali příslušníkům SNB informace k výskytu a pohybu podezřelých osob a tím se zasloužili o zdárný průběh pátracích akcí.

por. Řehka



Snímkem Milana Loskota vás zveme na brigádu do svazarmovského areálu u koupaliště. Přijďte pomoci i vy!

DALŠÍ SMYČCOVÁ HODINA

se k Roku české hudby uskutečnila v úterý 22. května v sále LŠU. Na programu byly skladby českých autorů V. J. Novotného, J. Nešvery, Ant. Dvořáka, F. Drdly a O. Ševčíka. Přednesli je M. Hron a Zd. Dostál (housle) a J. Kubínek (viola). Skladby pro housle a klavír nastudovali M. Hron a M. Kučerová.

Program přispěl k oživení tišnovského kulturního života.

Bc

TIŠNOV NA FILMOVÉM PÁSKU

Tiše a zcela nenápadně již řadu let vzniká filmové svědectví o Tišnově a jeho okolí. Na celuloidovém pásku jsou zachyceny chvíle všední i svátteční ze života občanů našeho města. Oslavy májových dnů, dokumentace z výstavby, šerkovická hájenka, městská spartakiáda, otevření nové školy... Celá řada filmů, z nichž mnohé se již staly cenným historickým dokumentem. Vznikají také filmové medailónky umělců našeho regionu. Záběry z výstavy nedávno zesnulého zasl. umělce Aloise Lukáška jsou dnes již unikátní.

Rozsvítí se ostrá světla a ozve se zvuk kamery. A za ní najdete vždy stejného člověka. Dalibora Tikovského, jehož zásluhou všechny tyto filmy vznikají. Kameraman, scénárista, režisér, střihač, zvukař, klapka — vše v jedné osobě. O tom, že tuto práci dělá dobře, svědčí celá řada ocenění. V roce 1976 za film Medailón to byla první cena v soutěži okresní a 3 cena v krajské; roku 1978 získává 2. cenu za film Josef Jambor, 3. cenu za film Synteza a největší úspěch mu přinesl film Křídla, za který na celostátní soutěži ARS filmu obdržel 3. cenu. Práci D. Tikovského ocenil v roce 1980 též odbor kultury Jihomoravského KNV čestným uznáním, které obdržel u příležitosti Dne pracovníků v kultuře za „dlouholetou, angažovanou a obětavou práci a činnost v oblasti kultury".



Zásluhou Dalibora Tikovského vznikla nejen celá řada filmů, ale také dokumentárních i reportérských fotografií ze života našeho města, které byly otištěny v celé řadě deníků a časopisů, s nimiž autor spolupracuje.

Filmování, to není jenom talent a nadšení, ale především spousta času, který tento koníček vyžaduje. Často se Dalibor vrací do Tišnova třeba uprostřed víkendu, aby natočil pár záběrů. A tak se na vás z filmu usmívá zasl. umělec Miroslav Horníček na sídlišti pod Klucaninou, spisovatel Vlad. Thiele a celá řada dalších; některé jeho filmy byly odvysílány též televizí, se kterou v počátcích práce brněnského studia spolupracoval.

A co říci závěrem tohoto povídání? Snad jen to, že Dalibor Tikovský, tento nadšený filmař a fotograf, který odvedl kus poctivé práce, oslaví tento měsíc padesátku. A tak do té druhé především zdraví a ještě hodně metrů dobrých filmů.

Miroslav Pavlík

A LÉTA BĚŽÍ . . .

na štěstí všem stejně, neúprosně, někdy s falešným zdáním pomalejšího, někdy rychlejšího tempa. Někdy si přejeme čas zastavit, někdy zrychlit tempo, abychom byli dříve v cíli události touženě očekávané. Jedni se těší, že půjdou na vítání vnuka či vnučky, jiní, že půjdou na svou svatbu nebo někoho blízkého. Existují však také milovníky života,

které sice nemívají onen lesk, veselí a nezbytný stůl hojnosti a přece stojí za to, aby se jich vzpomenulo důstojným způsobem. Jde o jubilejní výročí sňatků, tzv. zlatých či platinových svateb.

SPOZ při MěNV v Tišnově umožňuje těmto šťastným manželským dvojicím prožít a zopakovat si onen pocit štěstí před 50 či více lety. Samozřejmě ,že dnes poněkud v jiných prostorách, obdařeni vráskami, obohacení zkušenostmi, s prověřenou láskou.

Obřadní prostory, které byly v posledních letech renovovány částkou více než 80 000 Kčs, budou jistě důstojným místem k vaší společné oslavě.

Poněvadž není možné ze strany MěNV zjišťovat takovéto jubilanty, žádáme proto rodinné příslušníky nebo občany, kteří o nich ví, aby je nahlásili MěNV — SPOZ v Tišnově. Po vzájemné dohodě s oslavenci je možné uskutečnit důstojný obřad i s patřičným darem od MěNV.

Přijďte! Budete jistě spokojeni a prožijete alespoň chvilku radosti a štěstí.

RaK

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v těchto měsících dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenosti a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

1. 7. **Markéta Strážnická,** Leninova 1625
14. 7. **Marie Růžičková,** Klášterská 1570
19. 7. **Ladislav Špaček,** Hornická 951
21. 7. **Anna Keprtová,** Osvobození 1658
21. 7. **Jaroslav Žák,** Halasova 993
2. 8. **Emílie Pokorná,** Železné 57
8. 8. **Helena Malá,** Na nové 277
8. 8. **Helena Přikrylová,** Fučíkova 1247
12. 8. **Marie Wasserbauerová,** Riegrova 389
12. 8. **Josef Kružík,** Palackého 1045
13. 8. **Libuše Matoušková,** B. Němcové 1158
19. 8. **Zdeňka Bártová,** Železné 9
25. 8. **Františka Valenová,** Majorova 401
27. 8. **Filomena Klimešová,** Brněnská 4

75 let se dožívají:

5. 7. **Josefa Martinková,** Štěpánovice 84
16. 7. **Josef Hauser,** Drbalova 850
16. 7. **Aloisie Hoblová,** Králova 1679
17. 7. **Milada Životská,** Švermova 1642
31. 7. **Marie Jindřichová,** Klášterská 355
2. 8. **Ladislav Bárta,** nám. Míru 114
2. 8. **Marie Divišová,** nám. Míru 346
4. 8. **Františka Zahradníková,** Nerudova 478
10. 8. **Milada Kornefeldová,** Leninova 1624
15. 8. **Josef Růžička,** Klášterská 1570
22. 8. **Vojtěch Zdražil,** Komenského 1099
31. 8. **Růžena Procházková,** Těsnohlídkova 935

80. a vyšší narozeniny oslaví:

2. 7. **Marie Šikulová,** Jungmannova 79. Dožívá se 86 roků.
2. 7. **František Běluša,** Husova 749. Dožívá se 83 roků.
3. 7. **Ludmila Brauerová,** Porta coeli 1001. Dožívá se 84 roků.
4. 7. **Božena Musilová,** Hradčany 81. Dožívá se 85 roků.
4. 7. **Pavla Krolopová,** Jungmannova 70. Dožívá se 83 roků.
4. 7. **Marie Odehnalová,** Lomnička 12. Dožívá se 80 roků.
5. 7. **Anna Malásková,** Hornická 901. Dožívá se 83 roků.
6. 7. **Růžena Klátilová,** Palackého 1024. Dožívá se 80 roků.
7. 7. **Marie Čermáková,** Husova 474. Dožívá se 91 roků.
7. 7. **Anna Závišková,** Mlýnská 337. Dožívá se 86 roků.
8. 7. **Emilie Maternová,** Dvořákova 698. Dožívá se 87 roků.

8. 7. **Anna Musilová,** Dobrovského 502. Dožívá se 80 roků.
9. 7. **Marie Machová,** Za mlýnem 294. Dožívá se 89 roků.
9. 7. **Anežka Lehmannová,** Porta coeli 1001. Dožívá se 82 roků.
10. 7. **Amálie Jůzová,** Fučíkova 1315. Dožívá se 81 roků.
14. 7. **Jaroslav Kočka,** Družstevní 552. Dožívá se 87 roků.
17. 7. **Leopoldina Matalová,** Hájek 2. Dožívá se 82 roků.
19. 7. **Marie Straková,** Za mlýnem 306. Dožívá se 87 roků.
20. 7. **Anna Salajková,** Smetanova 607. Dožívá se 82 roků.
27. 7. **František Dvořák,** Víska 1147. Dožívá se 90 roků.
20. 7. **Emílie Dvořáková,** Hanákova 424. Dožívá se 81 roků.
21. 7. **Josef Ambrož,** Komenského 1120. Dožívá se 91 roků.
21. 7. **Miroslav Drbal,** Halasova 996. Dožívá se 84 roků.
22. 7. **Ondřej Voda,** Riegrova 302. Dožívá se 88 roků.
24. 7. **Alois Mašek,** Ondřejova 1093. Dožívá se 88 roků.
25. 7. **Anna Palečková,** Na mlékárně 255. Dožívá se 82 roků.
26. 7. **Anna Komprsová,** Družstevní 532. Dožívá se 86 roků.
26. 7. **Antonín Pokorný,** Brněnská 157. Dožívá se 83 roků.
27. 7. **Helena Vančurová,** Rudé armády 800. Dožívá se 85 roků.
28. 7. **František Nikodém,** Jamborova 939. Dožívá se 81 roků.

1. 8. **Františka Dvořáková,** Štěpánovice 36. Dožívá se 88 roků.
4. 8. **Růžena Králíková,** Fučíkova 1239. Dožívá se 84 roků.
4. 8. **Marie Haasová,** Jungmannova 753. Dožívá se 82 roků.
7. 8. **Marie Adamcová,** Kukýrna 44. Dožívá se 91 roků.
7. 8. **Bohuslava Továrková,** Králova 1669. Dožívá se 86 roků.
7. 8. **František Kubíček,** Tyršova 403. Dožívá se 80 roků.
8. 8. **Ludmila Křivanová,** Trnec 657. Dožívá se 85 roků.
10. 8. **Filoména Dozbabová,** Králova 1674. Dožívá se 84 roků.
10. 8. **Marie Němcová,** Koráb 139. Dožívá se 86 roků.
12. 8. **Jan Martinek,** Štěpánovice 84. Dožívá se 80 roků.
14. 8. **Josef Křen,** Šerkovice 44. Dožívá se 88 roků.
14. 8. **Marie Habrovcová,** Jamborova 939. Dožívá se 88 roků.
14. 8. **Helena Lieberzeitová,** Fučíkova 1225. Dožívá se 82 roků.
16. 8. **Marie Procházková,** Jamné 25. Dožívá se 87 roků.
17. 8. **Adolf Bartl,** Tyršova 444. Dožívá se 82 roků.
17. 8. **Helena Kopřivová,** Ve dvoře 1184. Dožívá se 93 roků.
18. 8. **Hermína Mašková,** Štěpánovice 22. Dožívá se 86 roků.
18. 8. **Marie Váchová,** Jiráskova 514. Dožívá se 80 roků.

Dokončení na straně 137.

NAROZENÍ

v dubnu:

1. 4. Kateřina Doubková, Leninova 1611
1. 4. Markéta Klapušová, B. Němcové 1159
3. 4. Lenka Šustrová, Erbenova 948
5. 4. Pavla Stejskalová, Leninova 1624
6. 4. Martin Klepárník, Leninova 1631
8. 4. Simona Kozelková, Hornická 468
10. 4. Martina Podaná, Za mlýnem 462
11. 4. Martin Bradáček, Horova 947
16. 4. Zdeněk Nasadil, Rudé armády 488
17. 4. Rudolf Beneš, Olbrachtova 839
18. 4. Jana Zvěřinová, Šerkovice 8
18. 4. Tomáš Maloň, Králova 1673
19. 4. Iiona Karkulínová, Šerkovice 59
23. 4. Alena Mašková, Štěpánovice 9
29. 4. Martin Životský, Rudé amády 381
30. 4. Vojtěch Matýska, Dvořákova 606

ZEMŘELA MARIE SVITAVSKÁ



Dne 23. května 1984 zemřela ve věku 73 let soudružka Marie Svitavská. Uzavřela se životní dráha aktivní komunistky, která celý svůj život zasvětila práci pro štěstí druhých a boji za lepší a spravedlivější svět. Sama v mládí na vlastní kůži poznala, co je to nouze. Pocházela z komunistické rodiny, její matka Gusta Zdražilová — Blažková patřila k neohroženým bojovnicím za práva pracujících v Tišnově a na Tišnovsku a to jí a její rodině přinášelo v těžkých dvacátých a třicátých letech ze strany tehdejších buržoazních pánů jen šikanování a pronásledování.

Gusta Zdražilová — Blažková se však nezdávala, a když po vítězství pracujících v roce 1948 se již sama nemohla pro nemoc zapojit do budování socialismu, nastoupila na její místo dcera Marie. A byla dobrou pokračovatelkou díla své matky. Nezištně vykonávala řadu funkcí stranických i ve státní správě, byla poslankyní KNV a dlouhá léta též ONV, přes třicet let působila v orgánech Národní fronty a sedmnáct let pracovala v městském výboru KSČ v Tišnově. Pracovala aktivně i ve Svazu žen, ROH, SČSP a ČSČK.

Naše společnost ocenila záslužnou práci s. Svitavské četnými uznáními a vyznamenáními. Marie Svitavská však zůstala prostou a poctivou komunistkou, která vždy myslela především na druhé. Proto její odkaz zůstane stále živý.

(l)

TIŠNOV NA STARÝCH POHLEDNICÍCH

Ze sbírky Květy Luskačové



Jedna z prvních pohlednic, na které se objevila tehdy nová tišnovská budova (postavená v r. 1897).

Z HISTORIE

NEJDRAŽŠÍ ŠKOLNÍ ZAHRÁDKA RAKOUSKO-UHERSKÉ MONARCHIE

Letošního roku uplyne sto let od založení měšťanské školy chlapecké v Tišnově. Při dvacátém a padesátém výročí založení měšťanské školy byly vydány obsáhlé almanachy se seznamy všech absolventů, z nichž mnozí dosáhli vynikajících úspěchů svého celoživotního snažení nejen ve své vlasti, ale i v dalekém zahraničí. Nyní, kdy měšťanské školy již patří minulosti a jejich absolventi dožívají v posledních generacích, stávají se jejich školní práce, výkresy uložené v depozitáři Podhoráckého muzea a zejména kroniky deponované v Okresním archívu Brno-venkov ,důležitým dokladem vynikající práce a snažení tehdejších učitelů. O jejich těžkostech a strastech a jen občasných slastech promlouvají už jen řádky úhledného písma na zažloutlých listech myšinou čpící kroniky. Jako absolvent této školy přináším ve vzpomínkách na své dobré a statečné učitele malý fragment z kroniky.

V roce 1863 vznikl návrh na rozšíření školní budovy. Budova se měla rozšířit směrem do školního dvora. Okna měla vést do sousední zahrady majetníka Jana Oderského. Majitel Jan Oderský při obhlížení místa komisi nic nenamítal, když šak byly vykopány základy, začal protestovat s odůvodnění, že míní proti škole stavět. Tím by bylo ovšem škole odňato potřebné světlo. Na stížnost, kterou podala obec (obecní školní rada), krajský komisař rozhodl ve prospěch Jana Oderského. Na to podala obec, kterou zastupoval Jan Jorda, stížnost k c. k. místodržitelství. Výsledkem jednání bylo, že sice Oderský stavět může, ale dva a půl sáhu daleko od budovy školy. Oderský však s tímto vyřízením nesouhlasil a podal stížnost na ministerstvo.

Rozsudek byl však zadržen a s Janem Oderským měla být ujednána dohoda v tom smyslu, aby přenechal škole část své zahrady rozlohy 80 sáhů. Oderský však žádal za jeden sáh 10 zlatých, což by činilo 800 zlatých. Obec mu však odpověděla, že zahradu kupovat nebude, aby si ji ponechal. Nato on podal na obec žalobu. Zástupcem obce se stal advokát dr. Diebel, který protestoval po mnoho roků a tím nadělal obci mnoho výloh. Konečně roku 1878 byl spor ukončen a obec odsouzena onu část zahrady v ceně 800 zlatých i s úroky od roku 1864 zaplatit.

Obec tedy Janu Oderskému zaplatila:

Za zahradu	800 zlatých
Úroky 6 % za 14 let	672 zlatých
Útrat	400 zlatých
Svých útrat	600 zlatých
	2 472 zlatých
Zděná zeď kolem zahrady	300 zlatých
Zahrádka tedy stála	2 772 zlatých

Tišnov tak získal nejdražší školní zahrádku mocnářství rakousko-uherského. Na uhrazení tohoto vydání byla stanovena obecní přirážka 20 % na dobu pěti let. Jan Oderský byl v Tišnově starostou v letech 1866—1870 a 1882—1893.

Ředitel školy navrhl, aby byla zahrádka upravena tak, aby sloužila potřebě a působila esteticky. Na podzim roku 1878 byla její plocha srovnána a na jaře roku 1879 byla úprava dokončena. Ovocné stromky byly do ní objednány z velkostatku v Lomnici. Nyní některé osobnosti vidouce vzkvétající zahrádku pojala je závist, že ředitel užíváním zahrádky má a snad z ní bude mít velký příjem. Jedni hubovali, že se podle zásad krasocitu zařídila, druzí, že nese užitek, jehož řediteli nepřáli. Opět druzí, že mnoho stojí a mohla by se pronajmout. Tak kupříklad tázal se místopředseda místní

školní rady Jos. Svoboda, co se s ovocem stane, bude-li se dětem rozdávat, nebo prodá-li se. A posud nebyl ještě ani jeden stromek ujat. Tu se pak chodili do zahrady dívat jak měšťané, tak i měšťky a u plotu hubovali na to každý a každá svým způsobem. Důkaz to, jak lidé vždy a všude, bohatí i chudí, vznešení i suroví, učiteli přejí.

Bůh dejž, aby učitel dosáhl jinačího postavení k obci, aby školní plat pominul a učitel dostával své krvavě zasloužené služné ze zemské kasy aneb ze státní, aby byl prohlášen za zemského nebo za státního úředníka, aby s jeho obsazováním neměla obec nic do činění, aby jeho jmenování stalo se přímo od okresní neb zemské školní rady, aby učitelstvo rozděleno bylo do tří platebních tříd bez omezení na obec, ve které působí. To jsou tužby národního učitelstva! (Výňatek ze školní kroniky. Zápis provedl 1. 8. 1879 řed. Max Ševčík).

Zákonem ze dne 26. prosince 1904 a zákonem z 3. 6. 1906 nalito balzámu na otevřené rány existence rodin učitelských, tak že se může učitel klidně věnovat své práci. (Výňatek ze školní kroniky — zapsal Hubert Vítkovič).

Jan Hájek

Z DĚJIN OBCE ŽELEZNÉ

Připisuji světlé památce přítele Toníka Králíka

Ves Železné patřila k tišnovskému klášteru od jeho založení. Tamní dvůr patřil k brněnskému klášteru u sv. Tomáše a byl roku 1786 rozparcelován v 16 koloních a prodán tzv. familiantům, nyní číslo 11—26. V Železném bývala palírna a koželužna. Tišnovský klášter zde měl 5 usedlých poddaných, z nichž byli dva chalupníci. Svobodný dvořák (1 a půl lánu, od roku 1831 v majetku rodiny Antlovy) dával stálého platu na sv. Václava a sv. Jiří po dvou tolarech a 8 groších, 4 kusy dvouročních slepic a 90 vajec.

Majitelé usedlostí v letech 1656, 1674, 1749, 1754 až 1788 a 1820:

Čís. 1 — r. 1749 Vít Ryba, Matyáš Ryba, Ondřej Dvořák; čís. 2 (jeden a půl lán) svobodný dvůr — Jan Pandula, Vítek Pandula, Jáchym Melichar, Jakub Vachálek, Frant. Kolář, r. 1831 Antonín Antl; čís. 3 — r. 1749 Jiří Chaloupka, Jan Chaloupka, Jakub Nejez, Frant. Nejez; čís. 4 (3/4 lán) — Jan Nepevny, týž, Martin Juříček, Ondřej Juříček, Bernard Raus; čís. 5 (domek) — r. 1820 Jakub Kozelek; čís. 6 obecní pastouška; čís. 7 — r. 1820 Frant. Kozelek; čís. 8 (1/4 lán) — Havel Čejtka, týž, Jan Pandula, Josef Kozelek, Frant. Plevač; čís. 9 (domek bez polí) — Svatoš Belhout, Melichar Belhout, Vít Kozelek, Frant. Horčica, Jakub Kočka; čís. 10 — r. 1794 Jiří Hruška, Ignác Hruška, Frant. Pavlíček; čís. 11 (familie — dále f — ze dvoru od roku 1786) — Jan Nejez; čís. 12 (f) Šebestián Kolíbal; — čís. 13 (f) Josef Sedlák; čís. 14 (f) Matouš Adamec; čís. 15 (f) Josef Bárta; čís. 16 (f) Josef Šafránek; čís. 17 (f) Martin Hobl; čís. 18 (f) Jiří Jedon; čís. 19 (f) Václav Hlavoněk; čís. 20 (f) Václav Baláč; čís. 21 (f) Šebestián Chaloupka; čís. 22 (f) Václav Říháček; čís. 23 (f) Valdemar Ryba; čís. 24 (f) Frant. Sedlák; čís. 25 (f) Jiří Králík; čís. 26 (f) Jakub Kebela; čís. 27 (domek) — od r. 1749 Markéta Šotková, Bernard Šotek, Ondřej Šotek.

Jan Hájek

Dokončení ze strany 134:

21. 8. **Eugenie Marešová**, Halouzkova 34. Dožívá se 87 roků.

31. 8. **Raimund Urban**, Halouzkova 96. Dožívá se 83 roků.

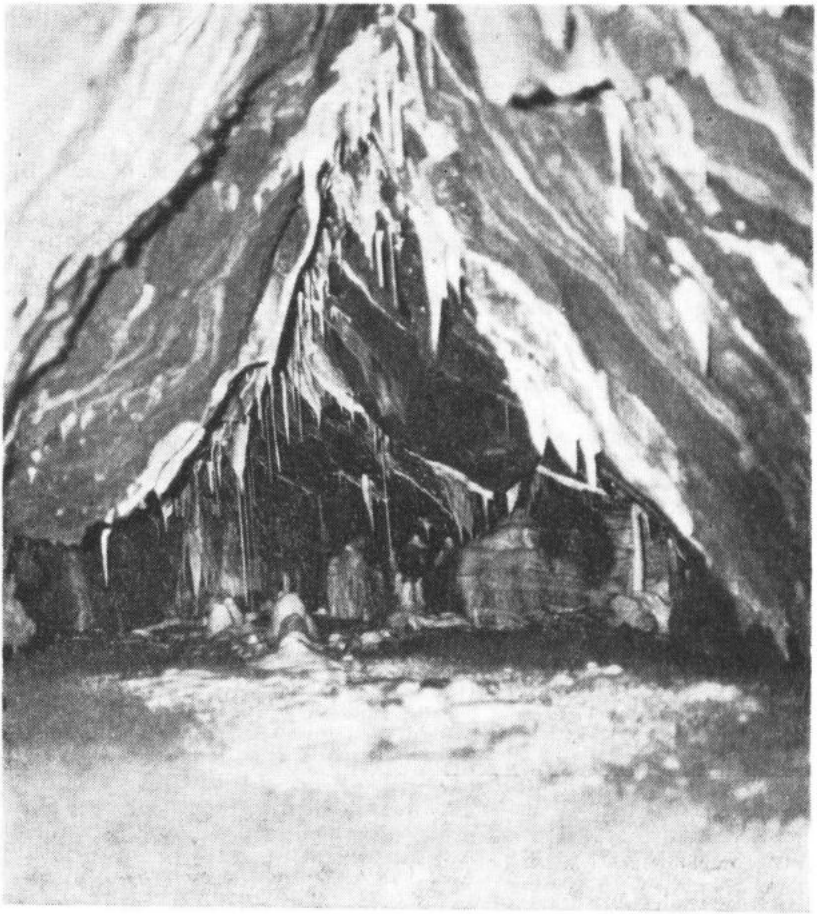
31. 8. **Bronislav Matuška**, Lomnička 85. Dožívá se 81 roků.

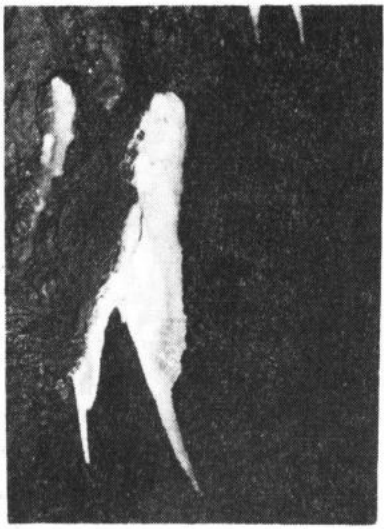
NOVÝ REKORD V RAŽENÍ CHODEB vytvořil v květnu t. r. na výstavbě přečerpávací vodní elektrárny Dlouhé stráně v Jeseníkách dvanáctičlenný mládežnický kolektiv hlavního předáka Jaromíra Paulíka ze závodu Tišnov podniku Výstavba dolů uranového průmyslu Praha. Za 31 pracovních dní vyrazil v nepřetržitém provozu 100,6 metrů přivaděčů o úklonu 45 stupňů a profilu 15,88 krychlového metru. Tolik zpráva v jednom květnovém čísle deníku Rudé právo. A nám nezbývá než k rekordu upřímně poblahopřát a být hrdi na to, že Tišnov opět jednou „prorazil" do celostátního povědomí.

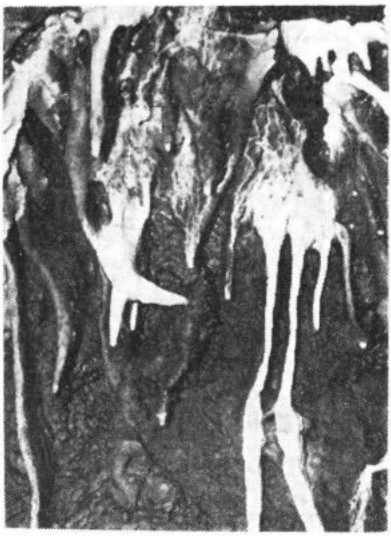
Leoš Malec

SKVOSTY OBJEVENÉ V KRÁLOVĚ JESKYNI

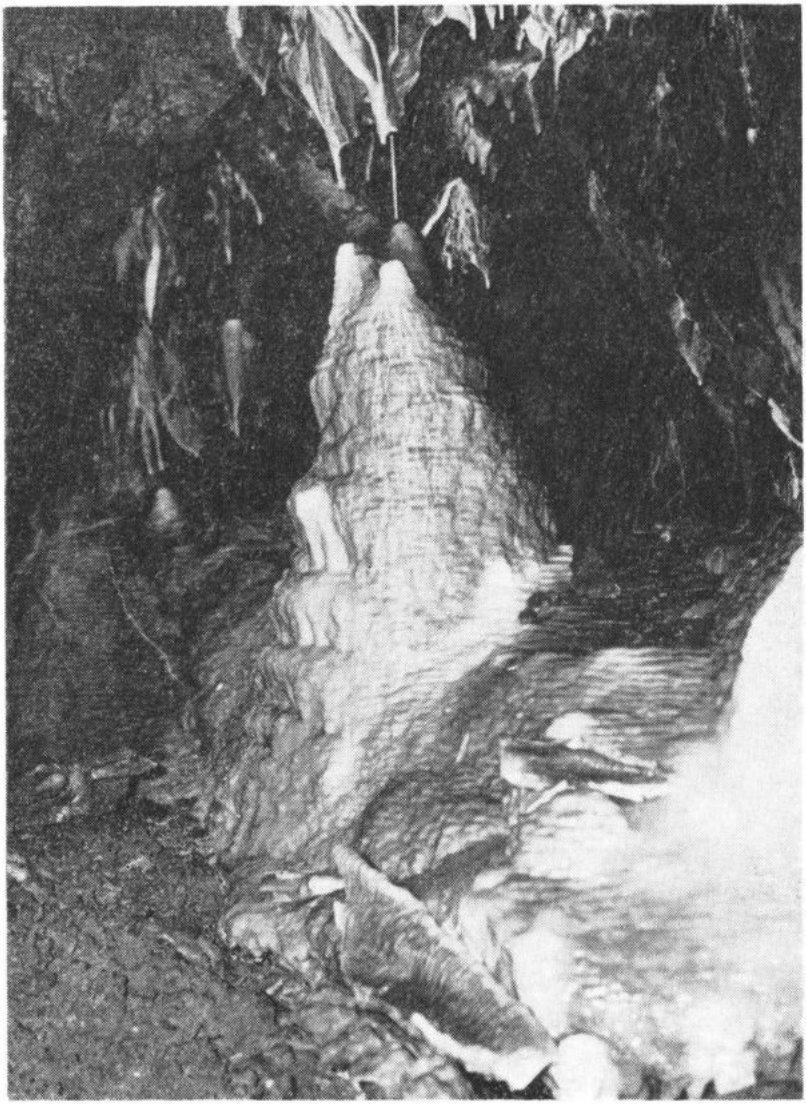
28. května 1984 tomu bylo 12 roků, kdy byla náhodně objevena krasová jeskyně na Květnici,dnes známá pod jménem Králova. Od roku 1972 se organizovaní jeskyňáři snaží na základě různých metod a odhadů proniknout do dalších předpokládaných pokračování tohoto jekyního systému. Králova jeskyně však po celou dobu dobře utajovala další skvostné partie



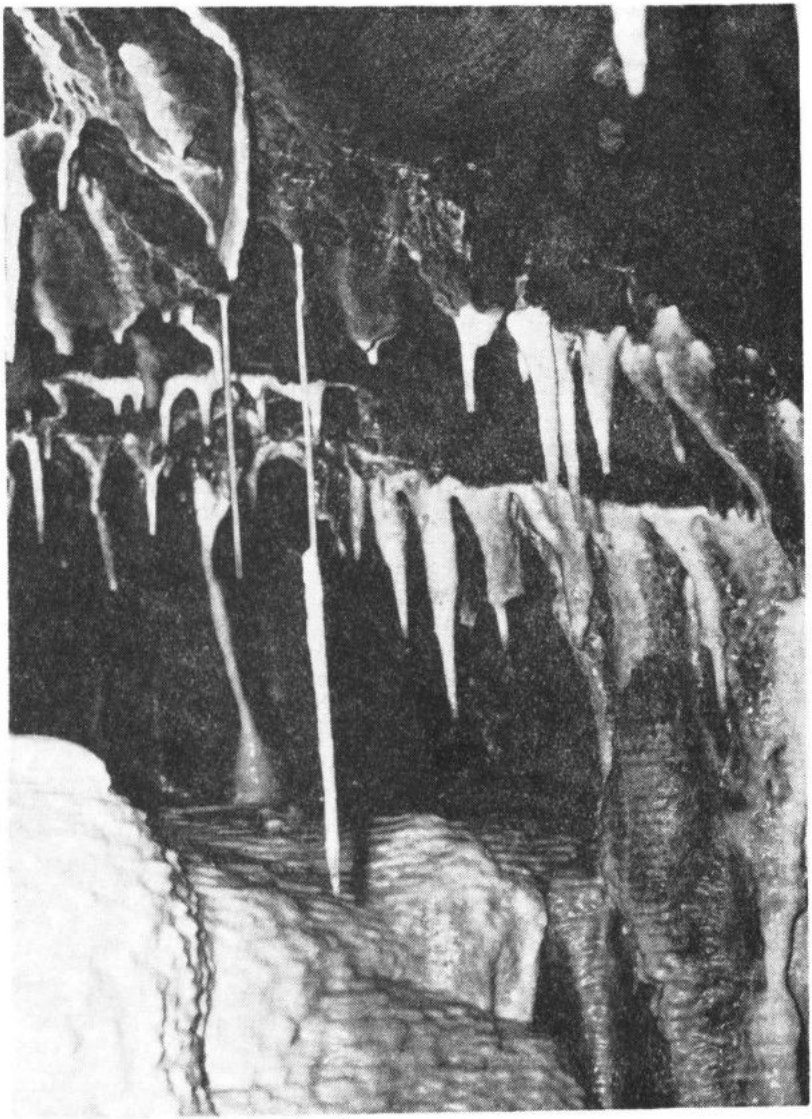




V minulosti došlo jen ke třem menším objevům. Krátce po objevu jeskyně byla prozkoumána také jedna partie, kterou jsme více než po roce hledání stále nemohli nalézt. Teprve 29. prosince 1973 (K. Dvořák, P. Vašík) byla nalezena nenápadná plazivka a tak byly opět prostory objeveny a nazvány „Ztracené komíny". K dalšímu objevu došlo za dramatických událostí 17. února následujícího roku. (R. Karásek, P. Vašík). Po odstranění sedimentů z ústí komína se podařilo proniknout do vertikální spáry se zaklíněnými kameny, volnou sutí a sedimenty, které se při průzkumu odtrhly. Podle události, ke které zde došlo, byla tato partie nazvána „Závalový komín". Objev byl významný po mineralogické stránce. V roce 1974 v letních měsících nás upoutalo koncové místo v „Říceném dómu a na základě průvanu jsme se prokopali do prostory, kterou jsme nazvali „Rotunda". Stalo se tak 27. června. (J. Navrátil, P. Vašík). Ještě téhož roku se podařilo proniknout za „Komín hrůzy". Ve vyúsťujícím hrdle tohoto komína jsou zaklíněny velké kameny, které vypadají velmi nebezpečně. Dlouho jsme se tomuto komínu vyhýbali přesto, že bylo znatelné, že dále je volný. Tyto kameny se nepodařilo uvolnit a tak se opatrným způsobem při navádění ostatních přihlížejících podařilo jednomu prolézt. (P. Smékal, E. Kladiva, J. Himmel, P. Vašík). V průzkumu se pokračovalo včetně jiných prací až do letošního roku, ale objevy nepřicházely. Pracovalo se na několika otvírkách a odpracovalo se několik tisíc hodin, ale bezvýsledně. V roce 1983 jsme se vrátili na místo, které jsme otvírali již před devíti lety, kde nás tehdy odradily sintrem zpevněné, těžce kopatelné sedimenty. Příhodnost pracoviště nás však vedla k pokračování. Uskutečňování třídenních akcí s nepřetržitým dobýváním a vyvážením sedimentů ve dne i v noci při střídání jeskyňářů se nakonec vyplatilo. Dne 7. dubna 1984 se podařilo na tomto místě proniknout do dosud neznámého pokračování (prac. skupina Z. Dobišar, voj. M. Bulva, T. Kappel, P. Vašík). Tyto protory nás překvapily hned ve vstupu svojí výzdobou a na dalších metrech jsme spatřili až 160 cm dlouhá brčka, krápníky všeho druhu včetně stalagnátů s excentrickými výrůstky. Většina této výzdoby, podlahových sintrů, hrázek, pizolitů je sněhobílá a ostře kontrastuje s červenými sedimenty. Několik krápníků je tak čirých, že se zdají být ledové. Celá partie je tak poutavá, že jsme se rozhodli pro krok v jeskyňářství zřejmě zcela nevídaný. Touha po ochraně



byla u nás tak velká, že jsme všechna dostupná místa neprozkoumali přesto, že vidíme další plazivky, kudy se možná dostaneme dále. Provedli jsme zde pouze zmapování a fotodokumentaci. Každý i sebeopatrnější vstup by znamenal ničení. Umačkávání sedimentů při postupu, uvolňování prachu z overalů, rukou či rukavic, větrání partie, ale také nechtěné umazání či poškození apod. Z těchto důvodů jsme prostory znepřístupnili neprodyšnou zdí se zaděným neotevíratelným oknem, aby bylo možno na výzdobu nahlédnout. Tím je dána možnost sledovat a porovnávat množství skapové vody a mikroklima vůbec. Dále povedeme otvírkové práce tak, abychom tyto prostory obešli a dostali se tak do pokračování objevené partie směřu-

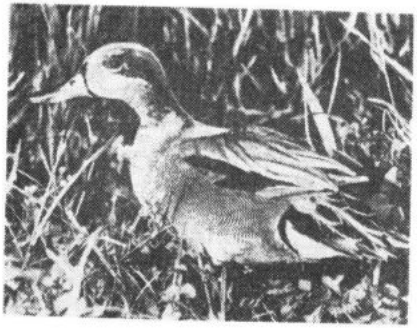


jícího dále do masívu hory Květnice. Veřejnost si bude moci tyto nové objevy, které jsou výsledkem práce všech tišnovských jeskyňářů, prohlédnout na barevných diapozitivech plánované přednášky. Současně upozorňujeme na to, že ke vchodům do jeskyní v SPR Květnice nevedou žádné značené cesty, takže přístup k nim je zakázán. Důvodem zdůraznění tohoto zákazu je vloupání do Královy jeskyně, které bylo provedeno v roce 1983, kdy byla poškozena krápníková výzdoba její vstupní části. Bylo odlomeno celkem 16 krápníků. Není třeba připomínat, že se jednalo o trestné činy. Stanovení výše vzniklé škody bylo vypočteno odborníkem dr. Slezákem z CHKO

Moravský kras na 19 518 Kčs, a to nebylo přihlédnuto k poškození celku, to znamená lokality. Orgány státní prokuratury tyto vypočtené sazby berou za závazné a pachatelé jsou podle nich odsuzováni k vysokým trestům. Uvedu případ z Moravského krasu, kde byla 31. 12. 1978 odlomena část jedné záclony o váze 3 kila čtyřicet a vypočtená hodnota činila 27 200 Kčs. Pachatelé byli odsouzeni k nepodmíněnému trestu v I. nápravné skupině — jeden na 18 měsíců, druhý na 2 roky. Pachatelé se odvolali. Odvolal se i pro kurátor proti nízkému trestu. Krajský soud v Brně projednal 3. května 1982 tato odvolání a vyjádřil se, že okresní soud podcenil nebezpečnost činu a poukázal na neodčinitelnou škodu rozbitím přírodních krás, které nelze nahradit ani opravit. Soud tresty obžalovaných zvýšil na 3 a půl roku a 2 a půl roku a nařídil zaplatit vyčíslitelnou škodu 27 200 Kčs. Doufejme, že tento příklad je dostatečným varováním pro všechny, kteří mají touhu odnést si nějaký ten krápník.

Pavel Vašík

Snímek na titulní straně a ostatní záběry z Královy jeskyně Pavel Smčka!.



O KACHNĚ

Jistě znáte ten pocit — stojíte na mělčině rybníka, hladina se třpytí, vlnky krouží snubní prstýnky kolem rákosu a slyšíte, jak rybník šeptá: „Pojď a ponoř se!" Vy známení poslechnete a voda se dá do laskání. Rybník, to je zkrátka radost, konejšivě vlhký symbol léta. A co by to bylo za rybník, kdyby na něm neplavaly kačeny (tedy divoké). Nejznámější z nich je kachna divoká, zvaná též březňačka. Je myslivecky ceněnou lovnou zvěří, protože zásah prudce letící kačeny je chloubou střelce (ročně se v ČSSR uloví skoro 150 000 kachen). Kachna divoká je značně adaptabilní tvor, takže se dokáže vypořádat i s tak nepřátelským prostředím jako je velkoměsto, kde jiní tvorové mizejí. Takže se s ní můžeme setkat nejen na rybnících, ale i na malých tůních, močálech, říčkách, řekách i třeba potocích jako je Besének. Doba lásky u kachen je poutavou podívanou, plnou dynamiky a vášně. Svůj rituál jednotlivé druhy přesně dodržují. Proč tomu tak je, o tom jsme hovořili minule.

Když období radostí skončí, snese nenápadně hnědošedě skvrnitá samička, v mělkém dolíku, obvykle nedaleko vody, 7—12 šedozelených vajíček a poctivě je 26 dní zahřívá. Sama. Ten její (vlastně už zase její ne) krasavec se zelenou lesknoucí se hlavou a stočeným „kačírkem" si utváří staromládeneckou partu. V létě, kdy kačer přepeří, je po parádě, nápadně se pak podobá samičce (není bez zajímavosti, že původním zbarvením je pestrý šat kačera, protože samičky, kterým byly odebrány vaječníky, v příštím roce přebarvily do jeho šatu). Dříve převládal názor, že kačer žije v mnohoženství, ale bylo prokázáno, že i když není nijak přehnaně věrný, žije po značnou část roku v párku. V některých místech místech si některé kachny stavějí hnízdo na stromech. Je až neuvěřitelné, z jaké výšky dokáží potom malá kachňátka seskočit a nic se jim nestane. Všechna musí totiž neprodleně na vodu. Tam je jejich bezpečí, potrava, tam je láká i matka. Potravu si hledají sama. V mládí převažuje živočišná složka, v dospělosti dávají přednost rostlinám. Dospělé kachny zalétají pak večer na pastvu (třeba mladé obilí) i daleko od svého stanoviště. Toho využívají

myslivci a střílejí kachny „na tahu". Na rybníce sbírají kachny divoké, co s sebou nese hladina. Nepotápějí se, jen ponoří hlavu, zadek vystrčí kolmo vzhůru (říkáme, že „panáčkují"). Některé kachny u nás přezimují, jiné táhnou na jih, některé přezimují v rybničnatých oblastech.

Kachna divoká však není jedinou kachnou, se kterou se můžeme u nás setkat, třeba patří k nejhojnějšímu druhu. Celkem u nás hnízdí 10 druhů kachen. Dělíme je do dvou hlavních skupin: plovavé a potápivé. Na hladině je poznáme snadno podle toho, že u těch potápivých směřuje konec ocasu pod vodu. Z těch plovavých se kromě březňačky můžeme poměrně často setkat ještě s čírkou (2 druhy) a kopřivkou, vzácnější jsou ostralky a lžičáci. Z potápivých lze nejčastěji vidět poláka (2 druhy) a chocholačku, v poslední době se ve větších rybnících objevuje nádherná zrzohlávka rudozobá, která až donedávna hnízdila jižněji od našeho státu.

Je krásná podívaná na podzimní rybník s hladinou plnou kachen. Žel i jejich životní prostředí se ničí a kachen ubývá, a tak kdoví, jak dlouho se budeme moci takovým pohledem kochat.

Josef Ptáček

TIP NA VÝLET: Údolím a přes kopec

Už jsme v našich tipech na výlet nabídli i vzdálenější okolí našeho města a najednou jsme si uvědomili, že jsme se ještě nevěnovali mnoho údolí Svratky směrem od našeho města. A tak nabízíme tento tip na výlet na období prázdnin. Je sice poněkud delší, než obyčejně nabízíme, ale je ho možno zpestřit koupáním ve Svratce anebo rozdělit na dvě části.

Jako východisko jsme zvolili Březinu. Do této obce nás zavedl výlet, který jsme popsali v prázdninovém dvojčísle před dvěma roky. A tak si jen připomeňme ,že při zakládání kláštera Porta coeli ji markrabě moravský Přemysl daroval klášteru spolu s Tišnovem. S klášterem přešla Březina pod ochranné a hrdelní právo hradu Veveří. V účtech panství veverského z r. 1752 je možno se dočíst, že Březina, stejně jako Drásov, je povinna „... polapené zločince dodávati veverské pravomoci a platiti při tom pokaždé 11 krejcarů 2 denáry, pak z každé rvačky krvavé 11 kr. 2 den. krevného či krvavého; a kdyby opomenuly do tří dnů o rvačce podati zprávu, propadly by pokutě 37 zl. 20 kr."

Z Březiny vyjdeme po červené značce a půjdeme stále po břehu Svratky, které jsou lemovány chatami. Brzy dojdeme do známé rekreační oblasti Šárka, kterou založil známý tišnovský organizátor kulturního života a sportovní nadšenec dr. Drbal. Nyní jsou zde mimo soukromých chat rekreační střediska n. p. Tisk a družstva Jednota.

Od Šárky pokračuje naše cesta dále údolím většinou po luční cestě, projdeme okolo tábora okresního výboru SSM Brno-venkov, kde v letních měsících tráví prázdniny i děti ze spřátelených států, a dojdeme do Veverské Bítýšky. Je asi zbytečné připomínat, že historie městečka je úzce spjata s hradem Veveří a že v současné době se o věhlas stará významný podnik Rico a pobočka Státního výzkumného ústavu textilního.

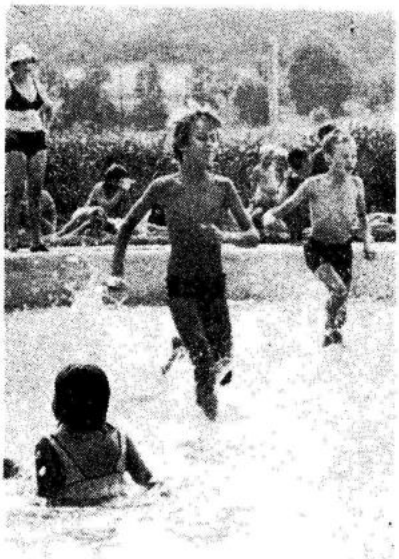
Na náměstí ve Veverské Bítýšce opustíme červenou značku a budeme pokračovat po modré. Cesta začíná hned za posledními domy stoupat na kopec Sokolí. Ještě než dojdeme do lesa, stojí za to se několikrát zastavit a porozhlédnout se hlavně směrem k hradu Veveří a k brněnské přehradě. Dále vede cesta lesem a až vyjdeme na hřeben Sokolí budeme pokračovat sestupem do cíle našeho výletu, který je v Hradčanech.

Celý výlet je dlouhý rovných 15 km (Veverská Bítýška 8,5 km), převýšení asi 200 m, převážná část při výstupu na Sokolí.

— ok —

DŘEVĚNÝ METÁL DOSTANE KAŽDÝ, kdo se 18. srpna vydá z Hradčan na trasy již populárního dálkového pochodu „O dřevěný metál" a vytrvá až do cíle. Start: 6.30 — 8.30 v kulturním domě. Trasy: 15, 25, 35, 50 km. V cíli občerstvení.

Zveme k hojné účasti.



Bez koupání, to by ani nebyly prázdniny. Foto Josef Ptáček.

KDY TO PŘESTANE?

Lipová alej v ulici Rudé armády je stromořadím chráněným státem. Téměř na každém stromě je upevněn štítek s tímto oznámením. Znamená to, že lípy nelze žádným způsobem poškozovat. Jsou však stále ještě takoví, kterým jsou tato upozornění lhostejná. Máme dnes na mysli především ty, kteří neustále (přes opakované zákazy v místním rozhlase i v našem zpravodaji) přibíjejí na lípy různé plakáty.

Sledovali jsme stromy ve dnech 1. až 16. května t. r. Na sedmi plakátech, přitlučených hřebíky nebo rýsováčky,, byla většinou oznámení o tanečních zábavách. Jako pořadatelé byli uvedeni: ZO SSM Doubravník, ČSŽ Hradčany, 2 × SZK Tišnov, TJ TOS Kuřim — oddíl kopané, TJ Čebín oddíl kopané (pozvání na mistrovské utkání); v jednom případě nebyl pořadatel uveden (zábava v Hradčanech 5. 5., hudba Variant). Všechny plakáty byly odevzdány jako corpus delicti komisi pro ochranu veřejného pořádku MěstNV, která z přečinu vyvodí důsledky. A doufejme, že aspoň takto budou pořadatelé nuceni používat k propagačním účelům plechové tabule stojící hned naproti pile. A jistě to bude i hezčí než „oflekované" kmeny lip.

POJĎTE CVIČIT S NÁMI!

Komise pro mládež a tělesnou výchovu oznamuje občanům:

Plnění odznaku PPOV pro veřejnost probíhá od června do září ve středisku u školy na Smíškově ulici každou středu v 16—20 hodin. Vedoucí střediska plnění odznaku PPOV je s. uč. Karel Šudák.

Nácvik ČS spartakiády 1985 bude pro občany zahájen 1. září 1984 v sokolovně.

Muži v úterý a pátek od 19 hodin. Ženy v pondělí a čtvrtek od 19 hodin. Zveme všechny občany města do nácviku a současně k upevnění svého zdraví.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem, kteří se přišli naposledy rozloučit s paní **Marií Svitavskou**, zejména Miloši Ondráčkovi za smuteční proslov a též za všechny projevy soustrasti.

Bohumil, Zdeněk a Jan, synové s rodinami

Děkujeme za účast při posledním rozloučení s panem **Evženem Markem** i za projevy soustrasti.

Marie, manželka s rodinou

UPOZORNĚNÍ DĚTEM A MLÁDEŽI

Sledujte na nástěnkách u škol a tělovýchovných jednot program akcí, které jsou pořádány v rámci letní aktivity mládeže, jak jsme vás informovali na str. 129. Z důvodu výrobní lhůty zpravodaje vás nemůžeme podrobněji informovat o časovém rozpisu.

JAK DO BRNA A ZPĚT

vlak	Tišnov - Brno			Brno - Tišnov		
R	1.35	-	2.02	b	1.05	- 1.44
	4.20	-	5.00	Ru	1.55	- 2.22
d	4.52	-	5.30	R	2.26	- 2.53
x	5.13	-	5.50		3.40	- 4.15
	5.50	-	6.34	R	5.15	- 5.39
	6.58	-	7.35		5.24	- 6.02
x	7.35	-	8.12	x	6.48	- 7.25
a	7.35	-	8.17	a	6.50	- 7.35
	8.30	-	9.07	k	7.15	- 7.48
n	9.57	-	10.22	t	7.19	- 7.58
a	11.29	-	12.06		8.15	- 8.52
x	11.29	-	12.11	a	8.38	- 9.20
R	12.25	-	12.52	a	10.46	- 11.24
KA	13.13	-	13.34	x	10.46	- 11.32
	13.23	-	14.00		12.00	- 12.40
	14.59	-	15.35		14.15	- 14.53
	16.01	-	16.38	KA	14.37	- 15.03
Km	16.34	-	16.52	x	14.51	- 15.27
A	16.36	-	17.08	Rp	15.45	- 16.12
	16.53	-	17.29		15.50	- 16.26
z	17.45	-	18.16	r	16.05	- 16.33
KN	18.01	-	18.19	R	16.53	- 17.20
	18.11	-	18.47	A	17.01	- 17.37
	18.54	-	19.33		17.19	- 17.56
Kk	20.45	-	21.03		19.07	- 19.44
	20.55	-	21.32	v	22.59	- 23.35
R	21.10	-	21.36	R	0.42	- 1.09
R	21.37.	-	22.02			

a - jede v S a +
A - prac. den před S nebo +
b - jede v S a x
d - nejede 25.12.
h - jede v S a + od 15.12. do 10.3., nejede 24. a 31. 12.
k - jezdí v L v N
K - jede do (z) Kr. Pole
L - jezdí od 3.6. do 29.9.
m - jezdí v S a + od 6.10. do 24.3.
n - jezdí mimo x N,24.,31.12.
N - jezdí poslední prac. klidu před prac. dnem
p - jezdí v A,N mimo 29.9., 10.11.,23.3., 13.4.
R - rychlík
S - sobota mimo prac. den a den prac.klidu
t - jezdí v S a + do 9.12. a od 16.3.
u - jede 30.6., 2.9.,3.11. 23.12. 6.4.,9.5.
x - jede v prac dny
z - jede v S+ od 15.12. do 10.3. mimo 24.a31.12.
+ - jede v den prac.klidu
r - jezdí v A,S,+
v - nejede 24.12.

autobus

Tišnov		Brno
Dx	4.25 –	5.15
x	4.45 –	5.30
Bx	5.09 –	6.05
s	5.22 –	6.05
Dx	5.25 –	6.20
Bx	5.32 –	6.15
x	5.50 –	6.35
x	6.35 –	7.20
Dx	6.35 –	7.30
Bx	6.46 –	7.30
B	6.48 –	7.30
B	6.55 –	7.30
Bs	6.56 –	7.40
Da	7.00 –	7.55
Bx	7.06 –	7.50
o	7.35 –	8.20
Dx	7.35 –	8.30
B	8.28 –	9.00
Dx	9.00 –	9.55
p	9.00 –	9.45
x	10.00 –	10.45
Dx	11.00 –	11.50
o	12.05 –	12.50
Dx	12.05 –	13.00
Bx	12.18 –	13.00
Da	12.30 –	13.25
x	12.50 –	13.25
Dx	13.10 –	14.05
Bx	13.22 –	14.00
Br	14.03 –	14.35
xB	14.48 –	15.30
xr	14.55 –	15.40
Bx	15.01 –	15.40
D+r	15.10 –	16.05
o	15.15 –	16.00
Dxr	15.15 –	16.05
o	15.55 –	16.40
Dxr	15.55 –	16.50
Bxnr	16.33 –	17.15
xr	17.00 –	17.45
Dsr	17.10 –	18.05
Dxr	17.45 –	18.40
+r	18.18 –	19.00
Dxr	19.00 –	19.50
D+r	19.00 –	19.50
Bnr	20.18 –	21.00
xr	20.45 –	21.30
Bn	20.58 –	21.30
Bx	22.40 –	23.20
Bx	23.02 –	23.40

a – jezdí jen v s a +
b – jezdí jen v x a s
B – jede od (k) benz.čerp.
c – jede ve dny škol. vyuč.
D – jede přes Drásov
n – jede poslední den prac. klidu před x
p – jezdí jen v pátek před s
r – nejede 25. a 31.12.
s – jede v den prac. volna / sobota /
x – jede v prac. den
+ – jede v den prac. klidu /neděle a svátek /

Brno		Tišnov
Bb	4.15 –	4.49
Bx	4.35 –	5.10
x	5.35 –	6.20
Bx	6.10 –	6.52
Dx	6.30 –	7.20
s	6.35 –	7.15
x	7.00 –	7.50
x	7.30 –	8.20
D	8.05 –	8.55
Ba	8.10 –	8.40
Dx	9.00 –	9.55
Bx	9.30 –	10.00
Dx	9.30 –	10.25
Bx	10.30 –	11.00
Dx	11.00 –	11.50
p	11.25 –	12.10
Dx	11.25 –	12.20
Bx	12.05 –	12.39
Ba	12.20 –	12.50
Bx	12.25 –	12.59
B	13.00 –	13.42
x	13.05 –	13.50
o	13.05 –	13.50
Da	13.50 –	14.45
x	14.00 –	14.50
Bx	14.15 –	15.03
Bx	14.15 –	15.06
Bx	14.45 –	15.15
Dx	14.45 –	15.35
Dx	15.00 –	15.55
x	15.00 –	15.50
Dxr	15.45 –	16.35
D+r	16.15 –	17.05
o	16.20 –	17.05
Dxr	16.20 –	17.15
Br	16.40 –	17.10
o	17.00 –	17.45
Dxr	17.00 –	17.55
Bxnr	17.25 –	18.07
xr	18.00 –	18.45
Dsr	18.10 –	19.00
D+r	18.30 –	19.25
Dxr	19.00 –	19.50
+r	19.10 –	19.49
Dxr	20.00 –	20.50
Bx	20.10 –	20.45
Bx	20.20 –	20.55
D+r	20.30 –	21.20
Bnr	22.00 –	22.33
Bn	22.00 –	22.45
Dxr	22.30 –	23.15

BSP DĚTEM

Nová brigáda socialistické práce v OPS vedená s. Pavelkovou, převzala patronát nad dětmi zvláštní školy internátní v Tišnově II. K MDD připravili soudruzi a soudružky z této brigády společně i se svými dětmi pro děti zvláštní školy zábavné odpoledne s různými soutěžemi, závody a hrami. K tomu přivezli pomůcky a sladké odměny pro vítěze. Zdařilé odpoledne bylo ukončeno opékáním vuřtů u táboráků. Děti byly velmi spokojené a šťastné, že našly nové přátelé, a neustále se vracejí vzpomínkami k pěkným zážitkům.

Již několik roků má také patronát nad deseti dětmi z našeho zařízení, které mají ústavní výchovu, BSP n. p. Modeta v Tišnově vedená s. Baksovou. Členky brigády společně i se s. ředitelkou Novotnou bývají hosty v naší škole. U příležitosti MDD pozvaly soudružky děti do továrny, kde pro ně připravily, stejně jako každý rok, drobné dárky a pohoštění a mimo to pro ně upekly dva velké dorty. To bylo překvapení a radostí!

Děkujeme všem soudružkám a soudruhům z obou brigád za pěkný vztah k našim dětem, za obětavost a pochopení pro ně.

M. S.

Závody S. K. Neumanna,
závod Tišnov, U Svratky 780,
telefon: 671-3

přijmou za výhodných platových podmínek pracovníky do těchto profesí:

- **provozní zámečník**
- **soustružník**
- **obráběč kovů**
- **seřizovač textilních strojů**

Dále přijmeme:

- uklízečku adm. budovy
- stavebního technika do funkce mistra s možností získání podnikového bytu.

Zájemci nechť se hlásí na personálním oddělení závodu, kde obdrží bližší informace o pracovních i platových podmínkách.

PODHORÁCKÉ MUZEUM

v Tišnově II

Stálé výstavy: 750 let od založení kláštera, z mineralogických sbírek kláštera, Tišnovský kras ,obrazy Josefa Jambora z jeho odkazu městu Tišnovu, historie tišnovského školství (k 100. výročí vzniku měšťanské školy chlapecké).

Otevřeno **úterý — neděle 8—11,30** a **12,30—16 hodin**

Zavírací den **pondělí.**

Též možnost návštěvy chrámu a křížové chodby Porta coeli.

MĚSTSKÁ LIDOVÁ KNIHOVNA

Půjčovní doba o prázdninách

Tišnov

pro dospělé: st, pá 14—18

pro mládež: st 14—18

Pobočky:

Hradčany pá 16—19
Jamné so 12—16
Lomnička po 16—20
Šerkovice st 16—18
Štěpánovice **pá 16,30—19,30**
Tišnov II pá 15.30—18.30
Železné pá 16.30—19.30

RESTAURACE BRNO-VENKOV

doporučuje tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

ubytování a stravování, svatby, promoce, hostiny ve dvou salóncích, školení s ubytováním. V bufetu rychlé občerstvení, výrobky studené kuchyně i **na objednávku.**

Adresa: nám Míru 120, tel 370, 362 (předčíslí z Brna 893)

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování ,svatební a jiné hostiny výběr jídel, příjemné prostředí, svatební hostiny

JEDNOTA BRNO-VENKOV

doporučuje služby

RESTAURACE BESÉNEK

stravování, svatební, promoční a jiné hostiny v salónku

Adresa: Lomnička 36, tel. 8421

LETNÍ KINO TIŠNOV

Neděle 1., pondělí 2. 7.—21.30 hodin
TRUMFOVÉ ESO (širokoúhlý)
Nesmiřitelný boj s nebezpečnými pistolníky a falešnými hráči. Bud Spencer v hlavní roli italského filmu.
Vstupné 10 Kčs

Úterý 3. 7. — 21.30 hodin
● **PALÁC VRAKŮ**
Drama muže, který se odhodlal k únosu vlastní dcery. Novozélandský barevný film v českém znění.
Vstupné 6 Kčs

Čtvrtek 5. 7. — 21.30 hodin „S"
REZIDENT SE VRACÍ (širokoúhlý)
Nové vzrušující poslání významného pracovníka sovětské rozvědky. Sovětský barevný film v českém znění.
Vstupné 8 Kčs

Pátek 6., sobota 7., neděle 8. 7. — 21.30 hodin
BABIČKY DOBÍJEJTE PŘESNĚ!
Český barevný film.
Vstupné 6 Kčs

Pondělí 9., úterý 10. 7. — 21.30 hod.
● **MELVIN A HOWARD**
Příběh neobvyklého dědictví natočený podle skutečné události.
Vstupné 6 Kčs

Čtvrtek 12. 7. — 21.30 hodin
POKLAD INKŮ (širokoúhlý)
Bulharský barevný film. Dobrodružný příběh z peruánských hor.
Vstupné 7 Kčs

Pátek 13., sobota 14., neděle 15., pondělí 16. 7. — 21.30 hodin
● **SESTŘIČKY**
Český barevný film. Starosti a slasti dvou zdravotních sester.
Vstupné 6 Kčs

Úterý 17. 7. — 21 hodin
● **HASNOUCÍ DEN (širokoúhlý)**
Setkání dvou lidí hledajících lásku a porozumění. Francouzský barevný film.
Vstupné 8 Kčs

Čtvrtek 19. 7. — 21 hodin
● **SUP**
Pomsta muže v jehož nevinu nikdo nevěřil. Maďarský barevný film.
Vstupné 6 Kčs

Pátek 20., sobota 21., neděle 22. 7. — 21 hodin
● **SAMOROST**
Česká barevná filmová komedie s Milanem Lasicou v hlavní roli. O bezúhonném pánovi, který skrze samorostlou dívku k úhoně přišel.
Vstupné 6 Kčs

Pondělí 23., úterý 24. 7. — 21 hodin
OČI PRO PLÁČ
Prodám vilu zn. „Nejvyšší nabídce" aneb Budete šťastni, učiníte-li šťastnou mě! Česká barevná filmová komedie.
Vstupné 6 Kčs

Středa 25., čtvrtek 26. 7. — 21 hodin
STÁT SE OPICÍ
Žít se šimpanzi nebo přijít o pět miliónů dolarů. Americký barevný film.
Vstupné 6 Kčs

Pátek 27., sobota 28., neděle 29. 7. — 21 hodin
AGATHA
Tajemné zmizení slavné Agathy Christie. Anglický barevný film.
Vstupné 6 Kčs

Pondělí 30. 7. — 21 hodin
VRAK
Záhada tajemného pokladu v romantickém dobrodružném filmu podle románu R. L. Stevensona. Český barevný film.

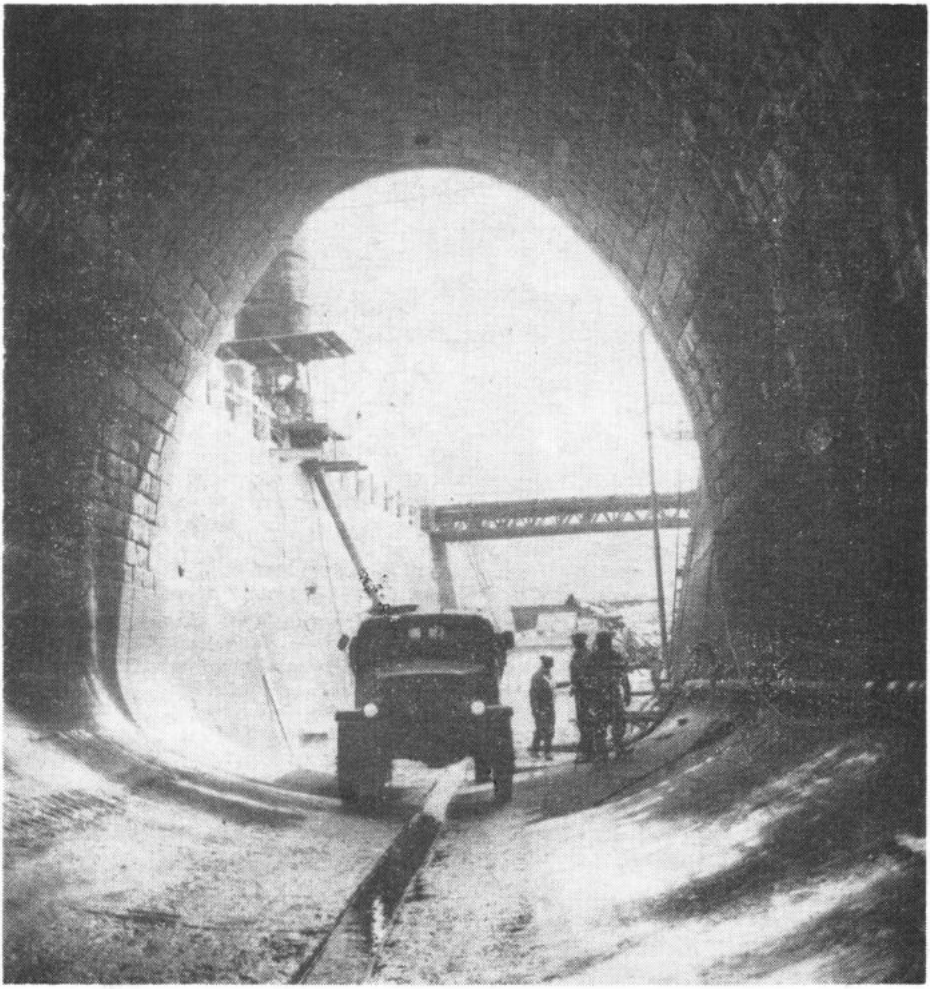
Úterý 31. 7., středa 1., čtvrtek 2. 8. — 21 hodin
● **DÁREK**
Špatně utajené milostné dobrodružství novopečeného důchodce. Francouzský barevný film v českém znění.
Vstupné 8 Kčs

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov
Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice — 8307-84 — 456.12-84-Lá 138

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV a MěV KSČ V TIŠNOVĚ

ZÁŘÍ 1984 Ročník XV Číslo 9



ZDRAVÍME DEN HORNÍKŮ

ZASLOUŽENÝ OBDIV A ÚCTA

Přijímáme ty zprávy v tisku často už ne víc ani míň než samozřejmost. Zvěsti o nových vynikajících rekordech, vybojovaných v hlubokém podzemí, z něhož nepřetržitě vozíky vyvážejí na denní světlo narubané uhlí. Bereme je na vědomí prostě a bez přílišného vzrušení; aniž přitom nás napadne zamyslet se nad tím, co vlastně každičký jeden jediný takový znamená. Co dřiny a potu stála každá hrstka toho uhlí navíc, než byla vyrvána zemi, aby lidem dala světlo a teplo, aby roztočila kola strojů v továrnách.

O tom žádný, ba ani nikdo z nich samých — horníků, nemůže povědět výmluvněji než havířské oči rámované uhelnou tmou; jejich dlaně, tetované černým prachem do čar života stráveného v dole. Jejich hornického života, jejich chlapské práce, bez níž — tak samozřejmé a prosté a veskrze prozaické — si neumíme dnešek představit.

Míjíš je i v našem městě. Ty, kteří den co den fárají na povrch, aby vydobyli z niter země její bohatství. Horníci z Uranových dolů v Dolní Rožínce. S mnohými se osobně znáš, nejednou právě od chvíle, kdy jsi jim přišel upřímně blahopřát k dosažení nového razičského úspěchu. Jména některých obletěla na vlnách sdělovacích prostředků celou republiku. Skromně, skoro nenápadně, až výsledek ,jenž korunoval jejich houževnaté a velikánské úsilí, by si jistě zasloužil mnohdy větší slávu než pouhých několik řádků v novinách. Nechť tedy o to upřímnější je naše dnešní blahopřání všem horníkům k jejich významnému dni, obdiv a úcta, které jim po zásluze náleží.

(bach)

Dělají čest svému podniku i našemu městu

Tišnovský závod koncernového podniku Výstavba dolů uranového průmyslu Praha, který si letos připomíná 20 let svého vzniku, vešel za dobu své 13 leté existence v našem městě do povědomí tišnovských občanů jako závod s charakteristickou činností při provádění důlních staveb.

Za uplynulý hornický rok 1983—84, v období, kdy jsme se mj. zamýšleli nad vývojem našich kolektivů u příležitosti 25. výročí celostátního hnutí brigád socialistické práce, nelze si nevzpomenout, kolik pracovního nadšení a obětavosti tyto kolektivy projevily, aby překonaly mnoho vnějších i vnitřních problémů tak, aby byly na úrovni současné doby. Proto také jsou naše kolektivy BSP, které nejlépe naplňují politický a všestranný smysl socialistické soutěže, oporou vedení závodu při plnění plánovaných úkolů na stavbách koncernového podniku, které tišnovský závod zajišťuje.

Již „tradičně" výstavbu sdružených kolektorů pro město Brno provádí v současné době kolektiv BSP Karla Bureše a to v oblasti Hybešova a Křídlovická. Dílo v nejvyšší kvalitě provedení odevzdá kolektiv BSP vedený Jaroslavem Šťavíčkem ,který dokončuje splaškový sběrač na Kamenomlýnské v Brně, a našemu nejzkušenějšímu kolektivu ,kolektivu BSP Československo-sovětského přátelství, vedeným Karlem Šimkem, byla svěřena stavba kmenové stoky C — Ponávka, která je budována v délce téměř 3000 m na svedení dešťových vod potoka Ponávky do řeky Svitavy.

Své vlastní poslání plní zaměstnanci tišnovského závodu VDUP na stavbách pro Československý uranový průmysl v Severočeském kraji v oblasti Hamru na Jezeře, kde pracuje kolektiv pod vedením zkušeného O. Urama. Letos

Na snímku Milana Loskota zahájení prací na opravě tunelu odpadních vod vodního díla Lipno, které provádí tišnovský závod VDUP.

v březnu bylo ukončeno a předáno dílo Uranovým dolům na stavbě Kubalov v jihočeském kraji, a kolektiv BSP Jána Tušinovského, který byl nerozlučně spjat s touto stavbou, okamžitě přešel na přísně terminovanou opravu tunelu odtokových vod na přehradě Lipno. Lipenská hydroelektrárna zastavila 1. dubna t. r. výrobu elektrické energie a rozhodující závod s časem, který kolektiv BSP spolu s technicko-hospodářskými pracovníky postoupil, je rozplánován téměř na minuty, aby zakotvení stropu i oprava stříkaným plastbetonem a ostatní práce, které zlepší průtočnost tři a půl km dlouhého tunelu, byly ukončeny letos 31. října, přesně o půlnoci. V sázce je dobré jméno našeho závodu a my jsme odhodláni se ctí splnit tak náročný úkol.

Na stavbě významného energetického díla v oblasti Jeseníků — „Přečerpávající vodní elektrárny Dlouhé Stráně", dosáhl mimořádných výkonů mládežnický kolektiv BSP vedený Jaromírem Paulíkem. V březnu letošního roku udělali raziči tohoto kolektivu definitivní tečku za 31 denním rekordním úsilím, motivovaným 20. výročím vzniku koncern. podniku tím, že vyrazili celkem 100,6 m tunelu šikmých částí přivaděčů budoucí přečerpávací vodní elektrárny .Ražba byla prováděna speciální razicí soupravou Grounhog v úklonu 45 stupňů — denní postup představoval 3,25 metrů při výkonu na pracovníka a směnu 38 centimetrů. Na jeden vyražený metr připadá 16 čtverečních metrů, ale ani při rekordu nesmí jít stranou kvalita a efektivnost — přivaděče se razí s přesností na cm a při usazování pancéřové výztuže je povolena odchylka pouze tři milimetry. O vysoké organizaci práce svědčí ta skutečnost, že ukončený rekord předčil loňský listopadový špičkový výkon o plných 16 % v produktivitě.

Pro informaci našim čtenářům sdělujeme, že ve světě pracuje celkem šest takových razicích souprav Groundhog, v Československu pouze jediná. Lepšího výsledku než Paulíkova brigáda došli pouze ve Španělsku, celkem 102 m, avšak vzhledem k rozdílnosti podmínek na díle lze považovat tento výkon Paulíkovců za evropský primát.

Nelze samozřejmě zapomínat na úspěšnou činnost brigády vedené M. Benčkem z dílen montážní výroby, která má sídlo zde v Tišnově, bez jejichž činnosti by nebyly včas zajištěny výrobní podmínky pro tyto důlní kolektivy.

Jak je vidět, práce a organizační zajištění tak náročných a vzdálených pracovišť si vyžadují obětavý a odborně zdatný kolektiv technicko-hospodářských pracovníků, který svými dlouholetými zkušenostmi, podpořenými socialistickým uvědoměním, za vydatné podpory stranické organizace a ROH se dovede vypořádat se všemi potížemi a překážkami tak typickými pro naši činnost.

Ke cti závodu slouží i ta skutečnost, že je platnou posilou pro život našeho města. Svůj závazek, vybudovat z tišnovského závodu „Vzorný závod VDUP" podpořil za uplynulé období v socialistické soutěži závodů koncernového podniku získáním prvního místa za rok 1983 a také výsledky letošního roku napovídají, že tak jako v minulosti i v současném čase dosáhneme opět co nejlepších výsledků. Spoluprací všech se nám to podaří.

— Ku —

Rada ONV Brno-venkov jednala v Tišnově

Ve čtvrtek dne 14. června se uskutečnila v Tišnově výjezdní schůze rady ONV Brno-venkov společně s radou MěstNV. Dopoledne si členové rady ONV Brno-venkov prohlédli novostavbu 27. třídní ZŠ na nám. 28. října, sídliště Pod Květnicí, sportovní halu, mateřskou školu pro 120 dětí, stavbu areálu Svazarmu a historickou památku Porta coeli.

Odpoledne se uskutečnilo společné jednání obou rad. Předseda MěstNV s. Souček představil předsedu MěV KSČ s. Grmolce, předsedu MěV NF s. Volenu a členy rady. Předseda ONV s. Ing. Rosendorf člena rady JmKNV s. Ing. Janštu, místopředsedy ONV s. dr. Dospíšila, Ing. Fuchsu, dr. Malachovou a další členy rady. Podkladem k jednání byly písemné materiály o práci MěstNV Tišnov.

Co bylo obsahem těchto materiálů?

Především výsledky dosažené při plnění závěrů 6. zasedání ÚV KSČ. Plní se úkoly v prohlubování účasti poslanců, orgánů NV, občanů a společenských organizací na přípravě plenárních zasedání. Příprava začíná u občanských výborů, pokračuje v komisích a v radě. Ale i zde jsou ještě rezervy. Účast občanů na plenárních zasedáních by měla být větší a také více poslanců by se mělo zapojovat do diskuse k projednávaným zprávám.

Kladně byla zhodnocena spolupráce s místními závody; dokladem jsou některé akce, které byly vybudovány ve sdružené investici, například mateřská škola pro 120 dětí. Je uplatňována pravomoc MěstNV vůči podnikům, které jsou řízeny ONV, i ústředně řízeným podnikům. Například s Obuví Gottwaldov při výstavbě prodejny na nám. Míru.

Dobře pracují občanské výbory. Zajistily řadu úkolů v neinvestiční části akce Z. Jde o vybudování dětských hřišť, veřejných prostranství a jiné akce. Ale nejde jenom o tyto akce. V oblasti politicko-výchovné organizují občanské výbory besedy s lékaři, s mládeží, uskutečňují různé akce k MDD. Dokladem dobré práce OV jsou výsledky dosažené v socialistické soutěži. OV č. 2 v Tišnově získal v roce 1980 I. místo v okrese, obč. výbor č. 7 v sídlišti Pod Klucaninou byl první v letech 1981, 1982, druhý byl OV v Tišnově — Železném, za r. 1983 byl první OV Lomnička a třetí místo patřilo OV ze Šerkovic.

Stálá pozornost je věnována tomu, aby poslanci aktivně pracovali v občanských výborech a ve svých volebních obvodech. V minulém roce skládali 2 X účty ze své práce na veřejných schůzích a ve společenských organizacích.

Vcelku lze hodnotit politickoorganizátorskou práci MěstNV jako úspěšnou. Dokladem jsou výsledky v socialistické soutěži. Za rok 1981 a 1983 obdržel MěstNV čestné uznání II. stupně od Jm KNV.

Velká pozornost je věnována mladé generaci. Bylo vytvořeno a vytváří se dostatek prostoru ke sportovnímu vyžití vybudováním sportovní haly, lyžařského svahu s vlekem a s umělou hmotou, bylo opraveno koupaliště, k dispozici je sauna, byl vybudován větší počet dětských hřišť. Úkoly jsou naplňovány přes besedy a hovory s poslanci, zasloužilými členy strany, členy SPB atd.

Záslužnou práci na tomto úseku vykonává sbor pro občanské záležitosti, jmenovaný vzorným sborem Jm KNV.

Byla zvýšena náročnost na politickovýchovnou a kulturní práci. V roce 1983 byl jednotný plán kulturně výchovné činnosti nejen splněn, ale překročen o další akce ve výši 22 %, jichž bylo celkem 2500.

Celkem dobře se v Tišnově zajišťuje modernizace bytů. V nejbližší době budou předány sedmi uživatelům modernizované byty. K další modernizaci je připraven dům s 12 byty, který byl uvolněn. Jinak se však MěstNV v Tišnově již pět roků potýká s velkým nedostatkem bytů. U MěstNV je v evidenci 250 žadatelů o byty a bytové družstvo má na 350 žadatelů o byty v Tišnově.

Hodně pozornosti věnoval zpráva zajišťování služeb obyvatelstvu. Skutečností je, že rozsah zajišťování služeb je značný. Jsou však některé služby, které lze zajistit jen v případě volnější kapacity. Jde o zajištění řemeslných služeb u OSP a některé služby nejsou zajištěny vůbec. Jde například

o broušení nožů, strojků, opravy deštníků, malých motocyklů, opravy praček zn. Tatramat, opravy plynových kotlů atd. MěstNV vydal 10 povolení k zajišťování služeb občany. Jako závažný nedostatek se jeví provozovny OPS. U některých stav hraničí s uzavřením. Město Tišnov nutně potřebuje vybudovat dům služeb.

Neplacené služby jsou zajišťovány TS města Tišnova, Rozsah prací však vyžaduje zvýšení počtu pracovníků, mechanizačního vybavení i dalších provozních prostorů. Sběr surovin se provádí v nevyhovující sběrně. Podkladem k jednání byly dále výsledky dosažené v plnění volebního programu NF. Volební program na rok 1981—1985 sleduje dva cíle: Zvýšit účast občanů na řízení a správě města a tomu podřídit masově politickou a výchovnou práci a dále zlepšovat občanskou vybavenost města.

V oblasti ekonomicko-sociální byl vyřešen v Tišnově několikaletý problém výstavbou ZŠ, byly vyřešeny problémy v předškolních zařízeních (byla vystavěna ve sdružené investici mateřská škola pro 120 dětí), bylo vybudováno společenské středisko v sídlišti Pod Klucaninou, provedená úprava a přístavba stávající polikliniky, vybudovány obchodní jednotky na nám. Míru, vybudována prodejna tabáku a novin, veřejné sociální zařízení, sportovní areál u sokolovny, lyžařský areál, 2 provozovny pro OPS, provedena plynofikace v dalších ulicích, úpravy některých komunikací, vybudovány chodníky, dokončen vodovod v Hradčanech, započato s výstavbou areálu Svazarmu atd. Nepodařilo se zajistit pokračování ve stavbě hřbitova, zajistit druhou etapu rozšíření polikliniky, výstavbu velkoprodejny potravin, výstavbu prodejny a pohostinství v Hradčanech, výstavbu rušného pavilonu u ZŠ na Smíškově ul., vybudování a úpravy místních a státních komunikací, ale i zajištění větší účasti občanů na plenárních zasedáních.

V roce 1981 bylo v akci Z vybudováno dílo v hodnotě 2 253 000 Kčs s finančním nákladem 1 584 000 Kčs, v roce 1982 hodnota díla za 4 863 000 Kčs s finačním nákladem za 2 714 000 Kčs, v roce 1983 vybudováno dílo v hodnotě 3 863 000 Kčs s fin. nákladem 2 714 100 Kčs. V letech 1981—1983 bylo občany odpracováno na investičních akcích 51 160 brig. hodin a na neinvestičních akcích 1 914 270 hodin.

Dobré výsledky má MěstNV v plnění 4. zasedání ÚV KSČ. Bylo vybudováno několik zahrádkářských oblastí. Do užívání občanům byla dána půda těžko obdělávatelná JZD.

Zprávu ještě doplnil předseda MěstNV s. Souček. Hovořil o dobrém vedení MěV KSČ, o dobré spolupráci s MěV NF, o postupném splývání sloučených obcí s Tišnovem, o problémech s revizí směrného územního plánu, o pomalém postupu plynofikace, o dobré práci spotřebitelských rad, a o některých problémech, kde potřebujeme pomoci. Například čištění kanalizačních vpustí, údržba místních komunikací, bytové problémy, udržování stávajících a nově vybudovaných objektů a další.

V diskusi předseda MěV KSČ s. Grmolec, předseda MěV NF s. Volena a členové rady MěstNV kriticky hovořili o stavu komunikací ve městě, ke znečišťování ovzduší závodem Zemědělského nákupního a zásobovacího podniku, požadovali pokračování ve výstavbě kanalizačního sběrače F, upozorňovali na to, že v Tišnově PO a SSM nemá vhodných prostorů ke schůzím a k zájmové činnosti. Značné problémy jsou ve zpracování směrného územního plánu, jehož ukončení se neúměrně prodlužuje. Kriticky se hovořilo o zrušené službě rozvozu propan butanových láhví, dále že se v této pětiletce nestavějí bytové jednotky, že nebyla dosud provedena úprava stavu pracovníků na MěstNV atd.

Místopředsedové ONV s. dr. Dospíšil, s. Ing. Fuchsa a dr. Malachová pochvalně hovořili o práci MěstNV, zodpověděli připomínky členů rady a upozornili, jak některé problémy budou řešeny i výhledově.

Předseda ONV s. Ing. Rosendorf upozornil na význam výjezdních zasedání. Jde o to, aby členové rady se přímo ve městech přesvědčili o budovatelském dění a ve společném jednání byly zhodnoceny kladné i negativní výsledky v činnosti a nalezena společná řešení. I když Tišnov je největším městem v okrese, a s tím jsou i požadavky na řešení problémů, je nutné je řešit z pozice celospolečenských zájmů v rámci celého okresu. Dále řekl, že z toho, co členové rady ONV v Tišnově viděli a měli možnost si prohlédnout, nabyli uspokojení, že v Tišnově v budovatelském dění a v rozvoji města se udělalo za poslední roky hodně. V závěru svého vystoupení poděkoval MěstNV a občanům za práci, vyslovil slova uznání za správu a řízení města. Přijatým usnesením a závěrem předsedy MěstNV s. Součka byla společná schůze obou rad skončena.

Co říci v závěru: Pravdou je, že v Tišnově bylo za poslední roky na výstavbě a úpravách města vykonáno hodně. Je největším městem v okrese s velkou spádovostí občanů z okolních obcí. A z toho vyplývají další požadavky na vybavenost města jak v občanské tak technické vybavenosti.

MěstNV v Tišnově ve spolupráci s občany, se společenskými organizacemi pod vedením městského výboru KSČ a za pomoci ONV Brno-venkov je schopen je vyřešit především pro občany samé. A v tom lze spatřovat klad celé práce.

R. Dozbaba

TIŠNOV DO ROKU 2000

(Pokračování z minulého čísla)

SLUŽBY A MÍSTNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

Oblast služeb (mimo Technické služby města Tišnova) se úzce prolíná s výrobní dodavatelskou činností místních podniků. Zhodnocení stávajícího stavu služeb OPS je následující:

Prostory CIS vyhovují potřebám, fotoslužba rovněž. Pro služby malířské a natěračské se dokončuje provizorní objekt v Mlýnské ulici jako dočasné řešení. Rozmnožovna a knihařství sice vyhovuje potřebám, ovšem nachází se v asanačním pásmu. Pokud se týká služeb v kadeřnictví a holičství, tak došlo k některým úpravám. Například holičství na Jungmannově a Brněnské ulici byla zrušena a namísto nich otevřena provozovna pod radnicí. Kadeřnictví se adaptuje na Jungmannově ulici, ostatní provozovny jsou vyhovující stejně jako pedikura na Brněnské ulici. Prádelnu a chemickou čistírnu bude třeba pro provozně i prostorově nevyhovující podmínky přemístit mimo obytnou zónu. V asanačním pásmu se nacházejí i kamenosochařství (Cáhlovská ul.), sběrna šatstva a prádla, sklenářství a půjčovna zboží stejně jako i pohřební služba, která je umístěna v soukromém domě v ulici Na loukách, jenž je v rámci komunikačního průtahu městem rovněž určen k asanaci. Všechny tyto služby budou umístěny v Domě slžeb či dislokovány.

OPP TIŠNOV

Poněvadž objekt kovovýroby na Brněnské je určen k asanaci, bude nutno řešit dobudování areálu OPP u Červeného mlýna. Stejně se bude řešit problém s umístěním opravny praček a ledniček na Brněnské ulici .KOVO na ul. Rudé armády bude po adaptaci a dostavbě zcela vyhovující. Radiotelevizní služba má pro svou práci nevyhovující podmínky, ovšem tato situace bude spolu se službami OPS řešena umístěním v Domu služeb stejně jako krejčovství z Janáčkovy ulice. Motoristé jistě dají za pravdu, že prostory autoservisu u Červeného mlýna jsou vyhovující.

OSP BRNO-VENKOV, PROVOZ TIŠNOV — PŘEDKLÁŠTEŘÍ

Provádí stavební práce na úseku stavebnictví (s výjimkou HSV prací — zednických) a činnost i potřeby podniku jsou řešeny samostatně spolu s ostatními podniky.

Drukov Brno, klempířská dílna Tišnov — klempířské práce. Dílna na Brněnské ulici je v soukromém domě a navíc v asanačním pásmu.

Drukocel Rosice, provoz Tišnov — zámečnické práce v dílně Na zahrádkách. Objekt je rovněž v asanačním pásmu.

Dřevoděl Rosice, provoz Tišnov — zakázkové práce i služby v areálu Za mlýnem a v provozu na Tyršově ulici. Zatímco areál Za mlýnem je vyhovující, dílna na Tyršově ulici je v obytné zóně — nutné řešit.

Vkus Brno, krejčovská dílna Tišnov, Brněnská — asanační pásmo.

Jm plynárny, plynosložebna Tišnov — nepatří přímo do oblasti služeb, avšak svým zaměřením je možné ji za takové považovat. Služebna na nám. Míru je v asanaci. Bude nutné řešit plánovnou výstavbu na Wágnerově ulici (u Modety) v letech 1984—86.

Obnova Brno, provoz vulkanizace Na mlékárně — součástí provozu je montáž a vyvažování kol. Prostory jsou vyhovující. Sběrna a opravna obuvi a kožené galanterie na Janáčkově ulici se nachází v pásmu přestavby města. Bude umístěna do Domu služeb nebo dislokována.
JME — RZ Brno, obvodová služebna Tišnov, Radnická — nutno umístit mimo asanační pásmo.

KONCEPCE ROZVOJE TECHNICKÝCH SLUŽEB MĚSTA TIŠNOVA

Technické služby města Tišnova v současné době zabezpečují v severovýchodní části okresu opravy a údržbu místních komunikací, čištění města a zimní údržbu, odvoz odpadků, ošetření veřejné zeleně, osvětlení, správu a provoz sauny a koupaliště, odvoz fekálií a další. Podívejme se nyní na jednotlivé činnosti služeb.

— **Opravy a údržba místních komunikací** — TS provádí opravy chodníků, údržbu místních komunikací, veřejného prostranství a parkovacích ploch, osazování dopravních značek a poutačů.

— **Čištění obcí a zimní údržba** — TS umývá komunikace a chodníky pouze v Tišnově, v zimě shrnuje sníh a posypává komunikace ve městě Tišnově a sedmi integrovaných obcích.

— **Odvoz odpadků** — Odvoz provádí v Tišnově a středisku Šlapanice, a to v zimě 1 × týdně, v létě 1 × za čtrnáct dnů. Pouze na sídlištích a z míst zvýšené koncentrace obyvatel se svoz provádí i v létě každý týden podle vyhlášky ONV. Svoz se koná ze 32 obcí, počet popelnic činí 13 035 kusů. Do roku 1985 bude svoz rozšířen do deseti obcí — Sentice, Březiny, Heroltice, Vohančice, Pejškova, Nelepče, Úsuší, Deblína, Svatoslavi a Řícmanic. V 8. pětiletce přibudou další obce: Hvozdec, Všechovice, Jinačovice, Babice, Lažánky, Maršov, Braníšov. Veškerou tuto činnost zajišťuje v osmi KUKA vozech devatenáct pracovníků.

— **Veřejná zeleň** — TS ji zabezpečují pouze ve městě Tišnově. Zabývají se zejména údržbou veřejných prostranství, parků, výsadbou zeleně ve třech sídlištích. Tuto činnost zajišťuje jeden pracovník. Údržba zeleně však neodpovídá potřebě, jaká by měla v této oblasti být.

— **Veřejné osvětlení** — Zajišťují jen dva pracovníci a jedná se pouze o výměnu žárovek, výbojek, seřizování časových spínacích hodin apod.

— **Správa a zajišťování provozu rekreačních zařízení** — Spadá sem správa

koupaliště a sauny. V 8. pětiletce bude nutné vybudovat další bazén o střední velikosti, a to v areálu stávajícího koupaliště.

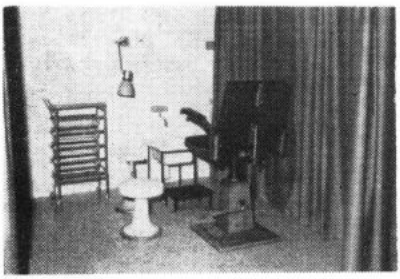
— **Odvoz fekálií** — V současné době se neprovádí. Zavedení se plánuje v 8. a 9. pětiletce.

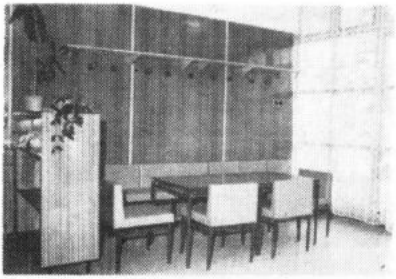
— **Ostatní** — Při významných výročích a slavnostech TS zajišťuje rovněž výzdobu města. Otevřeny byly s celodenním provozem veřejné WC.

Stávající stav areálu Technických služeb města Tišnova je naprosto nevyhovující. Nezbytná je vlastní výstavba nového areálu s cílem zvýšení pohotovosti TS, dostupnosti, technické úrovně a mobilnosti na úroveň odpovídající potřebám a požadavkům společnosti.

(Pokračování příště)







Nahoře přinášíme záběr do nového holičství OPS v Tišnově. Stavba pěti „buněk" pod radnicí vznikla v akci Z v letech 1982—83 nákladem 730 000 Kčs a počátkem letošního roku převzal dvě z nich OPS pro své provozovny. Vnitřní vybavení holičství dodal OPKS Blansko, interiér pedikúry navrhla i realizovala provozovna propagace OPS v Tišnově sídlící

ve Vev. Bítýšce nákladem 20 000 Kčs. Holičství má 4 obslužná místa, pedikúra dvě (na snímku vlevo). Podlahová krytina Fatrantis má tu přednost, že odvádí statickou elektřinu a i při opotřebování zůstává stále stejná povrchová úprava.

Nové provozovny zlepšují nejen sociální podmínky zaměstnanců, ale především přispívají ke kulturnosti prostředí i pro zákazníky (snímek vpravo).

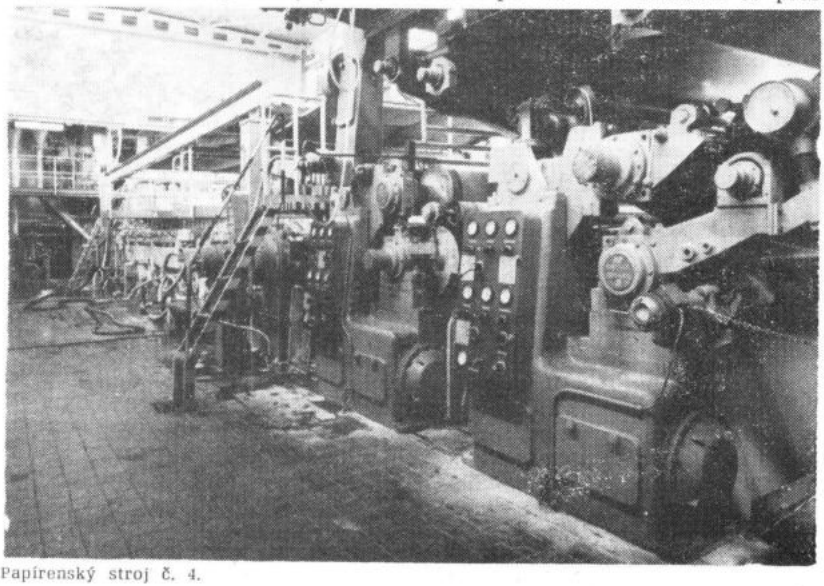
Foto: L. Myšáková.

120 LET VÝROBY PAPÍRU V TIŠNOVĚ

S počátkem nového školního roku bychom chtěli připomenout výročí tišnovské papírny, jejíž výrobky neodmyslitelně souvisí se školní výukou i s naším každodenním životem.

Továrna na papír v Tišnově 2 — Předklášteří, dnes závod Brněnských papíren, nár. podnik, v letošním roce již 120 let vyrábí strojní papír ke všeobecnému i speciálnímu použití. Je nejstarším a největším průmyslovým závodem v obvodu našeho města. Než však přikročíme k seznámení o vývoji tišnovské papírny, vraťme se na chvíli do historie.

Již odedávna bylo snahou lidského pokolení sdělit myšlenky a události různými druhy písma nejen přítomným i nepřítomným, ale též budoucím generacím. Proto se hledal i materiál, na který by se písmo mohlo přenést. V prvopočátku to byly např. jeskynní a skalní stěny, později hliněné destičky (klínové písmo). V další fázi, r. 3500 př. n. l. byl v Egyptě používán ke psaní papyrus (listový výtažek z vodních rostlin). O 500 let později byl znám pergamen (vyčiněná oslí kůže — název odvozen od východoasijského města Pergamon). A teprve o několik tisíc let později, historicky dokumentováno r. 105 n. l. byl, v Číně vynalezen princip tvorby papírového listu, jenž je připisován císařskému dvornímu úředníkovi Cchai—Lunovi (Čja—Lun). Papír se vytvářel na primitivním sítě zplstěním rozmělněných rostlinných vláken ve vodním prostředí. Číňané vynález přísně utajovali, přesto se však výroba papíru rozšířila a po několika staletích se přes



Papírenský stroj č. 4.

Asii, Arabský poloostrov, sev. Afriku a jižní Evropu dostala i do českých zemí. Uvádí se, že r. 1370 povolal Karel IV. italské papíráře, jež v Chebu měli založit první papírnu u nás. Tento údaj není ale archivně ničím doložen.

První písemná zpráva o založení první papírny v Čechách a na Moravě byla nalezena v registru krále Vladislava II. s datem 24. 5. 1499, kde se mlynáři opata cisterciáckého kláštera ve Zbraslavi povoluje právo k dělání papíru. Papírníci byli tehdy velmi ctění a vážení řemeslníci. Od těch došlo k postupnému rozsáhlému rozvoji a dalším vynálezům ve výrobě papíru, včetně výroby dřevoviny a celulózy, až do dnešní doby. Ani současnost vývoj ve výrobě papíru a celulózy nezastavila.

V roce 1799 byl vynalezen Francouzem L. Robertem papírenský stroj, který v roce 1803 zdokonalili další Francouzi, bří Foudrinierové. Později k němu byla zkonstruována i sušící část. V Čechách byl uveden do provozu první papírenský stroj r. 1827 v Praze — Bubenči (Císařský mlýn) o pracovní šíři 130 cm.

Tišnovská papírna sama patří k nejstarším výrobcům papíru a lepenky v českých zemích. Byla založena klášterem Porta coeli, ale přesné datum není známo. Dokladem o dřívější existenci papírny je uznáván historický obraz města Tišnova z roku 1723, kde je označena jako Papier Mühl (papírenský mlýn). Současné výročí je ale spojeno s datem 21. 5. 1864, kdy je papírna majitele C. M. Kopřivy zapsána oficiálně do rejstříku továren. Od toho času dochází k postupnému rozšiřování a modernizaci výroby. Byly vybudovány 2 papírenské stroje (dále PS), včetně přípravny látky a úpravny papíru, lepenkárna a provoz hrubé těžké kartonáže se slepovacím strojem. Uvedenému majiteli patřila i dnešní lepenkárna na Prudké u Doubravníka a někdejší brusírna dřeva v Březině a Borači. Zajímavé z hlediska energetického bylo, že provozy byly poháněny vodními díly přes důmyslné řemenové převody — transmise a zainstalované vodní turbiny vyráběly elektrickou energii pro vlastní potřebu. Dodnes jsou např. v provozu vodní turbiny v Prudké a Březině. Určité období se vyráběla i asfaltová lepenka v objektu vedle bývalého lomu pod tišnovským „Kojálem" — kde se místně užívá názvu **Térovna.**

K největšímu rozvoji továrny dochází po znárodnění v roce 1948, což dokumentuje následující chronologická tabulka:

Akce	rok dokončení
1. Převedení kartonážní výroby se slepovacím strojem do závodu Prudká	1951
2. Výstavba skladů, dřevobrusírny, holandrové haly, papír. stroje č. 3 (PS), úpravny papíru	1949—1952
3. Výstavba čistírny odpadních vod typu Ioston	1955
4. Přístavba kuchyně, jídelny, společenské místnosti a klubovny, kantýny	1955
5. Rekonstrukce dřevobrusírny — nový vřetenový brus	1960
6 Výstavba PS č. 4 a Jostonu	1961
7. Rekonstrukce naviječí části PS č. 2 a racionalizace přepravy dutinkového papíru, zrušení originálního parního pohonu PS č. 2 — nahrazeno el. motorem	1967
8 Přestavba a modernizace rekreačního střediska Níhov	1966—1968
9. Výstavba nové kotelny — mazutové hospodářství	1968
10. Zrušení PS č. 1 (šedý balící papír) a ruční lepenkárny	1974
11. Zavedení nepřetržitého provozu	1975
12. Výstavba nové moderní přípravny látky (mlecí linky), rozvlákňovačů, nového komínu ke kotelně (70 m), rekonstrukce PS č. 4 — 1. etapa	1977

13. Rekonstrukce PS c. 4 — 2. etapa, instalace nové převíječky papíru z SSSR, rozplavování kaolinu 1979
14. Rekonstrukce PS č. 3 a instalace nového superkalandru 1980
15. Vybudování vstupního objektu a zdravotního střediska 1981
16. Přestavba a centralizace opravářských dílen se sklady a sociálního zařízení 1982—1984

V tabulce jsou zahrnuty jen nejvýzamnější akce rozvoje závodu.

Po organizační stránce byla papírna do r. 1949 součástí Moravskoslezských papíren n. p. Od tohoto roku až do roku 1957 byla tišnovská papírna samostatným národním podnikem s názvem Předklášterské papírny společně s provozem Prudká. Od r. 1958 až do současnosti je závod v Tišnově 2—Předklášteří součástí n. p. Brněnské papírny v Brně.

Mnoho občanů zřejmě neví, že tišnovská papírna je jediným závodem v Jihomoravském kraji, který vyrábí papír grafický, sešitový, psací a dutinkový. Ostatní tři závody tohoto druhu vyrábí pouze kartony a lepenky. Grafické papíry z Tišnova se používají na tisk různých knih — převážně školních učebnic, periodik (Tvorba, Tribuna, Hospodářské noviny, Nová mysl aj.). Sešitové a psací papíry se používají k výrobě sešitů středně jemných a částečně bezdřevých, jejich téměř monopolním výrobcem v českých zemích je závod Brno. Vyráběné dutinkové papíry prakticky z 90 % kryjí potřebu papíru pro výrobu textilních dutinek v Lanškrouně. Závod Tišnov vyrábí též papíry na nekonečné tiskopisy (lidově tabelační) do počítacích strojů a surovinu pro natírané ,tzv. křídové papíry. Významně se závod Tišnov podílí i na plnění exportních úkolů, protože 25 % současné výroby se expeduje do kapitalistických i socialistických zemí (např. NDR, NSR, Libanon, Thajsko aj.).

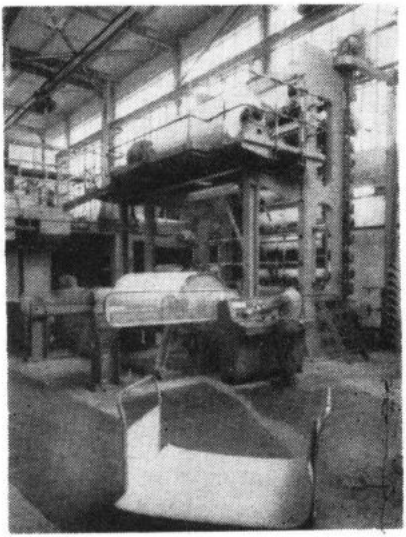
V další tabulce uvádíme nárůst výroby od roku 1946 do roku 1983:

rok	1946	1948	1955	1962	1974	1977	1983
výroba v t lepenka	341	490	844	1207	944	—	—
papír	3346	6500	12801	22811	24365	24907	29601
počet zaměstnanců	180						372

Pro zajímavost uvádíme, že PS č. 4, který má pracovní šířku 250 cm, vyrábí papír rychlostní až 280 m/min. což je hodnota blízká rychlosti 320 m/min, kterou vyráběl dříve rotostroj ve Větřní u Čes. Krumlova novinový papír o šíři 3,5 m. Dnes novinový papír vyrábí rotostroj ve Štětí n. Labem o šíři 6,5 m a rychlostí 650 m/min.

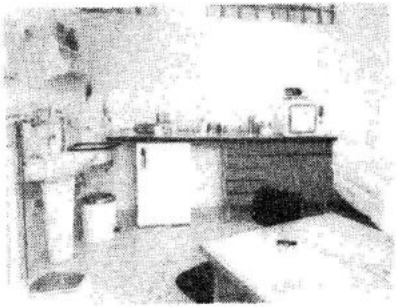
Naše republika se může pochlubit také papírenskou raritou, jíž je dochovaná a provozuschopná ruční papírna ve Vel. Losinách. Jako jediná ve střední Evropě vyrábí nejcennější a nejkvalitnější papír — ruční papír, který slouží výtvarným umělcům, vyhotovují se na něj státní vyznamenání a důležité mezistátní i vládní listiny a smlouvy.

V tišnovské papírně je také rozvinuta socialistická soutěž, do níž jsou zapojeny 4 BSP, z nichž dvě získaly bronzový a jedna stříbrný odznak. Tři pracovníci papírny jsou nositelé



Nový superkalandr na hlazení papíru.

vyznamenání Za vynikající práci, sedm pracovníků obdrželo titul nejlepší pracovník ministerstva chemického průmyslu a ministerstva průmyslu CSR. V průběhu let dostalo titul nejlepší pracovník podniku 56 zaměstnanců papírny. Závodu byly také uděleny čestné plakety za veřejně prospěšnou činnost ke 20. výročí osvobození a k 50. výročí založení Československa. Nejvýznamnějšího ohodnocení se dostalo závodu Tišnov v r. 1967, kdy bylo pracujícím papírny uděleno prezidentem republiky státní vyznamenání Za zásluhy o výstavbu.



Interiér lékařské ambulance.

Ani péče o pracující a jejich sociálněkulturní potřeby nejsou v závodě opomíjeny. V minulých letech (od r. 1950) bylo pro zaměstnance postaveno 50 závodních a stabilizačních družstevních bytů. O další výstavbě se uvažuje v následujících letech (po r. 1990). V papírně je zřízena kulturní a společenská místnost, kantýna, kuchyně s jídelnou. Teplá strava, jež je na velmi dobré úrovni, se vydává i na odpoledních a nočních směnách nepřetržitého provozu, jímž se tišnovská papírna odlišuje od ostatních místních závodů.

Při vstupu do závodu lze navštívit závodní lékařské středisko, které slouží i občanům z Předklášteří. Škoda, že má na daný obvod tak malou čekárnu. Jsou pořádány kulturněvzdělávací zájezdy, sportovní a branné závody, společenské akce různého druhu. Závod má pro své zaměstnance vybudováno hezké rekreační středisko u níhovského rybníka. Od r. 1958 udržuje a rozvíjí družební styky i výměnnou rekreaci s papírnou ve Weissenbornu v NDR. Není zapomínáno ani na bývalé zaměstnance ,pro něž jsou rovněž pořádány kulturněspolečenské akce a zájezdy. Je třeba se zmínit o amatérské závodní požární jednotce, jež se pravidelně zúčastňuje požárních soutěží v podniku i oborovém rozsahu, kde dosáhla dobrého umístění na 6. příčce z 15 účastníků.

Závěrem ještě chceme uvést plány závodu do nejbližší budoucnosti. Připravuje se přestavba a rozšíření sociálního zařízení provozu papírny, rozsáhlá rekonstrukce PS č. 2, a co je nejdůležitější, do r. 1986—87 by měla být realizována výstavba 2. stupně čistírny odpadních vod, systém Door. Tím by závod významně přispěl ke zlepšení životního prostředí, především k čistotě toku řeky Svratky. A třeba že je tišnovská papírna obklopena v okolí rozsáhlejšími závody, zejména strojírenskými a textilními, přispívá svými výrobky k uspokojování celospolečenských potřeb ve školství a grafickém průmyslu.

Blahopřejeme všem zaměstnancům papírny k významnému 120. výročí založení strojní výroby papíru v Tišnově a přejeme mnoho dalších úspěchů.

M. Makovský

PIONÝŘI POMÁHAJÍ

Na základě oznámení v novinách vyhlásila třída 7. A na ZS Smíškova ul. v Tišnově školní soutěž ve sběru lahvových uzávěrů.

Uzávěry jsou z pozinkovaného plechu a jejich sběr má velký význam pro naše národní hospodářství, neboť nákup tuny zinku v zahraničí stojí čtvrt miliónu korun.

Do soutěže bylo zapojeno celkem 15 tříd, které dohromady sesbíraly 492 kg uzávěrů. Nejlépe si vedla třída 7. A, která nasbírala 68 kg. V soutěži jednotlivců obsadil 1. místo žák Martin Boček. Nasbíral 30 kg uzávěrů.

Všichni vítězové dostali v pátek 29. 6. spolu s vysvědčením i sladkou odměnu.

Renata Tetřevová, 7. A

5. ODDÍL PS TIŠNOV—PŘEDKLÁŠTEŘÍ se zúčastnil ve dnech 8. až 10. června 1984 krajského setkání pionýrů ve Strážnici. I když 840 dětem ze 14 okresů počasí nepřálo, toto setkání bylo pro pionýry neopakovatelným zážitkem.

Děti z naší pionýrské skupiny soutěžily v dukelském závodě branné zdatnoti. Mezi staršími dívkami Markéta Jančarová — nejaktivnější a nejlepší pionýrka naší PS — vybojovala 3. místo v Jihomoravském kraji. 4. místo, i když mimo soutěž, obsadil Leoš Sojka v kategorii starších pionýrů. Mimo soutěž běžel i malý druháček Petr Kulhánek, který se umístil v téže kategorii na 16. místě.

Stanislav Břenek



Nejen velké výstavy obrazů, ale i práce dětí ve výtvarné škole mají svoji atmosféru a diváky.

SAD EMANUELA RANNÉHO

V polovině června, v době, kdy v Jednotném klubu pracujících v Třebíči probíhala výstava obrazů a kreseb otce a syna Em. Ranných, zachycující téměř reportážním způsobem výstavbu jaderné elektrárny v Dukovanech (jak napsal recenzent Rovnosti 12. 6. 84), konala se v Kabinetu umění n. p. Kniha v Brně na České ul. (14.—29. června 1984) zajímavá výstava Emanuela Ranného staršího na téma „Sad v grafice a kresbách". Výstava, soustřeďující na padesát kreseb (tužka a tuš) a grafické tvorby (lepty a suchá jehla), byla sice pohledem jen do jednoho oboru tvorby

Em. Ranného (v jeho díle bychom našli i oleje a akvarely), ale technika grafiky, která u Ranného je těsně spojena s kresbou, jež často jako prvotní náčrt se stává základem pro budoucí lepty či suché jehly, v jeho díle převládá. Zdůraznila to ve svém úvodním slově při vernisáži (jež byla doplněna i kulturním programem) 14. června i dr. M. Dohnalová, odborná pracovnice Moravské galérie v Brně, která vyzdvihla zejména grafické listy, ve kterých — a u cyklu „Sadů" je to zejména výrazné — autor „dosahuje dokonalého projevu".

Sad v nejrůznějších podobách i ročních obdobích provází umělce, rodáka z jugoslávské Cupriji (1913) snad po celé údobí jeho umělecké tvorby. A tento vztah k přírodě, k sadům, k ovocným stromům umocnil u umělce dlouholetý pobyt ve Stěpánovicích u Tišnova, vesnici v podhůří Vysočiny, kde krajina kolem Svratky i na stráních okolních kopců je plná ovocných sadů, takových, jaký je za chalupou a ateliérem Em. Ranného. Jak kresby, tak i grafické listy, které obdivovali návštěvníci výstavy, byly sice variantami na dané téma, ale přece jen každá kresba, každý grafický list působil jako pohled do živé přírody, i když někdy, zejména u suchých jehel (např. Z našeho sadu, Stará jabloň, Humno v noci) plných okouzlujícího lyrismu. Vystavené kresby i grafické listy byly i průvodcem diváků nejen po sadu Ranných, který se stal nejčastějším motivem, ale i po sadech sousedů či okolních obcí (U Samsonů, Kašparův sad, Sad v Prosatíně či Sad v Podolské stráni; v onom Podolí, kde se v roce 1880 narodil předčasně zemřelý oslavitel kraje — básník a spisovatel Josef Uher).

K výstavě místo katalogu byl vydán dvojlist s reprodukcí jednoho grafického listu, uvnitř pak je básnický esej Jana Skácela „Se všemi hnízdy", oslavující krásu podvysočinské přírody vůbec a Ranného sady zvláště. Skácelovi Ranného sad je symbolem domova a dále zde básník o umělci říká, že „E. R. chová ke stromům zděděnou úctu. Je to starý sad, ten za stavením Ranných ve Stěpánovicích, a stromy v něm jsou jako staří lidé... Tady, za vlastními humny, jsou kořeny grafického úsilí Em. Ranného. A také koruna umělcova snažení", jak to výstava sama dosvědčila.

Že výstava milovníky výtvarného umění zaujala, dosvědčovala návštěva a také recenze v brněnských novinách, a to: v Lid. demokracii 21. 6. „Malířova láska ke stromům", kde autor. M. Tmé např. poznamenal, že „charakteristickým rysem jeho grafik a kreseb je komornost, intimita, preciznost tvaru, jemnost šrafúr, barevně přecházejících od šedé až do temného šerosvitu...", v Brněnském večerníku 22. 6. (zn. op, Sady Emanuela Ranného), kde autor zdůraznil, že kresby, jež „jsou východiskem pro další zpracování v grafice", ukazují, že „mají samostatnou výtvarnou kvalitu". A konečně v Rovnosti vyšla 26. 6. recenze Marie Dohnalové, která i zde zdůraznila to, co uvedla na vernisáži výstavy, že „v dosavadní tvorbě E. R. nalezly uplatnění různé výtvarné techniky..., tvůrce si však oblíbil zejména lept... a jeho grafické listy jsou obdořeny schopností bezprostředně působit na diváky". Výstava v Kabinetu umění n. p. Kniha v Brně to plně potvrdila.

Josef M. Weimann

PADESÁTINY JAROSLAVA MÜLLERA

27. června t. r. oslavil své abrahámoviny ostravský spisovatel a televizní dramaturg Jaroslav Müller, jenž je dobře znám naší veřejnosti jako úspěšný autor přírodně laděných prozaických a televizních děl. Za všechny jmenujme televizní seriály Lovy beze zbraní, Po loveckých stezkách a Přátelé zeleného údolí.

Čtenáře Tišnovska bude určitě zajímat, že zdroje jubilantovy beletristické a televizní poetiky lze najít v našem regionu. Jeho rodiče se totiž v roce 1937 přistěhovali z Olomouce, kde se Jaroslav Müller narodil, do Kuřimi, a žijí tam dodnes. S Kuřimí a jejím okolím se pojí více než jedna třetina umělcova života, během níž navštěvoval také tišnovské gymnázium, kde

v roce 1952 maturoval a seznámil se se svým velkým vzorem a učitelem Jaromírem Tomečkem. Znalci Müllerova díla, kteří znají důvěrně náš kraj a jeho lid, dovedou nejlépe posoudit, do jaké míry se zážitky z dětství a dospívání přetavily v autorovo tématické zaměření, podtrhující nezbytnost trvalého a moudrého dialogu člověka s přírodou.

Kuřimští občané, kteří prožili léta nacistické okupace, jistě ocení zralé autobiografické dílo Loďky z kůry akátu (Ostrava 1978), popisující tuto chmurnou dobu z pohledu dospívajího chlapce, nejen jako umělecké a realistické vyjádření života a postojů určité generace, ale také jako jeden z nezapomenutelných impulsů na autorově cestě k jeho dnešní občanské a umělecké angažovanosti za krásu a neporušenost přírodního prostředí.

Dílo letošního padesátníka PhDr. J. Müllera je mladé a svěží nejen proto, že mluví o věčné přírodě, ale také proto, že si našlo nejvděčnější diváky a posluchače mezi mladými lidmi. A to je jeho největším oceněním a nejlepším příslibem do budoucna.

Jiří Filka, Jiří Šindlář

NAROZENÍ

v květnu a červnu:

1. 5. Jana Chroncová, Vrchlického 1602
1. 5. Michal Raus, Šerkovice 22
4. 5. Zbyněk Malina, Jamborova 920
6. 5. Petr Dvořáček, Hradčany 140
7. 5. David Verner, Hornická 1525
9. 5. Filip Procházka, Švermova 1646
9. 5. Milena Straková, Štěpánovice 64
12. 5. Klára Kubánková, Leninova 1639
13. 5. Milan Fic, Králova 1678
13. 5. Michaela Koláčková, Hradčany 23
15. 5. Radek Leifer, Na zahrádkách 744
18. 5. Tomáš Grimmer, Fučíkova 1233
23. 5. Ctibor Kaláb, Troubná 1075
28. 5. Ivana Bučková, Hornická 1529
30. 5. Michal Pfeifer, Trmačov 144
30. 5. Aleš Hnízdil, Králova 1682
31. 5. Jaroslav Válek, Štěpánovice 130
3. 6. Jiří Bárta, Družstevní 527
4. 6. Kateřina Kouřilová, Ve dvoře 1182
12. 6. Ondřej Svoboda, Lomnička 108
12. 6. Josef Svoboda, Lomnička 108
14. 6. Kateřina Čepešová, Trnec 967
15. 6. Barbora Pochopová, Leninova 1634
17. 6. Vladimír Špaček, Králova 1673
21. 6. Vojtěch Dinga, Osvobození 1655
24. 6. Kateřina Sobotková, Erbenova 948
29. 6. Michaela Cardová, U Humpolky 971
30. 6. Kateřina Ondrová, Ondřejova 1104
30. 6. Lenka Jindrová, Hradčany 150

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenosti a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

1. 9. **Václav Šmarda,** Kukýrna 41
4. 9. **František Přikryl,** Fučíkova 1247
11. 9. **Václav Liška,** Na zahrádkách 833
12. 9. **Vilma Neumannová,** Bezručova 190

17. 9. **Vlasta Nejezchlebová,** Na mlékárně 795

18. 9. **Anna Všianská,** Porta coeli 1001

21. 9. **Anna Stachelbergerová,** Krátká 1262

24. 9. **Anna Brichtová,** Králova 1681

75 let se dožívají:

3. 9. **Štěpánka Řezáčová,** Janáčkova 769

12. 9. **Ludmila Kociánová,** Gottwaldova 281

18. 9. **Hedvika Muzikantová,** B. Němcové 1166

28. 9. **Josef Vala,** Trmačov 729

80. a vyšší narozeniny oslaví:

4. 9. **Marie Jakoubková,** Hornická 1521. Dožívá se 80 roků.

5. 9. **František Ptáček,** Wagnerova 871 Dožívá se 85 roků.

7. 9. **Ludmila Nejezová,** Kukýrna 39. Dožívá se 80 roků.

8. 9. **Berta Volná,** Brněnská 153. Dožívá se 82 roků.

11. 9. **Václav Odehnal,** Jamné 13. Dožívá se 83 roků.

11. 9. **Eduard Magda,** Sv. Čecha 886. Dožívá se 81 roků.

12. 9. **Božena Benešová,** Janáčkova 769. Dožívá se 84 roků.

13. 9. **Ludmila Špačková,** Purkyňova 1685. Dožívá se 81 roků.

17. 9. **Josefa Hamrlová,** Purkyňova 1583. Dožívá se 82 roků.

18. 9. **Františka Gazárková,** Tyršova 315. Dožívá se 87 roků.

20. 9. **Marie Kratochvílová,** Družstevní 534. Dožívá se 82 roků.

20. 9. **Františka Vojtová,** Štěpanovice 95. Dožívá se 81 roků.

21. 9. **Alois Vojta,** Štěpánovice 63. Dožívá se 93 roků.

22. 9. **Hedvika Horňanská,** Železné 5. Dožívá se 80 roků.

25. 9. **Růžena Svobodová,** Družstevní 516. Dožívá se 86 roků.

25. 9. **Marie Pavlíčková,** Železné 10. Dožívá se 82 roků.

28. 9. **Václav Dětřich,** Alšova 759. Dožívá se 82 roků.

29. 9. **Růžena Richterová,** Nezvalova 1332. Dožívá se 83 roků.

30. 9. **Marie Melicharová,** Brněnská 154. Dožívá se 87 roků.

30. 9. **Vladimír Burschwall,** Železné 50. Dožívá se 83 roků.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme, všem, kteří se přišli rozloučit s paní **Anastázií Kulikovou,** a všem, kteří ji navštívili v posledních těžkých dnech jejího života. Děkujeme též za květinové dary a projevy soustrasti.

Rodina

Děkuji všem přátelům a známým za poslední doprovod a projevy soustrasti k úmrtí mé manželky **Jaroslavy Kopečkové.**

Zdeněk Kopeček

Za projevenou soustrast a slova útěchy v bolesti nad odchodem naší drahé manželky a maminky **Marie Capkové** děkují

Josef a Pavel Capkovi

Děkujeme všem, kteří v hojném počtu doprovodili pana **Josefa Chlupa** na jeho poslední cestě. Především děkujeme požárníkům za důstojné rozloučení.

Rodina Chlupova

Děkujeme všem přátelům a známým, kteří se 23. července přišli rozloučit s naším drahým manželem, bratrem, otcem a dědečkem **Josefem Pokorným.** Děkujeme za květinové dary a projevy soustrasti, zástupcům SPOZ a jednoty Brno-venkov za smuteční projevy.

Manželka, sestra
a rodiny Štechova a Kubešova

Děkujeme za účast při posledním rozloučení s panem **Rudolfem Komínkem** a za projevy soustrasti.

Manželka s rodinou

Z NAŠEHO STŘEDU ODEŠLI...

Zesnulí ve 2. čtvrtletí 1984

6. 4. Alois Kočka (1895), Šerkovice 54

9. 4. Anna Sendlerová (1906), Kukýrna 819

12. 4. Milada Bělíková (1915), Purkyňova 1685

16. 4. František Svítil (1902), Rudé armády 381

26. 4. Emilie Jůzová (1898), Lomnická 404

28. 4. Tomáš Kupský (1918), U náhonu 394
2. 5. Jaroslav Herman (1947), Jungmannova 754
3. 5. Marie Novotná (1908), Klášterská 678
4. 5. Václav Mánek (1924), Horova 943
7. 5. Božena Hrdličková (1909), Jungmannova 754
9. 5. Josef Sysel (1919), U Humpolky 1507
17. 5. Marie Čtveráková (1920), Hradčany 118
17. 5. Zdenka Oulehlová (1926), U Humpolky 1505
19. 5. Růžena Juhaszová (1942), Osvobození 1666
19. 5. Rostislav Otruba (1963), nám. Komenského 122
22. 5. Anna Valíčková (1909), Lomnička 48
23. 5. Marie Svitavská (1911), Družstevní 536
26. 5. Emílie Pařízková (1890), Kukýrna 39
26. 5. Miroslav Šedý (1919), Šerkovice 39
26. 5. František Bervid (1928), Rudé armády 429
27. 5. Marie Wünschová (1911), Havlíčkova 301
31. 5. Rosalie Holcmanová (1906), Porta coeli 1001
5. 6. Evžen Marek (1910), Hanákova 420
6. 6. Věra Vitulová (1920), Porta coeli 1001
6. 6. Marie Jirková (1911), Za mlýnem 462
9. 6. Václav Vlk (1926), Horova 945
11. 6. Marie Pokorná (1907), Lomnička 82
21. 6. Jindřiška Zabloudilová (1919), Jungmannova 70
22. 6. Josef Chlup (1905), Hřbitovní 622
24. 6. Ladislav Strašák (1907), Za Krétou 417
25. 6. Jaroslava Kopečná (1920), Leninova 1629
28. 6. Štěpán Svoboda (1929), Dvořákova 528
29. 6. Marie Capková (1931), Na rybníčku 587
29. 6. Anastazie Kulíková (1909), Havlíčkova 300
30. 6. Antonín Železný (1903), Cihlářská 815

ZA JOSEFEM MACHÁČKEM

12. července 1984 se ukončila životní pouť univ. prof. JUDr. et PhDr. Josefa Macháčka z brněnské Univerzity Jana Ev. Purkyně.

Josef Macháček se narodil 4. prosince 1917. Pocházel z dělnické rodiny a i přes nepřízeň osudu vystudoval právnickou fakultu spolu s mimořádným studiem filozofie. Od roku 1950 působil na brněnské univerzitě, v roce 1954 byl jmenován docentem a v roce 1962 profesorem dějin filozofie. Radu let stál v čele katedry dějin filozofie a logiky a v letech 1960—62 byl též děkanem filozofické fakulty UJEP.

Profesor Macháček byl důsledným marxistou a marxistické pojetí uplatňoval v kritice buržoazního myšlení zejména údobí od novopozitivismu až po filozofii existence a fenomenologii. Vychoval řadu žáků, které dovedl přesvědčivě získat pro marxismus-leninismus.

Tišnovská etapa v životě Josefa Macháčka je spojena s prvními poválečnými léty, kdy se jako komunista nadšeně zapojil v našem městě i tehdejším okrese Tišnov do řady stranických a veřejných funkcí. Proto zůstane jeho památka živá i v našem městě. (i)

O HORNICKÝ KAHAN

Ke Dni horníků uskuteční TJ Baník Tišnov, šachový oddíl III. ročník šachového turnaje o „Hornický kahan".

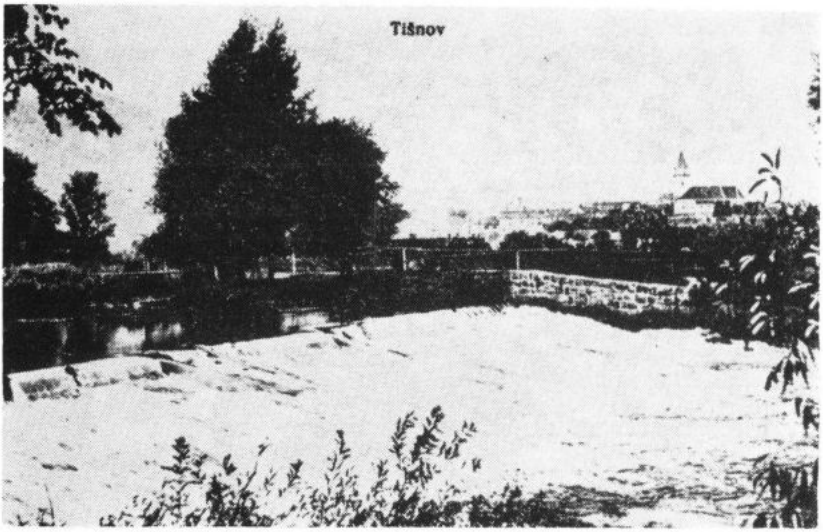
Uplynulých dvou ročníků se zúčastnilo přes 40 šachistů ze čtyř okresů. Držitelem putovní ceny hornického kahanu je František Blatný ml., kandidát mistra sportu z Brna.

Letošní ročník se bude hrát v sobotu dne 15. září 1984 ve velkém sále sokolovny. Prezence je v 7.30 hodin, začátek turnaje v 8 hodin. Hraje se švýcarským systémem na 9 kol, 20 minut na partii. Vklad 20 Kčs. Turnaj je dotován věcnými cenami.

Na turnaj zveme všechny šachisty, ale také občany ke zhlédnutí zajímavých bojů na šachovnicích. R. D.

TIŠNOV NA STARÝCH POHLEDNICÍCH

Ze sbírky Květy Luskačové



Pohled na Tišnov od splavu byl oblíbeným fotografickým motivem zejména mezi válkami.

Propadlí koně na Hradisku u Železného

Jednou v roce 1909, když jsem chodil do tišnovské měšťanky, se otevřely v hodině učitele Vítkoviče, který nám právě vykládal o našich slovanských bratřích, dveře a v nich se objevil vyjevený kluk volající: „Na Hradisku se propadli Horňanskovi koně!" V minutě nebyla ve třídě ani jedna klukovská noha. Přiběhli jsme právě když vytahovali pomocí popruhů z jámy druhého koně. Prvního, který se ještě celý třásl, už utírali slaměnými věchty.

V hloubce asi 3 m se ukázala zaklenutá chodba, která směřovala k západu a zatáčela se doprava směrem do středu Hradiska. Nikomu tehdy nenapadlo vzít světlo a podívat se dále dovnitř. Záhy byl dán povel k zahození díry. Když jsem chodil do školy, žil u nás pomocný starý přes 90 let. Ten nám vyprávěl, že slýchával od svého dědečka, že na Hradisku stával kdysi hrad. Že po něm nezůstala žádná památka, je to tím, že z něho byla vystavěna celá ves Železné.

Místo, kde se propadli koně, je dosud znatelné. Při silnici do Jamného při levé straně pole Na hradisku je mírná příkopa. Kdo by tam kopal, narazil by na samé kamení, tj. na zaházenou šachtu.

Za to, že jsme náhle opustili školu, si nás druhý den volal ředitel Mašek do ředitelny, kde nás přísně vyslýchal. (Byl asi hodně zvědavý). Nikoho však nepotrestal.

Vzpomíná Josef Procházka (nar. 1896) z Lomničky

VEČER S JIŘÍM SUCHÝM

KPVU v Tišnově pořádá ve dnech 16.—26. září ve společenské místnosti na sídlišti Pod Klucaninou výstavu kreseb, fotografií a koláží Jiřího Suchého, zakládajícího člena divadla semafor. Zahájení výstavy se koná v neděli 16. září v 10 hodin., výstavu uvede sám autor.

V sobotu 15. září se v sokolovně uskuteční Večer s Jiřím Suchým. Bližší informace o předprodeji sledujte na plakátech.

---

25 let od ukončení geologického průzkumu Květnice

Říkalo se „Květnice hora, Besének voda dražší než celá Morava." Úsloví umocnily skutečné historické nálezy zlata, polodrahokamů — ametystů a dalších užitkových nerostů.

Název Květnice je prastarý. První historické zprávy uvádí u Kwietnice mramory. V 17. stol. se Švédové marně pokoušeli raženou štolou hledat zlato a stříbro a pak následovala další série kutacích pokusů. Užitek přinesla těžba barytu pro chemickou továrnu v Hrušově u Bohumína. Dobře se uplatnily také tmavé modrošedé vápence, z nich byly v roce 1750 zhotoveny nové oltáře v kostele sv. Jakuba v Brně.

Kromě užitkových nerostů má Květnice krasové jevy. Tišnovská propast je vlastně z části umělá při dobývání barytu. Králova jeskyně objevená náhodně je pojmenována po řídícím učiteli Královi, který žil v Tišnově a byl objevitelem jeskyní Demänovských.

V jiné malé jeskyňce již před lety nalezl brněnský speleolog RNDr. Přemysl Ryšavý zajímavé kalcitové tvary hnědorudé stočené a jako školák ještě na dávné exkurzi s profesorem Úlehlou ametysty.

Systematický geologický průzkum Květnice skončil před 25 lety. Průmyslově zajímavé akumulace užitkových nerostů zde nalezeny nebyly. Speleologové však zde mají ještě hodně práce a Květnice je stále velmi oblíbeným místem výcházek a turistických tras.

P. R.

SVRATKA

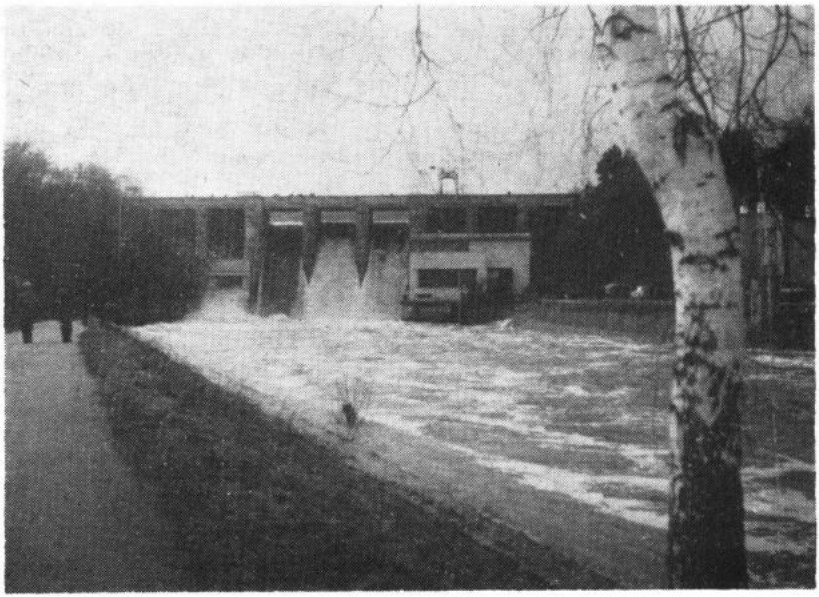
(III. část — Od Tišnova do Brna)

Tišnov leží zhruba v polovině 174 km dlouhého toku Svratky — Besének s Loučkou se do řeky vlévají na 79. km, Lubě na 73 km. Nejsou tak dávné doby, kdy se řeka pod Tišnovem při jarním tání téměř pravidelně rozlévala do své široké levobřežní nivy. Jedním z našich největších klukovských zážitků byla povodeň na jaře roku 1955. Tehdy po tuhé zimě se řítily divokou řekou mohutné kry, které se zarazily o ostrůvky před vodárnou, v místech bývalého koupaliště „Grado". Z ker se zde vytvořila vysoká hráz, za níž se řeka široce rozlila do polí a luk, voda prosakovala až za těleso nové silnice. Ledovou přehradu sice tehdy roztřílelo ženijní vojsko, vzdutá hladina klesla, ale ještě dlouho do jara se ve sníženinách nivy držela voda plná ryb. Teprve díky těmto kalužím jsme my kluci—nerybáři s údivem zjišťovali, jak druhově pestrý je život v naší řece, nejeden z nás se tehdy mohl pochlubit, že chová doma ve vaně štiku, pstruha, lipana... Dva tři roky po této poslední velké povodni byly ostrůvky vybagrovány, řeka napřímena a její levý břeh ohrázován. Přišli jsme o svůj klukovský ráj. Za

čtvrt století však přirozený nálet vrb, olší, vlhkomilných bylin a trav zcela zamaskoval stopy technické úpravy. Džunglí kopřiv a až tří metry vysokých netýkavek Royleových see zde v létě jen těžko proniká k řece, která se zde ostatně opět rozdělila do dvou příbřežních proudnic a uprostřed řečiště se začíná rýsovat oblázkový základ nových ostrůvků. V časném předjaří, kdy ještě zelenavá voda unáší ledovou tříšť, se na nich páří vají skorci. Hnízdívají kousek odtud — ve škvírách starého kamenného ohrazování pravého břehu.

Vzdutá hladina nad březinským splavem a romantická scenérie údolního zářezu mezi Březinou a Veverskou Bítýškou lákaly k úniku z rušného prostředí měst už před 2. světovou válkou, kdy zde vznikaly první trampské a rybářské sruby. V současnosti je na březinském katastru 238, na hradčanském 44 a na heroltickém 130 chat! Navzdory přesycenosti území objekty individuální rekreace zůstaly v něm zachovány přírodovědně cenné části krajiny s přirozenými vegetačními formacemi.

Za pozornost stojí především západní svahy Sokolí, z nichž pomístně vystupují bizarně tvárněné rulové skály. Na nich a mělkých půdách v jejich bezprostředním okolí se vyskytují přirozená společenstva zakrslých doubrav. Sutě pod skalami, s výplní humózních hlín, jsou osídleny lipovými javořinami, ve kterých dosud ojediněle rostou i mohutné a zdravé jedle. Lipové javořiny mají druhově velmi bohatý bylinný podrost, který je nejpestřejší v jarním aspektu. Tehdy zde hojně kvetou dymnivky dutá i plná, jaterník podléška, plicník lékařský, zapalice žlutuchovitá, sasanky hajní i pryskyřníkovitá, místy je hojná i kyčelnice devítilistá. Do lesů na pravém břehu je nejlépe zavítat na vrcholu léta, kdy zde hojně rozkvétá brambořík evropský. Jeho populace překračuje řeku směrem na východ již jen ojediněle. V bahnitém lemu pod strmými břehy lze vystopovat kuny, lišky i jezevce. Lze zde objevit i místa, kudy zdolává řeku černá zvěř — nikoliv brody, ale právě hluboké úseky.



Hráz Brněnské přehrady při povodni 13. března 1981. Foto Vladimír Vlček

Ve Veverské Bítýšce se do Svratky na jejím 67. km vlévá zprava Bílý potok, jehož správný, ale méně vžitý název je Bitýška. K této zajímavé říčce, jejíž spodní tok tvoříval hranici bývalého tišnovského okresu, se v našem geografickém putování Tišnovském někdy vrátíme. V tomto místě Svratka definitivně opouští území Českomoravské vrchoviny, protéká sníženinou Boskovické Brázdy a vtéká do Brněnské vrchoviny.

Hluboký údolní zářez mezi Veverskou Bítýškou a Kníničkami byl již před válkou využit k budování přehrady. Brněnská přehrada byla dokončena roku 1940. Při maximálním nadržení činí její vodní plocha 259 ha, délka vzdutí je 10 km, maximální hloubka 19 m. Stálý objem zadržené vody je 7,6 milionů m^3, zásobní objem 10,9 milionů m^3. Přehrada byla postavena pro ochranu Brna před velkými vodami, pro nadlepšení průtoků vzhledem k níže položeným odběrům i pro energetické využití. Nejvýznamnější je však rekreační využití „brněnského moře". Kolem přehrady je v současnosti na katastrech Veverské Bítýšky, Kníniček a Bystrce přes 1 700 chat a několik desítek objektů vázané rekreace. Uprostřed léta zde o víkendech bývá až přes 100 000 rekreantů, nahloučených na úzkém lemu pláží a rekreačních trávníků. A přesto i kolem tohoto lidského mraveniště zůstaly zachovány překvapivě hluboké a krásné lesy. Na pravém břehu je to rozsáhlý komplex Podkomorských lesů, ve kterých se odehrává děj milostného románu Viléma Mrštíka Pohádka máje. Střídají se zde světlé doubravy s příměsí lípy s temnými bučinami na svazích a dnech hlubokých žlebů. Dosud zde žije — kousek od Brna — nejen černá, ale i jelení zvěř, zdržuje se tu i plachý čáp černý. Navzdory výjimečnému ekologickému významu byla na okraj tohoto jedinečného lesního komplexu, který je navrhován jako klidová oblast, lokalizována nová trať Velké ceny Československa. Na levém břehu Brněnské přehrady vystupují ze strmých svahů Kůlen červené skály devonských slepenců, porostlé zakrslými doubravami. Ještě po válce bývaly zdejší skály známým hnízdištěm výra velkého.

Širokým korytem, jehož zdařilé ozelenění bývá uváděno jako příklad v učebnicích vodohospodářských úprav řek, míří Svratka od přehradní hráze do Bystrce a odtud dále k Žabovřeskám a Jundrovu. K jundrovskému mostu se rád chodíval koupat Vítězslav Nezval, když pobýval ve třicátých letech v domku svých rodičů v Žabovřeskách. „I když voda Svratky je kalná a vlny Středozemního moře duhové, má i ta kalná voda něco utěšujího pro srdce člověka" — uvědomoval si básník v létě roku 1934 po svém návratu z jihu Evropy. Svou populární báseň „Na břehu řeky Svratky" však napsal až později a zařadil ji do jedné ze svých posledních sbírek „Chrpy a města".

(Dokončení v příštím čísle)

Jan Lacina

O RACKOVI



Již několikráte jsme se na stránkách Tišnovska podivovali českým názvům živočichů a rostlin. Některé znějí až hanlivě. Obvykle vyjadřují nějakou výraznou vlastnost nositelovu. Tak například jednomu z racků se říká chechtavý. Ne snad proto, že by byl humorista a žertéř, ale jeho křik připomíná chechtot. Racků je několik druhů, ale všechny žijí na mořském pobřeží. Až na toho chechtavého, ten jediný u nás i hnízdí. Je-li zima mírná, můžeme jej vidět po celý rok. Ale v zimě to jsou jen odvážlivci, většina zimuje v jižní Evropě a severní Africe. Odtud přilétá už utvořený pár záhy zjara. Spěchá, protože jej čeká tuhý boj o vhodné místečko v kolonii. Kolonie to je takové raccí sídliště. Hnízda jsou namačkána

na sobě tak, že se jedinci vzájemně skoro dotýkají. Bývá z toho hodně škorpení, šarvátek a křiku. Vůbec je taková račcí kolonie místem hodně hlučným. To je vlastně slabé slovo. Jsme-li v jeho středu, po chvíli nás z toho kraválu bolí hlava. Ale i nevyplašení rackové řvou. Při fotografování v jedné račcí kolonii na jižní Moravě jsem se marně snažil zjistit, proč z ničeho nic sílí křik a sedící rackové se pojednou zvednou, aby po chvíli křiku znovu usedli. To kolektivní třeštění propuká skoro v pravidelných intervalech nezávisle na tom, zda je někdo vyrušil nebo ne. Rozhodně to nemohlo být proto, že by byli snad nezvózní kvůli mě, usedali mi totiž na střechu krytu, takže jsem je mohl zespodu lechtat na šlapkách.

Hnízda racků jsou tedy na zemi (nejčastěji na nějakém ostrůvku) postavená ze suchých rostlin a poměrně rozlehlá, počet vajec bývá 1—3 a oba rodiče se po dobu 22—24 dní střídají při sezení. Mláďata jsou pak krmena natrávenou potravou. I když nám se zdají malá chmýřím obrostlá raččátka všechna stejná, rodiče velmi dobře poznají ta svá a běda tomu ubožátku, které se zatoulá k sousedce. Od nerudné tety dostane takový výprask, že po něm leckdy vypustí duši. Nejlepším místem v kolonii je střed. Ten také obsazují nejstarší a nejzkušenější páry a vyvádějí také nejvíce mláďat. Směrem k okraji počet úspěšně vyvedených mláďat ubývá, mimo jiné i proto, že padnou nejdříve za oběť nepřátelům. Na velkých rybnících s bohatým rákosovým porostem si mezi raččaty svou daň nejčastěji vybírá dravec — moták pochop, ale ani šedivka raččími vajíčky nebo batolaty nepohrdne.

Racci se živí drobnými živočichy, které sbírají z hladiny nebo i na zemi. Často můžeme v oblastech, kde žijí, vidět jak poletují za pluhem a sbírají to, co vyorá.

Na letícího racka je nádherný pohled — štíhlé tělo, dlouhá úzká křídla, celý v bílém jen s tmavou hlavou. Zatím se s ním můžeme setkat ještě poměrně často. V poslední době se však začíná hovořit o nutnosti snížit počty racků (například propichováním vajec) a tak kdoví, nestane-li se za čas vzácným, jako mnoho jiných živočichů, kterých bylo dost a po lidském zásahu vymizeli.

Josef Ptáček



KRUTÁ PAST

V současné době je prováděna oprava střech na sídlišti pod Květnicí. Takto opravené střechy se však stávají krutou pastí pro drobné zpěváčky, kteří netuše nic zlého usednou a už se neodlepí. Ubohé trosky ptačích tělíček jsou krutou obžalobou lidské lhostejnosti. Při dobré vůli by se jistě našel způsob jak tomu zabránit, nehledě k tomu, že většina pěvců je chráněna zákonem a jejich hubení (i z nedbalosti) může být trestáno finančním postihem.

TIP NA VÝLET: Přes Pasník

Každoročně v září si v našem městě dávají dostaveníčko vyznavači turistiky z celé republiky. Je to měsíc, kdy bývá pořádána Tišnovská stovka a padesátka. Mělo by být povinností každého tišnovského příznivce turistiky se toho pochodu zúčastnit. Vždyť turisté z tělovýchovné jednoty Baník, kteří jsou pořadateli tohoto dálkového pochodu, každoročně připravují celkem šest tras v délce 15, 25, 35, 50, 75 a 100 km. Každý si tedy může vybrat podle svých schopností a podle své odvahy.

Proto jsme náš dnešní tip na výlet vybrali na trasu, která se částečně shoduje s trasou Tišnovské patnáctky a přitom dodrží zásady, jež jsme si pro naše výlety vytkli.

Výlet začneme v osadě Žernůvka. Osadou protéká potok Závistka, který byl dříve nazýván Bolehlávka. Žernůvka původně patřila k panství deblínskému, s ním připadla později k Brnu. Po silnici dojdeme do Nelepče. Obě osady tvořily jednu obec a měly i stejné osudy. Údajně již v roce 1238, kdy se zakládal deblínský hrad, byl již v Nelepči dvůr.

Nad Nelepčí narazíme na zelenou turistickou značku, která nás povede dále. Po ní přejdeme přes Pasník, jeho nejvyšší bod je v nadmořské výšce 543 m, tedy o 300 m výše než Tišnov. Po cestě se nabízejí pěkné výhledy. Dále vede cesta lesem a klesá do údolí Libochůvky. V údolí, v místě zvaném U Moučkova mlýnu, křižuje značka silnici. Zde se s ní rozloučíme a budeme pokračovat po neznačené silnici do Dolních Louček. Těsně před obcí podejdeme železniční most; trať je 46 m nad námi. A to jsme již v cíli výletu. Připomeneme si, že obec patřila k panství kunštátskému a později lomnickému, v roce 1748 se koupí stala majetkem tišnovského kláštera. K obci náležely čtyři mlýny.

Celý výlet je dlouhý 9 km (Nad Nelepčem 2,5 km, Moučkův mlýn 6,5 km), převýšení je asi 250 m.

A ještě připomeneme všem zájemcům, že na trasu dálkového pochodu Tišnovská stovka se vychází 14. září ve 22 hodin, další den v sobotu je ráno ve čtyři start na trasu 75 km, na ostatní trasy je možno vyjít v době od 6 do 9 hodin od tišnovské sokolovny. V cíli budou všichni, kdož absolvují úspěšně zvolenou trasu, odměněni již tradičně diplomy akadamického malíře Karla Formánka.

— ok —

PODHORÁCKÉ MUZEUM

Stálé výstavy:

750 let kláštera
Z mineralogických sbírek kláštera
Tišnovský kras
Obrazy Josefa Jambora z jeho odkazu městu
Historie tišnovského školství (k 100. výročí založení měšťanské školy chlapecké)

Otevřeno: úterý — neděle 8 — 11.30, 12.30 — 16 hod.

Sdružený závodní klub ROH TIŠNOV
u s p o ř á d á
ve školním roce 1984—1985
K U R S Y — jazykové (němčina - angličtina)
— střihů a šití
— pletení na stroji
— hudební
— jazz-gymnastiky
— společenské výchovy a tance pro mládež

Přihlášky a podrobné informace obdržíte v kanceláři SZK ROH Tišnov, Mlýnská ulice. 152 (budova kina) — telefon 666.

Program DNE HORNÍKŮ Tišnov 1984
sobota 8. 9. v 8 hodin
Jamborův ateliér
ZAHÁJENÍ VÝSTAVY 25 LET
Dolu Rudý říjen v Olší

v 9 hodin — sál SZK ROH
SLAVNOSTNÍ KONFERENCE
Dolu RŘ Olší

ve 12 hodin — hřiště na Ostrovci
TURNAJ V KOPANÉ

ve 20 hodin — sál SZK ROH
HORNICKÁ VESELICE

HORNICKÝ TRH se uskuteční v místních prodejnách v sobotu 8. září 1984 od 8 hodin do 12 hodin

Zájezdy na rekreační plavání dětí i dospělých budou opět zahájeny **sobotou 6. října 1984.**

Odjezd autobusu od spořitelny v Tišnově v 8.15 hodin se zastávkami U Humpolky a na sídlišti Pod Klucaninou.

Cena zájezdu 10 Kčs na osobu. Zveme srdečně tišnovskou veřejnost

SZK ROH Tišnov

Půjčovní doba v městské lidové knihovně

pro dospělé:
po, st 8-11, út, st, pá 13-18

pro mládež:
po, st 12-17

LETNÍ KINO TIŠNOV

Sobota 1., neděle 2. 9. — 20.30 hodin
● **OBYČEJNÍ LIDÉ**
Příběh tří lidí, kteří se přestali slyšet. Americký borevný film v českém znění.
Vstupné 6 Kčs

Pondělí 3. 9. — 20 hodin
DIVOKÝ LOV KRÁLE STACHA
Sovětský barevný film. Přízrak modré paní provázející hrůzostrašné tajemství starého šlechtického sídla.
Vstupné 5 Kčs

Úterý 4., středa 5., čtvrtek 6. 9. — 20 hodin
RÁNA DEŠTNÍKEM
Zmatek nad zmatek kolem pravého a nepravého zločince a neobvyklé smrtící zbraně. Francouzská barevná komedie.
Vstupné 8 Kčs

Pátek 7., sobota 8., neděle 9. 9. — 20 hodin
LIMONÁDOVÝ JOE
aneb Koňská opera
Český barevný film. Zaručeně poučný příběh z amerického pohraničí.
Vstupné 5 Kčs

Pondělí 10., úterý 11. 9. — 20 hodin
● **ROZTOMILÁ HŘÍŠNICE**
Barevný film NDR. Kriminální komedie o dvou půvabných dívkách, pokusech o vydírání a krádeži starožitnictví.
Vstupné 6 Kčs

Středa 12., čtvrtek 13. 9. — 20 hodin
POKLAD NA STŘÍBRNÉM JEZEŘE
Barevný film NSR. Podle stejnojmenného románu Karla Maye.
Vstupné 5 Kčs

Pátek 14., sobota 15., neděle 16. 9. — 20 hodin
KDYŽ SE ČAS NAPLNIL (širokoúhlý)
Americký barevný film.
Vstupné 10 Kčs

Pondělí 17., úterý 18. 9. — 20 hodin
● **ANDĚL S ĎÁBLEM V TĚLE**
Český barevný film. Nediskrétní komedie z diskrétního života.
Vstupné 6 Kčs

Čtvrtek 20. 9. — 20 hodin
● **BYL JSEM PŘI TOM**
V roli muže bez minulosti, bez totožnosti a s duší dítěte. Americký barevný film.
Vstupné 6 Kčs

Pátek 21., sobota 22., neděle 23. 9. — 20 hodin
TŘI VETERÁNI
Česká barevná pohádka pro malé i dospělé děti podle Jana Wericha.
Vstupné 6 Kčs

Pondělí 24., úterý 25. 9. — 20 hodin
ZLATOKOPOVÉ Z ARKANSASU (širokoúhlý)
Boj statečných Indiánů se ziskuchtivými dobrodruhy. Barevný film NSR.
Vstupné 7 Kčs

Čtvrtek 27. 9. — 20 hodin
● **HLUBOKÝ SPÁNEK**
Anglický barevný film. Jeden z případů soukromého detektiva Phila Marlowa.
Vstupné 6 Kčs

Pátek 28., sobota 29., neděle 30. 9. — 20 hodin
● **RADIKÁLNÍ ŘEZ**
Český barevný kriminální film.
Vstupné 6 Kčs

KINO PANORAMA
DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

Neděle 2. 9. — 9.30 hodin
DLOUHÁ CESTA DO ŠKOLY
Barevný film NDR v české znění.

Neděle 9. 9. — 9.30 hodin
VĚRNÝ KAMARÁD
Sovětský film v českém znění.

Neděle 16. 9. — 9.30 hodin
POHÁDKA O KRÁLI ZMRZLINKOVI
Český barevný film.

Neděle 23. 9. — 9.30 hodin
DOBRODRUŽSTVÍ ALI - BABY A 40 LOUPEŽNÍKŮ
Sovětský barevný film v českém znění.
Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs

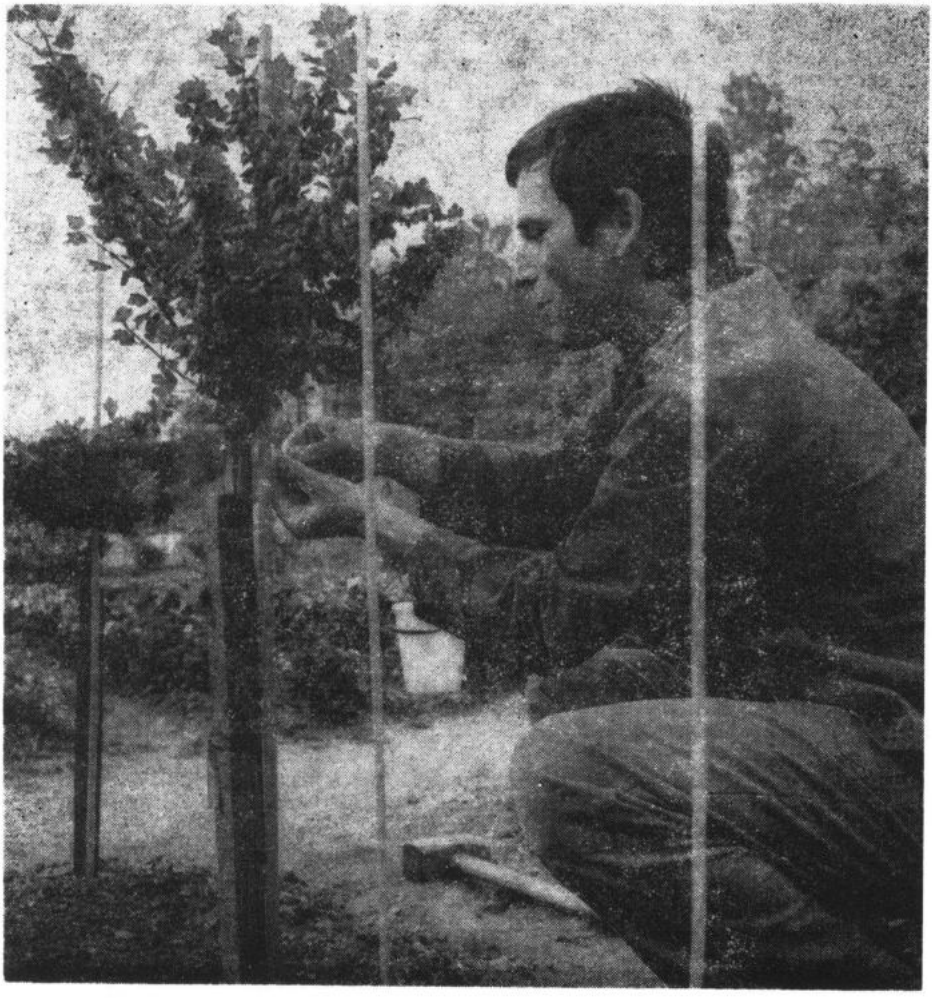
Neděle 30. 9. — 9.30 hodin
ŠEST MEDVĚDŮ S CIBULKOU
Český barevný film.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov
Cena 2 Kčs. Tisk 56 Dolní Kounice — 8422-84 — 456.12-84-Lá 186

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV a MěV KSČ V TIŠNOVĚ

ŘÍJEN 1984 Ročník XV Číslo 10



VĚNOVÁNO DNI ČSLA

JISTOTY LIDSTVÍ A ŽIVOTA

Ráno šestého října tisíc devět set čtyřicet čtyři vyvrcholila v Karpatech, v oblasti Dukelského průsmyku bitva, při níž vojáci 1. československého armádního sboru v SSSR osvobodili spolu s vojáky Sovětské armády první území naší vlasti. Byl tak zahájen generální útok na vytlačení fašistických okupantů z území ČSR. Do paměti všech, kteří přežili, se nesmazatelně vryly ony chvíle, kdy na československé hranici v Dukelském průsmyku zavlála naše státní vlajka a vedle ní vlajka Sovětského svazu, jako symboly svobody, suverenity a štěstí.

Boje na Dukle zůstávají skvělým příkladem československo-sovětského přátelství, projevem bojového bratrství Československé a Sovětské armády, které bylo zpečetěno společně prolitou krví v boji se společným nepřítelem. Mnoho našich vojáků padlo přímo na hranicích své vlasti, nedočkalo se jejího osvobození. S pohnutím se skláníme před všemi, kteří na Dukle položili své životy.

Na počest bitvy v Dukelském průsmyku slavíme každoročně počátkem října Den Československé lidové armády. Armády, která dnes sice bojovat nemusí, avšak musí být stále připravena, aby v případě potřeby uhájila mír. Jistotu lidství a života, kterou podpoříme každý z nás, především svou poctivou prací, tím, jací jsme. Je to tím důležitější nyní, kdy nejreakčnější síly imperialismu přikročily k nebývalé vlně nového zbrojení, na které vynakládají miliardy dolarů, s cílem obnovit nadvládu nad světem. Zvlášť nebezpečně se tyto záměry rýsují s rozmístěním amerických raket středního doletu v Evropě, které se jako těžké mraky začaly stahovat nad mírem. Rozehnat je, vyčistit mezinárodní ovzduší od napětí zní naléhavým úkolem pro všechny pokrokově smýšlející lidi. Pro všechny, dokud je čas.

Tisíckrát buď prokleta válka a ti, kteří se nový válečný požár, ještě strašlivější než byl minulý, snaží rozpoutat! (bach)

BYLI JSME NA MÍROVÉ SLAVNOSTI

Okresní slavnost míru a československo-sovětského přátelství spojená s oslavou Mezinárodního družstevního dne úspěšně proběhla dne druhého září v Kuřimi. Na společné manifestaci za mír na celé planetě se sešlo osmnáct tisíc občanů okresu, mezi nimi i pracovnice Modety, učitelé, zaměstnanci papíren a dalších tišnovských institucí.

Po dopolední plném bohatého a rozmanitého programu, v jehož průběhu jsme obdivovali zručnost členek ČSŽ, výstavky chovatelů drobného zvířectva, členů mysliveckého sdružení, zahrádkářů stejně jako okresní soutěž kynologů, sportovní vystoupení a byli jsme i v největším závodě našeho okresu, v k. p. TOS Kuřim, promluvil k přítomným člen ústředního výboru KSČ a vedoucí tajemník KV KSČ Vladimír Herman. Ve svém vystoupení vysoce ocenil aktivitu a pracovní iniciativu rozvíjecí se v okrese na základě Provolání ústředních orgánů ke 40. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou. Vyzvedl i úsilí našich družstevníků, kteří letos sklidili bohatou úrodu.

Přítomné pozdravil rovněž konzul generálního konzulátu SSSR v Brně Jurij Kipajkin. Poté zástupci nejúspěšnějších JZD předali představitelům okresu dožínkové věnce.

Kulturní program dále pokračoval vystoupením poddukelského ukrajinského lidového souboru Puls z Ukrajinského národního divadla v Prešově.

(ula)

Snímek na titulní straně Josef Ptáček.



V průvodu na mírové manifestaci v Kuřimi šli též vzácní hosté s. Vladimír Herman, vedoucí tajemník KV KSČ a člen ÚV KSČ (první zprava), s. František Ulbrich, vedoucí tajemník OV KSČ Brno-venkov (uprostřed první řady), konzul sovětského konzulátu v Brně s. Jurij Kipajkin, za ním jde vedoucí delegace sovětských vojáků z Olomouce major Vladimír Odincev.

Z činnosti komise ochrany veřejného pořádku

Činnost komise ochrany veřejného pořádku má preventivní, ale i represívní charakter.

Represívní část komise ochrany veřejného pořádku zajišťuje komise pro projednávání přestupků jejímž úkolem je projednávat přestupky, ke kterým došlo v našem městě a nebo které způsobili občané našeho města na území celé naší republiky. Přestupkem se rozumí po trestném činu a přečinu nejmenší porušení socialistické zákonnosti.

Komise projednává přestupky na návrh OO VB nebo přestupky zjištěné vlastním vyhledáváním. V loňském roce, kdy došlo k velkému nárustu zjištěných přestupků, bylo jich projednáno celkem 70, za které byly uloženy pokuty ve výši 14 250 Kčs. Z tohoto počtu tvoří více než 50 % přestupky proti § 19 zákona č. 60/61 Sb., tj porušení veřejného pořádku. Druhým, nejčastěji se objevujícím paragrafem, je 13 d, což jsou přestupky, spáchané pod vlivem alkoholu. V loňském roce jich bylo celkem 21. Dobrá represívní činnost v minulém roce se odrazila i na průběhu I. pololetí letošního roku. Došlo k mírnému poklesu počtu projednávaných přestupků z 34 na 32, zmenšila se závažnost přestupků, což dokazuje výše uložených pokut, která se snížila z 7 900 Kčs na 4 100 Kčs. Nezměnil se však charakter projednávaných přestupků. Z celkového počtu bylo 25 přestupků proti paragrafu 19 a 5 přestupků proti § 13 d.

Paragraf 19 zákona 60/61 Sb. zahrnuje širokou oblast. Spadají sem neshody mezi sousedy, rušení nočního klidu, výtržnictví, překročení uzavírací doby, poškození majetku v socialistickém a osobním vlastnictví, narušení soc.

soužití. Tento paragraf rovněž řeší přestupky slovního a fyzického napadení mezi manželi nebo bývalými manželi, kteří jsou nuceni i po rozvodu bydlet v jednom bytě a dopouštějí se navzájem schválností takového rozsahu, že je nutný zásah VB. Vzhledem ke kritickému stavu bytového fondu v našem městě mají tyto přestupky vzrůstající tendenci. Komise se snaží vést tyto občany ke smíru, aby do budoucna se neshody mezi nimi neopakovaly, ale žádným způsobem jim nemůže pomoci, aby k podobným situacím v jejich soukromí nedocházelo.

Činnost naší komise byla v letošním roce podrobena kontrole nadřízeným orgánem a její činnost byla zařazena mezi nejlepší v celookresním měřítku. Dále dobrou činnost komise potvrzuje ten fakt, že ze všech odvolacích jednání, které proti rozhodnutí komise proběhly na ONV Brno-venkov, byla všechna potvrzena.

E. Trnčáková

OCHRANA MLÁDEŽE PŘED ŠKODLIVÝMI VLIVY

Komise pro ochranu veřejného pořádku MěstNV se letos více jak v předcházejících létech zabývala ochranou mládeže před škodlivými vlivy. Škodlivý vliv vede často k tomu, že se mladí lidé dopouštějí přestupků proti zásadám soucialistického soužití, porušují morální pravidla, poškozují majetek v socialistickém a osobním vlastnictví a ve zvláště zavrženíhodných případech se dopouštějí i chuligánství a narušují tak veřejný pořádek.

Komise v tomto i v minulém období řešila mnohé porušení kázně při taneční zábavách, diskotékách a v letním kině. V rámci preventivních opatření byl zvýšen počet kontrol na pořádaných zábavních akcích, kontroly byly zpřísněny co do obsahu a v současné době můžeme konstatovat, že kontrolou je podrobena téměř každá akce tohoto druhu pořádaná v Tišnově. Po mnoha stížnostech na pořádek v letním kině se situace po zásazích komise zlepšila. Ke zlepšení došlo v důsledku zákazu prodeje alkoholických nápojů, po několika finančních postizích neukázněných návštěvníků apod. Komise dále přijala opatření, že v případě, že bude zjištěno nezajištění řádné pořadatelské služby, prodej alkoholických nápojů mladistvým nebo prodej „tvrdého" alkoholu, bude postihovat hlavní pořadatele i organizaci formou zákazu provozování kulturních akcí na dobu 1 roku.

Rozborem přestupků v průběhu několika let zjišťujeme, že přibývá přestupků, spáchaných mladistvými a v mnohých případech dochází k přestupkům nezletilých. Zde je třeba konstatovat, že některými rodiči není řádně zajištěna dostatečná péče o děti, dochází k vytváření „part", kde působením několika jedinců se projevuje jejich negativní vliv na větší množství mladistvých. Rodiče nedůsledně kontrolují činnost a chování svých dětí, nejsou výjimkou návraty nezletilých v pozdních nočních hodinách, v podnapilém stavu apod. V roce 1983 bylo projednáno celkem 11 mladistvých pro přestupek proti § 19 zák. 60/61 Sb. V převážné míře se jednalo o přestupky spáchané pod vlivem alkoholu. Zde je třeba konstatovat, že tento počet zdaleka nevystihuje situaci. Zdaleka ne všechny přestupky jsou hlášeny, mnoho jich je řešeno blokovou pokutou a přestupky mladistvých jsou v mnohých případech přehlíženy. Komise OVP se proto obrací na všechny občany našeho města, funkcionáře OV a stranických organizací, pracovníky ve školství se žádostí, aby věnovali větší pozornost naší mládeži a pomohli nám ji chránit před škodlivými vlivy.

E. Trnčáková

TIŠNOV DO ROKU 2000

(Pokračování z minulého čísla)

V oploceném areálu o rozloze 13 500 m² je správní budova. K ní je přistaven objekt šesti garáží s opravárenskou dílnou pro menší opravy mechanismů. Většina mechanismů je zaparkována na volném prostranství areálu, na Šlapanicku dokonce kuka vozy parkují volně v obci bez zabezpečení. Protože stávající stav je naprosto nevyhovující z provozních, hygienických i požárních hledisek, je nezbytná vlastní výstavba v souladu se všemi požadavky. Ta je plánovaná v rozmezí 7.—10. pětiletky jako podlimitní stavby za předpokladu nenarušení stávajícího provozu. Nutné bude vystavět provozní a sociální budovu, kanceláře a vrátnice, skladiště, dále plynovou kotelnu, autodílny s rampami, garáže pro nákladní mechanismy, skleník a provozní místnosti zahradnictví apod.

Integrované obce

HRADČANY — technická vybavenost

a) S ohledem na nedostatek přítoku vody bude nutné realizovat propojení vodního přivaděče ve směru od Sentic z prameniště u Moravských Knínic. Rozšíření sítě se nepředpokládá.

b) Protože zde není jednotná kanalizační síť, uvažuje se s napojením Hradčan na kanalizační čistírnu u Březiny, a to po roce 1995.

c) El. energie — nutno řešit rekonstrukční sítě s vybudováním dvou nových trafostanic.

d) Plyn v Hradčanech není zaveden. Plynovod se zde předpokládá podle situace po roce 1990.

e) Rozšíření telefonní sítě, která je napojena na ústřednu Pod Klucaninou se nepředpokládá.

f) Komunikace II/385, která prochází obcí, je dlážděná žulovými kostkami velmi nerovného povrchu. Proto bude třeba provést generální opravu celého průtahu. Uvažuje se s obchvatem obce do prostoru podél trati ČSD.

ŠTĚPÁNOVICE

a) Vodovod v místní části není zaveden, je zde dostatečná zásoba podzemních vod. Zásobování si občané zajišťují z vlastních studní. Výhledově s městským vodovodem se neuvažuje.

b) Kanalizace zde není vybudována. S jejím jednotným vybudováním se do roku 2000 neuvažuje.

c) Stávající rozvody el. energie vyhovují potřebám.

d) Plyn není zaveden. Do roku 2000 se s ním neuvažuje.

e) Telefon je napojen na ÚTO Tišnov s dostatečnou kapacitou linek.

f) Výhledově se uvažuje se zařízením bezprašných komunikací na stávajících plochách.

Občanská vybavenost: V obci není veřejné stravování. Proto bude nutné vystavět objekt pohostinství. Kulturní zařízení, požární zbrojnice, mateřská škola jsou vyhovující. ZŠ byla zrušena. Její prostory využijí organizace NF.

LOMNIČKA

a) Vodovod je v obci veřejný.

b) Fekální kanalizace zde není vybudována. Od vodoteče Besének směrem na Železné v délce asi 200 metrů je vybudována dešťová kanalizace s nevyhovujícím technickým a funkčním stavem. Doporučeno bylo s ohle-

dem na skutečnost, že veškerá zástavba obce se nachází v ochranných pásmech jímacího území, s výhledem převést dešťovou kanalizaci na fekální a vybudovat ČOV, a to po roce 1990.

c) stávající stav el. energie je vyhovující.

d) Plyn není zaveden a do roku 1995 se zde s ním neuvažuje.

e) Telefonicky je Lomnička napojena na ÚTO Tišnov, rozšíření sítě se neuvažuje. Doporučuje se propojit MR na centrální obsluhu na MěstNV Tišnov s možností samostatného vysílání z OV Lomnička.

V obci se nachází jeden most, jehož stav není uspokojivý. Bude nutné vyměnit celou konstrukci.

Občanská vybavenost a průmysl: Veškerá zařízení jsou vyhovující. Zrušena byla ZŠ, její plochy využije NF. Do roku 1990 se uvažuje s rozšířením provozovny ZVVL Milevsko (vzduchotechnika) směrem ke zrušenému a k asanaci určenému pohostinství. V obci je také provozovna ZRUP Příbram a opravářské středisko JZD 9. května Drásov.

ŠERKOVICE

a) Vodovod není vybudován. Do roku 1995 se s ním neuvažuje.

b) Kanalizace rovněž v obci není.

c) rozvody el. energie jsou vyhovující.

d) S plynem se v obci neuvažuje do roku 1995.

e) Telefonicky je místní část napojena na ÚTO Tišnov.

f) Chodníky se nevyskytují. Výhled předpokládá jejich vybudování v průtahu podél státní silnice, a to jednostranně.

Prodejna Jednoty a pohostinství jsou vyhovující. Se zřízením kulturního domu či sportovního zařízení se neuvažuje. Požární zbrojnice v obci není. Uvažuje se o jednoduchém skladu ustávající požární nádrže. MŠ zde není. ZŠ byla zrušena.

ŽELEZNÉ

a) Vodovod je zde vybudován z převaděče Rohozec-Tišnov.

b) Do roku 1995 se v obci neuvažuje s vybudováním jednotné fekální kanalizace. Část obce má dešťovou kanalizaci, s jejím rozšířením se počítá v části k Hradisku. Fekální vody se likvidují individuálně.

c) Stávající rozvody el. energie jsou vyhovující.

d) Plyn je zaveden do tzv houbárny. S dalším zavedením se uvažuje do roku 1990.

e) Telefonicky je obec napojena na ÚTO Tišnov.

Průmysl v obci není. Je rozestavěn objekt v k. ú. Železné tzv. houbárna, V současné době není znám budoucí uživatel areálu.

JAMNÉ

a) Rozšíření odbočky z vodovodního přivaděče Rohozec—Tišnov se v budoucnu nepředpokládá.

b) Rovněž s kanalizací se nepočítá.

Rozvody el. energie jsou vyhovující, s plynem se nepočítá, telefonicky je obec napojena na ÚTO Tišnov, do roku 1995 se předpokládá vybudování bezprašné komunikace. Chodníky v obci nejsou.
Občanská vybavenost — Prodejna smíšeného zboží Jednota nevyhovuje požadavkům. Bude nutné toto řešit, nejlépe využitím ploch zrušené ZŠ a vybudovat zde i místní pohostinství.

HÁJEK — HAJÁNKY

a) Vodovod je v obou částech vybudován. V současné době se řeší nedostatek vody vybudováním nové jímací studny a napojení na řád pro část Hajánky. Termín do roku 1985.

b) S kanalizací a plynem se pro tyto části nepočítá.
c) El. energie — její rozvody jsou vyhovující.
d) Telefonicky jsou části napojeny na ÚTO Tišnov. Třeba je vybudovat v obou částech telefonní automaty.
e) Uvažuje se se zařízením bezprašných vozovek. Chodníky v obci nejsou. Prodejna, pohostinství, kulturní dům a požární zbrojnice, umístěné v části Hajánky jsou vyhovující. Se sportovním zařízením se nepočítá.

O problémech vybavenosti města Tišnova se dočtete v příštím zpravodaji.

PŘEDÁVÁNÍ POCHODNĚ

SETKÁNÍ ODBOJÁŘŮ S MLÁDEŽÍ

Ve dnech 7. a 8. září se uskutečnilo na střelnici Mysliveckého sdružení v Lomničce setkání odbojářů s mládeží uspořádané na počest 40. výročí SNP.

V pátek se setkali u velké vatry pionýři a mládež z Tišnovska s účastníky protifašistického odboje. K výročí SNP promluvil a na otázky odpovídal přímý účastník SNP s. Gajdoš.

V sobotu dopoledne soutěžili pionýři v branných disciplínách. S ukázkami své činnosti vystoupili členové Svazarmu — kynologové, radisté a modeláři z Tišnova. Stany u táboráků postavili členové oddílu turistiky TJ Baník. Odpoledne se na společné manifestaci sešli odbojáři, mládež i občané z širšího okolí na počest hrdinů SNP. Za OV KSČ Brno-venkov byl přítomen tajemník s. B. Písařík, dále se manifestace zúčastnil s. Šnýdr, tajemník OV NF, s. Škoda, předseda OV ČSPB a další hosté. Ze shromáždění odešla delegace položit věnec k pomníku oddílu Jermak v Šerkovicích. Slavnostní projev pronesl s. Písařík. Vyzdvihl význam SNP v národně osvobozeneckém boji našich národů i aktuálnost odkazu SNP v dnešním boji za mír. S projevem dále vystoupil zástupce družebního OV SSPB Bratislava-venkov s. Géži. Po schválení rezoluce, jejíž návrh přednesl zástupce OV SSM, následovala veselice, na níž k poslechu a zábavě hrála kapela krajské správy SNB.

Pořadatelé — odbojáři z Tišnova se svého úkolu zhostili dobře, takže účastníci, jichž bylo 1200 dospělých a 300 pionýrů, odcházeli spokojeni s dobře připravenou akcí.

R. Volena

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenosti a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

6. 10. **Josef Pavlíček,** Hradčany 67
18. 10. **Jeanete Nakládalová,** Svatopluka Čecha 23
21. 10. **Josef Plachetka,** Jamborova 921
23. 10. **Heřman Špaček,** Šerkovice 56
26. 10. **Richard Pánek,** Družstevní 179
28. 10. **Ludmila Vlčková,** U pily 888
29. 10. **Vincenc Juránek,** Za mlýnem 225
29. 10. **Františka Topinková,** Radniční 15

75 let se dožívají:

2. 10. **Ludmila Slámová,** Železné 65
8. 10. **Cecilie Krejčí,** Trmačov 205
19. 10. **Stanislav Mašek,** Štěpánovice 126
23. 10. **Alfred Willmann,** Leninova 1628

80. a vyšší narozeniny oslaví:

4. 10. **Libuše Najvirtová,** Osvobození 1651. Dožívá se 83 roků.

4. 10. **Vlasta Řezníčková,** U Humpolky 1510. Dožívá se 80 roků.
8. 10. **Marie Bittmanová,** Leninova 1631. Dožívá se 86 roků.
10. 10. **František Pohanka,** Purkyňova 1685. Dožívá se 81 roků.
10. 10. **Františka Pešková,** U Lubě 736. Dožívá se 80 roků.
12. 10. **Růžena Robotková,** Kukýrna 246. Dožívá se 84 roků.
13. 10. **Jaroslav Endlicher,** B. Němcové 1156. Dožívá se 86 roků.
14. 10. **JUDr. Andělín König,** Štěpánovice 67. Dožívá se 80 roků.
15. 10. **Hedvika Jelínková,** Trávníky 1310. Dožívá se 87 roků.
15. 10. **Anna Leypoldová,** Halasova 993. Dožívá se 82 roků.
19. 10. **Františka Mašková,** Brněnská 1. Dožívá se 81 roků.
20. 10. **Antonín Vojanec,** Za mlýnem 224. Dožívá se 83 roků.
21. 10. **Marie Palečková,** Za mlýnem 1193. Dožívá se 80 roků.
22. 10. **Karel Špaček,** Lomnička 20. Dožívá se 85 roků.
24. 10. **František Kubík,** Kukýrna 51. Dožívá se 82 roků.
25. 10. **Františka Stejná,** Jamborova 927. Dožívá se 84 roků.
25. 10. **Arnošta Ondráčková,** Šerkovice 45. Dožívá se 80 roků.
27. 10. **Anna Hřibová,** Brněnská 2. Dožívá se 83 roků.
30. 10. **Františka Kytnerová,** U Humpolky 971. Dožívá se 83 roků.

NAROZENÍ

v červenci 1984:

1. 7. Zuzana Štachová, Osvobození 1660
2. 7. Karel Burian, Na hrádku 667
1. 7. Veronika Pavlíčková, Hradčany 67
3. 7. Radovan Kotouček, Hajánky 1
7. 7. Běla Bednářová, Hornická 1527
7. 7. Simona Wijasová, Halasova 998
8. 7. Tomáš Vala, Jamborova 923
9. 7. Eva Straňáková, Jungmannova 933
9. 7. Pavel Šikula, Jamborova 930
13. 7. Milan Houdek, Štěpánovice 20
15. 7. Lucie Jelínková, Havlíčkova 687
5. 7. Jiří Gracias, Hornická 1524
16. 7. Hana Švábenská, Dvořákova 211
12. 7. Zuzana Slezáková, Družstevní 519
6. 7. Petr Šikula, Jugmannova 898
23. 7. Ivana Fendrychová, U Humpolky 1512
26. 7. Jaroslav Doležal, Jamborova 936
27. 7. Martina Urbánková, Brněnská 157
28. 7. Jan Hort, Erbenova 948
30. 7. Radek Janíček, Štěpánovice 40
30. 7. Filip Schulz, Dobrovského 508
31. 7. Jan Drábek, Cáhlovská 167
22. 7. Lucie Kučerová, Na rybníčku 1703

Dodatečně uvádíme:

21. 5. Marek Fila, Lomnička 34
23. 6. Petr Svoboda, Štěpánovice 130

PODĚKOVÁNÍ

Bolestný rok uplyne dne 16. října a 1. prosince od nenadálého úmrtí našich drahých rodičů **Zdeny a Vladimíra Makovských,** kteří by se letos dožili výročí zlaté svatby. Děkujeme všem, kdož jim věnují tichou vzpomínku.

Synové Vladimír a Miroslav s rodinami

ING. JINDŘICH BĚLUŠA, rodák a občan z Dolních Louček 21 .října oslaví padesáté narozeniny. Absolventu tišnovského gymnázia a Vysoké školy chemicko-technické v Bratislavě, vedoucímu výzkumnému pracovníku Výzkumného ústavu čistých chemikálií OP Lachema v Brně, nositeli státních vyznamenání, zasloužilému zlepšovateli. oprávněnému nosit zlatý odznak, autoru asi 50 patentů a 15 původních vědeckých prací z oboru organické chemie přejí další tvůrčí úspěchy, dobré zdraví a rodinnou pohodu spolužáci z gymnázia.

TIŠNOV NA STARÝCH POHLEDNICÍCH

Ze sbírky Květy Luskačové.



Janáčkova ulice před 60 lety.

SVRATKA

(IV. část — Z Brna k ústí)

V Brně si uvědomujeme, že Svratku lze zařadit mezi řeky „literární". Psal o ní nejen Vítězslav Nezval, ale také Jiří Mahen. Děj jeho brněnského románu „Nejlepší dobrodružství" se odehrává na Červeném kopci, jehož skalnaté svahy prudce klesají ke Svratce. Je až překvapující, jak přirozený kout přírody se tady, uprostřed velkoměsta, zachoval. Řečiště zde má přirozený charakter, ze zelenavé vody vyčnívají červené balvany devonských slepenců. Usedají na nich skorci, divoké kachny i žlutí konipasi horští. Z úzké rybářské pěšinky, po které kdysi chodíval i osamělý básník a rybář Jiří Mahen, lze zahlednout i ledňáčka. Donedávna zde, ve stěně sprašové závěje, nezvykle daleko od řeky, hnízdíval. Pod břízami a borovicemi na skalnatých svazích, jejichž barva je měnlivá podle vlhkosti ovzduší od jasně červené až po fialovou, rozkvétá na vrcholu léta vřes. Daleko k jihu vysunuté trsy vřesu připomínají klimaticky drsnou krajinu Žďárských vrchů, v níž se řeka Svratka zrodila a kde po jejich březích — v okolí Moravské Svratky — běhával malý Bobeš. Snad právě kvůli tomu vřesu si Josef Věromír Pleva zvolil za své brněnské bydliště vilku těsně pod vrcholem Červeného kopce, odkud lze dohlédnout první vysoké kopce Českomoravské vrchoviny. Kolem Svratky prožívají svá dobrodružství koncem války i kluci z Plevovy další dětské knížky „Budíku", jehož děj se odehrává v Brně. Z Červeného kopce je kousek na brněnský ústřední hřbitov; tam je pochován nejen Jiří Mahen, ale i Josef Uher. Většina jeho povídek a črt je inspirována krajinou údolního zářezu Svratky v okolí Borače—Podolí. Na lov svých nevšedních zážitků z přírody zašel nesčetněkrát právě k řece Svratce — od pramenů až k ústí — i Jaromír Tomeček.

I do výtvarného díla řeka Svratka nejednou vstoupila, a to nejen v obrazech Josefa Jambora a Aloise Lukáška. Vedle budovy brněnských městských vodáren v Pisárkách stojí travertinové sousoší akademického sochaře Jiřího Marka „Otvírání studánek". Plastiku, inspirovanou dílem Miroslava Bureše a Bohuslava Martinů, oživuje pramének vody ze Svratky. Tady, v Pisárkách, se odebírá z řeky až 1650 vteřinových litrů pro vodárenské účely. Úprava této vody na pitnou je stále náročnější a nákladnější, odběr vody ze Svratky se stal problematickým. Ve výzkumné zprávě úkolu „Geoekologie brněnské aglomerace" hydrologové z Geografického ústavu ČSAV v Brně k tomuto problematickému odběru vody poznamenávají: „Vlivem intenzívního rozvoje průmyslu a zemědělství, ale i koncentrace obyvatelstva v povodí Svratky se neustále jakost její vody zhoršuje, takže i přes nákladnou úpravu nelze dosáhnout, aby trvale byla po všech stránkách vhodnou pro pitné účely. Z hygienického hlediska je tato voda pro zásobování obyvatelstva nevhodná, a to jak svými fyzikálními a chemickými vlastnostmi, tak i místem odběru a nemožností ochrany celého zdroje. Výhledově se předpokládá, že tato voda, která má vlastnosti odpovídající vodě užitkové, bude sloužit také odpovídajícím účelům, tj. pro průmyslové účely." Stejně jako bílý travertin sousoší „Otvírání studánek", barví se občas do reziva i voda Svratky — při proplachování čisticích zařízení brněnských vodáren, při čištění van Brnosmaltu ... Zastaralá kanalizační síť v Brně již nestačí odvést produkované množství odpadních vod do čistírny, silně znečištěné vody vyúsťují přímo do řeky. Svratka, oslabená odběrem v Pisárkách, má už jen malou samočistící schopnost. Příval páchnoucích vod se do ní hrne z čistírny odpadních vod v Modřicích.

Tady, na rozhraní velkoměsta a vysoce produktivní zemědělské krajiny, opustila Svratka Český masív. Vtéká do Vněkarpatských sníženin, do Dyjsko-svrateckého úvalu, krajiny, která je poznamenána člověkem od pradávna, intenzívně od neolitu. Divočení řeky v široké nivě však bylo zabráněno až v posledních desetiletích — zahloubením koryta, ohrázováním a často nevhodným napřímením toku. Sešněrovaná dálnicí a jejími přivaděči je krajina soutoku Svratky a Svitavy. Podle pravítka ústí do techno-



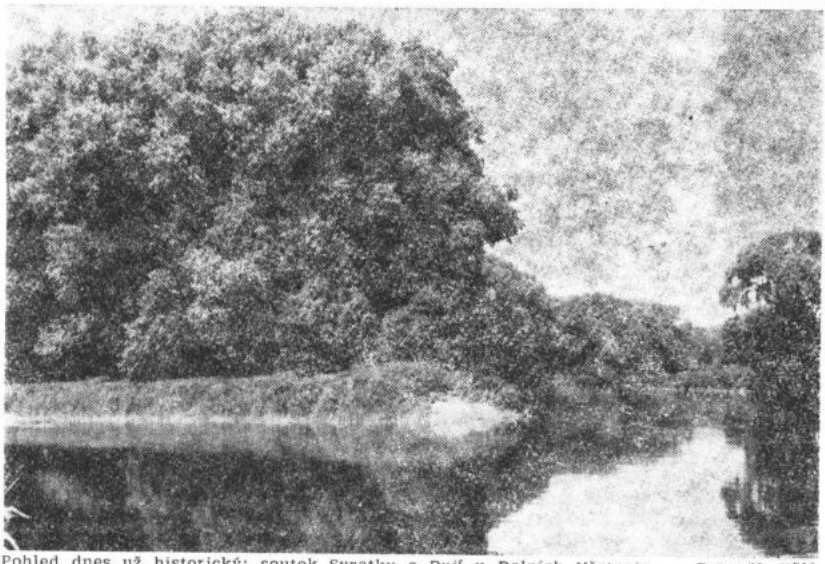
Svratka pod Vojkovicemi. Ukázka napřímeného toku v ploché krajině široké říční nivy. Foto: V. Vlček

kraticky napřímené Svratky u Židlochovic Litava. Ale pod Nosislaví dosud zbyl až dva kilometry široký pruh lužních lesů, skvostného lesního společenstva dubů letních, jasanů, topolů bílých, jilmů, olší a vrb. I ten je však ohrožen zahloubením a napřímením řečiště Svratky, protože dochází k poklesu hladiny podzemní vody.

Krajina soutoku Svratky s Dyjí se v posledním desetiletí markantně změnila. Právě v této době došlo k realizaci projektu, jehož předobraz vznikal už v dávných dobách Rakouska—Uherska s cílem zkrotit povodňové vlny Svratky, Dyje a Jihlavy a tak zajistit zemědělské využití vysoce produktivních naplavených půd. Současný realizovaný projekt uvažuje též se závlahou pro podstatnou část okresu Břeclav, s rekreačním využitím a dokonce i s klidovou oblastí pro vodní a bahenní ptáky. Dvě zdrže vodního díla Nové Mlýny jsou již vybudovány, o jejich problémech, často na úrovni ekologické katastrofy, bylo napsáno již mnoho sloupců denního tisku. Můžeme je shrnout do jediného: dokud budou zdrže vodního díla Nové Mlýny napájet silně znečištěné řeky, nemohou sloužit zamýšlenému účelu. Jisté je, že se na střední zdrži zase po letech na jižní Moravě zahnízdili kormoráni, po jejím vypuštění následkem havarijní situace dokonce i kolpíci, rybáři odtud tahají desetikilogramové štiky a candáty, které často — pro páchnoucí maso — nechávají ležet na břehu. Jisté je, že zde přezimuje až sedm orlů mořských, kteří letos zjara přesyceni sedávali na okrajích ledového příkrovu nad stovkami těl udušených ryb.

Jisté je, že do řeky Svratky už neústí Jihlava a Svratka s Jihlavou neústí do Dyje. Všechny tři řeky se setkávají v prostřední novomlýnské zdrži. Právě v té, kterou přírodovědci — jen s trochou nadsázky — označují za septik jižní Moravy. A já vždycky, když sedím na sypané hrazi poblíž mušovského kostela, vzpomínám na prameny řeky Svratky. A říkám si, jak by bylo krásné, kdyby obdobně jako v „Otvírání studánek" se tady podařilo vodohospodářům, zemědělcům, ekologům a všem dalším správním a rozhodujícím orgánům, aby „zdrže byly čisté, tak jako, děti, i vy jste". Zároveň si však uvědomuji, že takový řetězec soucítících lidí by musel obklopovat hranice celého povodí Svratky.

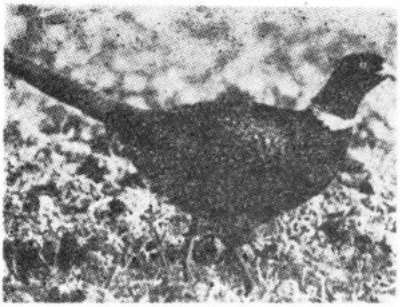
Jan Lacina



Pohled dnes už historický: soutok Svratky s Dyjí u Dolních Věstonic. Foto: H. Kříž

O KRÁLOVĚ JESKYNI nás neseznamují pravidelně pouze Tišnovsko a výběška našich jeskyňářů u hotelu Květnice. Psaly o ní též dva celostátní časopisy — Živa a Památky a příroda. Posledně jmenovaný časopis Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody v Praze, vydávaný z pověření ministerstva kultury ČSR, však přinesl v čísle 6/1984 zprávu bohužel velmi smutnou. V souvislosti s popisem vandalských vlámání a poškození jeskyní na jižní Moravě, kterým se nepodařilo zabránit, uvádí ve výroční zprávě Česká speleologická společnost v roce 1983 Daniela Bílková, že poškození Královy jeskyně ve státní přírodní rezervaci Květnice bylo vyčísleno na 19 518 Kčs a případ byl předán Veřejné bezpečnosti.

Leoš Malec



O BAŽANTOVI, KOROPTVI A KŘEPELCE

Přes pěvce havranovité a vodní ptactvo jsme se konečně dostali až k ptactvu, řekněme konzumnímu. Vždyť bažanta určitě každý zná a mnohý z nás jej už i ochutnal. Právě teď na podzim splihle visí občas v krámech krásně zbarvení ptáci — bažantí kouhouti. Jsou oblíbeným a relativně nejhojnějším terčem našim myslivců. Relativně říkám proto, že jejich stavy v přírodě povážlivě klesly. V některých oblastech je na podzimních honech výřad až desetinásobně menší. Pravda, početní stavy všech živočichů v poslední době rychle klesají, ale u bažantů nás to bolí nejvíce. Člověk už je takový, že ho nejvíce mrzí ztráta toho, co mohl snísť. Tento úbytek byl zaviněn několika nepříznivými okolnostmi. Souhrně se však dá říci, že jsme nedokázali potlačit záporné důsledky, které v sobě skrývají zintenzívnění zemědělské velkovýroby. Přemíra cizích chemických látek, používaných proti škůdcům, nedostatek remízků, křovin a vhodného krytu vůbec, jsou těmi hlavními viníky a nejen úbytků bažantů. Občas je možno slyšet názor, že příčinou úbytku bažantů je přemnožení dravců. Je to názor nejen nesmyslný, ale i nebezpečný. Svědčí i o neznalosti ekologických vazeb a souvislostí v přírodě. Budeme-li bažantí problém řešit odstřelem zbylých dravců, nejen že bažantů nepřibude, ale o to více budeme muset sáhnout k chemii, když zbavíme škůdce jejich přirozených nepřátel. Takto vzniká začarovaný kruh. Vždyť bývalo podstatně víc dravců a bylo dost i bažantů. Ostatně je takový přírodní zákon, že nikoliv počet predátorů (živočichů, kteří se živí jinými) určuje množství kořisti, ale právě naopak. Skutečným řešením problému není, podle mě ani umělý odchov bažantích kuřat. Takováto kuřata, která nepochytila od matky, jak na to, toho ve volnosti mnoho nesvedou. A proto jich také velké procento hyne dřív než dospějí. Ale to už jsme se maně dostali do problematiky, která není náplní tohoto článku. Tak se vraťme zpět k bažantovi. Patří mezi ptáky kurovité a v naší zemi není ptákem původním. Byl k nám dovezen ve 14. století. Jeho původní vlastí je střední a východní Asie. U nás našel vhodné podmínky a výborně se aklimatizoval. Nejlépe mu vyhovuje prostředí, kde se střídají lesíky s poli, loukami, mezemi a remízky (v 300—500 m. n. m.). Je pro nás užitečný, živí se semeny plevelů a hmyzem. Mezi slepicí a kohoutem je výrazný rozdíl ve zbarvení. Kohout se pyšní pestrými barvami, zatímco slepička je prostinká a nenápadná. V době jerních námluv opeření ženichovo ještě zvýrazní a holá kůže kolem očí, tzv. „poušky", naběhne krví a je nádherně červená. Vyparáděný krasavec soustředí kolem sebe

5—10 slepic a ozývá se výkřiky plnými touhy. Následky ho však už nezajímají. Další starost o potomstvo je už na bedrech samičky: snést v měkkém důlku někde na mezi nebo v lese 8—18 olivově zelených vajec, sedět na nich a potom vodit kuřátka dokud nezačnou létat.

Hovořili-li jsme u bažanta o povážlivém snížení stavů, musíme tento úbytek u koroptve nazvat katastrofální. Na rozdíl od bažanta je naší zvěří původní a bývalo jich hodně. Koroptvi se říkalo mazlivě „slepička našich polí". To už je dávno. Pak zmizely meze a zmizela i koroptev. Jen sem tam někde v polích můžeme ji vzácně zahlédnout. Přestože se již řadu let neloví, její stavy se už nepodařilo zvednout. V biologii koroptve jsou některé rozdíly oproti bažantovi. Tak například koroptví kohoutek může být vzorem věrnosti. Se samičkou setrvává pořád, v dobrém i zlém. A taky se koroptev vyhýbá lesu, je ptákem stepním a kulturní step (pole) jí vyhovovala, jenže potřebuje dostatek přirozeného krytu a taky hmyz; to jsme ji sebrali.

Nejhůř z kurovitých, kteří se na Tišnovsku vyskytují, je na tom křepelka. Už je to dobrých pět roků, co jsem ji naposledy slyšel rozdávat svých „pět peněz" u Lomničky, dokonce i v bezprostřední blízkosti sídliště pod Květnicí. Pak umlkla a nejen na Tišnovsku. Z kdysi hojného živočicha (nadívané křepelky bývala lahůdka šlechty) se stal živočich vzácný, vyžadující si ochranu, má-li přežít.

Josef Ptáček

RADIOAMATÉŘI OPĚT NA VÝBORNOU

Po únorovém vyhlášení nejlepších radioamatérů ČSR byli členové tišnovského radioklubu pověřeni uspořádáním ještě významnější akce. Byli pořadateli Srovnávací soutěže socialistických států v radiovém orientačním běhu. Tato soutěž byla společnou přípravou závodníků socialistických zemí a současně porovnáním sil před zářijovým mistrovstvím světa v Norsku.

Soutěž se uskutečnila v prvních srpnových dnech a jejím střediskem byl brněnský hotel Voroněž, samotné závody pak proběhly v lesích Pohádky máje a okolí Brněnské přehrady. Mimo dvou družstev ČSSR se jich zúčastnili reprezentanti Bulharska, Maďarska a Sovětského svazu.

Soutěž měla nejen velký sportovní význam, ale byla významnou společenskou a politickou akcí. Dokazovalo to například i to, že slavnostní zahájení proběhlo na náměstí Rudé armády v Brně a mezi hosty byl i vedoucí tajemník OV KSČ Brno-venkov Frant. Ulbrich, předseda ONV Brno-venkov ing. Karel Rosendorf a vedoucí tajemník MěV KSČ v Brně Karel Urbánek. Tito hosté se zúčastnili i slavnostního vyhlášení výsledků v kongresové hale hotelu Voroněž. A zde, stejně tak jako v průběhu celé soutěže, byly slyšet na pořadatele jen samé chvály a slova uznání za jejich obětavou práci. Členové tišnovského radioklubu odvedli skutečně obrovský kus práce při přípravě i organizaci této v historii svazarmovské organizace okresu Brno-venkov dosud největší a nejvýznamnější akce a slova uznání nebyla nadnesená ani neoprávněná.

—ok—

BYLI TAM I NAŠI

Dne 28. 7. 1984 se v Plzni u Boleveckého rybníku konalo I. mistrovství ČSSR v triathlonu za mezinárodní účasti. Triathlon je oficiální název závodu Železných mužů — plavání 3,8 km, 180 km časovka na kole a maratón 42,195 m.

Z loňských závodů bylo vybráno 150 nejlepších závodníků z ČSSR i zahraničí. Z našeho města se do výběru dostal Chromý Bořivoj a Kovařík Jiří z Deblína.

Po přeměření teploty vody se trať zkrátila podle koeficientu naměřené teploty necelých 17 °C z 3,8 km na 2 km. Přesně v 6 hodin ráno byl závod odstartován a závodníci začali první tempa ve studené vodě za stálého deště.

Kovařík doplaval mezi prvními deseti a s elánem rychle sedal na kolo, aby absolvoval 5 okruhů tj. 180 km na dosti těžké trati.

Chromý po plavání byl asi na 120 místě. Na kole jezdil stejnoměrným tempem a propracoval se dopředu.

Na poslední disciplínu maratón nastupoval Kovařík na 10. místě a Chromý na 22. místě. Trať byla převážně rovinatá s dvěma obrátkami. Chromý i Kovařík si vcelku dobře rozvrhli své síly a dostávali se dopředu.

V mistrovství ČSSR se Kovařík umístil šestý—celkový čas 10 hodin 17 min. a Chromý na 8. místě — celkový čas 10 hodin 22 minut. Celkem se Kovařík umístil 7. a Chromý 10. Na 1. místě se umístil bývalý cyklista — reprezentant, účastník Závodu míru Zdeněk Bartoníček, na 6. místě první zahraniční účastník Petzold z NDR, na 8. místě Cignaux z Francie. Do cíle doběhlo 145 závodníků.

Přejeme těmto dvěma vytrvalcům pevné zdraví a sportovní úspěchy v reprezentaci našeho města a okolí.

[d]

TIP NA VÝLET: Po nových cestách

Turistická sezóna pěších výletů se již blíží ke konci, alespoň pro většinu vyznavačů pěší turistiky. Ale i v říjnu bývají dny s pěkným počasím a bylo by škoda toho nevyužít. Pro náš tip na výlet jsme vybrali nové cesty, které nejsou ani v turistických mapách.

I když při našich vycházkách jsme již Lomnici několikrát navštívili, vybrali jsme ji tentokrát za naše východisko. Ještě než vyjdeme, můžeme se projít bývalým zámeckým parkem nebo údolím Besénka a bývalou oborou. Příroda již dostává podzimní šat a hýří barvami, stojí za to pomalu jít a více se dívat kolem.

Na výlet vycházíme z lomnického náměstí, o budově radnice, kostelu nebo mariánského sloupu je určitě zbytečné psát .Na náměstí začíná červená turistická značka. Tato značku nenajdeme na turistických mapách, je to nově značená cesta a nahradila dřívější žlutou značku do Rašova. Po červené značce sejdeme po silnici k potoku Besének, potok přejdeme po mostku a kousek za mostkem odbočuje značka do lesa. Cesta prudce stoupá lesem a dojdeme na kopec zvaný Crhová. Cestou lesem překonáme více než dvousetmetrový výškový rozdíl. Další cesta pokračuje poli a dojdeme do Rašova. I Rašov jsme již jednou navštívili a tak si jen připomeňme, že páni z Lomnice se také psávali „z Rašova" a obec je uváděna v análech již v roce 1341, i když osada byla potom opuštěná a znovu byla obydlena až v roce 1360.

Dále budeme pokračovat po nám již známé cestě po zelené značce, ale jen kousek. Stejně jako před Rašovem, i zde se nám naskýtají daleké výhledy, přes Boskovickou brázdu a údolí Svitavy dokonce až na Drahan-

skou vysočinu. Jakmile dojdeme na okraj lesa, setkáme se s turistickým rozcestníkem. Zde, na místě označeném jako Paní hora, začíná náš další průvodce — značka žlutá. I tato cesta je nově vyznačena a tak ji zatím na turistických mapách nenajdeme. Cesta nás povede kolem pozůstatků rekontruovaného partyzánského bunkru, stále lesem a dojdeme až k šerkovické hájence, zvané také V Paní hoře. Je snad zbytečné připomínat, že hájenka byla místem partyzánské tragédie partyzánské skupiny Jermak dne 26. února 1945. V hájence je nyní muzeum, které je otevřeno jen na požádání v bývalé šerkovické škole. Možná bude právě otevřeno.

Od hájenky vede již značka polní cestou do Šerkovic. U školy značku opustíme a odbočíme vlevo na silnici, po které půjdeme do Lomničky, kde je cíl naší cesty. V Lomničce si ještě popvšimneme na domě číslo 55, kam až sahala voda při povodni v roce 1922.

Trasa našeho výletu je dlouhá 12 km (Rašov 4 km, Paní hora 5,5 km, Šerkovice 10,5 km), převýšení je poměrně značné, téměř 300 m.

—ok—



Foto Zdeněk Juránek.

NEZAPOMEŇTE

že za měsíc, dne 10. listopadu, končí uzávěrka k převzetí fotografií na 12. ročník amatérské fotosoutěže „Tišnov a Tišnováci".

Podmínkíy jako v předchozích letech: formát 24×30 cm a větší, seriál do 5 ks je jako jeden snímek, povrch libovolný, nepodlepené, neadjustované, černobílé snímky. Kategorie: Tišnov a Tišnováci, volný námět. Snímky nutno zaslat nebo odevzdat do SZKP ROH, Tišnov, Mlýnská ulice. Posouzení provede odborná porota. Výstava bude v prosinci. Vrácení snímků do konce února 1985.

Ladislav Maria Wagner

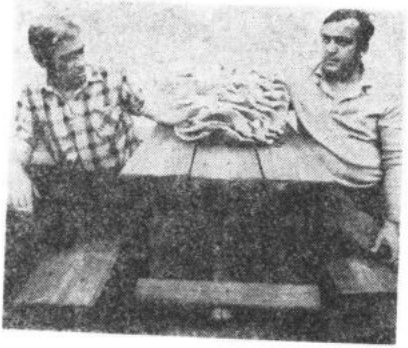
OBRAZY

Výstavu pořádá KPVU Tišnov ve dnech 14.—24. října.

Otevřeno denně 10—12 a 14—18 hodin.

Slavnostní zahájení v neděli 14. října v 10 hodin. V kulturním programu účinkují zasloužilá umělkyně Jiřina Froňková a zasloužilý umělec Miloslav Holub, členové činohry Státního divadla v Ostravě.

Na fotografii Milana Loskota vidíme zaměstnance JmVaK s. A. Barana a J. Vejrostu s mimořádným úlovkem. Exemplář houby hlívy ústřičné vážící kolem 30 kg je něco, co se hned tak nevidí.



KINO PANORAMA

Úterý 2. 10. — 17.30 hodin
TAK . . . A JDEME DÁL!
S úsměvem o „partyzánské" pedagogice mladého učitele. V hlavní úloze Dragan Nikolič.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Čtvrtek 4. 10. — 17.30 a 20 hodin
CELNICE „S"
Kontraband vykoupený vydíráním a vraždou. V hlavní úloze Michail Bojarskij. Sovětský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 6., neděle 7. 10. — 17.30 hod.
ORLÍ PÉRO (širokoúhlý)
Dobrodružný souboj o legendárního koně náčelníka kmene Komančů. Anglický barevný film. Neobvyklý westernový příběh.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

Sobota 6., neděle 7. 10. — 20 hodin
●● **SMRT STOPAŘEK**
Kriminální drama inspirované skutečnou událostí. Český barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Čtvrtek 11. 10. — 17.30 hodin, úterý 9. 10. — 17.30 a 20 hodin
● **EPITAF PRO KRÁLOVNU**
Historie velké lásky polského krále Zygmunta Augusta a litevské šlechtičny Barbary Radziwillové. Polský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 13., neděle 14., pondělí 15. 10. — 17.30 hodin
SUDÁ A LICHÁ
Terence Hill a Bud Spencer vytvářejí hlavní postavy této veselohry plné hazardu, sázek a omylů. Italský barevný film v českém znění.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Sobota 13., neděle 14. 10. — 20 hod.
● **SVATBY PANA VOKA (širokoúhlý)**
Veselohra o kratochvilném životě posledního Rožmberka. Český barevný film.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

Úterý 16. čtvrtek 18. 10. — 17.30 a 20 hodin
● **VĚŘÍME V BOHA?**
Marty Feldman v hlavní úloze americké barevné filmové veselohry.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 20., neděle 21., pondělí 22. 10. — 17.30 hodin
KDYBY TISÍC KLARINETŮ (širokoúhlý)
Český hudební film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Sobota 20., neděle 21. 10. — 20 hod.
● **KANDIDÁTI ŽIVOTA A SMRTI**
Drama varující před zneužitím vědeckého pokroku. Barevný film NSR.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Úterý 23. 10. — 17.30 a 20 hodin, čtvrtek 25. 10. — 17.30 hodin
● **KAGEMUŠA**
Historické drama o bojích japonských šlechtických rodů
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 27., neděle 28. 10. — 17.30 a 20 hodin
PŘÍPADNÝ SŇATEK MOŽNÝ
Francouzský barevný film v českém znění.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Úterý 30. 10. — 17.30 a 20 hodin
KOUZLO LÁSKY „S"
Komedie o dvou lidech, kteří vsadili na lásku. Sovětský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

Neděle 7. 10. — 9.30 hodin
KONÍČEK HRBÁČEK
Sovětský barevný film v českém znění.

Neděle 14. 10. — 9.30 hodin
NÁMOŘNÍK A PES
Rumunský barevný film v českém znění.

Neděle 21. 10. — 9.30 hodin
KRTEK A VEJCE
Český barevný film.

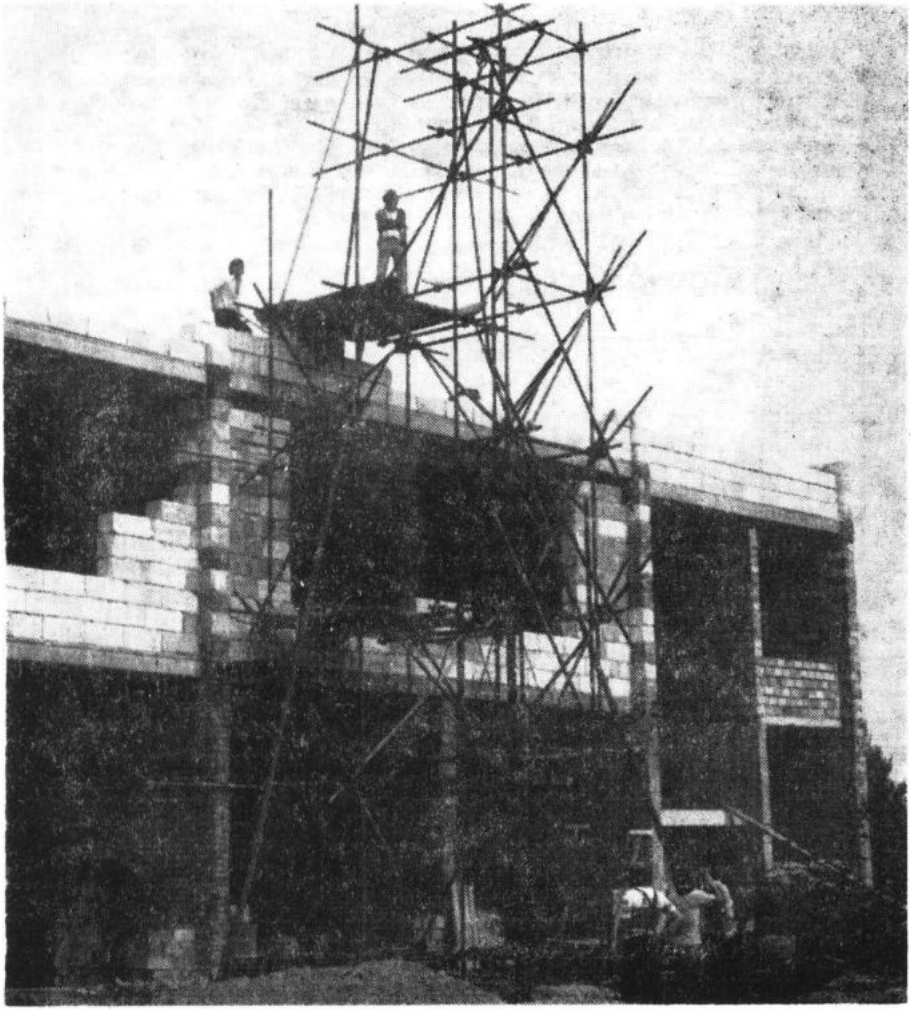
Neděle 28. 10. — 9.30 hodin
KOCOUR V BOTÁCH
Sovětský barevný film v českém znění.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov
Cena 2 Kčs. Tisk 56 Dolní Kounice — 8422-84 — 456.12-84 Lá 186

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV a MěV KSČ V TIŠNOVĚ

LISTOPAD 1984 Ročník XV Číslo 11



POD PRAPOREM MÍRU A SOCIALISMU

Vítězství října v Rusku se stalo hlavní událostí, která od základu změnila rozvoj lidské společnosti. Zahájila nástup revolučního přechodu od kapitalismu k socialismu, byla mohutným katalyzátorem společenského pokroku. Podle silného vlivu na osudy světa nelze Říjnovou revoluci srovnat s ničím, a tento vliv se v průběhu let a desetiletí ukazuje ještě kontrastněji a hlouběji.

Také dělnická třída Československa nadšeně přivítala tuto světodějnou událost. Tisíce Čechů a Slováků bojovaly v řadách Rudé armády na frontách občanské války, stovky dělníků a techniků přijížděly do Sovětského svazu pomoci při obnově národního hospodářství, zničeného v letech občanské války a zahraniční intervence.

Od těch dob život nejednou prověřil pevnost československo-sovětského spojenectví. Téměř čtyřicet let její naše národy a země společný boj za mír a socialismus. Byla to léta plodné spolupráce dvou rovnoprávných států v ekonomice, politice, kultuře. A bude tomu tak i nadále. V sovětském lidu mají pracující Československa navždy věrného přítele a spojence při budování socialismu a komunismu, v boji za mezinárodní bezpečnost.

V této atmosféře se i letos uskuteční Měsíc československo-sovětského přátelství, poznamenaný již 40. výročím osvobození Československa Sovětskou armádou, které oslavíme v květnu příštího roku. Naše veřejnost se bude moci blíže seznámit s postupem komunistické výstavby v SSSR, s posledními úspěchy v ekonomice, vědě, kultuře a umění. Přejeme si, aby Měsíc přátelství měl vysokou úroveň, aby přispěl k dalšímu prohloubení bratrské družby a všestranné spolupráce mezi našimi národy.

(bach)

TIŠNOV DO ROKU 2000

(Pokračování)

3. PROBLÉMY VYBAVENOSTI MĚSTA

Technická vybavenost

Zásobování vodou. Stávající deficit v zásobování vodou je cca 15 l/sec. Situaci bude nutné urychleně řešit přivaděčem z oblasti Mor. Knínic. Ocelolitinové a litinové rozvody jsou starší čtyřiceti let, a proto se budou postupně vyměňovat.

Kanalizace. Do roku 1990 se musí dořešit odkanalizování Trnce. Složitější je situce lokality Za mlýnem, kde bude nutné vybudovat skryvku pod řekou Svratkou, a to při řešení sportovního areálu v prostoru koupaliště. Kanalizace chybí také v Předklášteří ve Fučíkově ulici, Na kukle, v Ondřejově ulici a Trávníkách.

El. energie. Stávající stav je po kapacitní stránce vyhovující. V případě přestavby městského centra (přednádražních prostor) dojde k přestavbě části rozvodné sítě.

Plyn. Do roku 1990 se uvažuje dokončení nízkotlakových rozvodů do zástaveb v Tišnově a středotlakový přívod do Předklášteří do roku 1995.

Slaboproudá zařízení a trasy. Stávající ÚTO je po prostorové stránce nevyhovující. Uvažuje se o výstavbě nové budovy pošty a telekomunikačního provozu v prostoru nám. Míru. Chybí kapacita 400—500 telefonních stanic pro sídliště Pod Květnicí. Obdobná situace je i v drátovém rozhlasu. Nutné jsou rekonstrukce místního rozhlasu a rozvody na sídliště Pod Klucaninou, U Humpolky a Pod Květnicí.

Hrubá stavba areálu automotoklubu tišnovských svazarmovců je hotova.
Foto na titulní straně Milan Loskot.

Komunikační spoje a zařízení. Bude nutné řešit celkovou rekonstrukci st. silnice II/379 po ul. Rudé armády, na niž bude navazovat plánovaný průtah od Humpolky směrem k nádraží, a nadjezdu přes trať ČSD směrem na Havlíčkův Brod s návazností na st. silnici v prostoru u závodu Brněnských papíren. Součástí této akce je převedení st. silnice II/385 v průtahu přes Předklášteří na ul. Palackého. Revize ÚPNSÚ uvažuje s uzavřením městského centra pro veřejný provoz a především st. sil. II/379 v prostoru Cáhlovská ul. do ul. Na hrádku s napojením na II/377 v Gottwaldově ul. a III/3373 na křižovatce Drbalovy a Lomnické ul. Na rozhodující akce pro územně plánovací činnost ve městě je realizace nového průtahu městem s nadjezdem přes trať ČSD a řeku Svratku s termínem do roku 1990!

Etapa převedení II/379 do ul. Na hrádku s termínem do 1995. Součástí zásadních problémů dopravy je i převedení vlečky MCV v prostoru od železničního mostu na Cáhlovské ul. do bezprostředního sousedství trati ČSD (souběhu) až po výjezd u zastávky ČSD v Hradčanech. Tento zásah uvolní prostory pro bytovou výstavbu za bytovými objekty Modety.

Akutní je potřeba urychlené realizace nadjezdu nad tratí ČSD u papírny z důvodů havarijního stavu dřevěného provizoria mostu.
Zásadním nedostatkem je stav a úroveň nádraží ČSD, jehož výstavba je městu slibována od roku 1955.

Občanská vybavenost

Správní zařízení, spoje, administrativa MěstNV. Řešit dostavbu areálu podle zpracované studie. Stávající objekt využívat pro účely výstavnictví, muzejní atd. Termín do roku 1990

OO VB — Přestavuje se objekt na Majorově ulici.
Pošta, spoje — Řešit výstavbou do roku 1990.
Geodézie — Bude přemístěna do náhradních prostor.
VPÚ — Řešit přemístěním. Zřejmě na Cáhlovskou ulici. Termín 1990—1995.

Školství

a) mateřské školy — Údržba je průběžná. Základní problémy mají tyto MŠ: Leninova — má teplý sklep, Na rybníčku — teplý sklep, Horova — sklep chybí, do roku 1990 se vybuduje ve svahu, Tišnov 2 v případě plánované výstavby rozšířit o jednu třídu, vybudovat brouzdaliště, Hradčany — v případě celodenního provozu vybudovat stravovací zařízení. Předpokládá se, že podle demografického vývoje dojde k určité stagnaci počtu dětí. S tím souvisí i předpoklad zrušení MŠ na Dvořákově ulici (asanace) a MŠ Gottwaldova ulice (v pronájmu).

b) základní školy

Větší opravy a částečně investice vyžadují: ZŠ Gottwaldova — plynofikace kotelny, oprava, resp. zřízení polytechnických dílen v objektu na Bezručově ulici, místnosti pro družiny mládeže a klubovny PO SSM. Termín: po roce 1985.

ZŠ Smíškova — chybí klubovny PO SSM a družiny mládeže, nutné rozšířit polytechnické dílny. Provedena bude GO vnitřní kanalizace.

Jídelna a kuchyně v ZŠ Gottwaldova jsou nevyhovující. Nutná přestavba. Termín: po roce 1985. Na ZŠ Smíškova nutné obdobnou situaci řešit výstavbou pavilónu rušného provozu. Termín: po roce 1985.

K problematice základních škol

Revize ÚPNSÚ uvažuje s novou koncepcí školství tak, že ZŠ Gottwaldova bude zrušena (resp. přiřazena gymnáziu). Nová ZŠ bude vystavěna v lokalitě Trnec, a to pro východní část města a obce z východní a jižní části obvodu. Požadavky středu města pokryje ZŠ Smíškova. ZŠ 28. října bude pro sídliště Pod Květnicí, druhý stupeň Tišnova 2 a obce ze severní a severozápadní části. Škola v Tišnově II bude beze změn.

Lidová škola umění bude přemístěna do adaptované budovy č. 316 na Dvořáčkově ulici.

Střední odborné učiliště zemědělské — dořeší se tělocvična a venkovní hřiště.

Gymnázium —chybí stravovací zařízení, tělocvična, hřiště, dílny a pozemky. Do roku 1995 bude nutné tuto komplexní vybavenost dořešit.

Dětský domov — V nevyhovujícím objektu v průmyslové části města. Bude nutné řešit výstavbou nebo adaptací nového objektu pro větší kapacitu dětí.

(Pokračování příště)

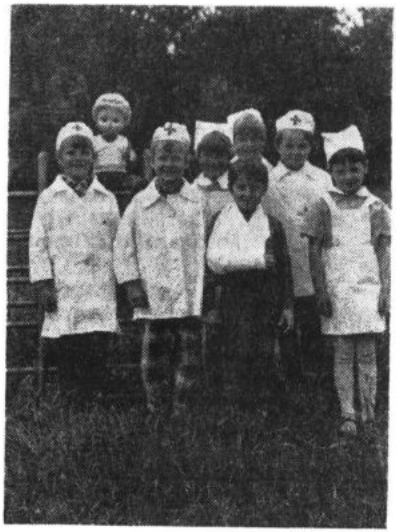
PRVNÍ V OKRESNÍ SOUTĚŽI HLÍDEK MLADÝCH ZDRAVOTNÍKŮ

Na základní škole v Tišnově—Předklášteří pracuje po mnoho let zdravotnický kroužek, který vedou členky MS ČSČK. Každoročně vyškolí kolem 30 dětí. Na závěr roku se všichni zúčastní branného odpoledne, kde prokazují svoje znalosti nejen v ideově politické části, dopravní výchově, léčivých bylinách, ale hlavně ve znalostech o červeném kříži a poskytování první pomoci. Za splnění podmínky získávají odznak mladého zdravotníka I. stupně. Nejlepších 5 dětí postupuje do okresního kola. Jejich letošní práce byla korunována úspěchem. Pětičlenná hlídka ve složení Iveta Pavlíková, Ivana Hejduková, Michaela Josífková, Šárka Pavlíková a Marcela Rausová v okresním kole HMZ, pořádané OV ČSČK ve spolupráci s odborem školství ONV a OÚNZ Brno-venkov a okresním štábem CO na letišti v Brně —Medlánkách obsadila 1. místo a reprezentovala náš okres v krajském kole.

Od letošního roku se rozšířila spolupráce ČSČK i na naše nejmenší v MŠ. Ve spolupráci s ministerstvem školství ČSR probíhá na všech MŠ výchovná hra „Když Alenka stůně", která má za úkol vést děti k péči o zdraví. Pro děti v MŠ Tišnově—Předklášteří zhotovily členky ČSČK bílé pláště pro malé „pány doktory" i oblečení pro malé „sestřičky". Zakoupily také cvičnou panenku, na které se děti učily poskytovat první pomoc. Ve spolupráci s ředitelkou MŠ s. Poulovou a s. uč. Novotnou



Vítězové výchovné hry Když Alenka stůně — děti z MŠ v Tišnově II. Foto M. Fialová.



Vítězná hlídka okresního kola. Foto Marta Fialová.

prováděly školení malých zdravotníků formou hry. Na závěr se konalo slavnostní odpoledne za účasti členek MS ČSČK, na kterém si děti rovněž formou soutěže ověřily své znalosti. Nejlepší družstvo bylo odměněno diplomy a plaketami. Spolupráce s MŠ při této výchovné akci bude pokračovat i nadále.

Práce členek MŠ ČSČK v Tišnově—Předklášteří je velice záslužná. Spolupracují vlastně se všemi věkovými skupinami obyvatelstva. Od nejmenších v MŠ, žáky v základní škole, PO SSM až po nejstarší občany, pro které také každoročně pořádají zájezdy. Jsou organizovány tak, aby se jich mohli zúčastnit i ti občané, kterým chůze činí potíže, jsou vždy plně obsazeny a velmi oblíbeny.

Za pěstování a sběr léčivých bylin na pozemku, sběr šípků, péči o životní prostředí a další akce jako přednášky, besedy apod. je pořádán zájezd do NDR.

Práce ČSČK jakožto součásti Národní fronty je velice důležitá hlavně v této době, protože je vlastně součástí branné výchovy. Učí všechny složky obyvatelstva poskytovat první pomoc nejenom při běžných zraněních, ale i při případném chemickém zasažení bojovými látkami nebo ozářením.

Členky MS ČSČK se všech těchto úkolů zhostily výborně a jejich práce byla již podruhé po zásluze oceněna na okresní konferenci ČSČK diplomem a stříbrnou plaketou.

Marie Mašínová

SBĚRATELÉ NEROSTŮ K MĚSÍCI PŘÁTELSTVÍ

I když den se již podstatně zkrátil a život nám často komplikuje „Martin" svým příchodem na „bílém koni", naše sezóna sběratelů nerostů vrcholí. Než definitivně napadne sníh, chce každý sběratel ještě naposledy projít svá oblíbená místa a přinést do své sbírky ještě přírůstek.

Pro nás moravské sběratele nerostů je však měsíc listopad zároveň i měsícem bilancování. V sobotu 24. listopadu se proto uskuteční výroční schůze moravské sekce odborné skupiny mineralogie Čs. společnosti pro mineralogii a geologii při ČSAV. Schůze se koná v Tišnově v prostorách sdruženého klubu pracujících (v budově kina) a po jejím ukončení se uskuteční výměnná burza minerálů. Obě tyto akce se uskuteční ve spolupráci s mineralogicko-petrografickým oddělením Moravského muzea v Brně spolu s geologickou sekcí ČSVTS a odbočkou SČSP ředitelství UD KP Dolní Rožínka a budou podobně jako před dvěma lety zasvěceny oslavám Měsíce československo-sovětského přátelství. Slavnostní zahájení je v 9.30 hodin, po zahájení následují odborné přednášky. Mgr. Jedrzejczaková z muzea Ziemi PAN ve Varšavě bude hovořit na téma Geologie a mineralogie ložiska síry v Tarnobrzegu a dále zazní referát o mineralogii a geologii v okolí Moskvy, který zpracoval Ing. Sučko.

Po uvedených přednáškách následuje zpráva o činnosti Moravské sekce OSM ČSMG v roce 1984 s plánem práce na rok 1985. Oficiální část bude ukončena diskusí přibližně v 10.30 hodin. Čas 10.30 do 11.00 hodin je vyhrazen na přípravu sálu pro výměnu minerálů, která začne v 11.00 hodin. Na výměnné burze předpokládáme účast okolo 100 převážně moravských sběratelů. Ze zahraničí to bude pouze několik jednotlivců z NDR, PLR a MLR. Proti tradiční jarní mineralogické burze bude podzimní pouze poloviční.

Je však nutné mít na zřeteli, že i tato malá burza patří mezi největší v republice a že není v silách poměrně malého kolektivu organizátorů zvládnout po náročné mezinárodní mineralogické akci v dubnu ještě další velkou akci v listopadu. Pro letošní rok se nepodařilo organizátorům zajistit sál v sokolovně — proto se akce koná v menším sálu SZKP, kde však budou

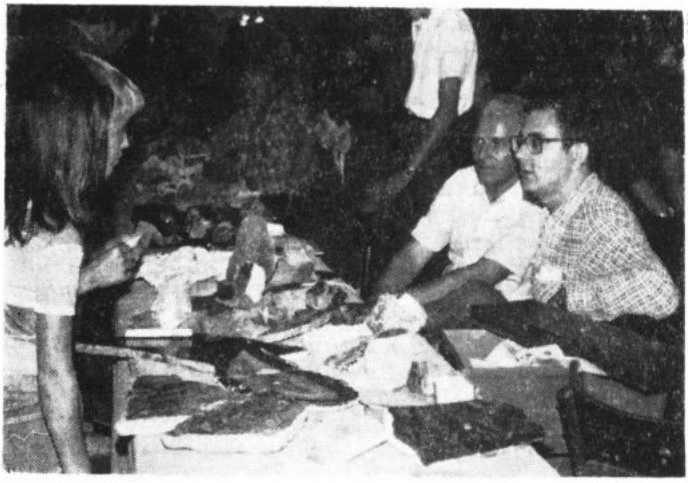


Foto
Vít Koudelka.

využity veškeré volné prostory. Je zde však nutné podotknout, že například ve Freibergu v NDR se již více jak deset let pořádají výměnné burzy nerostů v sále stejné rozlohy.

Podobně jako v minulých letech bude pro zájemce připraven tzv. „bazar solidarity", ve kterém bude organizátory prováděn prodej minerálů z daru členů sekce. Čistý zisk bude věnován na fond solidarity ROH. Pro zajímavost uvádíme, že od roku 1981 bylo na fond solidarity a míru moravskými sběrateli věnováno 2000 Kčs. Zájemci si rovněž budou moci zakoupit některé z přenášek, které vydává Národní muzeum v Praze. V měsíci listopadu bude ve výloze státní spořitelny v Tišnově instalována výstavka minerálů SSSR.

Věříme, že i vy si najdete čas podívat se v sobotu 24. listopadu 1984 do Sdruženého závodního klubu pracujících v Tišnově, poslechnout si přednášky či pokochat se krásou vystavených nerostů.

A. S.

PŘÍLEŽITOST DĚLÁ ZLODĚJE

V posledních několika letech se výrazně zvýšil počet případů krádeží jízdních kol. Terčem útoků pachatelů se stávají hlavně závodní kola, kola skládací, ale i jiná jízdní kola jako dětská a podobně. V několika případech byli pachatelé zjištěni a usvědčeni z této trestné činnosti a po zásluze potrestáni. Byl zjištěn také případ, kdy pachatel jízdní kola, která odcizil, odvážel do Brna a zde prodával. Příslušníci VB při služebních obchůzkách často zjišťují hrubou nedbalost občanů a to v tom, že svoje jízdní kola odstaví před prodejnami, restauracemi a podobně a zde je nechávají stát bez jakéhokoliv zajištění. Také sklepní prostory, kočárkárny, zvláště na sídlištích Pod Květnicí a Pod Klucaninou zůstávají otevřeny nejen v denní době, ale i v noci. Jsou zjišťovány případy, kdy jízdní kola zůstávají zapomenuta před domem i přes noc. Potom občané přicházejí na Obvodní oddělení Veřejné bezpečnosti, kde oznamují, že jim bylo jízdní kolo odcizeno z kočárkárny, z chodby domu. Uvádí, že bylo uzamčeno a podobně, což se však nezakládá na pravdě. Občané také častokrát neznají výrobní čísla svých jízdních kol, nemají od nich žádné doklady, na kterých jsou výrobní čísla uvedena, což potom značně ztěžuje možnosti vypátrání odcizeného jízdního kola.

Chtěl bych proto upozornit občany na tuto nyní dosti rozšířenou trestnou činnost a požádat je, aby sami nedávali příležitost různým zlodějíčkům a svou nedbalostí se nepřipravovali o svůj majetek. A když se již tak stane, i přes všechnu opatrnost, aby znali výrobní číslo svého jízdního kola, aby pátrání po odcizených věcem mohlo býti vedeno až do úspěšného konce.

por. Řehka

NAROZENÍ

v srpnu:

4. 8. **Aneta Šindelářová,** Švermova 1642
6. 8. **Lucie Tvrdá,** Králova 1671
10. 8. **Petra Jarošová,** Víska 1150
14. 8. **Ladislav Kluka,** Leninova 1635
26. 8. **Radek Doležal,** Králova 1674
29. 8. **Michal Svoboda,** Hanákova 600
30. 8. **Pavel Hruška,** Halasova 994
30. 8. **Alena Draxlerová,** Osvobození 1651
24. 8. **Petr Feifer,** Neumannova 376

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenosti a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

3. 11. **František Roháček,** Králova 1673
5. 11. **Bohumil Mazáč,** Fučíkova 1227
9. 11. **Ladislav Kouřil,** Lomnická 416
17. 11. **Ladislav Grünfeld,** Družstevní 540
19. 11. **Anna Pochopová,** Štěpánovice 34
21. 11. **Michal Borolič,** Halasova 994
30. 11. **Jaroslav Večeřa,** Komenského 1100

75 let se dožívají:

1. 11. **Marie Němcová,** Rudé armády 280
4. 11. **Gabriela Babáková,** Koráb 136
7. 11. **Zdenka Chaloupková,** Králova 1680
10. 11. **Josefa Kokoliová,** Alšova 691
10. 11. **MUDr. Stanislav Sedláček,** Erbenova 741
13. 11. **František Rejtek,** Jamborova 920
15. 11. **Cecilie Kalášová,** Fučíkova 1221
20. 11. **Marie Bělušová,** Husova 749
21. 11. **František Myslivec,** Šerkovice 18
23. 11. **Jaroslav Hudec,** Nerudova 770

80 a vyšší narozeniny oslaví:

2. 11. **František Dokoupil,** Na zahrádkách 238. Dožívá se 80 roků.
4. 11. **Karolina Císařová,** Smíškova 840. Dožívá se 85 roků.
4. 11. **Leopold Fiker,** U Humpolky 1509. Dožívá se 82 roků.
5. 11. **Anna Krejčí,** Králova 1667. Dožívá se 80 roků.
8. 11. **Marie Vojtová,** Štěpánovice 63. Dožívá se 80 roků.
9. 11. **Alžběta Chutná,** Purkyňova 1685. Dožívá se 85 roků.
9. 11. **Ludmila Láníková,** Hradčany 56. Dožívá se 86 roků.
10. 11. **Ludmila Kovaříková,** Brněnská 153. Dožívá se 80 roků.
10. 11. **Františka Cibulková,** Halouzkova 34. Dožívá se 82 roků.
12. 11. **Růžena Makovská,** Trmačov 329. Dožívá se 86 roků.
12. 11. **František Valíček,** Lomnička 48. Dožívá se 80 roků.
16. 11. **Anna Machová,** Hradčany 67. Dožívá se 86 roků.
19. 11. **Olga Filová,** Šerkovice 42. Dožívá se 84 roků.
19. 11. **Marie Vršková,** Trávníky 1112. Dožívá se 82 roků.
20. 12. **Marie Krejzková,** Šerkovice 112. Dožívá se 90 roků.

21. 11. **Cecilie Matulková,** Lomnička 73. Dožívá se 82 roků.

26. 11. **Anna Fáberová,** Jungmannova 836. Dožívá se 81 roků.

28. 11. **Marie Kubíková,** Kukýrna 51. Dožívá se 80 roků.

29. 11. **Augustin Navrátil,** Mánesova 743. Dožívá se 84 roků.

29. 11. **Marie Dokoupilová,** Hybešova 511. Dožívá se 83 roků.

30. 11. **Marie Opltová,** Družstevní 563. Dožívá se 80 roků.

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji všem přátelům a známým za poslední rozloučení a projevy soustrasti při úmrtí mého manžela **Josefa Lukeše.**

Josefa Lukešová,
manželka s rodinou

Děkuji touto cestou MěstNV a SPOZ a členům požárního sboru, kteří mi blahopřáli k 85. narozeninám. Také já jim všem přeji hodně zdraví a pracovních úspěchů.

František Ptáček

JUBILEUM L. KOSTELECKÉHO



V těchto dnech se dožívá šedesáti let Luboš Kostelecký. Až ho potkáte, nedávejte mu to najevo. Nemá to rád, protože se stále cítí mlád a ta šedesátku mu připadá jaksi nepatřičná. A nám, co ho známe, také; pro spoustu zájmů a činností nemá kdy na věk myslet.

A já to opravdu smím říci, protože ho znám málem půl století. Už od té doby, kdy úspěšně — tak říkajíc levou rukou — studoval na tišnovském gymnáziu.

Patří do ročníku 1924, který byl po maturitě nacisty vržen do výroby pro válečnou frontu. Zkušenosti, které tehdy Luboš získal, se později prolnuly do jeho další práce v kultuře. Po studiu na filozofické fakultě se stal kulturním pracovníkem Předklášterských papíren. Později přešel jako ekonom na ředitelství Uranových dolů, nyní na ředitelství OPP v Tišnově.

V tomto výčtu zaměstnání nesmí však chybět nejpodstatnější rys jeho osobnosti — od studentských let neutuchající činnost na poli kultury, zasvěcená služba múzám, zejména divadlu.

Své organizátorské schopnosti projevoval L. Kostelecký již jako člen ČSM, později jako první předseda rady Osvětové besedy, v kulturní komisi MěstNV, v níž působí již přes třicet let. Uplatňuje se především v SZKP ROH v Tišnově, kde je již přes dvacet let kulturním organizátorem řady akcí. Vyvolal v život Poetickou kavárnu, spolupracoval tam jako režisér i výrazný recitátor. Jako předseda Kruhu přátel hudby přispívá již řadu let k obohacení kulturního života ve městě.

Luboš je jedním z nejvšestrannějších herců a režisérů Karasova divadla. Jeho nevšední výrazná a plastická dikce a schopnost utvářet a přetvářet svůj exteriér umožnily mu vytvořit i bez velkého líčení širokou škálu nejrůznějších postav v divadelních hrách všech žánrů v desítkách divadelních představeních.

Karasovu divadlu se dostalo pod vedením L. Kosteleckého mnoha ocenění na řadě divadelních přehlídkách, i na Jiráskově Hronovu.

Nelze nepřipomenout jeho vedení recitačního a pěveckého sboru vojáků v Bratislavě a recitačního souboru vojenského útvaru v Uníně, který přivedl až k vítězství v armádním kole.

V průběhu své bohaté činnosti nezapomínal Luboš ani na sport. Hrával závodně házenou, košíkovou a do-

dneška zůstal věrný sportu rybářskému. Vede i kulturně politickou komisi MO Českého rybářského svazu.

Na závěr můžeme konstatovat, že Lubomír Kostelecký se zasloužil o zvýšení úrovně kulturního života v Tišnově a věnuje mu nadále všechny své schopnosti. A jak ho známe, nějakých šest křížků mu nedokáže vzít nic z jeho elánu.

Do dalších let mu ze srdce přejeme hodně úspěchů v kulturní práci a k tomu dobré zdraví.

K. Cejnek



V Gogolově Revizoru s Marií Kadlecovou.

SMYČCOVÁ HODINKA

Další smyčcová hodinka k Roku české hudby se uskutečnila počátkem října v sále LŠU. Účinkovali učitelé LŠU v Tišnově Miroslav Hron (housle) a Ladislav Havlík (klavír), spoluúčinkovali členové Tišnovského tria prof. Jan Kubínek (viola) a ing. Zdeněk Dostál (housle). Na pořadu byly skladby F. X. Duška, Josefa Nešvery, od jehož úmrtí letos uplynulo 70 let, dále zazněla díla skladatelů narozených před 110 lety — Oskara Nedbala, Josefa Suka a Jana Buchteleho — a Romance letošního šedesátníka Milana Valtra. Výběr skladeb i jejich podání přispělo k obohcení tišnovské podzimní kulturní sezóny.

ZDENKA RANNÁ - VÝBĚR Z DÍLA

Pod tímto názvem zval plakát Horácké galerie výtvarných umění do výstavní síně JZD Jimramov. A kdo vážil cestu do Jimramova a navštívil tuto novou, velice pěknou výstavní síň, určitě nelitoval.

Na přelomu srpna a září zde Zdenka Ranná vystavovala svá díla, která vznikla v rozmezí téměř půl století. Obrazy byly rozmanité jak námětem, tak i technikou. Byly zde vystaveny krajiny — olejomalby z dob jejích studentských let, figurální kresby i akvarely s květinovými zátišími z poslední doby.

Jak uvedl v katalogu k této výstavě Josef Chalupa, kresby, akvarely a olejové malby nevytvářela Zdenka Ranná pro návštěvníky výstavních síní, ale jsou jakýmci osobitým zápisníkem umělkyně. Zachycovala okolí svého domu, sousedy a spoluobčany, v poslední době se téměř výhradně věnuje květinám. Vše je provedeno se zvláštním kouzlem, laikem těžko definovatelným. Odborníci se však u této umělkyně — téměř samouka — obdivují námětové šíři její tvorby i pestrosti použitých a zvládnutých malířských technik.

I když je Jimramov poněkud stranou hlavních středisek Vysočiny a tím poněkud mimo hlavní zájem návštěvníků, byl o výstavu, podle vyjádření pracovníků Horácké galerie výtvarných umění, zájem. To svědčí o tom, že Zdenka Ranná i přes to, že pro svoji skromnost, zodpovědnost a kritičnost k vlastnímu projevu nedává často možnost vystavovat svoje dílo, má již okruh obdivovatelů své práce. A každý si na výstavě přišel na své a určitě nikdo nebyl zklamán.

—ok—



Snímkem Milana Loskota si připomínáme slavnostní zahájení výstavy obrazů známého herce Jiřího Suchého, zakladatele Divadla Semafor. Uskutečnilo se v neděli 16. září dopoledne na terase u společenské místnosti Pod Klucaninou, kde téměř dvěma stovkám přítomných zazpíval své i Šlitrovy písničky sám autor. Návštěvníky potěšil nejen svými obrazy, ale hlavně vtipným slovem a vůbec milou atmosférou, kterou dovedl na vernisáži vytvořit.

NA OKRAJ JEDNÉ VÝSTAVY

Ve dnech 14.—24. října vystavoval pod patronací KPVU v Tišnově své obrazy ostravský malíř střední generace Ladislav M. Wagner, člen ČFVU. Nechceme a ani se k tomu necítíme povoláni, hodnotit vystavované obrazy, i když — a k tomu se přiznáváme — v nás vzbuzují určité rozpaky. Chceme se vyjádřit především k filozofickému základu, z něhož podle úvodních slov, jež zazněla na vernisáži z úst blízkého osobního malířova přítele, Wagnerovo dílo vychází. A ostatně sám malíř pak se k těmto slovům plně přihlásil v narychlo uspořádané besedě po vernisáži.

Především nás udivuje negace, s jakou se malíř dívá na dnešní skutečnost. Domnívá se, že lidstvo již přešlo svůj vrchol, že spěje ke své apokalypse, k zániku. Malíř se programově obrací do minulosti. Není to však jen ve snaze učit se u starých mistrů. V minulosti, jak řekl, bylo dosaženo jednoty umění, filozofie a lidství. Dobu, kdy se tak stalo, blíže nespecifikoval. Vyplynula však z jeho dalších slov. Vyslovil se v nich o vlivu, jež na něho mělo a má prostředí kostelů, v nichž našel jednotu mezi pravdivostí umění a slov. Což podle jeho názoru, jak jsme mohli slyšet i v úvodu, je rozporu s naší dnešní skutečnostaí. Je nám líto, že jsme museli poslouchat slova napovrch

nabádající k pochopení, ale ve skutečnosti plná demagogie. Malíř Wagner je plný mysticismu, je básníkem pesimismu. Není optimistou, optimismus je podle něj v dnešní době trapností. Oheň, motiv na jeho obrazech často se objevující, není mu symbolem života, ale zkázy a konce.

Wagnerovo dílo nás překvapilo precizností technické stránky, ideově s ním však souhlasit nemůžeme. V dnešní složité době má souznění se silami temna a reakce. A těmto silám přece nemůžeme dávat prostor! Věříme, že vedení KPVU v Tišnově nám v tom dává plně za pravdu.

R. V.

DEBLÍNSKÝ POTOK

Předem nutno uvést, že názvy místní i pomístní mohou býti velmi různorodého stáří a že se jejich stáří může datovat od dob předslovanských až po doby zcela nedávné. Dokladem starého pojmenování v našem okolí může být například jméno řeky Svratka, v jehož výkladu ostatně není jednoty, není jednoty ani v pojmenování; dříve se obecně říkalo Švarcava.

Právě Tišnov je nobvyklým střediskem potoční a říční sítě, četná zahloubená, někdy velmi hluboká údolí s vodními toky se zde sbíhají. Jedním z přítoků Svratky je i potok, který pramení ve dvou zdrojích v Deblíně. Jeden pramen teče z dnešní místní části Ochoz kolem kopce Křibu, druhý pramení nad jádrem obce a v místním podání se nazývá v současné době Bolehlávka. Všechno ostatní je nejisté a poměrně mladé. Leč podívejme se nejprve na potok sám. Dle informace Dr. Vl. Vlčka z Geografického ústavu v Brně můžeme citovat tyto údaje. Potok je uváděn jako Závistka (viz: Hydrologické poměry ČSSR, vydal Hydrometeorologický ústav v Praze, 1965, I. díl, str. 281), hydrologické číslo pořadí 4—15—01—118, pravý přítok Svratky, plocha povodí 11,736 km^2, řád toku VII, délka údolí 7,0 km, charakteristika povodí (plocha povodí: čtverci délky toku): 0,24, lesnatost 40 %. Údaje jsou shodné s údaji v Základní vodohospodářské mapě ČSSR, 1 : 50 000, list 24 až 32. V uvedené mapě má potok zakresleny čtyři krátké přítoky zleva a to těsně pod Deblínem v trati Veselé, u Čížek, v Žernůvce z lesní oblasti a od Nelepče. Zprava je zakreslen přítok přímo v Deblíně. Potok pramení v nadmořské výšce cca 480 m, má značný spád, poněvadž u ústí má nadmořskou výšku 245 m. Nejvyšším bodem rozvodnice je Pasník 543 m. Průměrný průtok je nepatrný a u ústí jej lze odhadnout na 0,040 m^3.s.$^{-1}$. — Za tuto podrobnou zprávu je nutno autorovi dopisu zde na předním místě srdečně poděkovat!

Podnět k napsání článku dal s. B. Peška z Karviné, rodák z Deblína, též autor článku v tomto Zpravodaji, když reagoval na můj název pro Deblínský potok — Balabánka, kterého jsem užil nedávno v líčení části Tišnova v minulém století. (Tišnovsko, ročník 1984, čís. 1, str. 9, Za Červeným mlýnem před 150 lety).

Podívejme se nyní, jak je tomu s pojmenováním Deblínského potoka, respektive Závistky, v pramenech, a jak potoku lidé v jeho povodí dnes říkají. Sotva ovšem můžeme již zachytit dřívější lidová pojmenování! Jistě je pozoruhodné, že ani kvalitní soupis pomístních názvů v Deblíně pro Ústav pro jazyk český z roku 1965 nezná vůbec pomístní názvy Bolehlávka a Balabánka a přece se to jistě v Deblíně svědomitě spisovalo a posílalo do Brna!

Nejstarší tiskem vydaná topografie Moravy — F. J. Schowoy, Topographie vom Markgrafthum Mähren, 1793, 2. svazek, Brünner Kreis, str. 94 (Deblín) a str. 88 (Čížky) potok jménem vůbec neuvádí. — R. Wolný, Die Markgrafschaft Mähren, II. svazek, Brünner Kreis, 1. Abt., str. 387 — vodstvo — citují v překladu „... dále „Deblínský potok", který protéká 3 vesnice a přechází do tišnovského panství...". Autor dává název „Deblínský potok" výslovně do uvozovek, asi proto, že nešlo o běžně užívaný a jemu sdělený název. — Dalším důležitým pramenem jsou mnou již častěji citované tzv.

vceňovací operáty ve Státním oblastním archivu v Brně. Zde jde dle sdělení SOA o operát z roku 1840, SOA Brno, D 8, 373/148 označen v překladu „bezejmenný potok"! To je u obce Čížky; u obce Žernůvka (tamtéž, 3116/1137) „bezejmenná bystřina", u obce Vohančice (tamtéž 2946/1077) „bezejmenný potok". V obci Předklášteří, kterou potok též protéká, se uvádí tehdy jen Svratka, Loučka, Besének aneb Lomnička ... Ale podívejme se nyní do vceňovacího operátu obce Deblína. Tam v § Řeky, potoky čteme: „Podél severní hranice, od západu k východu, teče potok Libochůvka, spojuje se na hranicích mezi Jestřabím, Deblínem a Dolními Loučkami s od jihu k severu tekoucím Blahoňovským potokem, pohání mlýn s horním náhonem a pilu, rozlévá se za vysokého stavu vody na přilehlé louky, nepůsobí však větší škody. Po dešti a tání sněhu hromadí se voda v místě a teče pak jako bystřina pod farskou zahradou k severovýchodu údolím ... atd. k Čížkám ..." Zde zřejmě jde o nepojmenovaný místní potok v Deblíně, kde líčení na sebe navazuje bez jasného rozlišení. Operát z roku 1840 zná tedy Libochůvku a Blahoňovský potok, název místního potoka neuvádí, což je v souhlase i s vyjádřením Ř. Wolného, který sice uvádí „Deblínský potok", ale jen v uvozovkách.

Zpráva dobré informátorky, rodačky z Deblína, říká, že v Deblíně se jinak neřekne, než Bolehlávka, to dokonce až po Závist. Pokud jde o Balabánku nazývá se tak kopec směřující dolů v louku směrem k cihelně, (tedy zase k potoku). Na kopci se v zimě lyžuje. Indikační skica z 20. let 19. století jméno potoka nezná, uvádí však pozemky jistého Balabána ... (SOA v Brně).

Můžeme tedy shrnout vše takto. Název Deblínský potok i Závistka jsou novodobé. Starý je snad název Bolehlávka. Název Balabánka jsem užil pod osobními dojmy, snad dávno z mládí, nějak mi utkvěl v paměti . . . Dle svědectví ze Zamlýna, říká se zde potoku Závistka.

Děkuji všem informátorům, početným a ochotným, kteří mi odepsali na mé dotazy, a omlouváme se, že přece jen (alespoň zatím) tu Balabánku (coby vodu od Deblína tekoucí) doložit nemohu ... (—mt—)

ÚSPĚCH TENISOVÉHO MLÁDÍ

Smíšené družstvo dorostu TJ Baník Tišnov hrálo v tomto roce meziokresní přebor, jehož účastníky jsou sportovci okresů Brno-venkov a Blansko, v němž si vedlo velmi dobře. Postupně porazilo družstva Boskovic 10:1,



Radka Kokoliová (vpravo) bojovala úspěšně proti Evě Hrazdírové, dceři známého čs. cyklistického reprezentanta.

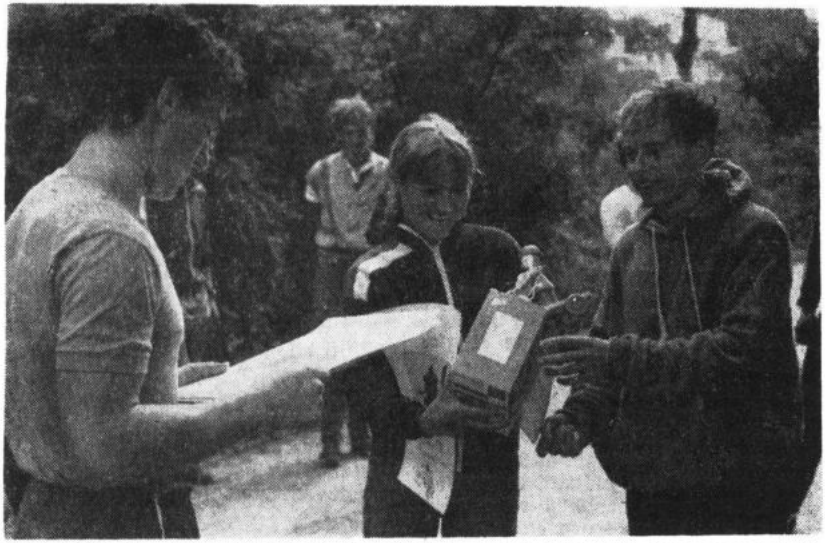
Letovic 11:0, Prštic 6:5, Zastávky 7:4 a v rozhodujícím střetnutí celkově druhé družstvo soutěže Blansko v poměru 9:2. Zvítězilo bez jediné porážky s celkovým skóre 43:12 a tím postoupilo do kvalifikace o účast v krajském přeboru.

Tam ve dvou vzájemných utkáních nastoupilo tišnovské družstvo proti vítězi přeboru města Brna Sokolu Brno—Bosonohy. Obě utkání (hrají se čtyři dvouhry hochů, dvě dvouhry dívek, dvě čtyřhry hochů, jedna čtyřhra dívek a dvě smíšené čtyřhry) byla velmi vyrovnaná a přinesla zajímavou podívanou s několika hodnotnými zápasy. Po vítězství v domácím prostředí v poměru 7:4 zajistili si tišnovští tenisté určitý náskok pro odvetu; to také určovalo taktiku rozhodujícího utkání na hřišti soupeře. Bylo jasné, že k postupu stačí i porážka 6:5. Podle výkonu hráčů obou družstev, které byly předvedeny na tišnovských kurtech, bylo možno počítat s tím, že vítězství v Brně bude jednoduché. Opak však byl pravdou. Tišnovští tenisté odjeli k odvetě bez svého nejlepšího hráče Radka Fialy, který se musel tři dny před zápasem podrobit operaci slepého střeva. Po výborném výkonu celého družstva se nakonec podařilo získat oněch potřebných 5 bodů, které znamenají postup mezi nejlepší dorostenecká družstva kraje.

O tento úspěch tišnovského tenisu se zasloužili Radek Fiala, Petr Toufar, Ivo Havlát, Pavel Ondroušek, Iva Zubíková a Radka Kokoliová. Byli dobrými reprezentanty nejen tělovýchovné jednoty, ale i školy. Kromě Fialy a Zubíkové jsou totiž všichni studenty tišnovského gymnázia.

Úspěch vzniklý v skromných podmínkách, nelze v žádném případě přeceňovat. Je však též oceněním několikaletého tréninkového úsilí nejen sportovců samých, ale i obětavých trenérů dr. Karla Seyferta a Františka Malého.

PD



Fotografie ing. Libora Hřebce nás vrací do soboty 15. září, kdy se uskutečnil již IV. ročník Běhu Klucaninou, který opět připravili pořadatelé z TJ Železné. I když závod neměl prakticky žádnou publicitu, sešlo se na trati 5 žen, 21 mužů a 4 veteráni a až na jednoho všichni trať úspěšně zdolali. V kategorii žen zvítězila Dagmar Kaulfussová z Lomnice, které vedoucí funkcionáři závodu ředitel V. Buchta a hlavní rozhodčí B. Chromý předá-

vají symbolickou cenu za 1. místo. V kategorii mužů s přehledem zvítězil Radomír Jonáš z Techniky Brno, který si zopakoval úspěch loňský. Z veteránů byl nejlepší MUDr. Petr Bureš z LOKO Brno. Nejmladší účastnicí závodů byla Hana Šuterová (19 let) z TJ Baník Tišnov a nejstarším běžcem na trati Vasilij Suslov (51 let) z Nového Města n. Mor.

Věříme, že příští rok nebude mít „domácký" charakter jako letošní, ale spíše naváže na tradici úspěšného III. ročníku 1983.

Běh Klucaninou má v Tišnově svou tradici i příznivce a bylo by škoda, aby se nerozvíjel.

TIP NA VÝLET

A OPĚT KONEC SEZÓNY

Máme zde listopad a tento předposlední měsíc roku již většinou nebývá vhodný pro rekreační turistiku, jakou naším seriálem propagujeme. Může se však i v listopadu stát, že přijde pěkný den a ten bychom mohli využít k návštěvě východní hradby našeho města — kopce Klucaniny. Přes celý vede modrá turistická značka a jejím prostřednictvím poznáme prakticky celou Klucaninu.

Značka vede z horní části náměstí Míru přes ulici Gottwaldovu a Riegrovu k nemocnici. Určitě je zbytečné připomínat, že v těchto místech trávili v minulosti léto mnohé významné osobnosti, jak na to ve svých pamětech vzpomíná i národní umělec Ladislav Pešek. Stejně tak je asi zbytečné uvádět, že nemocnice byla původně Kuthanovým sanatoriem a byla vybudována na přelomu století.

Za nemocnicí již vede značka lesem, dovede nás téměř až na nejvyšší bod, který je ve výšce 416 m nad mořem a kde od roku 1933 až do konce čtyřicátých let stávala rozhledna, ještě dnes jsou zde zbytky základu.

Další cesta klesá stále lesem až dojdeme do Hanákovy ulice a Klucaninu opustíme. Po cestě si uvědomíme, že název kopce je opět aktuální. Byl odvozen ze slova klůcati, to znamená mýtiti a po cestě si všimneme, jak právě těžbou dřeva mění Klucanina svoji tvář každým dnem. A změny jsou to spíše na pohled nepříjemné.

Hanákovou ulicí, která byla nazvána po tišnovském komunistovi, popraveném nacisty, dojdeme na ulici Rudé armády, zde značku opustíme a vrátíme se zpět.

Trasa z náměstí Míru na ulici Rudé armády je dlouhá asi 4 km, převýšení přibližně 150 m a tak je přímo předurčena pro příjemnou odpolední vycházku.

Touto vycházkou uzavíráme také náš letošní seriál Tip na výlet. Snad se nám alespoň částečně podařilo to, co jsme si na začátku vytkli a čeho jsme chtěli dosáhnout.

Chtěli bychom i v příštím ročníku v seriálu pokračovat i když poněkud v jiné koncepci, ale to se dozvíte v některém z prvních čísel našeho zpravodaje v příštím ročníku.

—ok—

SZKP ROH V LISTOPADU 1984

Neděle 4. listopadu —
sál SZK ROH v 15 hodin
ADÁMEK MEZI BROUČKY
loutková pohádka

Pondělí 5. listopadu v 18 hodin
sál SZK ROH v 18 hodin
AKUPUNKTURA
přednáška MUDr. Gabriela

Úterý 6. listopadu —
sál SZK ROH v 18 hodin
KLUB MLADÝCH

Sobota 10. listopadu
sál sokolovny v 19.30 hodin
P. Strach a Jar. Černá
KŘIŽOVATKA SVĚDOMÍ
kriminálně psychologická hra v nastudování souboru **Karasova divadla**

Neděle 11. listopadu —
sál sokolovny v 19.30 hodin
KŘIŽOVATKA SVĚDOMÍ
repríza představení

Pondělí 12. listopadu —
sál SKZ ROH v 18 hodin
KLUB MLADÝCH

Středa 21. listopadu —
sál SZK ROH v 19.30 hodin
KONCERT KPH

Neděle 25. listopadu —
sál sokolovny v 19.30 hodin
Michal P R O K O P
se skupinou FRAMUS

Pondělí 26. listopadu —
sál SZK ROH v 18 hodin
POZNATKY Z PRŮZKUMU
TIŠNOVSKÉHO KRASU
přednáška s barevnými DIAPOSITIVY
Změna programů vyhrazena!

Zájezdy do Blanska na rekreační plavání pro děti i dospělé jsou pořádány každou mimopracovní sobotu.
ODJEZD AUTOBUSU v 8.15 hodin od spořitelny, se zastávkami u Humpolky a na sídlišti Pod Klucaninou.
Cena zájezdu včetně vstupenky 10 Kčs. Z v e m e tišnovskou veřejnost.

KRUH PŘÁTEL HUDBY PŘI SZK ROH
PROGRAM KONCERTNÍ SEZÓNY 1984—1985
říjne 1984 —
Jindra Kramperová — klavírní recital
program k Roku české hudby
za spoluúčinkování herečky Mileny Dvorské nebo Jiřího Adamíry nebo Vlad. Ráže
(Bedřich Smetana a Jan Neruda)
listopad 1984 —
Boh. SMEJKAL — houslový recital
prosinec 1984 —
VÁNOČNÍ KONCERT
Václav Halíř a J. Jánská — zpěv
Lad. Lakomý nebo J. Strobachová — recitace
leden 1985 —
ARS CARAMELIS — historická hudba
Zuzana Matoušková — mezzosoprán
Milan Langer — klavír
Lukáš Matoušek — klarinet
Jiří Richter — viola
únor 1985 —
DUE BOEMI di PRAGA
lidové písně a tance renesance
březen 1985 —
PRAŽSKÉ MARIMBOVÉ TRIO
flétna, kytara, marimba
duben 1985 —
Jar. ZÁMEČNÍK — akordeon
Jitka ZEHAUNOVÁ — zpěv
V sezóně 1948/1985 bude uskutečněno 7 koncertů. Koncertní dny jsou vždy ve středu (vzhledem k promítacím dnům místního kina). Cena jedné abonentní vstupenky je 70 Kčs pro celou sezónu. Programy koncertů včetně přesného data konání budou všem abonentům zasílány.

Změna programu vyhrazena



Ze sbírky Květy Luskačové.

V budově Podhoráckého muzea v Tišnově II v areálu Porta coeli se provádí v současné době rozsáhlé opravy, které mají být dokončeny v průběhu dvou roků. Ke zdárnému ukončení potřebuje muzeum ještě několik pracovníků — zedníky a pomocníky zedníků do stavební čety. Zájemci se mohou okamžitě hlásit v kanceláři muzea, kde obdrží potřebné informace o pracovních a mzdových podmínkách.

UPOZORNĚNÍ
Upozorňujeme pořadatele různých akcí na zákaz rady MěstNV umísťovat propagační poutače a plakáty podél nově opraveného mariánského sloupu na Komenského náměstí.

KINO PANORAMA

Čtvrtek 1. 11. — 17.30 a 20 hodin
● **TÁTA NA NEURČITO**
Jugoslávská barevná filmová veselohra v českém znění.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 3. 11. — 17.30 a 20 hodin
TŘI CHLAPI NA CESTÁCH
Český barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Neděle 4., pondělí 5. 11. — 17.30 a 20 hodin
● **TOOTSIE (širokoúhlý)**
Americká barevná filmová komedie v českém znění. V hlavní roli Dustin Hoffman. Vstupné 8, 9, 10 Kčs

Úterý 6. 11. — 17.30 hodin
DEN NEKONČÍ VEČEREM (širokoúhlý)
Sovětský barevný film.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

Čtvrtek 8. 11. — 17.30 hodin
● **KOČKA**
Slovenský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 10. — 17.30, neděle 11. 11. — 20 hodin
JEN ŽÁDNOU PANIKU
Maďarský barevný film v českém znění. Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 10. — 20 hodin, neděle 11., pondělí 12. 11. — 17.30 hodin
● **VÍM, ŽE VÍŠ, ŽE VÍM**
Italský barevný film v českém znění.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 13. 11. — 17.30 hodin
BEZ PŘÍČINY
Sovětský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Středa 14. 11. — 17.30 hodin
BRATŘI GRAČOVI
Sovětský barevný film v českém znění. Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Čtvrtek 15. 11. — 17.30 hodin
LOV NA JELENY
Sovětský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Sobota 17. 11. — 17.30 a 20 hodin
ZELENÝ LED
Anglický barevný film v českém znění. Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Neděle 18. — 17.30 a 20 hodin, pondělí 19. 11. — 17.30 hodin
● **PILOTOVA ŽENA ANEB NELZE MYSLET NA NIC**
Francouzský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 20. 11. — 17.30 hodin, čtvrtek 22. 11. — 17.30 hodin
KOMEDIANT
Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 24., neděle 25. 11. — 17.30 hodin
PANÁČEK ZE DŘEVA
Italský barevný film v českém znění.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Vstupné 4, 5, 6 Kčs
Sobota 24., neděle 25. 11. — 20 hodin
● **VRAŽDA NA ÚROVNI**
Anglický barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Úterý 27., čtvrtek 29. 11. — 20 hodin
● **V ROLI KASKADÉRA**
Americký barevný film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

Neděle 4. 11. — 9.30 hodin
KOŤÁTKO HAF
Sovětský barevný film.

Neděle 11. 11. — 9.30 hodin
MODRÉ Z NEBE Český barevný film.

Neděle 18. 11. — 9.30 hodin
PAPOUŠKŮV VELKÝ DEN
Sovětský barevný film.

Neděle 25. 11. — 9.30 hodin
PES V ZÁSUVCE
Bulharský barevný film.

DĚTSKÝ FILMOVÝ FESTIVAL:

Pondělí 26. 11. — 17.30 hodin
JAK ŠEL MEDVÍDEK NA KYTIČKY
Sovětský barevný film.

Úterý 27. 11. — 17.30 hodin
LUCIE, POSTRACH ULICE
Český barevný film.

Středa 28. 11. — 17.30 hodin
OSLÍ KŮŽE Sovětský barevný film.

Čtvrtek 29. 11. — 17.30 hodin
. . . A ZASE LUCIE
Český barevný film.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov
Cena 2 Kčs. Tisk 56 Dolní Kounice — 8711-84 — 456.12-84-Lá 241

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV a MěV KSČ V TIŠNOVĚ

PROSINEC 1984 Ročník XV Číslo 12



K SVÁTKŮM MÍRU

Končí rok 1984. Blíží se závěr roku, spojený nejen s napjatým úsilím ke splnění všech pracovních úkolů v provozech, závodech, továrnách, dolech, na železnici atd., ale i s chvatem v našem běžném osobním životě, kdy jednáme ve znamení již tradiční předvánoční atmosféry ve snaze připravit co nejpříjemnější chvíle prožití tohoto nejpěknějšího rodinného svátku. Vánoce jsou svátkem míru. Heslo — pokoj lidem dobré vůle! — je nám výrazem přání prožívat v klidu nejen tyto svátky, ale i celý náš všední život v pohodě, pod modrým mírovým nebem.

Bohužel však ještě stále existují síly, jimž úsilí všech mírumilovných lidí o nastolení trvalého míru na celém světě nezapadá do jejich propočtů. Jsou to především vojenskoprůmyslové kruhy v USA a dalších imperialistických státech ,kterým výroba stále složitějších a dokonalejších a bohužel i účinnějších zbraní hromadného ničení přináší zisky, jichž se nechtějí vzdát. A proto se nemůžeme a nesmíme nechat uchlácholit falešnými slovy o míru, jež zaznívají i z úst těch, kteří tyto síly reprezentují.

Na to nesmíme zapomínat ani v okamžicích, když budeme v rodinném kruhu u vánočních stromků prožívat radost těchto dnů. Posilou nám přitom bude vědomí, že světové síly míru, vedené rozvážnou politikou Sovětského svazu a socialistických zemí za podpory pokrokových sil všech zemí světa, rostou a sílí a jsou zárukou toho, oč všichni společně usilujeme.

OSLAVA 67. VÝROČÍ VŘSR

Ve středu 7. listopadu se uskutečnilo v sále sokolovny tradiční shromáždění občanů našeho města na počest 67. výročí Velké říjnové socialistické revoluce. Krátce po 19. hodině zahájila po československé a sovětské státní hymně slavnostní večer předsedkyně MěV SČSP s. Libuše Tilhonová. Hlavní projev pronesl předseda MěV NF v Tišnově s. Jaroslav Komprs. Zdůraznil význam VŘSR a vzniku sovětského státu a připomněl též současné úsilí Sovětského svazu v zápase o trvalý mír.



Foto Petr Doležal, jenž je též autorem snímku na titulní straně.

Ve zdařilém kulturním programu vystoupili žáci a žákyně LŠU, recitovali básně S. Jesenina, tančili, zpívali pod vedením s. uč. B. Dozbabové a chlapci zahráli pod taktovkou uč. J. Cecavy.

Slavnostní shromáždění bylo ukončeno Internacionálou.



Nový předseda MěV Národní fronty



Dne 19. října 1984 byl uveden do funkce nový předseda městského výboru Národní fronty v Tišnově soudruh Jaroslav Komprs.

Jaroslav Komprs se narodil 2. července 1944 ve Veselí u Dalečína, okr. Žďár nad Sázavou, avšak již od raného dětství žije trvale v Tišnově. Po maturitě na tišnovském gymnáziu vystudoval obor matematika-fyzika na přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a od roku 1969 působí jako středoškolský profesor. Od roku 1972 vyučuje na tišnovském gymnáziu a od roku 1975 vykonává funkci zástupce ředitele gymnázia. V roce 1981 absolvoval VUML.

Členem KSČ je s. Komprs od roku 1967. Od té doby prošel celou řadou stranických i veřejných funkcí. V letech 1973—1976 byl předsedou městského výboru SSM v Tišnově, od roku 1978 pracuje jako místopředseda TJ Baník Tišnov a od roku 1981 je též předsedou stranické organizace na gymnáziu. V letech 1976—1980 byl po dvě volební období členem městského výboru KSČ v Tišnově a v září t. r. byl MěV KSČ do tohoto orgánu kooptován opět a navržen do funkce předsedy MěV NF v Tišnově.

V soudruhu Komprsovi přichází do funkce předsedy MěV NF zkušený funkcionář, jehož dosavadní veřejná činnost dává záruku, že bude tuto zodpovědnou funkci vykonávat s úspěchem.

Dosavadní předseda MěV NF s. Rudolf Volena byl ze své funkce uvolněn na vlastní žádost ze zdravotních důvodů. Zůstává nadále členem nejvyššího stranického orgánu ve městě a též v čele městského mírového aktivu. Předseda MěV KSČ s. Grmolec poděkoval s. Volenovi za vykonanou práci ve funkci předsedy MěV NF a popřál mu pevné zdraví do dalších let.

ŠTAFETA PAMĚŤ V TIŠNOVĚ

Kdo projížděl v neděli 28. října Tišnovem, byl možná překvapen shromážděním pionýrů a svazáků na vyzdobeném tišnovském náměstí. V této době byla předávána zástupci OV SSM Žďár na Sázavou štafeta „Paměť" svazákům okresu Brno-venkov, která probíhala postupně v jednotlivých krajích a okresech. Motivem štafety „Paměť" je ve zkratce projít celou historii národně osvobozovacího boje československého lidu od nejsmutnější chvíle našich národů 15. března 1939 do chvíle nejslavnější — porážky fašistického Německa 9. 5. 1945.

Také žáci naší školy, kteří se zúčastnili předávání štafety, pozorně vyslechli projev tajemníka OV SSM



Foto: Milan Loskot.

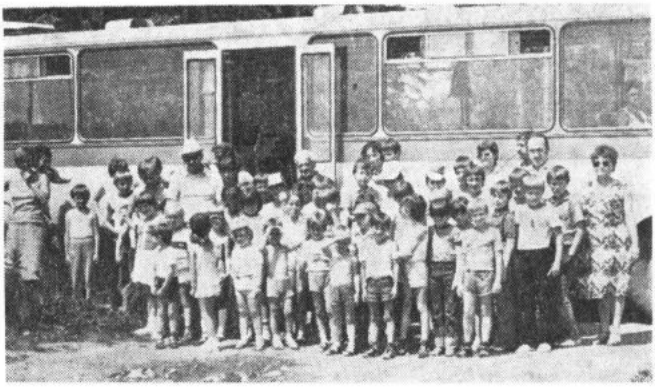
Brno-venkov s. Přichystala. Potom putovala štafeta po celém okrese a v Rosicích byla předána na okres Vyškov.

Jana Trnčáková,
žákyně 7. A třídy
ZŠ Gottwaldova ulice

Na návštěvě v odbočce SČSP č. 7

Nejen v Měsíci československo-sovětského přátelství, ale po celý rok, koná-li se nějaká akce SČSP, nechybí mezi jejími organizátory odbočka SČSP č. 7, působící na sídlišti Pod Klucaninou a zahrnující i celý Trnec. Má 133 členů, z toho čtyřicet procent důchodců. Umí získávat pro práci mladé. Jak to dělají, jsme se zeptali předsedkyně odbočky SČSP č. 7 Josefy Kunešové:

„Přesvědčováním", zněla její odpověď. „Například nyní jsme při sestavování kandidátky výboru pro nové funkční období tipovali v jednom úseku za druhým, a to jich máme devět, mladé, se kterými jsme pohovořili o jejich další práci v SČSP. Od října je zveme již na naše výborové schůze, aby se seznámili s prací a povinnostmi členů výboru. Od voleb pak každý z nich dostane už konkrétní úkol. Ovšem již dnes se mnohdy o ně hlásí sami. Jsou spolehliví, a když se všichni do něčeho zakousnou, pak jde práce od ruky".



Zájezd dětí k MDD.

Dovedete si získat ale už i děti, které si postupně vychováváte ve členy Svazu. Jak to děláte?

„Máme například kulturní komise ve složení soudruzi Kasperkovič, Jakeš a Bezegová. Ti každoročně připravují v parku na Trnci Den dětí. Nejprve však zorganizují brigádu na opravu a nátěry houpaček a kolotoče. Oblíbenými se staly i zájezdy na vojenské letiště do Náměště nad Oslavou. Děcka se na ně ohromně těší. Vojáci se za jejich údiv a projevy radosti odměňují ukázkami letadel, aut, soutěžemi, ale i chutným vojenským gulášem pro všechny".

Vaším krédem je nechodit se zavřenýma očima a dívat se kolem sebe. K čemu vás tyto poznatky vedou při veřejné práci pro společnost?

„Zažila jsem konec války a osvobození u Karlových Varů. Vím, co pro naši svobodu museli sovětští občané podstoupit. A když vyletěl do vesmíru Jurij Gagarin, kolektivně jsme na pracovišti vstoupili do SČSP. Bez činorodé práce bych už asi být nemohla. K tomu mě vedla od dětství i moje maminka. A proto se snažím i já předávat svoje zkušenosti a poznatky druhým. Je s tím dost práce, ale máme výbornou spolupráci s uliční stranickou organizací, občanským výborem i Svazem žen. Společným úsilím chceme přispět i my k úspěšnému průběhu čtyřicátého roku bez války".

Děkuji za rozhovor. Zaznamenala: Uljana Bráchová

TIŠNOV DO ROKU 2000

KULTURA

1. Investiční záměr — **rozšíření SZKP ROH**

Pro činnost divadla malých forem, poetických kaváren, koncerty, zábavy a podnikové konference vybudovat jeden sál, jeviště s osvětlením, šatnu pro herce, maskovnu a přísálí. Rovněž pro loutkové divadlo bude užitečný malý sál, sklad loutek a technická místnost.

V klubu se schází řada kroužků zájmové umělecké činnosti. Proto bude vhodné vybudovat fotokomoru s vodou, dvě klubovny, v nichž by se scházely výtvarný a filatelistický kroužek. Potřebné jsou i dvě učebny pro hudební kursy a nakonec i sklad pro tyto kroužky. Pro lepší zajištění provozu SZKP je třeba vybudovat pomocné místnosti, pokladnu a rozšířit bufet.

2. Městská lidová knihovna

Městská lidová knihovna užívá prostor pouze 160 m² a je v ní umístěno dvacet osm tisíc svazků. Tuto malou plochu je zapotřebí rozšířit. K osvětové práci přispěje i zvláštní oddělení politické literatury, rozšíření dětského oddělení i zlepšení podmínek pro práci v knihovně.

3. Stálé kino

Promítací plátno bude vhodné vyměnit za umyvatelné včetně opon. Také interiér a osvětlení sálu po modernizaci přispějí ke spokojenosti návštěvníků.

Letní kino — V letním kině je žádaná výměna lavic a oplocení.

4. Investiční záměr — **Dům pionýrů a mládeže**

Ve městě dosud chybí centrální středisko pro mimoškolní vzdělávání a zájmovou uměleckou činnost mladých. Proto by byla vhodná výstavba Domu pionýrů a mládeže asi pro 300 pionýrů a 200 svazáků.

5. Panský dům

Bude vhodné zaměřit se na etapovou rekonstrukci tvz. Panského domu v centru města a využít jej pro potřebu stálého agitačního střediska MěstV KSČ a pořádání kulturně osvětových akcí malých forem.

6. Státní přírodní rezervace Květnice, Králova jeskyně

Investičním záměrem v této oblasti je stabilizovat stav rezervace ve vztahu k činnosti MO ČSOP a lesního hospodářství. Po vytyčené trase bude vhodné vybudovat naučnou stezku s umístěním názorných tabulí a kilometrovou cestu od vodárny k jeskyni.

ZDRAVOTNICKÉ A SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Poliklinika

V současné době je v Tišnově sedm obvodů zdravotnických s průměrným počtem tří tisíc pacientů. Do roku 1995 by se tento počet ještě zvýšil, což by bylo neúnosné. Situaci vyřeší proto zřízení dalších dvou zdravotnických obvodů a dvou zdravotnických závodních ambulancí. Zejména odborná oddělení — oční, ušní, nosní, krční, kožní ortopedické, neurologické a interní —, u nichž jsou dlouhé čekací lhůty, budou vyžadovat denní ordinaci. Lze říci, že i v dětském oddělení bude do roku 1995 stav neuspokojivý. Pro urychlenou realizaci těchto požadavků bude třeba důrazně prosazovat přestavbu druhé části polikliniky.

Nemocnice

Nachází se ve velmi pěkném a klidném prostředí. Má dvě oddělení — interní a neurologické, celkem se 150 lůžky. Počítá se s jejím rozšířením o dvě stě lůžek.

Lékárna

Pro velkou část spádové oblasti je v Tišnově jediná lékárna. Situace se trochu zlepšila jejím rozšířením o prodej léků bez receptů. Přesto do budoucna se počítá s novou lékárnou, která by byla v blízkosti polikliniky.

Jesle

Počet míst v jeslích by bylo třeba rozšířit o dvacet. Nejlépe by bylo zřídit jesle nové. V současné situaci by se zřízení ložnice a kryté terasy po adaptaci půdy rozšířila kapacita o dvanáct lůžek.

Klub důchodců

Klubem je jedna malá vlhká místnost, v níž se schází asi 30 důchodců. V současné době se prosazuje vybudování nového domova důchodců s tzv. domovinkou, v níž by každý podle svého přání trávil svůj volný čas. V klubu by byla větší společenská místnost, dále hygienické středisko s příslušnými službami jako je pedikura, stříhání vlasů apod. V kuchyni by se vařilo jak pro uživatele domovinky, tak pro obyvatele domu pečovatelské služby, čímž by odpadly všechny problémy se stravováním důchodců.

DSPS

V budově je 18 jednolůžkových a 6 dvoulůžkových pokojů, dvě koupelny, kuchyň, jídelna, společenská místnost, prádelna, žehlírna, sušárna, sklepy a kotelna. O obyvatele se starají dvě pečovatelky z povolání.

TIŠNOVŠTÍ HORNÍCI POD BRNEM

Pracovníci tišnovského závodu k. p. Výstavba dolů uranového průmyslu Praha vyrazili klasickým způsobem v neogenních jílech pod Brnem už přes pět kilometrů kolektorů. Do jejich dokončené i rozestavěné části sfárali v říjnu člen ÚV a vedoucí tajemník KV KSČ s. Vladimír Herman, primátor města Brna s. Alois Skoupý a další představitelé stranických a státních orgánů, aby se seznámili se stavem výstavby. S rozvojem města je třeba ukládat vodovody, teplovody, elektrické a komunikační kabely do sdružených podzemních kolektorů. Jde o jedinou možnost, jak omezit rozkopávání chodníků a ulic a přitom zajistit

podstatně rychlejší a jednodušší lokalizaci závad.

Soudruzi Herman a Skoupý si též prohlédli provozní budovu se střediskem, kam se sbíhají signály o případných poruchách a odkud dispečer vysílá údržbáře k jejich odstraňování.

Tišnovští horníci nastupují k ražbě v třísměnném provozu. Tím docilují rychlejšího postupu prací a předcházejí zavalení nově vykopaných úseků.



ČSČK SE ČINÍ

ČSČK je organizace, která nejenom napomáhá lékařům a zdravotním sestrám, ale která se stará o proškolení první pomoci, o přestárlé občany, dárce krve a svými službami na různých akcích napomáhá k jejich zdárnému průběhu. Je též připravena pamáhat veřejným orgánům při všech živelných pohromách.

Tišnovská organizace vedená předsedkyní s. Martou Rychlou, vykazuje velmi dobré výsledky.

Jedním z hlavních úkolů ČSČK je práce s dětmi a mládeží, které se velmi ochotně dlouhá léta věnuje s. Staša Šoupalová. Připravila dvě družiny mladých zdravotníků, které se zúčastnily soutěže hlídek mladých konané v Brně. Uspěly zde velmi dobře. Děti z družin jsou nejenom dobře vyškoleny pro první pomoc, ale ochotně pomáhají přestárlým občanům. Za tuto práci byla s. Šoupalové u příležitosti 35. výročí založení PO udělena bronzová medaile PO SSM. S. Šoupalová se věnuje nejenom dětem, ale svoje vědomosti předává i zaměstnancům závodů. Např. v ZSKN Tišnov provádí školení společně s MUDr. Kubánkem a na výroční schůzi JZD Chudčice provedla přednášku první pomoci a tím napomohla k upevnění skupiny ČSČK. Její spolupráce se Svazarmem spočívá v proškolování branců.

Velmi také napomáhá místopředseda ČSČK MUDr. Josef Dobrovolný svými odbornými přednáškami na členských schůzích, proškolováním dobrovolných sester, ale i přednáškami na členských schůzích, proškolováním dobrovolných sester, ale i přednáškami ve svém obvodě, kterými pomáhá upevňovat kladný vztah obyvatel k ČSČK.

Při všech sportovních akcích, jako je Dukelský závod, Partyzánský samopal, Závod mladých požárníků apod., nikdy nechybí služby členů ČSČK.

Pomáháme i při akcích Svazu protifašistických bojovníků, při akcích Národní fronty, národního výboru a jsme členy mírového aktivu v Tišnově.

Výborně se nám osvědčila spolupráce se Svazem zahrádkářů a Svazem žen. Pořádáme společné přednášky, které jsou značně navštěvovány. Zpestřujeme je ochutnávkou různých bylinkových čajů a pokrmů. Členové ČSČK se podílejí také na sběru. Odevzdali 2,40 kg léčivých bylin a 320 kg odpadových surovin.

Největší podíl na sběru odpadových surovin má s. František Cik, který přestože je jedním z nejstarších členů, nasbíral 150 kg železa a utrženou částku, 500 Kčs, předal do pokladny ČSČK. Všem členům ČSČK patří za jejich práci a pochopení právem srdečný dík.

Těšíme se na další spolupráci se všemi organizacemi a uvítáme každého, kdo by chtěl přijít mezi nás.

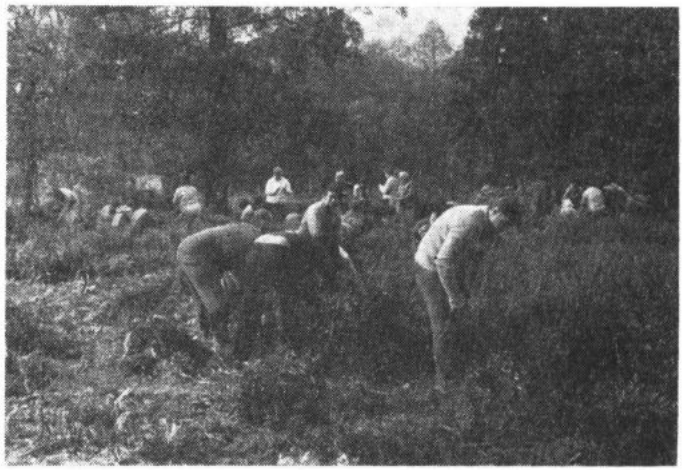
Pro farmaceutický průmysl

Že je činnost této organizace různorodá a bohatá, o tom svědčí zejména jeden z nejnáročnějších úkolů několika posledních roků — pěstování léčivých rostlin. ZO ČSČK Tišnov II obhospodařuje pozemek o rozloze 20 arů, na kterém již čtvrtým rokem vypěstovala, usušila a odevzdala farmaceutickému průmyslu 300 kg léčivých rostlin. Pěstuje se zde slez maurský, měsíček léčivý a proskurník lékařský.

Za svoji záslužnou práci byly zástupkyně organizace již dvakrát pozvány do Prahy na setkání nejlepších organizací, kde zastupovaly zároveň okres Brno-venkov. Zde obdržely diplomy a upomínkové předměty.

O tom, že se i pro tento druh činnosti dá nadchnout, svědčí přítomnost 65 brigádníků při sklizni proskurníku lékařského. V letošním roce bylo odpracováno celkem 1650 brigádnických hodin. Za tuto práci patří všem členkám upřímný dík.

Jiřina Novotná



VČELAŘSTVÍ NENÍ JEN MED

Psát o včelařích v zimě, to nějak nejde dohromady. Tento názor padl i v naší redakční radě, když jsme připravovali toto číslo zpravodaje. Ale ve skutečnosti to ani jinak nejde. Pro včelaře začíná celoroční práce s prvním jarním proletem včel, to bývá obvykle ještě dlouho před příchodem jara, a s prací končí až na podzim. A tak když si chcete se včelařem povyprávět a při tom nemít pocit, že mu ukrádáte čas, musíte si skutečně vybrat až zimní měsíce.

Chtěli bychom ukázat, jak se vůbec člověk stává včelařem a co všechno je včelařova práce. Vybrali jsme si k tomu dva tišnovské včelaře.Oba dosahují výborných výsledků, svědčí o tom každoroční přední umístění v socialistické soutěži o nejvyšší dodávku medu. Oba jsou držiteli vysokých včelařských vyznamenání i titulu Vzorný včelař a jsou také funkcionáři včelařské organizace. Oba podstatně přispěli k rozvoji včelařství a dosáhli v letošním roce i významného životního jubilea.

Tím prvním je Jaroslav Hudec, čerstvý pětasedmdesátník. Je těžké určit, zda je víc zahrádkářem — ovocnářem nebo včelařem. Sám říká, že s tě-

mito koníčky začínal velice pozdě. S ovocnářstvím ve třiceti letech, až měl svoji zahradu a také nutnost zajišťovat ovoce pro rodinu. A se včelařstvím ještě o deset let později. Měl však to štěstí, že měl vynikajícího učitele a rádce — byl jím Bohumil Křivan. Nejdříve jen v zahrádkářské a včelařské organizaci a později, zato však dlouhá léta, spolupracovali ve škole na Smíškově ulici.

Jaroslav Hudec sám propaguje, že s takovou zálibou je třeba začínat již ve školních létech. To prakticky ukazoval ve své učitelské práci. U školy byl zbudován skleník, vysázen sad, zbylo místo i na záhony a pařeniště se šestnácti okny. A díky vzácnému pochopení všech ředitelů, ať to byl s. Skorpík, Tálský, Soška nebo Pokorný, mohl být u školy i včelín, i když jen se čtyřmi včelstvy, a ve škole mohl pracovat ovocnářsko—včelařský kroužek. Bývalo v něm i třicet žáků ve věku 11—15 let. Kroužek byl každý týden 2 hod. a na podzim ve sborovně byla výstava i s tombolou; z jejího výtěžku byly hrazeny, alespoň částečně, odborné exkurze.

Mnoho bývalých členů kroužku propadlo této zálibě natrvalo. I po létech přicházejí za svým učitelem pro radu, pro pomoc, ale také pochlubit se se svými výsledky. A to je právě pro Jaroslava Hudce ta největší radost. To je také jeho hlavní přínos rozvoji včelařství i ovocnářství. Škoda, že se už ani nedá spočítat, kolik takto vychoval nových včelařů a zahrádkářů. Mimo toho se také věnoval funkcionářské činnosti. Má velký podíl na tom, že za léta jeho působení ve výborech, bylo v Tišnově mnoho přednášek vynikajících včelařských i zahrádkářských odborníků, že tišnovští zahrádkáři a včelaři uspořádali mnoho zdařilých a přínosných zájezdů. Málokterá zahrádkářská výstava v Tišnově se bez něho neobešla a tam se vracel do svých učitelských let a svým osobitým způsobem podával odborný výklad, zvláště žákům, studentům a učňům. Jen letošní výstavou provedl 36 tříd.

Když jsme se loučili po naší besedě, řekl:

„Škoda jen, že sil ubývá, různých svízelů přibývá a nějak se mi stále nedostává času. Od mých začátků se toho tuze mnoho změnilo — v ovocnářství se přešlo od vysokokmenů k zákrskům, ve včelařině od těžkých budečáků k tenkostěnným nástavkovým úlům a ke kočování. Proto se mi zdá, že na tu spoustu novinek je lidský život krátký". A tuto myšlenku můžeme vzít jako krédo Jaroslava Hudce.

Druhým, kterého bychom chtěli představit, je Augustin Hošek. Letos do vršil sedmý křížek. Také on se stal včelařem náhodou, i když jak říká sám, v rodině tradice včelařská byla, a velmi bohatá. Včelařil děda, otec



Jaroslav Hudec (vlevo) a Augustin Hošek.

i bratr. Ten dokonce obhospodařoval až sto včelstev. Ale Augustin Hošek měl jiné zájmy, zvláště rybářství. V roce 1964 ho na chatě ve Veverské Bítýšce navštívil kolega ze zaměstnání a přesvědčil ho, že to místo je vhodné pro včelaření a že to tam musí zkusit. Pomohl mu také zajistit první včelstvo, bay si mohl napřed vše zkusit.

V příštím roce získal z roje další včelstvo a se dvěma včelstvy se v roce 1967 přistěhoval do Tišnova. Za tři roky již byl zbudován včelín na pět úlů a byl plněn obsazen. V tomto roce však začalo A. Hoška zlobit nemocné srdce a tak se začal léčit mateří kašičkou, kterou sám získával; nemoc ustoupila.

V dalších létech se počet včelstev zvyšoval. Tím vznikla i potřeba chovu vlastních matek. Nejdříve produkoval matky jen pro sebe, později pro známé až nakonec v roce 1982 rozšířil počet včelstev na dvacet a to byla poslední splněná podmínka k uznání registrovaného chovu matek. Aug. Hošek si vede každodenní přesné a podrobné záznamy, z kterých může vyčíst nejen výsledky své práce, ale je v nich uvedeno mimo jiné i počasí, teplota, velikost snůšky i rozkvět jednotlivých rostlin. Tak může přesně spočítat, že vyprodukoval více než pět set kvalitních matek, což je jeho vklad rozvoji včelařství. Dosahuje v průměru 5,2 matek na jedno včelstvo, a takovým výsledkem se nemohou pochlubit ani ve věhlasném Výzkumném ústavu včelařském v Dole. Již v minulosti si vytkl úkol zajistit na Tišnovsku kvalitní včelstva jedné chovné linie. Zatím toto přání není ještě splněno, vyžaduje to i pomoc od včelařů a také pochopení, a to zatím není všude. Je to vynikající včelař a to je cennější, že si svoje zkušenosti nenechává pro sebe. Sám říká, že dvéře jeho včelnice a jeho domu jsou vždy otevřeny. A skutečně, každému se dostane rady nebo i pomoci.

Představili jsme dva tišnovské včelaře, zajisté by bylo možné psát i o dalších. Určitě by si to zasloužil Josef Starý ze Šerkovic, který od roku 1936 je včelařským důvěrníkem, i Marie Pešková, o které jsme již psali, i když v jiné souvislosti. Výběr těch dvou skutečně nebyl náhodný. Snad se nám to podařilo vysvětlit tímto článkem.

—ok—

KRÁSOU A RADOSTÍ K PROSPĚCHU SPOLEČNOSTI



Toto známé chovatelské heslo bylo v záhlaví průvodce výstavou v Tišnově, která se konala 29. a 30. září 1984. Výstava chtěla ukázat veřejnosti výsledky chovatelské práce členů a vytvořit tak podmínky pro získání zájemců o chov drobných zvířat. Pro naši mládež byla výstava zamyšlením, jak může být chov zvířat aktivním vyplněním volného času a potěšením i užitkem. Záštitu převzal MěV KSČ, MěV NF, MěNV a Oblastní podnik služeb.

V zahradním areálu výstavy byla expozice 138 králíků 18 druhů. Nejvíce zastoupeni byli novozélandští bílí a vídeňští bílí. Těm nejlepším byla udělena uznání. Drůbež byla velmi pěkně zastoupena v 54 volierách, v kolekcích jeden kohout a dvě slepičky. Také zde bylo uděleno více čestných cen. Projevila se dobrá a svědomitá práce odboru drůbeže a v prvé řadě líhně kuřat a líhňařů. Odbor holubářů zajistil výstavu 84 ks užitkových i okrasných holubů. Ing. Jiří Havín obeslal výstavu překrásnými rejdiči. Exotické ptactvo bylo instalováno ve výstavní hale. Bylo velmi pěkně uspořádáno a těšilo se velkému zájmu. Hlavně školní mládeže, které se zúčastnilo v sobotu dopoledne přes 438 v doprovo-

du učitelů. Jednatel výstavy postupně žáky přivítal a provedl výstavou. Také bohatá tombola byla středem zájmu.

Výstava byla velmi pěkně navštívena. Celkem 534 dospělých návštěvníků s 324 dětmi. Pořadatelé prodejných zvířat, kterých bylo nad očekávání mnoho, ochotně poradili a odpovídali na dotazy návštěvníků. Návštěvníci ocenili zabezpečení občerstvením přímo v areálu výstavy. Výstava byla po všech stránkách zdařilá. Pořadatelé jsou proto přesvědčeni, že tato místní výstava podpoří další rozvoj drobnochovatelství v místě i široké okolí a tím zvýší i příspěvek Tišnovska národnímu hospodářství.

J. Šnobl



Snímkem Milana Loskota se vracíme k říjnové výstavě členů kroužku výtvarníků, který od letoška působí ve Sdruženém závodním klubu pracujících ROH v Tišnově. V bývalém Jamborově ateliéru, jenž nyní slouží tomuto kroužku, se veřejnost mohla seznámit s tvorbou mladých tišnovských výtvarníků J. Baláka, Z. Merela a Z. Trnky. Výstava měla u tišnovské veřejnosti velmi příznivý ohlas a vystavené práce svou nápaditostí i vysokou úrovní se líbily.

MÍR NEDÁME SI NIKÝM BRÁT!

Pod tímto heslem vyhlásil městský mírový aktiv v Tišnově ve spolupráci s MěV SSM, pionýrskými radami na ZŠ, s MěV ČSŽ, MěV SČSP a ZO ČSČK Tišnov I a Tišnov II pod záštitou MěV NF v Tišnově městské kolo XVI. ročníku soutěže Děti, mír a umění. Dle vyhlášených podmínek České mírové rady bude z každé školy vybráno deset nejlepších prací do celoměstského hodnocení a též tři nejlepší práce z každé mateřské školy.

Tyto práce budou vystaveny na celoměstské výstavě. Z každé ZŠ budou vyhodnoceny tři nejlepší práce a z každé MŠ jedna nejlepší práce k odměně.

Ze všech vyhodnocených prací žáků ZŠ postoupí tři do okresního kola a také jedna nejlepší práce z MŠ.

Všechny školy odevzdají práce k hodnocení do 15. ledna 1985. V lednu se též uskuteční výstava nejlepších kreseb soutěže.

R. Volena

NAROZENÍ

v září 1984:

3. 9. Tomáš Snažil, U Humpolky 971
3. 9. Jan Třešňák, Hornická 1519
11. 9. Alena Moudrá, Smetanova 969
13. 9. Zdeněk Ptáček, Leninova 1625
14. 9. Iva Štěpánková, Fučíkova 1035
17. 9. Žaneta Packová, nám. Komenského 146
20. 9. Monika Bulová, Družstevní 550
20. 9. Monika Jeřábková, Jiráskova 609
23. 9. David Petráš, Revoluční 981
23. 9. Radek Životský, Klášterská 369

24. 9. Jana Kalousová, Jamborova 938
28. 9. Boris Ivanisko, Fučíkova 1233
28. 9. Michaela Egertová, Leninova 1618
29. 9. Zuzana Frantová, Jiráskova 845

Dodatečně uvádíme:

8. 6. Ondřej Melkes, Leninova 1628
29. 6. Nikola Jaša, Šerkovice 20
13. 7. Milan Houdek, Štěpánovice 20

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenosti a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

13. 12. **Jaroslav Koláček**, Fučíkova 1232
25. 12. **Marie Šejnohová**, Na nové 1605
28. 12. **Marie Kadlecová**, Družstevní 560
28. 12. **František Ťápal**, Alšova 759

75 let se dožívají:

11. 12. **Zdeňka Ptáčková**, Jamborova 937
11. 12. **Marie Vejrostová**, Víska 1133
15. 12. **Marie Nováková**, U Humpolky 1506
27. 12. **Anna Prokešová**, Hanákova 849

80. a vyšší narozeniny oslaví:

6. 12. **Marie Chutná**, Štěpánovice 24. Dožívá se 84 roků.
6. 12. **Marie Vojtová**, Palackého 1191. Dožívá se 81 roků.
8. 12. **Marie Palečková**, Štěpánovice 32. Dožívá se 85 roků.
9. 12. **Marie Veselá**, Lomnička 75. Dožívá se 83 roků.
11. 12. **Albín Smolík**, Šerkovice 6. Dožívá se 81 roků.
14. 12. **Kristina Strážnická**, nám Komenského 145. Dožívá se 90 roků.
14. 12. **Marie Machová**, Štěpánovice 56. Dožívá se 88 roků.
14. 12. **Bedřiška Pavlíčková**, Šerkovice 20. Dožívá se 81 roků.
15. 12. **Josef Neudecker**, Lomnička 97. Dožívá se 81 roků.
16. 12. **Josef Kočka**, Šerkovice 19. Dožívá se 94 roků.
16. 12. **Marie Dufková**, Brněnská 252. Dožívá se 93 roků.
16. 12. **Anton Daniel**, Dvořáčkova 66. Dožívá se 88 roků.
16. 12. **Marie Špačková**, Uhrova 1064. Dožívá se 80 roků.
17. 12. **Augusta Seyfertová**, Rudé armády 284. Dožívá se 88 roků.
18. 12. **Emilie Wetterová**, Hradčany 38. Dožívá se 82 roků.
20. 12. **Františka Valíčková**, Lomnička 30. Dožívá se 83 roků.
24. 12. **Hermína Vršková**, Havlíčkova 334. Dožívá se 80 roků.
25. 12. **Marie Dvořáčková**, Porta coeli 1001. Dožívá se 80 roků.
25. 12. **Ludvík Zemánek**, Havlíčkova 317. Dožívá se 82 roků.
27. 12. **Marie Storková**, Hradčany 34. Dožívá se 83 roků.
28. 12. **Marie Kočková**, Železné 36. Dožívá se 80 roků.
29. 12. **Josef Valíček**, Lomnička 30. Dožívá se 86 roků.
30. 12. **Ing. František Flašár**, Gottwaldova 686. Dožívá se 83 roků.
31. 12. **Jan Brabec**, Mánesova 706. Dožívá se 83 roků.

Dodatečně uvádíme:

28. 10. **Karel Balcarczyk**, Nezvalova 1320. Dožil se 85 roků.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem přátelům a známým za poslední doprovod našeho milovaného tatínka a manžela **Oldřicha Sáblíka** i za projevy soustrasti.

Irena Sáblíková s rodinou

Děkujeme všem přátelům a známým, kteří přišli doprovodit na poslední cestě naši drahou maminku, babičku a prababičku paní **Růženu Chroncovou**, která zemřela v nedožitých 90 letech.

Syn Antonín s rodinou

Děkujeme všem za upřímné projevy soustrasti nad náhlým odchodem našeho milovaného tatíka a dědy.

Darja Kučerová
se synem a dcerou s rodinami

Z našeho středu odešli...

Zesnulí ve 3. čtvrtletí 1984

4. 7. JUDr. Jan Jaroch (1893), Gottwaldova 324
5. 7. Oldřiška Křenková (1917), Leninova 1623
9. 7. Františka Drábíková (1916), Štěpánovice 99
11. 7. Anna Linková (1900), Hornická 901
11. 7. Karel Mašek (1930), U Humpolky 973
12. 7. Jan Strašák (1926), Uhrova 1174
16. 7. Josef Pokorný (1927), Riegrova 348
18. 7. Emilie Slaninová (1905), Komenského 1055
2. 8. František Dobišar (1924), Jamborova 920
2. 8. Pavla Srašáková (1902), Uhrova 1174
7. 8. Vlastimil Gruber (1932), U Humpolky 1505
9. 8. Amalie Beránková (1901), U Humpolky 1505
9. 8. Jaroslav Špaček (1917), Lomnička 89
11. 8. Drahomíra Janíčková (1927), Hradčany 37
18. 8. Marie Váchová (1904), Jiráskova 514
18. 8. František Dvořák (1894), Víska 1147
29. 8. Vlasta Žáková (1940), Revoluční 1566
3. 9. Marie Bártová (1904), nám. Míru 114
3. 9. Anastazie Vejrostová (1906), Fučíkova 1243
8. 9. Jarmila Karásková (1912), U Humpolky 1505
12. 9. Marie Horáčková (1898), Purkyňova 1685
12. 9. Josef Procházka (1896), Lomnička 69
16. 9. František Havlíček (1905), Mánesova 1580
16. 9. Ladislav Tobiász (1950), Mánesova 1579
19. 9. Jan Kundera (1910), Na hrádku 273
23. 9. Ing. Jaroslav Koloušek (1930), Halasova 997
24. 9. Josef Lukeš (1910), Polní 870
28. 9. Františka Vojtová (1903), Štěpánovice 95
29. 9. Aloisie Juránková (1907), Hradčany 27

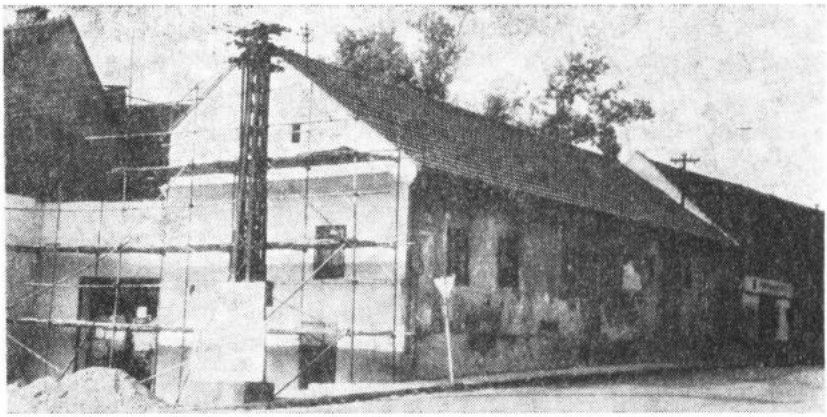
Z HISTORIE

KOVÁLOVSKÝ DŮM

Dům číslo 86 — tento měšťanský dům je chráněn Památkovým úřadem — byl nazýván výsadním domem Koválovským či Korábovským. Měl právo vařiti pivo, a kořalku a právo výčepu piva, vína a kořalky.

Dům vlastnil dříve majitel tišnovského mlýna Šebestián Koráb. Snad jde o přepis tehdejšího písaře (Koválovský z Korábovský) nebo byla při tomto domě také kovárna — v nádvorní části domu — tehdy se říkalo koválna. V nejstarší tišnovské gruntovní knize z doby předbělohorské (1550) je uvedeno 27 gruntů, mezi nimi i ty, jejichž potomci v našem městě dožívají, např. grunt Mičánovský — je to dům pana Huláka vedle Pekla, grunt Synkovský — demolice v Dvořáčkově ul. (Jar. Hoškové), grunt Hájkovský — vedle hostince na Pernštejně nyní „Nový byt", dále uvedený grunt Korábovský, grunt Cáhlovský atd.

Zápis v listářství archívního fondu kláštera Porta coeli (F 6) říká: Ve druhé polovině 17. století byl hejtmanem v klášteře Porta coeli Jáchim Nabinger, jemuž roku 1669 prodala abatyše Voršila Gambsová v Tišnově dům výsadní zv. Koválovský větším dílem zpustlý, se vším příslušenstvím i s hájkem na Klucanině za 180 zlatých rýnských a zároveň osvobodila jej i jeho potomky ode všeho poddanství, od vydržování vojska, daní k městu, od soudnictví městského apod. Z kotlů vinopalných povolen byl jemu poloviční



plat a desátek z celého lánu odpuštěn. I kdyby městečko své privilieje ztratilo, jeho potomci měli je podržeti.

Zápis písaře městečka Tišnova v uvedené knize gruntovní: Za řízné zákroky proti městečku byl tehdejší klášterní hejtman Jáchim Nabinger roku 1669 odměněn vděčnou vrchností, panou abatyší Voršilou Gambsovou, lacinou koupí gruntu někdy Korábovského, vejsadního se vším příslušenstvím se dvěma čtvrtroli (bez jednoho padělku) a s jednou horkou a potokem Lubi, jež slove Klocani a zároveň osvobodila jej i jeho potomky ode všeho poddanství, od vydržování vojska daní k městečku, od soudnictví městečka atd.

Z vých. strany domu proti Panskému domu, tam kde je nyní vjezd do ulice Halouzkovy stával od počátku 18. století starý zádušní špitál s obecní šatlavou. Po vybudování společného pivovaru 66 tišnovskými právovárečníky u obecního mlýna, byla v místě špitálu a šatlavy vystavěna pivovarská hvozda a humna k výrobě sladu, a pod nimi proražena cesta do ulice Ševcovské — nyní Halouzkovy. Do té doby se do této ulice jezdilo průjezdem domu číslo 86 nad zádušním — nadačním špitálem. Roku 1909 mizí navždy ohyzdná hvozda tišnovských právovárečníků a na jejím místě staví město činžovní dům. (Starý měšťanský pivovar u obec. mlýna, slouží nyní za garáže a skladiště, byl vybudován v prvé polovici 18. století a vařilo se v něm do 80. let minulého století). Z východní strany domu č. 86, před nynější prodejnou vánočních kaprů, bývala hluboká vahadlová studna. Voda z ní se používala k vaření piva.

Dále také připomínám, že v 17. a 18. století po velikých požárech se téměř celé městečko přestavovalo.

Jan Hájek

Z rodiny Ranných potřetí v Brně

Možná to byla náhoda, možná záměr, když ve středu 10. října 1984 byla slavnostně otvírána již třetí výstava člena rodiny Ranných ze Štěpánovic u Tišnova. V každém případě však to byla zajímavá konfrontace — srovnávání výtvarného díla otce a synů rodiny Ranných, kteří postupně vystavovali v brněnských výstavních síních: v únoru 1984 v DPK obrazy a kresby nejmladšího, předčasně zesnulého člena rodiny Michala Ranného, v druhé polovině června grafický cyklus „Sad" Emanuela Ranného otce, a konečně v druhé polovině října „Grafika 1970—1983" Em. Ranného syna, který sice žije a tvoří v Třebíči, ale přece jen svým mládím a rodinnou tradicí patří i Tišnovsku.

Výstava grafického díla Em. Ranného ml. — cykly malých i (z poslední doby) rozměrných suchých jehel — byla slavnostně otevřena v Malé galerii Ant. Trýba na lékařské fakultě v Brně za přítomnosti zástupce lék. fakulty a zást. ROH úvodním slovem vedoucího galerie Bedřicha Holuba a kulturním programem, v němž trio posluchačů konzervatoře Dvořákovými Drobnostmi jen podtrhlo komornost výstavy a vystavených grafických listů. A také čtyři sonety Jana Skácela v přednesu člena činohry státního divadla L. France jakoby zdůrazňovaly grafickou malbu odstínů černé a bílé v cyklech Krajina u Třebíče, Dalmácie, Stráně, v nichž jemné šrafování doslova „maluje" horáckou přírodu, plnou poezie a smutku. Ranného krajina není realistickou krajinou, nýbrž krajinou svébytným viděním přetvořenou v samostatné dílo, plně postihující krajinný charakter, jak to ukazují nejen uvedené cykly, ale též např. Krajina B. Hrabala, šikmá pole zvedající se do horizontu, plně vystihujíc hrabalovské vyprávění, stejně jako listy z třebíčského Zámostí býv. Židovského města, zachycující náladu tohoto někdejšího ghetta. Snad tyto listy působí melancholicky, jsou jako by naplněny tichým černobílým sněním, přece však jsou živé, plné prostého půvabu i přírodního dění. K výstavě byl vydán i malý katalog s průvodním slovem Aleny Konečné.

J. N. Weimann

Z DENÍKU VEŘEJNÉ BEZPEČNOSTI

PŘEKVAPENÝ CESTUJÍCÍ

Ve večerních hodinách jednoho lednového dne prováděla smíšená hlídka VB a PS—VB zákrok proti podnapilým cestujícím v rychlíku, který projížděl stanicí ČSD Tišnov. Zde se také k hlídce přihlásil cestující, který uvedl, že cestuje z Českých Budějovic do Žiliny a že po dobu jízdy seděl v restauračním voze a svoje osobní věci jako bunda, batoh s věcmi a částkou 1880 Kčs, vše v hodnotě 4 512 Kčs měl v kupé v jednom z vozů rychlíkové soupravy. Když se před stanicí ČSD Tišnov vrátil do svého kupé, tak zjistil, že mu věci byly neznámým pachatelem odcizeny. Proto celý případ hlásí příslušníkovi VB a členům PS—VB. Vzhledem k tomu, že rychlík musel pokračovat v jízdě, byly zaznamenány nejnutnější údaje a rychlík odejel s tím, že poškozený se bude hlasit na Železničním oddělení Veřejné bezpečnosti v Žilině. Po odjezdu rychlíku bylo ihned prováděno šetření ve stanici ČSD Tišnov, kde byl získán poznatek od zaměstnanců ČSD, že ve stanici vystupoval nějaký muž, který odcházel do zadní části nádraží. Prohlídkou nástupiště a kolejiště bylo zjištěno, že v kolejišti, na kterém stál rychlík, se nachází batoh, který podle popisu patřil poškozenému. Batoh byl zajištěn, ale chyběla uvedená částka peněz a nějaké svršky. V další části nádraží pak byla nalezena bunda, která rovněž patřila poškozenému. Ihned bylo provedeno pátrání na nádraží ČSD Tišnov, včetně nákladní části odstavených souprav. Příslušník VB rozdělil hlídku na dvě samostatné hlídky ve složení 2 členové PS—VB samostatně a jeden příslušník VB a člen PS—VB. Smíšená hlídka si vzala na starost nádraží a nejbližší okolí a hlídka členů PS—VB počala pátrat po městě Tišnově. Při kontrole osob v čekárně byl mezi cestujícími zjištěn podezřelý mladý muž, který uváděl, že cestuje od přítelkyně, která bydlí v Tišnově. Když byl dotazován na její jméno a přesné bydliště, toto nedovedl blíže popsat, a proto byl předveden na Obvodní oddělení Veřejné bezpečnosti Tišnov. Zde bylo zjištěno jeho pravé jméno a byly u něj nalezeny věci, pocházející z odcizeného batohu. Zadržený uváděl, že věci odcizil jeho bratr, který jel ve vlaku, ale o kterém nic neví. Popíral, že by on sám se na trestné činnosti podílel. Asi za 30 minut se dostavila na Obvodní oddělení VB hlídka členů PS—VB a předvedla podezřelého muže, kterého zadržela na ulici Jungmannově v Tišnově.

Rovněž on se snažil příslušníky VB obelhat a vrdil, že do Tišnova přijel den před tím a podobně. V muži byl zjištěn povedený bratr a také u něj byly nalezeny věci pocházející z trestné činnosti. Po delším zapírání a provedené konfrontaci se oba svorně doznali, že odcizení věcí provedli společně, a aby zahladili stopy, vyhodili za jízdy rychlíku doklady majitele z vlaku. V Tišnově pak vystoupili proto, neboť se domnívali, že bude prováděna kontrola v rychlíku a věci, které se našly na železniční stanici ČSD, odhodili při útěku. Proti oběma bylo zahájeno trestní stíhání pro trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 trestního zákona a okresnímu prokurátorovi byl podán návrh na žalobu na oba jmenované. Okradený cestující, který přijel do Žiliny a dostavil se na Železniční oddělení VB, byl mile překvapen, když mu zde příslušníci sdělili, že jeho věci byly zajištěny a budou mu předány na Obvodním oddělení VB Tišnov.

Díky dobré práci členů PS—VB jednotky Tišnov a dobré spolupráci s pracovníky žel. stanice ČSD Tišnov se tak podařilo objasnit závažný trestný čin zadržet pachatele a zajistit odcizené věci, které byly pak vráceny majiteli. Je však možno si na tomto případu také vzít poučení, že ani při cestování na železnici se nevyplácí nechávat svoje věci bez dozoru, neboť se ještě najde dost těch, kteří vztáhnou ruce na cizí majetek.

por. Řehka

Pěstujeme léčivé a aromatické rostliny

Člověk ještě jako lovec při poznávání přírody zjistil, že některé rostliny mají specifickou vůni a chuť a že jejich konzumace příznivě působí na lidský organizmus. Postupem se z tohoto poznání vyvinula klasifikace rostlin, a to těch, keré jsou lidskému zdraví prospěšné a které lidskému organismu škodí. Ty prospěšné se objevovaly více a více na jídelním lístku, a to rostliny aromatické. Část sloužila jako rostliny léčivé. Některé však mají obě vlastnosti spojené v jeden užitek. Léčivé a aromatické rostliny jsou a byly nezbytnou součástí života lidí, jejich zdraví a výživy. Před druhou světovou válkou začaly být z užívání vytlačovány, neboť módou bylo vše, co se dovezlo z ciziny, i když to někdy nestálo za nic. Ale byla to „Amerika". Bohužel to platí o některých lidech dosud. Bylo pod úroveň používat takzvané koření našich babiček. Po druhé světové válce bylo již málo pěstitelů, zvláště pak, když nastoupilo období všemocné chemizace. Avšak právě léčivé a aromatické rostliny nám ukázaly, že nesnášejí ve větší koncentraci strojená hnojiva a že pesticidy i insekticidy je poškozují. Léčivé a aromatické rostliny jsou samy schopny bojovat proti některým druhům hmyzu, o kterém tvrdíme, že je škůdce, a samy také dovedou rozpoznat potřebné stanoviště z hlediska vyhovujících pro ně životních podmínek. Pro pěstování léčivé a aromatické rostliny potřebujeme vhodné životní prostředí — přírodní půdu s dostatkem humusu a vláhy. Dnes, v době již neúnosné chemizace, jsou to právě tyto rostliny, které nám slouží v potravě jako přírodní biologicky plnohodnotná součást potravy ,kterou svými vůněmi příznivě ovlivňují a tak působí jak přímo, tak i nepřímo na její zkvalitnění. Potrava je chutnější a také, což je velmi důležité, stravitelnější. Proto nyní sáhneme do zkušeností našich babiček, které dovedly připravit chutná jídla, na něž mnozí stále vzpomínáme. Dnes využíváme možnosti, abychom na své zahrádce léčivým a aromatickým rostlinám vyhradili pár m^2. Tak získáme po celý rok čerstvou i sušenou nať, kterou použijeme jak pro zpestření jídelníčku, tak i pro léčebné účely. Pro přehled uvádím ty nejdůležitější a nejpoužitelnější léčivé aromatické rostliny, které by neměly chybět v každé domácnosti po celý rok.

Libeček lékařský je vytravalá rostlina. Zelenou nať používáme do polévek jako vývar nebo nakrájenou na zeleno. Sušená nať se používá do polévek, omáček apod. Libeček používáme dále do pomazánek, do salátů, na chléb

s máslem se sýry, do majonéz, k rybám, drůbeži, roštěné, k jiným pečením a ke zvěřině. Libeček působí velmi příznivě na krevní tlak, který upravuje, a dále zbavuje zahlenění. Dříve se používal jako nejlepší domácí prostředek proti bronchitidě. Libeček se pěstuje ze semen a nebo se množí oddělky z trsů. Brzo zjara raší a je ho možno i přirychlovat. V zimě se kořen libečku stáhne do země, takže to vypadá jakoby vyhynul. Libeček se sází ve sponu 1 X 1m a pro potřebu rodiny stačí 1 kus. Kořen je možno používat jako list. Z kořene se vyrábí polévková koření.

Saturejka setá a vytrvalá je buď jednoletá rostlina, anebo vytrvalá. Obě mají stejné účinky. Používá se nať, a to k pečením, kde má zvlášť velký význam při pečení hus, kachen a ostatní drůbeže, dále holubů a králíků. Zbavuje nepříjemného pachu a maso vysoce zkvalitňuje. Dále se používá při přípravě ryb a vaření luštěnin, které potom nenadýmají. Dále se používá pod roštěnku, do omáček, polévek, salátů a ke zvěřině. Velmi dobré je použít pár snítek při nakládání masa na uzení. Dále se používá do nálevů při zavařování okurek, zeleniny a hub. Balkánská odrůda saturejky se nazývá čubřice. Saturejka ochucuje veškerá jídla, působí příznivě na trávicí procesy, zabraňuje nadýmání a má příznivé účinky na průdušky. Pěstuje se z jarních výsevů ze semene a u vytrvalých odrůd hřížením a nebo dělením trsů. Sklízí se 2 X ročně před květem. Vysazuje se na vzdálenost 30 X 30 cm jednoletá a vytrvalá 40 X 40 cm. Pro rodinu stačí 2 m^2 na rok.

Dobromysl — Oreganum je vytrvalá rostlina s růžovými květy. Je to národní jídlo italské kuchyně. Také někdy se nazývá vytrvalá majoránka. Používá se do polévek, omáček, salátů, k zelenině, rybám, masu a do pizzy. U nás se používá odrůdá italské dobromysli, v přírodě roste v původním divokém stavu. Působí na trávení, zchutňuje jídla a má příznivý vliv na průdušky. Pěstuje se z jarních výsevů anebo dělením trsů. Sází se 60 X 60 cm. Sklízí se 2 X ročně. Nať se na zimu suší. Pro rodinu stačí 1—2 trsy.

Tymián je vytrvalá rostlina s růžovými drobnými květy. Nať se sklízí 2 X do roka před květem. Tymián se používá hlavně ke zvěřině k pečení králíků, drůbeže k ostatním masům, přidává se do sekané, k játrovým knedlíčkům a k jídlům z brambor. Také se ho používá při přípravě tvarohu. Pěstuje se z jarních výsevů a vysazuje se na vzdálenost 50 X 50 cm. Pro rodinu stačí 2—4 ks na rok.

Yzop je vytrvalá rostlina, která se používá hlavně při pečení vepřového masa. Používá se do omáček, salátů, polévek, na roštěnky a hlavně v dietní kuchyni. Dále se používá jako čaj při slabostech, kašli a horečkách. Kvete modrými květy a je zároveň ozdobnou květinou. Množí se semeny a hřížením. Vysazuje se na 50 X 50 cm. Pro rodinu postačí 1—2 trsy.

Majoránka je jednoletá rostlina. Nať se sklízí 2 X—3 X za rok. Používá se do salámů, k pečení masa, drůbeže, do omáček ke zvěřině a v dietní kuchyni. Množí se semeny z jarní výsadby. Vysazuje se na vzdálenost 30 X 30 cm. Je nepostradatelná v kuchyni, kde se používá do polévek, gulášů apod. Má také příznivý vliv na průdušky. Pro rodinu stačí 10—20 ks na rok.

Mateřídouška je zbytečně opomíjená rostlina. Je příbuzná tymiánu. Její použití je všestranné a hlavně se dá použít při pečení mas drůbeže a zvěřiny. Jako léčivá rostlina se používá jako čaj proti kašli. Dá se množit semeny z jarních výsevů, ale také opatrně přesadit z jara vyrýpnutím trsu do zahrádky.

Všechny tyto rostliny vyžadují humózní půdu s neutrální reakcí. Rostou lépe na osluněných místech než ve stínu. Nať sušíme však vždy ve stínu a na zimu ukládáme buď do zabroušených láhví, anebo do sklenic s víčkem omnia nebo utěsňujeme hrdla lahví korkem. Nať musí být řádně usušená. Možno použít také igelitových pytlíků. Méně vhodné jsou papírové a plátěné pytlíky.

Ing. Vojmír Vychodil

Přírodovědec, na kterého nelze zapomenout

(K nedožitým osmdesátinám doc. RNDr. Jana Šmardy)



O nutnosti ekologického myšlení a sladění zájmů ekonomických s ekologickými, o nezbytnosti ochrany krajiny jako neobnovitelného přírodního zdroje jsme už dnes zvyklí slýchávat dosti často. Před dvaceti a více lety, kdy podobné myšlenky vyslovoval Jan Šmarda, jeden v prvních průkopníků biologického (ekologického) plánování v krajině u nás, se však takové názory ještě příliš „nenosily". Prosazování ekologických principů při využívání krajiny vyžadovalo nejen vysokou vědeckou erudici, ale často i značnou dávku osobní statečnosti.

Jan Šmarda se narodil 27. prosince 1904 v Třebíči. Po vystudování učitelského ústavu v Brně učil od konce dvacátých let na měšťanské škole v Tišnově. Roku 1938 dosáhl doktorátu přírodních věd na přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Po druhé světové válce se stává přednostou botanického oddělení Moravského muzea, v letech 1949—1952 zastává funkci ředitele tohoto nejvýznamnějšího vlastivědného ústavu Moravy. V letech 1952—1961 je vedoucím katedry botaniky na přírodovědné fakultě v Brně jako nástupce prof. J. Podpěry. Od roku 1961 až do své náhlé smrti 7. prosince 1968 působí jako vědecký pracovník oddělení biogeografie Geografického ústavu ČSAV v Brně.

Vědecké dílo Jana Šmardy je velmi obsáhlé. Počátky jeho vědeckého zaměření patřily floristice, především studiu xerothermofytů (teplomilných rostlin) v povodí Svratky a Svitavy. Současně se zabývá studiem kryptogamů — zvláště mechů a lišejníků. Stěžejní úseky jeho vědecké práce se v průběhu let stává fytogeografie a zvláště prakticky aplikovatelná geobotanika. Docent Šmarda řešil problematiku zalesnění erodovaných svahů Hrubého Jeseníku (je jedním z hrdinů „Věčného hvozdu" Jaromíra Tomečka), stejně jako problémy území vátých písků na Záhoří. Mnoho energie věnoval adekvátnímu řešení vodohospodářských úprav jižní Moravy, navrhoval méně drastické zásahy do krajiny . . . K jeho předním láskám patřila květena Pavlovských vrchů, Moravského krasu, Vysokých Tater (zvláště Belanských), v posledních letech intenzívně studoval květenu Balkánu. Bylo požitkem s ním vyjít do přírody a nechat se unést jeho zanícením pro krásu rostlin, kterou dokázal vykřesat i z té nejmenší stélky lišejníku. „Chlap každým coulem nepřestal nikdy být chlapcem, dovedl se divit jako dítě a poklekal před kvetoucí krásou jako před božstvem", napsal o něm jeho nerozlučný kamarád Jaromír Tomeček.

Jan Šmarda byl nejen erudovaným vědcem evropského věhlasu, ale celý svůj život i zaníceným ochráncem přírody. Počátky jeho vědecké i ochranářské činnosti jsou úzce spjaty s Tišnovem a jeho okolím. Z více než 300 Šmardových publikací je 40 věnováno právě Tišnovsku. Jedna z jeho prvních obsáhlejších geobotanických studií se zabývá Květnicí, jiná např. Zlobicí u Kuřimi. Významnou pomůckou pro výuku na školách bylo jeho „Tišnovsko, vlastivědné poměry okresu", které vyšlo ve dvou vydáních roku 1938 a 1939. V knihovně katedry botaniky přírodovědecké fakulty University Karlovy v Praze je deponován Šmardův „Soupis přírodních památek okresu tišnovského" z roku 1943. Některé ze Šmardou popsaných „přírodních památek" již dnes neexistují (např. Březinská tůň, Čebínka, Dřínová), jiné dodnes čekají na vyhlášení za chráněná území. Jistě by bylo žádoucí vyhlásit konečně chráněným územím alespoň Zlobici a nazvat ji Šmardovou rezervací, aby jméno tohoto proslulého botanika a ochranáře, milovníka přírody i života a v neposlední řadě i estéta nebylo nikdy zapomenuto.

Jan Lacina

BUDUJEME ŠKOLNÍ GEOLOGICKÉ SBÍRKY

Nová základní škola na náměstí 28. října patří k nejmodernějším školním zařízením v okrese Brno-venkov. Tato skutečnost je již dostatečně známa.

K zabezpečení výuky na potřebné úrovni však nestačí rozsáhlý, architektonicky dokonalý objekt, ale je třeba školu vybavit nezbytnými pomůckami a názorným materiálem. Školní kabinet přírodopisu by měl obsahovat kromě jiného i sbírky minerálů a hornin. Vzhledem k zajímavé stavbě Tišnovska bylo nutné shromáždit i sbírku minerálů a hornin z jeho okolí.

Geologické sbírky na naší škole mohly být uspořádány zásluhou několika obětavých lidí.

Ze svých soukromých sbírek poskytli cenný materiál geologové Uranových dolů Dolní Rožínka soudruzi ing. Karel Křivánek a ing. František Šťáva a vytvořili tak soustavu základních minerálů a hornin pro výuku. Ing. Křivánek věnoval též geologické přírodniny pro instalaci stálé výstavky Květnice, umístěné v prostorách školní chodby.



Učitel Zd. Mejzlík při určování hornin na ZŠ nám. 28. října. Foto B. Kabeš

Dále uskutečňujeme pro žáky 8. ročníku besedy o geologických poměrech v dolech, širším okolí školy a vzniku geologické mapy.

Mnohostranná byla a je pomoc soudruha Zdeňka Mejzlíka, učitele—důchodce z Veverské Bítýšky. Pracoval mnoho let v Okresním pedagogickém středisku jako vedoucí metodik kabinetu přírodopisu. I nyní, když už má právo na odpočinek, dále pracuje ve svém oboru a působí jako lektor Socialistické akademie.

Naší škole přenechal kolekci zkamenělin, minerálů a hornin upravených na podložkách včetně odborného popisu.

Kromě toho poskytl pro výuku přírodopisu metodické materiály např. O geologických lokalitách Brněnska, Naučné stezky okresu Brno-venkov, Tišnovský kras aj.

Soudruh Mejzlík uskutečňuje přednášky o geologických poměrech a ochraně přírody v okrese Brno-venkov. Do okolí Veverské Bítýšky a Moravského krasu vede geologické exkurze žáků, které jsou zaměřeny na poznávání a sběr nerostů, hornin a zkameněnlin do laboratorních prací.

Tišnovští speleologové Pavel Smékal a Pavel Vašík uskutečňují pro žáky besedy s diapozitivy o práci v tišnovském krasu, kam nám umožňují exkurze s výkladem.

Ochotně nám vychází vstříc i vedoucí vápencového lomu Dřínová soudruh Anděl. Umožňuje nám poznávání geologické stavby a vývoje těžby hornin a jejich využití.

Mnozí žáci se již stali nadšenými sběrateli nerostů a mají předpoklady, aby se jejich zájem mohl dále rozvíjet.

To je jen malá ukázka toho, co je možné udělat za obětavé spolupráce nadšených lidí. Zároveň však dokladem, jak heslo „Spojení školy se životem" může nabýt té nejkonkrétnější podoby.

Marie Hosnédlová

DALŠÍ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ VYHLÁŠENA

V březnu roku 1982 jsme čtenáře Tišnovska seznámili s přírodními rezervacemi Květnice, Sokolí skála, Údolí Chlébského potoka, chráněným přírodním výtvorem Drásovský kopeček a chráněným nalezištěm Heřmanov. Od té doby došlo na okrese Brno-venkov k doplnění existující sítě chráněných území přírody. Proto bychom chtěli tímto článkem seznámit veřejnost se čtyřmi novými chráněnými přírodními výtvory (CHPV) na Tišnovsku.

Babí lom nás upoutá červenými devonskými slepenci a arkózami, spočívajícími na brněnském vyvřelém masívu. Vytvářejí bizarní vrcholové skalky na kótě 563 m severně od Lelekovic. V okolí jsou zachovány původní bukovo-jedlové porosty a zajímavá rostlinná společenstva. Připomeňme si také, že blízká obec Česká v roce 1984 oslavila 200 let od svého založení.

Malhostovickou pecku najdeme vpravo od silnice z Čebína do Malhostovic. Je to dobře patrná vápencová skalka s významnou teplomilnou květenou.

Rovněž v dosahu Čebína, asi kilometr jižně od obce, na jižních svazích jinak zalesněného kopce, se nachází CHPV **Na lesní horce.** Je to velmi malý, ale zajímavý ostrůvek teplomilné květeny.

Posledním nově vyhlášeným chráněným přírodním výtvorem na Tišnovsku je území **Obůrky — Třeštěnec.** Tvoří ho vlhká louka vpravo od silnice z Kuřimi do Čebína. Je na ní bohatá vlhkomilná květena, zejména důležitý je výskyt vstavačů.

Leoš Malec

A NAKONEC O LABUTI



Labuť patří mezi ptáky k těm nejznámějším. Účinkuje v pohádkách a pověstech. Nelze si prostě nezapamatovat tak velkého a majestátného ptáka. Je symbolem urozené vznešenosti, vtělesněná bílá důstojnost. Čajkovskij jí věnoval celé jezero a díky jemu se labutí píseň v tomto případě tichá, jen zoufalými gesty vyjádřená, stala synonymem pro umírání, konečný akt, závěr. Avšak ta skutečná labutí píseň jara zní jinak, zní životem. Halasné troubení je plné vzruchu a touhy. Labuť vůbec je ptákem jinak poměrně tichým, ale když se do toho dá, tak to stojí za to. I její let je slyšet. Vždycky když pozoruji (a poslouchám) labutě v letu, mám pocit, že snad mají křídla z plechu. Tak nějak to zní. Když jarní opojení skončí (propuká každý rok a pár se přitom nemění), vystaví si matka uprostřed rákosí mohutné hnízdo, z prsou si vyškube jemné peří a vystele jím kotlinku. Sem do měkkého snese potom 5—7 vajec a svědomitě je 35—36 dní zahřívá. Tatka ne, ten stojí někde poblíž a je bdělý a ostražitý. Běda každému vetřelci, který se přiblíží, člověka nevyjímaje. To pak dovede rozdávat nemilosrdné rány zobákem a křídly a takový útok končí někdy i vážným zraněním. Vždyť dospělý labuťák váží kolem 10 kg a v roz-

pětí má přes 2 m. Vylíhlá labuťátka mají šedohnědé prachové peří a sotva oschnou, vydají se s rodiči na vodu. Labutě se živí takřka výhradně rostlinou stravou, kterou vyhledávají pomocí dlouhého krku pod vodou. V poslední době se zdá, že u nás labutí přibývá. Množí se případy zahnízdění na některých místech (například na řekách ve velkých městech, na jihomoravských rybnících apod.) labutě i zimují. Pokud se rozhodnou odletět, pak si za zimoviště vyberou nejspíš středomoří.

Labuť jsem do tohoto čísla zařadil proto, že bych jí chtěl uzavřít celé to ptačí rozjímání. Budiž mi proto nyní, vážení čtenáři, dovoleno říci několik slov závěrem. Začalo to před šesti léty. Vůbec jsem tehdy netušil, že se to tak protáhne. První povídání bylo o dravcích, nejohroženější skupině ptáků. Jak moc je toto téma horké, prokázaly i nepříjemnosti, které jsem měl s těmi, jichž se to nejvíce týká. Pokud jde o ptačí povídání samotné, bylo pro mě tou nejlepší odměnou (a taky jedinou, to podotýkám pro všechny ty, jimž není známo, že veškeré příspěvky do podobných tiskovin jako je Tišnovsko nejsou a nikdy nebyly honorovány). Mám radost ze všech, kterým není osud ptáků lhostejný a nemávnou jen rukou nad vyhlídkou, jak budeme žít. Na druhé straně jsem však slyšel i řadu hlasů, protestujících proti tomu, že se tu (v Tišnovsku) píše o nějakých ptácích a ne o věcech důležitějších. Ptáky si prý může každý studovat v naučné literatuře. Chtěl bych tedy nyní, vlastně na konci, zdůvodnit, proč mi bylo dovoleno psát na stránkách Tišnovska o těchto živočiších. Pozornému čtenáři jistě neušlo, že články v sobě měly ekologický podtext a jsou bezvýhradně orientovány směrem k ochraně přírody, která už dávno přerostla region staromilců a romantických snílků. Ochrana životního prostředí (to je příroda plus to, co z ní po civilizačních zásazích zůstalo) se stala nejdůležitější věcí vůbec. Je bez nadsázky otázkou života a smrti lidstva. Protože ať bude technika a její úspěchy na jakémkoliv stupni, člověk vždycky zůstane v nejzákladnějších fyziologických procesech živočichem a bude tedy muset jíst pít a dýchat (o psychických potřebách třeba klidu a pohody ani nemluvě) a to všecko neznečištěné (na cizí, jím stvořené chemické látky není jeho organismus přizpůsoben) Také je pro nás životně důležité, abychom na této planetě nezůstali sami. Naopak aby zůstali všichni živí tvorové a rostliny a v takové různosti forem a druhů, jak si to příroda vymyslela. Když pro nic jiného, tak alespoň proto, že dnes zdaleka neznáme, kudy se klikatí složité cestičky ekologických vazeb a souvislostí. S jistotou víme jen to, že každý tvor, každý živý organismus má v přírodě svoje místo, a zmizí-li, už jej nelze ničím nahradit. Nutnost ochrany přírody si uvědomuje stále více lidí. Proto se toto téma dostává čím dál častěji do veřejných sdělovacích prostředků, a proto se o něm píše i v Tišnovsku. Samozřejmě je pravdou, že v odborné literatuře se dá dočíst mnohem více a fundovanějších informací, ale ruku na srdce, kolik lidí po takové knize sáhne? V Tišnově rozhodně míň než po Tišnovsku. Heslem současné ochrany přírody je „Poznej a chraň!" a v tomto duchu jsem se snažil i psát svá ptačí povídání. Je to o to více alarmující, že celá řada z nich nám poskytuje významnou pomoc, například při hubení škůdců zemědělských plodin (chrání tedy i náš stůl). Čím více chybí přirození nepřátelé škůdců, tím více musíme používat chemických prostředků a tím se nejen výroba prodražuje, ale vrací se nám to jako bumerang v podobě reziduí působících na naše zdraví. Úmyslně tu nehovořím o estetických hodnotách, o tom jak je krásný ptačí zpěv, ptačí peří, ptačí let. Ekonomické hledisko je respektováno víc. Všem, kteří tohle pochopili a aktivně se snaží ptákům pomoci, děkuji.

Josef Ptáček

TECHNICKÉ SLUŽBY INFORMUJÍ

Změny odvozu domovních odpadů v prosinci a lednu:

sobota 22. 12. — svoz jako v pondělí a úterý

čtvrtek 27. 12. — svoz jako ve středu

pátek 28. 12. — svoz jako ve čtvrtek

sobota 29. 12. — svoz v pátek

středa 2. 1. — svoz jako v pondělí a úterý

čtvrtek 3. 1. — svoz jako ve středu a ve čtvrtek

pátek 4. 1. — svoz jako v pátek

V prvním lednovém týdnu 1985 nebude prováděn odvoz odpadu ze zavodů, škol, provozoven s výjimkou restaurací, nemocnice a obchodu potravin. V případě kalamity je možno v souladu s vyhláškou některý svoz zrušit.

Od 1. 1. 1985 nebudou TS vyvážet odpad z popelnic, které nebudou označeny číslem domu výraznou barvou.

SZK ROH TIŠNOV PŘIPRAVIL NA MĚSÍC PROSINEC 1984

sobota 1. prosince — sál sokolovny v 19.30 hodin
P. Srach a Jar. Černá
KIŽOVATKA SVĚDOMÍ
kriminálně psychologická hra v nastudování soboru Karasova divadla.

neděle 2. prosince — sál sokolovny v 19.30 hodin
KIŽOVATKA SVĚDOMÍ
repriza hry.

středa 5. prosince — sál SZKP ROH v 19.30 hodin
VÁNOČNÍ KONCERT

pátek 7. prosince — sál sokolovny v 18 hodin
vystoupení skupiny
KATAPULT
v programu „Hrajeme dál . . ."

neděle 9. prosince — sál sokolovny v 16 hodin
divadelní pohádka V. Nováka a St. Oubrama
VODNÍK A MAŘENKA
v nastudování souboru Karasova divadla.

úterý 11. prosince — sál SZKP ROH v 18 hodin
KLUB MLADÝCH

sobota 15. prosince — sobota 23. prosince všechny prostory SZKP ROH
VÝSTAVA
fotoamatérů SZKP ROH a ručních prací Svazu žen

Otevřeno denně od 10 hodin do 12 hodin a od 14.00 hod. do 18.00 hod.

Předprodej vstupenek na kulturní programy v měsíci prosinci — kancelář SZK ROH Tišnov.

Změna programů vyhrazena!

TIŠNOVSKO 1984

VÝBĚROVÝ OBSAH XV. ROČNÍKU

Život města, společenské organizace

I. městská konference ČSŽ (V. Š.) 2
Svazarmovci po svém sjezdu 3
Pro spokojenost zákazníků 22
Lyžařský svah Klínek dokončen (M. Makovský) 23
Ženy v Předklášteří jsou už prostě takové (U. Bráchová) 38
Plníme na sto procent (J. Malásek) 40
Nad plánem agitačního střediska MěV KSČ 42
Zahrádkáři do jubilejního roku (DL) 44
Vždy s lidem (K. Řehka) 62
Obvody občanských výborů 69
Malá slavnost na radnici (ok) 89
V Jamném využívají nových podmínek (J. Kadlec) 89
Takový byl pionýrský den 105
Organizace NF odvedly kus poctivé práce 170
Tišnov do roku 2000 126, 154, 177, 190, 209
Letní aktivita mládeže 129
Z deníku Veřejné

bezpečnosti (K. Řehka) 130
Dělají čest svému podniku i našemu městu (Ku) 150
Rada ONV Brno-venkov jednala v Tišnově (R. Dozbaba) 151
120 let výroby papíru v Tišnově (M. Makovský) 157
Z činnosti komise ochrany
Z činnosti komise ochrany veřejného pořádku (E. Trnčáková) 175
Sběratelé nerostů k Měsíci přátelství (A. S.) 193
Nový předseda MěV NF 207
Včelařství — to není jen med 212

Ostatní jubilea, nekrology

Sedmdesát let Aleše Smíška (K. Č.) 6
Tišnov na filmovém pásku — 50 let D. Tikovského (M. Pavlík) 132
Zemřela Marie Svitavská (i) 135
Padesátiny Jaroslava Müllera (J. Filka, J. Šindelář) 162
Za Josefem Macháčkem (i) 165
Jubileum L. Kosteleckého (K. Cejnek) 196
Přírodovědec, na kterého nelze zapomenout (J. Lacina) 222

Historie

Za Červeným mlýnem před 150 lety (mt) 9
Tišnov před 140 lety (mt) 10
Mariánský sloup v Tišnově se opravuje (J. Hájek) 12
Vzpomínka na Tišnovské odbojáře (V. Sedlák) 49
Z osudů dvora v Lomničce (mt) 71
Padesát let organizace zahrádkářů (J. Závišek) 93
Cestou křížovou (J. Hajek) 116
Zatoulaný náhrobek Václava Lomnického z Meziříčí (mt) 118
Nejdražší školní zahrádka rakousko-uherské monarchie (J. Hájek) 136
Z dějin obce Železné (J. Hájek) 137
Deblínský potok (mt) 199
Koválovský dům 217
Tišnov na starých pohlednicích (ze sbírky K. Luskačové) 70, 91, 117, 135, 166, 181, 203

Kultura

Obrazy Miloslava Pluháčka 7
Tišnov 83 (M. Makovský) 29
Obrazy Michala Ranného v brněnském DKP (J. W Weimann) 66
Miroslav Netík vystavuje (M. Pavlík) 68
Červnová výstava KPVU (K. Volný) 112
Sad Emanuela Ranného (J. M. Weimann) 161
Zdenka Ranná — výběr z díla (ok) 197
Z rodiny Ranných potřetí (J. M. Weimann) 218

Sport

Lyžaři myslí dopředu (ok) 15
Péče o mládež se vyplácí (PM) 33
Anketa podesáté 56
Basketbal má zelenou (M. Buček) 58
Naše anketa 79
Dvacetiletí šerkovické tělovýchovy (ok) 79
Šachisté hodnotili (R. D.) 80
Memoriál J. Knoflíčka (mi) 122
Radioamatéři na výbornou (ok) 185
Úspěch tenisového mládí (PD) 200
Tip na výlet (ok) 58, 81, 98, 122, 143, 170, 186, 202

Příroda

Tišnovsko a pěstování mandloní (V. Vychodil) 13
Broskvoně (V. Vychodil) 31
Svratka (J. Lacina) 51, 96, 167, 181
Meruňky (V. Vychodil) 54
Vinná réva (V. Vychodil) 76, 94, 119
K ochraně přírody (J. Ptáček) 78
Skvosty objevené v Králově jeskyni (P. Vašík) 138
Pěstujeme léčivé a aromatické rostliny (V. Vychodil) 220
Seriál o ptácích (J. Ptáček) 14, 55, 121, 142, 169, 184, 224

Příloha

50 let ZO ČZS v Tišnově 1934—1984 říjen (16 stran)

V roce 1984 připravoval zpravodaj TIŠNOVSKO redakční kolektiv ve složení:

PhDr. Karel Fic, CSc. odpovědný vedoucí
Uljana Bráchová **Miroslav Makovský** **Josef Ptáček**
Zdeněk Juránek **Josef Ondroušek** **Jana Vavřinová**

KINO PANORAMA

Sobota 1., neděle 2. 12. — 17.30 hod.
JÁCHYME HOŇ HO DO STROJE!
Komedie o tom, co zavinil počítač.
Český barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Sobota 1., neděle 2 .12. — 20 hodin
● **NEZVĚSTNÝ**
Jack Lemon a Sissy Spaceková v americkém barevném filmu podle skutečné události.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 4. 12.—17.30 a 20 hod., čtvrtek 6. 12. — 17.30 hodin
● **HALŐ, TAXI!**
Jugoslávský barevný film v českém znění
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 8., neděle 9. 12. — 17.30 hod.
ELVIS PRESLEY
Král rokenrolu a jeho cesta za slávou. Americký barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 8., neděle 9. 12. — 20 hodin
● **PANE, VY JSTE VDOVA!**
(širokoúhlý)
Bláznivá komedie s Ivou Janžurovou, Olgou Schoberovou, Jiřím Sovákem, Edurdem Cupákem, Jiřím Hrzánem, a řadou dalších hvězd.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

Úterý 11. 12. — 17.30 a 20 hodin
POHÁDKA O PUTOVÁNÍ „S"
Sovětský barevný film v českém znění.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Čtvrtek 13. 12. — 17.30 hodin
LEVÉ KŘÍDLO
Český film na motivy Hermíny Frankové. Příběh o hrdinství a první lásce na konci války.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 15., neděle 16. 12.—17.30 hod.
SAM OD BÍLÉ VODY
O muži, který sám se svým psem přešel Skalisté hory a odloučen od světa civilizace prošel všemi zkouškami matky přírody. Kanadský barevný film v českém znění.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Sobota 15., neděle 16. 12. — 20 hod., pondělí 17. 12. — 17.30 hodin
● **TŘETÍ NA ŘADĚ**
O tom, že trpělivost i v lásce růže přináší. Italská barevná veselohra.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Úterý 18., čtvrtek 20. 12.—17.30 hod.
● **OD CORLEONE AŽ PO BROOKLYN**
(širokoúhlý)
Dobrodružné stíhání mafiánského šéfa. Italský barevný film.
Vstupné 8, 9, 10 Kčs

Sobota 22., neděle 23. 12. — 17.30 a 20 hodin
PŘIPOUTEJTE SE, PROSÍM!
Americký barevný film v českém znění.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Úterý 25., středa 26., čtvrtek 27. 12. — 17.30 a 20 hodin
SLUNCE, SENO, JAHODY
Bláznivá letní komedie. Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 29., neděle 30. 12. — 17.30 hodin
MUŽ Z LODI CAP ARCONA
Příběh herce, který měl znovu prožít potopení legendární lodi. Barevný film NDR.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Sobota 29., neděle 30. 12. — 20 hod.
● **PRACHY V PRACHU**
Francouzský barevný film v českém znění.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

Neděle 2. 12. — 9.30 hodin
POHÁDKA O ROZMARNÉ PRINCEZNĚ
Sovětský barevný film v českém znění.

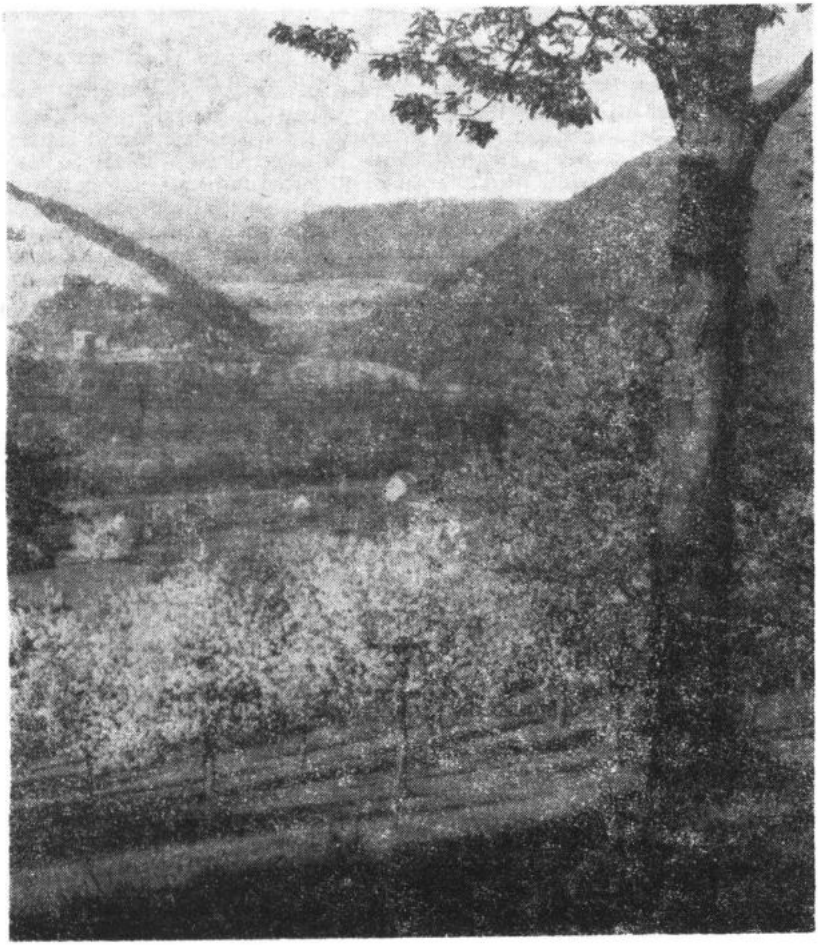
Neděle 9. 12. — 9.30 hodin
DAŘBUJÁN A PANDRHOLA
Český barevný film.

Neděle 16. 12. — 9.30 hodin
MEDVÍDEK A ZÁZRAČNÝ KUFŘÍK
Polský barevný film v českém znění.

Neděle 23. 12. — 9.30 hodin
CIBULÁČEK
Sovětský barevný film v českém znění.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov
Cena 2 Kčs. Tisk 56 Dolní Kounice — 8803-84 — 456.12-84 Lá 273

50 let
základní organizace
Českého zahrádkářského svazu
v Tišnově
1934—1984



OHLÉDNUTÍ ZA PŮLSTOLETÍM

V roce 1934, kdy vznikl v našem městě zahrádkářský spolek, měli již ovocnáři a sadaři, vlastnící na Tišnovsku rozlehlé plochy zahrad, sadů a alejí, svůj Zemský ovocnický spolek a město Tišnov mělo též spolek okrašlovací. Tyto organizace však nemohly nahradit potřebu drobných zahrádkářů a majitelů rodinných domků spojit své síly k prosazování moderních metod pěstování ovoce a zeleniny a vzájemné pomoci.

Počátky zahrádkářské organizace spadají do 22. února 1934, kdy v živnostenské škole se uskutečnila přednáška zemského zahradníka Mlčocha na téma Pěstitelé a škůdcové zahrádek, které se zúčastnilo čtyřicet osob. Na schůzi po přednášce byl dán podnět k založení spolku zahrádkářů v Tišnově a okolí a učiněna organizační opatření k jeho uvedení v život. Další přednáška konaná 12. března na téma Uspořádání rodinné zahrádky, proslovená prof. Beránkem, byla úvodem k zakládající schůzi spolku, jenž měl zpočátku 46 členů.

Výbor organizace splnil náležité formality a stanovy Spolku zahrádkářů a přátel přírody vzal na vědomí zemský úřad v Brně dne 10. května 1934 a od té doby zahrádkářská organizace v Tišnově existuje i právně.

Jádrem organizace bylo 12—15 nadšenců, jejichž společným rysem byla hluboká láska k přírodě a znalosti jejího významu pro člověka. Pomalu se rozběhla běžná činnost spolku. Členové se scházívali obyčejně jednou měsíčně, někdy i vícekrát. Na členských i výborových schůzích zaznívaly zpravidla odborné přednášky, při výročních schůzích bývaly uspořádávány malé výstavy ovoce. Spolek postupně budoval odbornou knihovnu, členům půjčoval různé pomůcky pro zahrádkářskou práci, např. zádové postřikovače, lisy na ovoce, zdarma rozděloval kombinované postřiky pro ochranu rostlin, zejména ovocných stromů. Organizoval instruktáže ošetření ovocných stromů a pořádal naučné zájezdy.

Aktivita spolku poklesla v letech 1938—1939 a to v důsledku událostí vyvolaných mnichovským diktátem. V dobách pro spolek nejtěžších stanul v jeho čele Bohumil Křivan, s jehož jménem je potom spjata především etapa poválečného rozvoje spolkové činnosti. Je pozoruhodné, jak s přibývající perzekucí českého národa vzrůstal zájem o spolkovou činnost. Na schůze byl zván tehdy velmi populární „táta ovocnářů" mistr zahradník ČSD ve výslužbě Václav Preisler, nadšený propagátor ovocnářství v zahrádkách u rodinných domků, autor známé „Preislerovy čítanky", která má dodnes místo v knihovnách mnohých zahrádkářů.

Od roku 1942 se datuje úzká spolupráce s tišnovskou zimní hospodářskou školou a tehdejší její „Odbočkou národního svazu absolventů zemědělských škol při odborné hospodářské škole v Tišnově", zejména v přednáškové činnosti. V dalších válečných letech převzala iniciativu ve vzdělávací činnosti spolku tehdejší „Zemědělská poradna při odborné škole hospodářské v Tišnově". Kromě toho využíval spolek činnosti lektorů — zaměstnanců „Zemského svazu zemědělství a lesnictví v Brně".

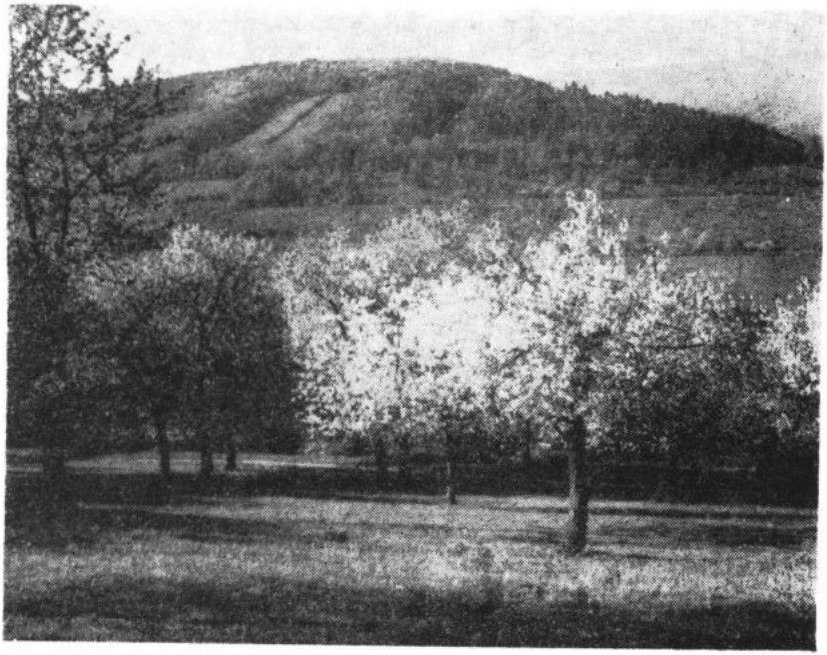
Po osvobození města Rudou armádou dne 9. května 1945 zahájil spolek svoji činnost první schůzkou v červenci na zahradě hospodářské školy. Budovatelské nadšení prvních poválečných let se projevovalo ve vysoké aktivitě při pořádání odborných akcí. Počet členů postupně vzrůstal, vzrostl i počet knih v knihovně svazu, i odborných zahrádkářských pomůcek půjčovaných členům. V zimních měsících byly pořádány přednáškové cykly, v jarním a podzimním období instruktáže v zahradách a zájezdy vlakem nebo autobusem. Byly pořizovány i soukromé filmy 16 mm o pracovních postupech při roubování a očkování a promítání členům. V Hradčanech byla v roce 1946 založena pobočka spolku s 25 členy, ale neměla

dlouhého trvání. V tom roce byla uspořádána také první velká výstava ovoce, spolek měl 146 členů, v pokladně 3 570 Kčs a na vázaném vkladu 10 000 Kčs. Stavba spolkového domu se ukázala nereálnou, ale zato byl MěNV bombardován žádostmi o příděl neužitkové plochy pro založení zahrádek, což se nakonec uskutečnilo. MěNV s větším citem pro cíl než pro právnické předpisy přidělil žadatelům o zahrádky plochu po zavezeném hliníku cihelny na Trnci.

Padesátá léta byla poznamenána snahou o soustředění dosud roztříštěných zahrádkářských a ovocnářských spolků. Vybraní členové výboru byli zvoleni za funkcionáře „Okresní pobočky zemského ovocnického spolku v Tišnově" v roce 1947, do akčního výboru této pobočky po únoru 1948 a v roce 1949 do „Pobočky Jednoty zahrádkářů v Praze", která byla v roce 1956 převedena do Československého svazu zahrádkářů a ovocnářů. Přes tyto organizační i hluboké politické a sociální změny po únoru 1948 pořádal spolek pro své členy odborné akce. Při ZDŠ byl založen kroužek mladých zahrádkářů a Václav Preisler byl jmenován čestným členem tišnovské zahrádkářské organizace.

Zprávu o činnosti z let 1950—1955 bohužel chybějí. Spolek neměl svoji klubovní místnost, a kde byl archív až do roku 1964, se přesně neví. Podle ústního podání si jej předávali jednatelé. Dochovaly se pouze neúplné pokladní zprávy, ze kterých je možné vyčíst čilý společenský život, pořizování pomůcek, získávání prostředků a jejich rozvážné vynakládání.

V roce 1955 měl spolek 40 členů a intenzívně vyhledával možnosti zužitkování nestandartního ovoce nejen pro své členy, ale i pro veřejnost ve formě služby za úplatu. Na jaře 1956 byly upraveny prostory v nádvorním přístavku prádelny domu č. 3 na Brněnské ulici a moštárna, vybavená dvěma vřetenovými lisy s ručním ovládáním zahájila provoz (fungovala následujících 8 let).



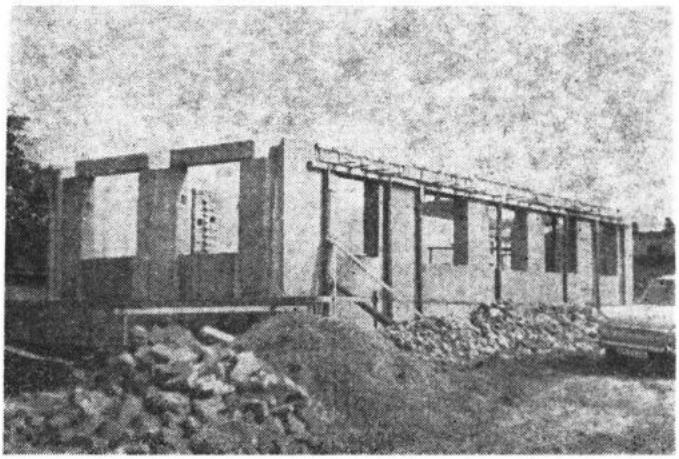
Toto období je významné snahou po ekenomickém zužitkování veškerého ovoce na Tišnovsku. Zřízená lisovna byla dlouhou dobu jedinou v širokém okolí.

Když v roce 1963 nabídnul MěNV možnost rekontrukce býv. konírny na Humpolce, nelitovali členové ani času ani námahy, ba ani peněz — dobrovolných darů —, aby mohla být zřízena lisovna v místnosti s mnohaúčelovým využitím. První výstava v lisovně na Humpolce byla instalována již na podzim roku 1963, „kde byly mistrně maskovány nedodělávky dokončované adaptace". Pro výstavu byla založena „Pamětní kniha", která se objevuje i na dalších výstavách. V roce 1965 byl v lisovně opět založen archív. V roce 1968 na podzim byl celý areál budov stržen, aby byl vytvořen prostor pro výstavbu sídliště U Humpolky. V tom období se promítnuly principy federalizace republiky i od společenských organizací Národní fronty. Byl vytvořen Český zahrádkářský svaz a v Tišnově jeho místní organizace. Organizace stále ještě neměla svoji klubovní místnost, výborové schůze se konaly v zasedací síni MěNV v salónku restaurace Květnice a pro přednášky se pronajímal sál SZKP v Mlýnské ulici.

MěstNV řešil i problémy organizací NF a v roce 1970 dostali zahrádkáři příležitost vybudovat si vlastní areál. Prostor vedle Modety byl parcelován ve prospěch tecrnické správy města, okresní správy silnic, Českého rybářského svazu a základní organizace Svazu zahrádkářů.

V lednu 1970 na výroční členské schůzi byla schválena stavba lisovny a v neuvěřitelně krátkém čase vyrostla panelová stavba v hodnotě 120 000 Kčs, vybavená přívodem vody a elektrické energie, rozměrným odpadem a zasvěcená lisování a výkupu ovoce. Čestný výkop provedl dne 18. dubna předseda organizace a dne 24. září odpoledne přijel první zákazník se svými jablky k lisování.

Ještě dlouho však čekala místnost určená za klubovnu na svůj účel. Přednostní bylo vybavení lisovny, zaezpečení výkupu ovoce pro Frutu Brno na zpracování, distribuce hnojiv a rašeliny pro členy, pořádání přednášek a výuky slovem i filmem a snaha po průmyslovém sušení švestek. Pouze svědomitost a pečlivost funkcionářů nám nyní umožňuje upřesnit vzpomínky na dobu nedávno minulou i na osobnosti, které ji tvořily.



Stavba lisovny, stav v r. 1970.

Postupně se měnily společenské podmínky. S narůstajícím počtem členů vznikaly nové problémy s jejich zvaním na přednášky. Vznikaly nové požadavky na brigádní činnost pro potřeby organizace při výstavbě, údržbě a opravách rozměrných nemovitostí, které již nemohla zvládnout dvoučlenná technická komise výboru, jako to bývalo před léty. Přes to však šedesátá a sedmdesátá léta jsou léty největšího rozmachu organizace. Na přednášky byli zváni renomovaní vysokoškolští pracovníci z různých biologických oborů, byly pořádány nákladné několikadenní zájezdy, navázána ve spolupráci se svazem chovatelů družba se zahrádkářskou organizací v Zehdenick v NDR, navštívena byla významná ovocnářká pracoviště v ČSSR.

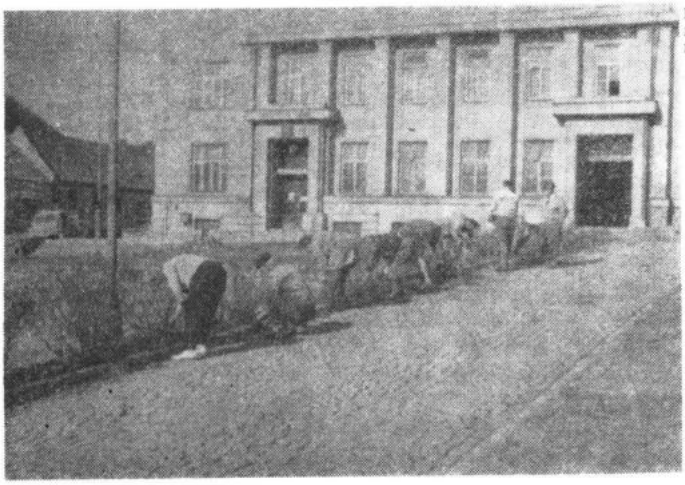
V akci Z byl v letech 1977—78 vybudován víceúčelový sklad v areálu lisovny, ve kterém je teď organizován výkup ovoce. V roce 1976 byla zkonstruována a instalována v lisovně elektrická sušička ovoce, ale její činnost byla po provedených pokusech zastavena jako nerentabilní.

V areálu lisovny jsou pořádány výstavy spojené s prodejem zahrádkářských potřeb a výpěstků. Teprve v roce 1981 byla v lisovně zřízena klubovna a současně síň tradic.

Kulturní a vzdělávací činnost je pestrá a rytmicky vyplňuje všechny měsíce v roce. Získáním vlastního filmového promítacího přístroje je možné zařadit populární a odborné filmy. Zájezdy v této uspěchané době již nejsou vícedenní a jsou pro členy nákladnější než dříve.

V roce 1980 ve smyslu závěrů 4. pléna ÚV KSČ k zvýšení úrovně rostlinné výroby získala organizace první plochu pro založení zahrádkové osady, v roce 1981 druhou a 1982 třetí, tak že Besének I, Besének II a Nad rozvodnou jsou rozsáhlé zahrádkové komplexy, kde získalo zahrádku téměř 200 nových členů.

S odstupem času je možné se už jen sklonit před úsilím funkcionářů i členů změřeným na rozvoj orgnizce svazu, která ve skromných poměrech dokázala vybudovat ze svých prostředků dílo, které slouží veřejnosti i národnímu hospodářství v pěstování i zužitkování ovoce a zeleniny, vypěstované ve zdejších podmínkách.



Brigáda na zkrášlení města.

KDO BYL BOHUMIL KŘIVAN



Plných pětatřicet let bylo jméno Bohumila Křivana nerozlučně spjato se životem a dílem zahrádkářské organizace v Tišnově. Byl vynikajícím ovocnářem, zelinářem, květinářem a posléze i včelařem, obětavým funkcionářem a osobním přítelem snad několika set zahrádkářů v nejrůznějších místech naší vlasti.

Narodil se 14. září 1905 v Nových Syrovicích u Mor. Budějovic jako poslední ze 4 dětí v chudé rodině zedníka. Táta chodil přes léto za prací, někdy až do Vídně, matka pracovala v lese, takže starost o domácnost a práci na poli patřila také dětem. Bohuše přitahovala práce zámeckého zahradníka, ale podvolil se rozhodnutí matky a po vychození školy v Nových Syrovicích se vyučil zámečníkem. Zaměstnání mu však působilo potíže. Čištění drobných odlitků na brusce mělo za následek zaprášení plic, takže bylo nutné hledat práci jinde. Našel ji v továrně na výrobu klíčů a zámků Karla Mudrocha v Tišnově, kam se také v roce 1931 přistěhoval. Za několik let nato koupil daleko za městem kousek políčka a vystavěl skromný domek, u kterého bylo skoro 600 m^2 zahrádky. Konečně se splnil jeho sen, mít vlastní půdu pod nohama.

Mezi tím již majitel továrny zjistil jeho zálibu v zahradničení, a když se přesvědčil o jeho hlubokých znalostech a dovednostech, požádal ho o založení rozsáhlé zahrady za továrnou. Pozemek nebyl pro tento záměr nijak příznivý. Jednu jeho hranici tvořil vodní náhon z městkého mlýna, druhou železniční násep. Vlhká a kyselá půda byla pravým rájem nesčetného množství hryzců. Památkou na Křivanovu činnost je řada topolů vedle cestičky z nádraží k ZSKN na Korábě a „Křivanova ohybadla", která byla vysoce oceněna odborníky ovocnáři, např. dr. Kamenickým. Zde projevil přítel Křivan fortel zámečníka a hlubokou znalost přírodních zákonů S využitím jeho ohybadel, vyrobených z ocelového drátu, je možné s úspěchem tvarovat větve svislých i vodorovných kordonů a ovocných stěn.

Druhým významným činem byl jeho vynález pasti na hryzce, kladně oceněné v denním i odborném tisku.

Krátce po válce byl v dnešní nemocnici pod Klucaninou zřízen Dům rekreace ROH a přítel Křivan byl požádán, aby rekonstruoval zahradu a park a jako odborný zahradník pečoval o úpravu. Nabídku přijal a s nezdolnou energií vubudoval skleník. V roce 1953 po otevření nové ZDŠ na Smíškově ulici nastoupil jako vedoucí školní zahrady. Založil a vybudoval opět rozsáhlou zahradu se skleníkem a pařeništi, podřízenou školním osnovám pro výuku žáků, kterým se také s velkou láskou věnoval a vedle odborných rad vštěpoval jim zálibu v zahradničení a poznávání přírody.

Osobnost přítele Křivana byla svým způsobem ojedinělá. Zkušený praktik, zámečník i zahradník s velkými teoretickými znalostmi a osobitým způsobem jednání byl uznávanou autoritou i mezi předními odborníky.

Své znalosti a praktické zkušenosti ochotně předával při vzdělávacích akcích zahrádkářské organizace svými přednáškami a besedami i praktickými ukázkami činnosti v zahradě. Pracoval také jako předseda tišnovské organizace Svaz včelařů a byl i členem výboru této organizace v okrese Brno-venkov.

Členem zahrádkářské organizace byl od roku 1934 a v roce 1940 byl zvolen předsedou. Projevil se jako obětavý organizátor, z jeho popudu byla v roce 1956 zřízena první lisovna, organizoval vybudování druhé lisovny v roce 1963 a jako pětašedesátiletý vynaložil obrovské úsilí na postavení třetí lisovny v roce 1970.

Za jeho činnost mu byla udělena řada uznání a vyznamenání. Jeho práce byla oceněna i OV KSČ, ONV Brno-venkov, městským i okresním výborem Národní fronty.

Zemřel 21. 1. 1976 v tišnovské nemocnici, krátce poté, co byla na jeho počest uspořádána mimořádná členská schůze, kdy mu k jeho sedmdesátým narozeninám blahopřáli téměř všichni členové organizace.

Zůstává trvale ve vzpomínkách těch, kteří ho znali a pracovali s ním. Jeho práce je příkladem pro další generace tišnovských zahrádkářů.

VZDĚLÁVACÍ A SPOLEČENSKÁ ČINNOST

Vzdělávání a šíření pokrokových poznatků bylo jedním z významných důvodů založení zahrádkářské organizace a proto není divu, že bylo zájmem prvních funkcionářů nově založeného spolku získat pro přednáškovou činnost ty nejlepší znalce a odborníky. Bylo to někdy velmi těžké. Hlavní vzdělávací období bylo vždy v zimních měsících. V prvých zápisech často čteme, že „se referent pro velké závěje nedostavil", případně jak bylo nutné pořádat přednášky v neděli dopoledne, „aby se předešlo patálím ze zháněním noclehu pro přednášejícího". Mezi přednášející patřil prof. Hubert Beránek z ovocnářsko - zahradnické školy v Brně — Bohunicích, autor řady odborných zahrádkářských příruček se zaměřením na racionalizaci v zahrádkách u rodinných domků, dále Arnošt Hapala, první předseda Svazu zahrádkářů a přátel přírody v Brně, dr. Krista z přírodovědecké fakulty brněnské univerzity, prof. Buadyš, fytopatolog světového jména, pozdější profesor Vysoké školy zemědělské v Brně, Václav Preisler, ale i místní znalci, jako zahradník Mlčoch, pomolog Pánek, ing. Flašár a další. Mezi oblíbená témata patřilo např. zušlechťování zahradních rostlin, pěstování vinné révy, meruněk, broskví a témata o škůdcích, o mšici krvavé a puklici švestkové. V dobách, kdy nedosahoval počet členů ani jednoho sta, byly velmi oblíbené týdenní „debatní večery", kdy se členové spolku sešli k příjemné a všestranně prospěšné večerní besedě. Takových besed bylo v roce 1936 uspořádáno 46. Vzdělávací činnost ve spolku je od roku 1942 spojena se jménem Karla Stromera, který od svého příchodu do Tišnova v roce 1941 byl téměř 30 let organizátorem, přednášejícím a aranžérem výstav. V prvních počátcích využíval k přednáškám prostory i učební pomůcky hospodářské školy, kde byl zahradníkem.

V padesátých letech pečovali o organizaci přednášek a výběr témat hlavně předseda a jednatelé. V šedesátých letech místopředseda J. Hudec. Vzácně sehraný tandem vytvořili předseda Křivan s učitelem Hudcem, které vázalo stejné pracoviště v ZDŠ, stejné společné zájmy o přírodu a společnost a při vzájemné pracovitosti a nápaditosti se aktivně projevovali v nesmírném objemu kulturních, společenských a odborných akcí. Vzhledem k tomu, že všechny nápady byly motivovány více srdcem a citem než statistickými a chromalogickými záznamy jsou, dochované záznamy v některých létech poněkud kusé.

Členové spolku měli o přednášky nevšední zájem. V šedesátých letech nebyla návštěva 100 členů na přednášce žádnou zvláštností. Oblíbené byly večery s předsedou Křivanem, který řídil hromadnou diskusi k všemožným zahrádkářským problémům s neobyčejným přehledem a s bystrou moudrostí praktika dokázal vykličkovat i ze záludných „profesorských" otázek a ukládal do paměti posluchačů věčné pravdy zahrádkáře. Hlavní zájem

se přirozeně upíral na použitelné zkušenosti z ovocnářství, zelinářství i květinářství. Nezůstaly opominuty an ipřednášky popularizující poslední vědecké poznatky z oboru biologie dřevin př. Svatopluka Brabce, CSc., tehdejšího ředitele Výzkumného ústavu ovocnářského v Holovousích nebo z experimentální biologie prof. Podešvy z brněské univerzity. Stejně tak byly navštíveny přednášky Ing. Martínka (původně ze Šerkovic, nyní generálního ředitele Agroprojektu Praha) z jeho cest po Africe, nebo doc. Povolného z Vys. školy zemědělské v Brně z jeho cest po Afganistánu a USA, kde pracoval v rámci svých služebních povinností. Dosud nedosažitelnou byla přednáška Ing. Horáka (tehdy ze střediska ochrany rostlin STS Horní Heršpice) v roce 1969, která se měla konat v salónku hotelu Květnice a musela být pro velký zájem uspořádána v místním kině, nebo přednáška vedoucího sadu JZD Kobylí př. Sedláčka v roce 1973 o pěstování a řezu broskvoní, kterou navštívilo více jak 300 osob.

V těch letech nebylo ještě k dispozici takové množství moderní odborné literatury jako nyní a tradice častého styku všech zahrádkářů vzájemně mezi sebou byla ještě velmi živá. Koncem sedmdesátých let byl pořízen promítací přístroj, tak že večery získaly opět jiný ráz. V malé filmové akademii zahrádkáře v letech 1979—80 bylo promítnuto více jak 30 odborných filmů s fundovanou rozpravou, kterou vedl Ing. Zerák. S velkým zájmem se také setkává „bienále mini—pomosalonu" tedy prostě — jednou za dva roky se věnuje jeden večer ochutnávání nejrůznějších odrůd jablek a hrušek, které si členové pro tento večer připraví. Slovním doprovodem ukázky doplní přední ovocnáři — praktici, jako např. př. Loubal (zahradník OPS Tišnov) a další.

Také instruktáže a předvádění techniky ošetřování a řezu stromů, roubování a očkování se těšily velké pozornosti a nebylo zvláštností, že se členové spolu vydali třeba do Jamného. Obyčejně se však konaly tyto akce v některé velké zahradě tišnovského člena, případně ve školce nebo zahradě hospodářské školy. Zde měli své slovo odborníci — praktici: př. Pánek, Stromer, Křivan, Hudec, Vykypěl (pro jeho úžasnou dovednost v roubování ho přítel Křivan nazýval žertovně „óbrraubíř" . .) a další. V šedesátých létech instruktáže pomalu doznívaly a poslední „večer roubování" vedl př. Jurnečka, sadař z JZD Rohozec v roce 1981.

Zájezdy byly organizovány jako nedílná součást společenského kulturního i odborného programu. Vždy byly vybírány s odbornou tématikou a společenská stránka byla prospěšným doplňkem.
Odborný závěr naplnila návštěva výzkumného ústavu, zahrádkářské osady, výstavy ovoce a květin, ale i návštěva zahrádek renomovaných praktiků. V poslední době, zejména po roce 1980, kdy byly zakládány zahrádkové osady, byl ročně pořádán jeden zájezd do významných nákupních středisek, jako např. Sempra Věžky, JZD Borotín apod.



Na zájezdech nechyběly besedy s odborníky.

Organizace zájezdů je spojena s osobou př. Křivana, Stromra, Machatky, Jarocha, Hudce a dalších, na začátku osmdesátých let s osobou ing. Zeráka, Vítka, Filky, Procházky.

A nakonec trochu statistiky:

Z období padesáti let se dochovaly doklady o kulturní a společenské činnosti za 44 let, více nebo méně úplné. Celkem bylo uspořádáno více

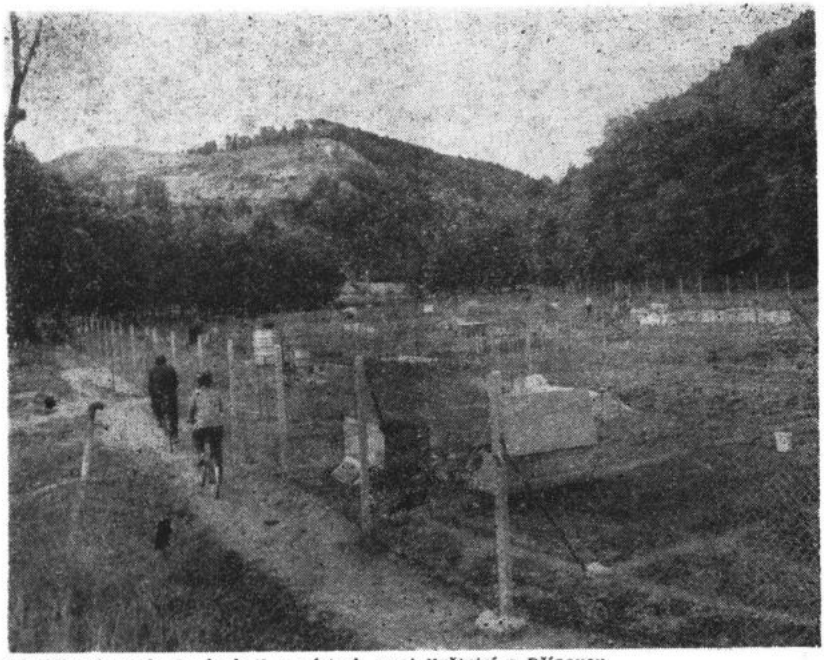
jak 300 přednášek, besed, debatních večerů a instruktáží a 100 zájezdů, z nich 33 dvou a vícedenních. Přednášek se zúčastnilo více jak 15 000 posluchačů a zájezdů téměř 4 500 osob. Přednášejících bylo napočítáno více jak 50.

ZAHRÁDKOVÉ OSADY

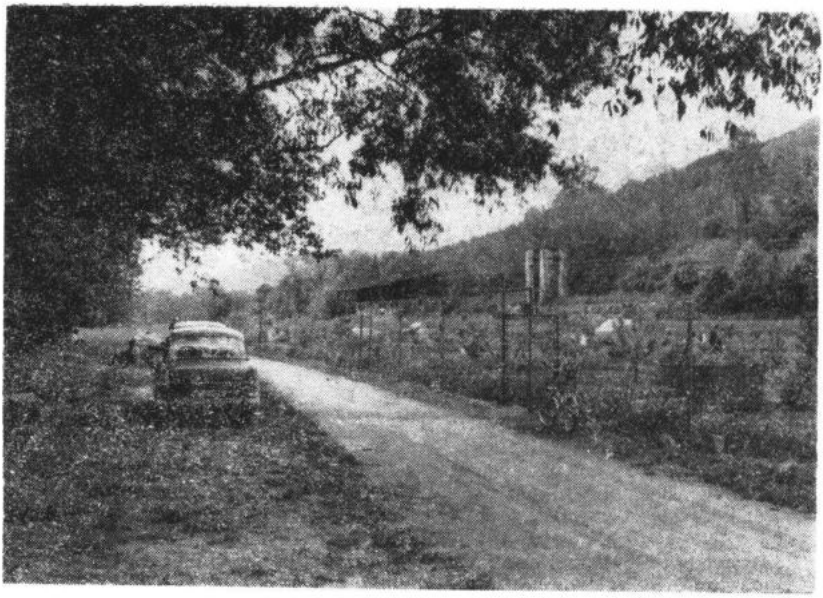
Budovat zahrádkové osady měly v programu již první organizace zahrádkářů, zejména při velkých městech. Tak např. zahrádková „kolonie" v Brně na Kraví hoře oslavila v roce 1983 již padesáté výročí.

Postup při budování prvních osad nebyl jednotný. Snahy o vypracování závazných předpisů se objevily až v roce 1957 na ustavujícím sjezdu Čs. zahrádkářů a ovocnářů v Praze. Rozvojem zahrádkových osad jako nezbytné součásti socialistického životního stylu se zabývala vláda republiky v roce 1975 zejména v souvislosti s výstavbou sídlišť. Rozhodující obrat v budování zahrádkových osad na plochách neekonomických pro komplexní mechanizaci stanovilo 4. plénum ÚV KSČ v roce 1980. Jeho usnesení se stalo podnětem k pokračování v budování zahrádkových osad v Tišnově.

První začátky zájmů tišnovských zahrádkářů o půdu na vybudování zahrádkové osady spadají do roku 1947. Tehdy se výbor organizace písemně obrátil na MěNV; snaha však byla korunována úspěchem až v roce 1968, kdy MěNV dává k dispozici plochu nad vytěženým hlavištěm horní cihelny na Trnci. Zde byla založena zahrádková osada pro obyvatele sídliště Pod Klucaninou. Bylo vydáno územní rozhodnutí, vypracován osadní řád a nájemní smlouvy. V následujících letech však předal MěNV zahrádky do vlastnictví uživatelům.



Zahrádková osada Besének II v místech mezi Květnicí a Dřínovou.



Záběr na zahrádkářskou osadu Besének I na jaře 1983, na spodním snímku pohled na totéž místo na jaře 1981.



V roce 1980 vybral výbor organizace plochu méně vhodnou pro průmyslové obdělávání velkorozměrovou technikou, ale velmi vhodnou pro výstavbu zahrádkové osady na břehu Svratky podél železniční tratě vedoucí do Štěpánovic pod kamenolomem na Dřínové. Plocha byla rozdělena starodávným ledolamem zarostlým trouchnivějícími topoly, vrbami a olšovým křovím na louku a pole velmi nepravidelných tvarů. Po složitých jednáních, zejména o možnosti vybudování osady v území úletu kamenů při odstřelu v lomu, byly sporné otázky vyřešeny a po stovkách hodin nadšené a obětavé práce byla plocha 3,9 ha vyčištěna, zpřístupněna a rozdělena na 78 zahrádek. Dne 9. května 1981 se všichni osadníci pustili do práce již na svých přidělených zahrádkách o výměře 400 m².

V následujícím roce byly tři části osady pojmenované „Besének I" ohrazeny, zpevněny přístupové cesty a přeložen přejezd přes železniční trať tak, aby byla vyloučena přeprava přes Trmačov i případně brodem přes Besének. Jako součást této akce byla zbudována ocelová lávka pro pěší souběžně se železničním mostem přes Besének pro ulehčení přístupu pro pěší případně s ručním vozíkem od Trmačova.

V roce 1981 získala základní organizace nájemní smlouvou neužitkový pozemek o výměře 3,5 ha od JZD Čebín pro vybudování zahrádkové osady „Nad rozvodnou". Po vydání územního rozhodnutí bylo zahájeno budování první etapy výstavby osady v roce 1982. Byly odstraněny přestárlé švestky a třešně a zejména neprůchodná křoviska planých trnek, šípků a plevelných dřevin. Plocha byla vyrovnána přesunem zeminy do zemních rýh a žlabů, pozemek oplocen a zpevněny cesty. Plocha je rozdělena na 48 zahrádek, je připravována stavba přívodu vody a výstavba individuálních zahradních chatek. V roce 1984 byl zahájena II. etapa budování, ve které se plocha rozšiřuje o dalších 10 zahrádek.

Ke konci roku 1982 byla získána nájemní smlouvou od JZD Drásov plocha 1,13 ha v klínu uzavřeném Besénkem, železniční tratí směrem na Štěpánovice a krajem lesa na Květnici. V květnu 1983 bylo vydáno MěNV Tišnov územní rozhodnutí a zahájena práce na oplocení, rozdělení zahrádek a jejich osázení. Osada má 27 zahrádek.

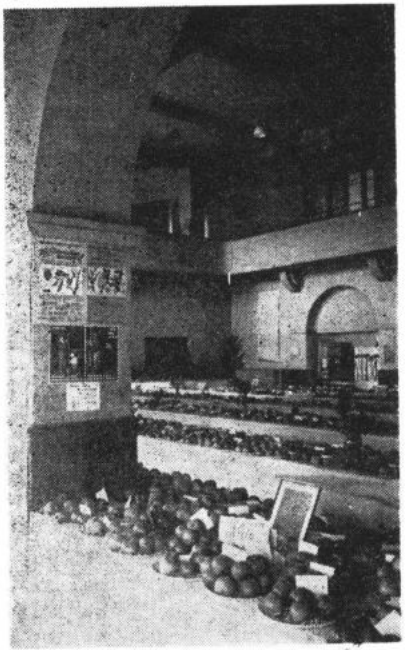
Po roce 1980 dosáhla plocha zahrádkových osad, obhospodařovaných členy naší ZO, výměry 8,53 ha, na které bylo zbudováno 163 zahrádek. V průběhu let je znát vysoký pokrok v prohloubení rekreační i produkční funkce rodinné zahrádky i jejího vztahu k socialistické kolektivní výchově. Zahrádky znamenají značný zásah do ekologie i estetiky krajiny. Zahrádkáři jsou však přesvědčeni, že svojí činností mohou tyto faktory pouze zlepšit.

VÝSTAVY

První výstavy ovoce sloužily k informaci členů spolku a široké veřejnosti o odrůdách vhodných pro pěstování v podmínkách Tišnovska. Dochované záznamy udávají, že téměř každá výroční schůze byla obohacena výstavkou ovoce. Např. „valná hromada v roce 1936 pořádaná v živnostenské škole byla doplněna výstavou 827 kusů ovoce 8 odrůd..." Na jedné straně to vypovídá o poměrně úzkém zájmovém sortimentu, ale na druhé straně zase bylo možné porovnat od jedné odrůdy více jak dvacet slušných vzorků mezi sebou, podle lokalit a péče pěstitelů, na rozdíl od dnešních výstav, kde je více jak 200 vzorků jablek a hrušek ve 30—40 odrůdách.

Velké „okresní výstavy" spojené s výstavou domácích zvířat se uskutečnily až v poválečných letech. O jejich instalaci pečoval zejména tehdejší okresní národní výbor v Tišnově, zemědělská škola a okresní složky, nicméně expozice ovoce byla vždy záležitostí spolku. První výstavu pro veřejnost uskutečnil Svaz pro zemědělství a lesnictví spolu se zahrádkářským spolkem již v roce 1945 v zimní hospodářské škole. Okna učebny po květnovém náletu ještě nebyla zasklena a přítel předseda Křivan vzpomíná:"... a protože to bylo v přízemí, tak jsem tam spolu s přítelem Stromerem spal, aby nám někdo do rána exponáty neukradl..."

V roce 1946 organizaval okresní výstavu ovoce a hospodářských zvířat ředitelství zimní hospodářské školy spolu s Jednotným svazem českých zemědělců a spolkem zahrádkářů a přátel přírody. Expozice ovocnářství byla umístěna ve velkém sále sokolovny na hřišti byla domácí zvířata a ve škole byly promítány odborné filmy a konány přednášky. Výstavní výbor vystavené vzorky hodnotil a odměnil věcnými cenami.



Jedna z prvních poválečných výstav ovoce v sokolovně v roce 1948.

V následujícím roce 1947 byla opět v zimní rolnické škole uspořádána výstava ovoce ,kterou organizoval spolek zahrádkářů za podpory ředitele školy ing. Vališe. V roce 1948 byla uspořádána okresní výstava ovoce ve dnech 10.—12. 10. opět v sále sokolovny. Vyhlášená soutěž o nejlepší panenské jablíčko byla obeslána 60 vzorky (na výstavě 1982 byly jen 2 vzorky).

V období socializace vesnice byla uspořádána v září roku 1956 první okresní zemědělská výstava ovoce, zeleniny, zemědělských zvířat a strojů pod heslem „Za šťastnou budoucnost v JZD". Státní statek v Předklášteří dodal na tuto výstavu ze svých výsadeb na Čepičce 68 beden à 30 kg vytříděných jablek v expediční úpravě pro přímý prodej spotřebiteli. V souvislosti s „týdnem správné výživy" organizovaným v září 1958 ONV v Tišnově byla opět tradičně v sokolovně uspořádána výstava ovoce a zeleniny. Samostatnou expozici vynikajícího zimního ovoce a polní zeleniny mělo již jedno z prvních JZD na okrese Borač. Výstavy ve velkém sále sokolovny se vyznačovaly velkorysým uspořádáním čela výstavy. (Př. Stromer pracně sestavoval z barevně laděných jablíček např. pyramidu o základně 6×6 m s letopočtem a nápisem nebo malý státní znak v kombinaci jablka panenského a Golden Delicious apod.) V dalším období se konaly výstavy na různých místech. V roce 1961 byla výstava na radnici, 1962 v sokolovně spolu se včelaři, 1963 v lisovně na Humpolce. Na aranžování výstav se podílela s vysokým vkusem a dovedností přítelkyně Věra Lakomá.

V roce 1964 byly uspořádány výstavy dokonce dvě, obě v nově upravených prostorách lisovny na Humpolce. V květnu to byla výstava pokojových květin, kde nechyběly ani vzorky překrásně skladovaného ovoce a v listopadu výstava ovoce spojená s tombolou.

V květnu 1965 byla uspořádána na počest 20. výročí osvobození naší vlasti jubilejní výstava, kterou navštívilo více jak 1000 osob.

V roce 1968 byla uspořádána celostátní výstava ovoce pořádaná Svazem zahrádkářů v Olomouci. Úspěšně tam vystavoval př. Bělík, který získal dvě čestná uznání a II. cenu za vystavené jablko Hornokrajský malináč.

Čestné uznání získal i př. Š. Alexandr. V listopadu 1969 byla uspořádána výstava v sále závodního klubu. Vystaveny byly i pokojové květiny, ocelová ohybadla pro tvarování zákrsků a ovocných stěn a samorosty př. Hrbotického z Předklášteří.

Vzhledem k naléhavým pracím spojeným s budováním lisovny se výstava v roce 1970 neuskutečnila, ale byla obeslána četnými vzorky okresní výstava svazu zahrádkářů pořádaná v Brně.

V televizním seriálu 10 X odpověz si získal velkou popularitu PhMr. Voneš, lékárník z Měřína, svou znalostí hub. V květnu 1971 byla uspořádána výstava jeho modelů hub v zasedací síni MěNV, spojená s houbařskou poradnou a večerní přednáškou.

Výstava v roce 1976, tentokrát v salónku hotelu Květnice, byla spojená s tombolou. Výstava v salonku hotelu Květnice se konala ještě v roce 1977, kde např. př. Hudec poskytnul odborný výklad 25 třídám ZDŠ, které se v malém prostoru postupně střídaly, což představovalo 16 hodin namáhavého výkladu.

V roce 1979 byla uspořádána výstava v areálu nové lisovny s návštěvou 1200 osob, z toho 800 žáků místních škol, které opět provázel odborným výkladem neúnavný př. Hudec.

Zatím poslední výstava ovoce a zeleniny se uskutečnila v roce 1982 opět v areálu lisovny, spojená s prodejem školkařských výpěstků a potřeb pro zahrádkáře. Návštěva byla kolem 1200 osob, z toho 600 žáků ZDŠ. Průvodcem výstavou byl opět př. Hudec, fytopatologickou a půdoznaleckou poradnu vedl př. Zerák, odrůdovou poradnu př. Loubal z Rohozce.

V září 1983 uspořádal Svaz žen v Předklášteří ve spolupráci s tišnovskými zahrádkáři velmi pěknou výstavu ovoce, včel, pečiva, odborné literatury, ručních prací a venkovního prostírání v klubovně sportovního areálu.

Za tímto rozsáhlým výčtem se skrývají stovky hodin práce, přemýšlení, námahy i obětování těch, kterým odměnou za všechno snažení je především pocit dobře vykonané práce.

Na závěr několik čísel:

Celkem bylo od roku 1945 uspořádáno 17 výstav, z toho svaz uspořádal zcela samostatně 10 výstav. Odhadem se mohlo seznámit s výsledky práce zahrádkářů více jak 15000 návštěvníků.

ZAHRÁDKÁŘI A SPOLEČNOST

Mnohotvárné formy vyžití ve společenské organizaci patří k současnému životnímu stylu.

Zahrádkářská organizace nadto přináší hmotný prospěch jednotlivci, kolektivu i celé společnosti v pokrývání potřeb nejen po stránce hmotné, ale i estetické a životnímu prostředí prospěšné. Plénum ÚV KSČ zhodnotilo význam zahrádkářské organizace pro společnost i v systému národního hospodářství a pověřilo ji velkými úkoly ve využívání půdy a tvorbě životního prostředí. Zahrádkáři tento úkol přijali a s využitím svých dlouhodobých zkušeností z kolektivní činnosti ji dále rozvíjejí na podkladě hlubokých vědeckých poznatků i praktických zkušeností.

Již v roce 1946 se zúčastňovali činnosti prospěšné městu při obnovování městské zeleně zničené válečnými událostmi. Se stejnou energií se podíleli na budování městského vodovodu v roce 1949. V letech 1956, 1963, 1970, 1977/78 se věnovali vybudování svých zařízení zaměřených na zhodnocení veškeré úrody ovoce svých členů i široké veřejnosti, ke zkvalitnění výživy přímo v domácnostech i cestou zpracovatelského a konzervárenského průmyslu. Od roku 1980 pracují na rekultivaci málo úrodných a pro velkoplošné polní hospodářství nevhodných pozemků a při budování zahrádkových osad na těchto plochách. Každým rokem rozkvétají v předzahrádkách rodiných domků tisíce květů, aby přinesly požitek i uspokojení majitelům i občanům. I tato práce je záslužná pro dekoraci města a tvorbu životního prostředí. Píle je odměňována v soutěži „Rozkvetlé ulice", vyhlašované každoročně a dotované hodnotnými cenami MěNV, MV NF i ZO Svazu zahrádkářů.

Veřejně prospěšná práce svazu byla odměněna řadou čestných uznání:

1964 Diplom za úspěchy ve výkupu ovoce věnovaný KV Českého ovocnářsko-zahrádkářského svazu

1964 Čestné uznání KV Českého ovocnářského a zahrádkářského svazu za vzornou kolekci ovoce na krajské výstavě

1970 Okresní výbor Českého zahrádkářského svazu Brno-venkov udělil diplom za vzornou osvětovou činnost při výkupu ovoce

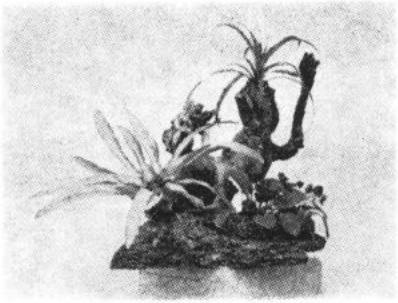
1973 ÚV Českého zahrádkářského svazu — uznání za dlouholetou činnost

1974 ÚV Českého zahrádkářského svazu — čestné uznání ke 40. založení organizace

1975 Čestné uznání MěV KSČ k 30. výročí osvobození naší vlasti Rudou armádou za splnění náročných úkolů i praci pro veřejnost

1978 Česné uznání MěV NF za příkladnou práci v akci „Z"

1980 Čestné uznání MěV KSČ, MěNV a MěV NF k 35. výročí osvobození naší vlasti Rudou armádou za politickou a veřejně prospěšnou práci



Z výstavy pokojových květin.
Foto K. Stromer

Čestné uznání základní organizace svazu a okresního výboru svazu bylo uděleno více jak 50 členům, kteří se svojí prací zasloužili o rozvoj organizace a plnění jejich úkolů pro společnost.

Při této příležitosti je nezbytné vyjádřit poděkování všem členům, kteří pečují o krásu svého okolí, a za užitek, jenž přináší půda ve tvořivých rukách zahrádkáře.

TIŠNOVSKO - VÝZNAMNÁ OVOCNÁŘSKÁ OBLAST

Sám Tišnov má významnou geografickou polohu se specifickým mikroklimatem vyhovujícím pěstování všech hlavních ovocných kultivarů. Město je středem kotliny chráněné ze severu a západu kulisami kopců dosahujících nezřídka výše přes 500 m n. m. Středem kotliny protéká řeka Svratka s přítoky zleva Besénkem a Lubě, zprava Loučkou a Závistkou. Široké údolí je vyplněno třetihorními a mladšími náplavami s hlubokou hlinitou půdou se sklonem k hrudovitosti. Samotné město je postaveno na mohut-

né vrstvě vápenitého slínu. Vápenec provází půdotvorný proces, ať už je to na březích Svratky, Loučky, Závistky i Lubě. Lubě i částečně Besének odvodňují plochou pánev permských pískovců. S přibývajícím svahem se hloubka ornice zmenšuje a přibývá na štěrkovitosti.

Tišnovsko je známo na přelomu století i ve třicátých letech jako místní zdroj kvalitního zimního ovoce. Vybrané lokality osazovali jednotlivci, ale i obce a silniční správa většinou vysokokmeny. Teprve organizování zahrádkáři zavedli v rodinných zahrádkách „zákrsky" a tvarování dřevin. Oblíbené v těch letech byly výsadby polních sadů. V období sociální přeměny vesnice v padesátých letech byly terénní výsadby v rovinatějších polohách podstatně redukovány. Velkou zásluhu na rozvoji ovocnářství měl i stát, který pečoval o výsadbu a údržbu sromořadí podél veřejných komunikací pomocí svých pracovníků — ovocnářů, kteří se v Tišnově podíleli nemalou mírou na životě zahrádkářské organizace. Jejich znalosti štěpování byly vždy vítanou pomocí. Před padesáti lety byly běžné „obecní" školky, sloužící také ke školnímu vyučování. Později vznikla ovocná školka na Kalech, která jako odvětví hospodaření JZD je začleněna do systému produkčních školek a kde kvalita výpěstků je úředně kontrolována.

V šedesátých létech byly v JZD Lažánky, Dolní Loučky a Rohozec vyhodnoceny znovu podmínky Tišnovska pro intezívní ovocnářství a založeny družstevní sady. Spolu s rozvojem individuální bytové výstavby vzrostl zájem i o intenzívní výsadby v domácích zahradách a i v budování zahrádkových osad má výsadba ovocných dřevin své pevné postavení.

VÝBOR ZO ČESKÉHO ZAHRÁDKÁŘSKÉHO SVAZU V TIŠNOVĚ:

Ing. Miroslav Drbal, předseda
Václav Vítek, místopředseda
Josef Zavřel, místopředseda
Ing. Josef Závišek, jednatel
Drahomíra Zajícová, pokladnice
Michal Soták, hospodář
Bohumil Augustin, člen výboru (technik)
Miloš Bartušek, člen výboru (péče o stroje)
Karel Filka, člen výboru (společenská činnost)
Ladislav Chaloupka, člen výboru (technik)
Jan Pernica, člen výboru (členská evidence)
Ing. Miloslav Zerák, člen výboru (kultura a vzdělávání)
Jan Harnol, zástupce zahrádkové osady Besének I
Otto Klembera, zástupce zahrádkové osady Nad rozvodnou
Jiří Zapletal, zástupce zahrádkové osady Besének II

Revizní komise:

Eva Lázničková, Ing. Miroslav Švec, František Vavřina, Alena Žďárská (předsedkyně).

ČLENSKÁ ZÁKLADNA

U zrodu myšlenky založit organizaci zahrádkářů v Tišnově v roce 1934 stálo asi 15 nadšenců, kteří vytvořili přípravný výbor, zorganizovali první schůzi a ustanovení spolku, jenž měl při svém založení 46 členů s členským příspěvkem 6 Kčs ročně. Sdělení v zápise, že „někteří jsou tak šetrní, že se raději do spolku nepřihlásí, aby ušetřili na členském příspěvku ..." se asi zakládalo na pravdě, protože v následujících letech se počet členů udržoval na 30—35. Každá schůze a i přednáška byla vlastně členskou schůzí, na kterou se dostavovali vždy téměř všichni.

Válečná léta přinesla neočekávanou aktivitu. V období, kdy byl každý pohyb sledován, spolková činnost potlačována a tlumena různými opatřeními, každá akce se musela hlásit dvojjazyčně a v dostatečně dlouhém čase před konáním a řada členů byla v „totálním nasazení" na nucených pracích mimo svůj domov, rozrostla se členská základna na 100 členů.

Poválečná léta byla také obdobím maximální aktivity funkcionářů spolku, ale i obdobím intenzivní podpory spolkové činnosti ze strany ministerstva zemědělství, např. bezplatným přídělem chemických ochranných látek především pro zimní postřik ovocných stromů, slevou při nákupu průmyslových hnojiv atd.

Organizační změny ve vedení svazu, snad také náhlé zvýšení členských příspěvků až na 60 Kčs bylo příčinou nezájmu a ochabnutí spolkové činnosti na začátku padesátých let. Skutečně potom počet členů hluboce klesl a až do roku 1955 byl téměř na počtu z období začátku spolkové činnosti. Přesto i v těchto letech byla vyvíjena přiměřená aktivita.

V období 1955—56 začal počet členů opět vzrůstat a do roku 1966—67 dosáhl výše kolem 300. Na tomto počtu setrval až do roku 1980, kdy bylo zahájeno zakládání zahrádkových osad.

V roce 1983 bylo registrováno 430 členů, kteří obhospodařují téměř 40 ha půdy ve svém individuálním držení a 8,5 ha zahrádek v zahrádkových osadách.

V období 1975—80 byl průměrný věk 58 let. Přílivem nových členů v období budování zahrádkových osad klesla věková hranice na 49 let.

SEZNAM PŘEDNÍCH FUNKCIONÁŘŮ ORGANIZACE

Předsedové:

1934—1936 Jan Kosík
1936—1938 Rudolf Materna
1938—1940 Jan Kosík
1940—1976 Bohumil Křivan
1976—1977 Karel Hanuš
1977—1980 Josef Černý
1980 doposud Ing. Miroslav Drbal

Jednatelé:

1934—1936 Karel Pospíšil
1936—1937 Ing. Karel Fišer
1937—1940 Františka Keilerová
1940—1944 Vojtěch Chytrý
1944—1945 Jaroslav Musil
1945—1946 Ing. Jindřich Štaffa
1946—1949 Jaroslav Hudec
1949—1955 Bohumil Machatka
1955—1956 Ing. Josef Brabec
1956—1964 JUDr. Jan Jaroch
1965—1970 Božena Kociánová
1970—1978 Bohumil Machatka
1978 doposud Ing. Josef Závišek

Pokladníci:

1934—1940 Jan Senz
1940—1952 Otmar Bednář
1952—1955 Bohumil Machatka
1955—1966 Štěpán Alexandr
1966—1977 Adolf Bělík
1977 doposud Drahomíra Zajícová

Hospodáři:

1934—1938 Ing. Karel Fišer
1938—1940 František Vitek
1940—1946 Jan Kunc
1946—1960 Štěpán Alexandr
1960—1974 Alois Straka
1974—1975 Adolf Bělík
1975—1984 Bohumil Fejfar
1984 doposud Michal Soták

---

50 LET ZÁKLADNÍ ORGANIZACE ČESKÉHO ZAHRÁDKÁŘSKÉHO SVAZU V TIŠNOVĚ

Příloha zpravodaje TIŠNOVSKO, č. 10, říjen 1984. Připravili: Ing. Miroslav Drbal, Ing. Josef Závišek, Ing. Miloslav Zerák. Odpovědný redaktor PhDr. Karel Fic. Fotografie Josef Ptáček a archív ZO ČZS v Tišnově.